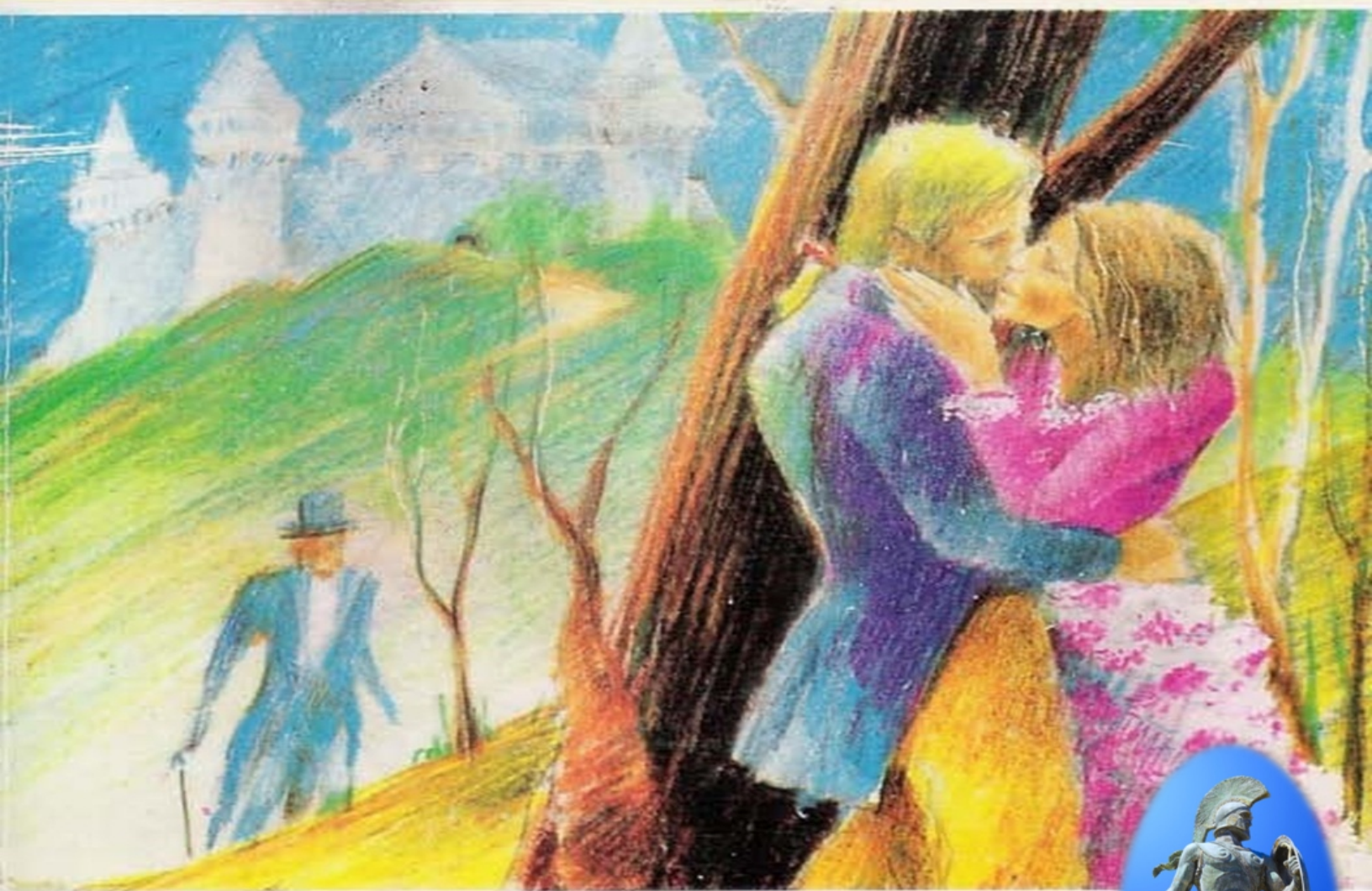

Karl May

GLASUL SÂNGELUI

EDITURA PALLAS

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

KARL MAY

DER LIEBE DES ULANEN (1-5 Bände)

Roman

Druck und Verlag H.G. Münchmeyer

Dresden, 1905-1906

La pregătirea pentru tipar a romanului s-a folosit ca text de bază romanul foileton *Sub vulturul imperial*, apărut sub semnătura LIEI HÂRSU, la editura Cosmos (1934-1935). Confruntarea cu textul original și traducerea fragmentelor omise în versiunea română, aparțin ILINCĂI PANDELE, redactarea finală NEDEEI BURCĂ.

Dreptul de folosință a acestei ediții revine Editurii Pallas.

KARL MAY
Opere - 43

GLASUL SÂNGELUI

Din ciclul
Dragostea ulanului

Roman

EDITURA PALLAS
București, 1999

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

Ediție electronică îngrijită de

I.S.B.N. 973-98587-5-9

CUPRINS

- 1. Coborârea în iad*
- 2. Prins în cursă*
- 3. Exces de zel*
- 4. Planuri zădărnice*
- 5. Regăsirea*
- 6. În „centrul lumii de dincolo”*
- 7. Înapoi, prin tunelul timpului*
- 8. Un ceas sublim*
- 9. Tată și fiu*
- 10. În Alger*
- 11. Dintele de leu*
- 12. Capcana*
- 13. Prăbușirea*
- 14. O acțiune a husarilor*
- 15. Sfârșitul lui Rallion*
- 16. Plutonierul Budincă*
- 17. În atelierele istoriei*
- 18. Socoteala de pe urmă*

1. Coborârea în iad

În vremea asta Müller stătea la masa lui și lucra. Compunea un document militar, pe care vroia să-l facă să ajungă în mâinile presupusului pictor Haller, prin mijlocirea bunicului său. Tocmai terminase, când privirea îi căzu întâmplător pe fereastră și observă la teiul din depărtare semnul convenit cu Fritz Schneeberg.

„S-a întors Fritz! își zise el, vesel. Are de vorbit cu mine. Bine! Îmi va putea duce la poștă și lucrarea asta.”

De la tei își întoarse privirea spre castel și văzu o trăsură apropiindu-se de poartă. Într-însa se aflau Madelon și Nanon, cele două surori.

„Uite că vin! murmură el. Prezența Madelonei mă poate băga în bucluc. Voi căuta să nu mă vadă deocamdată.”

Așteptă până când cele două fete coborâseră și intraseră în casă, apoi se duse prin parc în pădure. La locul convenit îl întâlni pe Fritz.

— Vă salut, domnule doctor! Am venit să vă anunț că m-am înapoiat.

— Bine-ai venit Fritz. Credeam că vei lipsi mai mult. Cum ți-a mers?

— Foarte bine. Am un sac plin de aventuri.

— Aventuri? E ispititor. Hai să-mi povestești!

Intrară în inima pădurii și Fritz povesti ce i se întâmplase. La sfârșit scoase din buzunar câteva hârtii și zise:

— Acestea sunt însemnările pe care mi le-am făcut în pulberăria de la castelul Malineau.

— Mulțumesc. Crezi deci că sunt importante pentru noi?

— Cu siguranță. Am constatat, de pildă, că e ultima încărcătură de pulbere pe care o primește căpitanul.

— Asta dovedește că e aproape de sfârșit cu pregătirile. Trebuie să ne grăbim, deci.

— Firește. E sănătos?

La întrebarea aceasta Fritz clipi din ochi cu înțeleș.

— N-am auzit că s-ar simți rău.

— Fericitul de el! În schimb mie mi-a fost rău.

— Ție?

— Da. Am avut astă-noapte niște dureri de dinți grozave.

— Păi ai dinți sănătoși tun!

— N-are a face. Fapt e c-am avut dureri mari, ceea ce m-a făcut să mă duc azi-dimineață, îndată după sosire, la doctorul Bertrand. La început vroia să-mi scoată trei dinți...

— Ce prostie! Să-ți scoată ție dinți!

— Așa mi-am zis și eu. De aceea l-am rugat să-mi dea vreo doctorie contra durerilor de dinți și mi-a dat sticluța asta.

— Dar văd că e plină, Fritz.

— Așa e.

— Ceea ce înseamnă că nu te-ai folosit de conținutul ei?

— Cred și eu. Sunt prea primejdioase.

— Cum adică?

— Cinci picături ajung contra durerilor de dinți. Dar dacă din nebăgare de seamă iei mai multe, așa ca la vreo patruzeci, apoi...

— Oho! Cine vrea să ia cinci, nu va greși atât de mult la număr, încât să ia patruzeci.

— Ascultați mai departe, domnule doctor. Te poți simți îndemnat să greșești numărătoarea. Așadar, cine ia patruzeci se îmbolnăvește.

— Ce vrei să spui?

— Ei da, se îmbolnăvește în așa fel încât nu poate părăsi patul câteva zile.

Abia acum își aminti Müller de convorbirea care o avusese de curând cu Fritz.

— Șiretule! zise el. Doctorul Bertrand cunoaște scopul?

— Firește. I-am spus că trebuie ținut la pat cineva câteva zile.

— Știe că e vorba de căpitan?

— Da.
— Atunci o fi crezând că eu te-am trimis la el.
— De spus nu i-am spus, dar cred că o fi ghicit.
— Fie! Fritz, trebuie să-ți aduc laude. Picăturile vin tocmai la vreme. Bătrânul le va primi chiar azi.

— Nu-i prea greu?

— Nu. Obişnuieşte să ceară după masă un pahar cu absint, şi totdeauna i se dă acelaşi pahar, care se află pe bufet. Aşa că...

— Dar îşi vor face oare efectul încă azi?

— Asta vom vedea. Vino după unsprezece iarăşi în locul acesta, unde mă vei găsi.

Müller se întoarse la castel, unde află că Richemonte va lua şi în ziua aceea masa în odaia sa. Se duse în sufragerie cu câteva minute mai devreme ca de obicei. Nanon şi Madelon se aflau deja acolo. Cea dintâi îi ieşi veselă înainte:

— Uite că m-am înapoiat, domnule doctor. Asta e sora mea, pe care ai văzut-o deja la locul catastrofei.

Amândoi se înclinară politicos unul în faţa celuilalt, ca şi cum nu s-ar cunoaşte deloc. Dar în cursul discuţiei ea prinse un moment favorabil şi-i şopti:

— Să n-ai nici o grijă! Nu trebuie să te temi de nimic.

Asta îl linişti, înainte de masă, în timp ce oaspeţii mai discutau, el se aţinu prin apropierea bufetului, îşi turnă un pahar de vin şi se folosi de prilej să toarne în paharul lui Richemonte cele patruzeci de picături pregătite dinainte.

Când intră apoi servitorul cu o farfurie de gustări în mână, Müller îşi turnă singur un absint şi întrebă aşa, într-o doară:

— Un pahar şi pentru domnul căpitan?

— Da, domnule doctor.

— Uite aici!

— Mulţumesc.

Servitorul luă paharul şi plecă.

Müller rămase în așteptare. Află că Marion se dusesese iar la Thionville, s-o viziteze pe prietena ei, Harriet de Lissa. Și americanul părăsise castelul, probabil în același scop.

Spre seară, se produse rumoare pe culoare, servitorii alergau încolo și încioace și un călăreț părăsi castelul, îndreptându-se spre Thionville. Müller ieși afară să se informeze ce se întâmplase.

— Domnul căpitan s-a îmbolnăvit subit, răspunse servitorul.

— Ce are?

— Crampe.

— Puternice?

— Cum vreți s-o luați. Dar se pare că nu poate nici vorbi, nici să se miște.

— Aoleu! Sună primejdios.

Omul tuși ușor și răspunse:

— Aș dori să fie așa.

— Ce-ai spus, dragul meu?

— Oh, dumneavoastră nu mă veți trăda, domnule doctor. Cu bătrânul nu vom pierde altceva decât un călău.

După câțva timp, călărețul se înapoie cu doctorul Bertrand, care se duse imediat la bolnav. El îl examinează și declară că accesul era, într-adevăr puternic, dar nu existau motive de îngrijorare. Medicul rămase la cină și, când intră în sufragerie, fu copleșit cu întrebări.

— Să nu aveți nici o grijă! răspunse el. E vorba de un soi de crampe care nu sunt primejdioase.

— Dar nu mai poate vorbi, spune baroana, prefăcându-se îngrijorată, ceea ce era departe de a fi.

— Își va recăpăta graiul. Cunosc boala aceasta și mă pricep s-o vindec. Domnul căpitan va rămâne nemișcat vreo două zile și tot atâtea nopți, apoi se va trezi ca dintr-un somn adânc. Fiți fără grijă!

Zicând acestea, aruncă o privire spre Müller, dându-i de înțeles că vorbele erau mai mult pentru el, ca să-l informeze că avea înainte-i două zile de libertate.

După ora unsprezece, Müller se duse în pădure, unde-l aștepta Fritz.

— Bună seara, domnule doctor. A luat picăturile și și-au făcut efectul.

— De unde știi?

— A fost adus medicul; asta e de-ajuns ca să-ți dai seama cum stau lucrurile. Când începem explorarea?

— Imediat.

— Foarte bine. Ați adus totul?

— Firește. Intrăm prin căsuța din grădină.

Ajunseră astfel la drumul subpământean, acolo unde acesta cotea la dreapta spre castel și unde se vedea în stânga o ușă zăvorâtă.

Aprinseră lanternele și Fritz privi curios în gangul întunecos.

— Pe aici trebuie să fie drumul la castel. Nu? întrebă el. Mergem în direcția aceasta?

— Nu. Partea aceasta am cunoscut-o deja. Acum trebuie să știu ce se ascunde îndărătul acestei uși.

— Vom putea deschide?

— Sper. Avem doar cheile principale.

Încercă și izbuti. Văzură înaintea lor un gang la fel cu acela care mergea spre castel. Închiseră ușa îndărătul lor și porniră încetîșor mai departe.

După cîtva timp observară în lături o ușă și îndărătul ei o alta.

— Ce-o fi acolo? întrebă Fritz.

— Asta vom afla mai târziu.

— De ce nu acum?

— Deocamdată nu vreau să-mi pierd timpul cu amănunte. Trebuie să-mi dau seama întîi de situația, natura și direcția gangurilor. Haide!

Mai văzură cîteva uși, dar nu deschiseră nici una din ele. După cîtva timp ajunseră într-o încăpere mare,

pătrată, unde gangul era tăiat de un al doilea, în unghi drept.

— Iată ceea ce caut, spuse Müller. După cât se pare, intuiția nu m-a înșelat.

— În privința direcției acestor ganguri?

— Da. Mergând drept înainte, ajungem la acel *Trou du bois*, pe care-l cunoaștem; la stânga dăm de Turnul cel vechi, pe unde umblă spiritul baroanei moarte; pe aici, la dreapta, unde zidul începe să se năruie, ajungem la ruinele unde era cât pe ce să fi prins.

— Încotro mergem acum?

— Mai întâi drept înainte.

Porniră și, după scurt timp, se opriră. Müller luminează una din uși.

— Asta îmi pare cunoscută. Îndărătul ei am găsit cheile. Să ne întoarcem acum la gangul care merge de-a curmezișul.

Când ajunseră la el, se îndreptară spre gangul care începea să se năruie, aflat acum la stânga. Era și acesta la fel ca celelalte, cu uși pe amândouă părțile. În cele din urmă se pomeniră în fața uneia, care părea să închidă gangul. Una din chei se potrivea și aici.

După ce intrară, Fritz se uită în jur și zise:

— Da, aveți dreptate, domnule doctor. Aici sunt ruinele, anume sala în care a avut loc întrunirea mascaților.

— Întocmai! Să ne întoarcem și să cercetăm gangul al patrulea, care, după părerea mea, duce la turnul vechi.

Ajungând la noua potecă subpământeană, nu găsiră la început nimic care s-o deosebească de celelalte. Dar iată că în curând se deschidea înspre dreapta un alt culoar.

— Intrăm și aici? întrebă Fritz.

— Da. Dacă nu mă înșel, duce în direcția unde se află cariera de piatră. Ia să vedem!

Străbătură o bucată bună, fără să descopere vreo ușă: apoi culoarul fu închis de dărâmături.

— Păcat! zise Fritz. Acum nu mai putem înainta.

— Eu cred, totuși, că nu ne aflăm departe de carieră. Dar să mergem înainte pe gangul principal.

Se înapoiară și făcură precum își propuseseră. Acolo erau iarăși uși, la dreapta și la stânga. Deodată Fritz se opri și-l prinse de braț pe doctorul Müller.

— Pst! spuse el.

Müller își vârî repede lanterna în buzunar, astfel că se făcu întuneric beznă.

— Ce e? întrebă el.

— Mi s-a părut că vorbea cineva.

— Unde?

— În fața noastră. Să ascultăm!

Își încordară auzul și prinseră într-adevăr tonuri de glasuri omenesti, însoțite de lovituri regulate de ciocan.

— Auziți acum? întrebă Fritz.

— Da, chiar foarte lămurit. Să înaintăm încetișor.

Cu cât se apropiau, cu atât se auzeau mai bine glasurile. La urmă văzură și o rază de lumină, care părea să pătrundă dintr-o ușă care nu era cu totul închisă.

— Nu e bărbat, ci femeie, își dădu Fritz cu părerea.

— Ai dreptate, încuviință Müller. Nu-ți da prin minte cine e?

— Hm! Ne aflăm în apropierea Turnului vechi... Să fie cumva Liama?

— Bănuiesc că ea e. Să mergem mai departe. Dar ferește-te să faci vreun zgomot.

Ajunseră la ușa întredeschisă și Müller privi înăuntru. Văzu o încăpere mărișoară, în care se afla un pat, o masă și un scaun. O lampă simplă cu petrol atârna din tavan, luminând o făptură îmbrăcată în alb, care stătea jos pe podea, pisând porumb pe o piatră. Făcea asta în mod ritmic, rostind în același timp în limba arabă următoarele cuvinte:

— *În numele Domnului cel atotmilostiv! Sunătoarea! Ce este Sunătoarea? Cine te face să pricepi ce înseamnă*

Sunătoarea? În ziua aceea oamenii vor fi ca moliile împrăștiate de jur-împrejur, iar munții ca lâna colorată. Și atunci acela al cărui talger va fi încărcat cu fapte bune va duce o viață plină de bucurii, iar acela al cărui talger va fi găsit prea ușor, își va avea locuința în prăpastia Infernului. Dar cine te face să pricepi ce este prăpastia Infernului? Este focul cel mai arzător.

Cuvintele acestea despre Sunătoare, ceea ce înseamnă ceasul care va suna, ceasul Judecății de apoi, constituiau a o sută una „Sură” din Coran, pe care femeile mahomedane obișnuiesc s-o cânte atunci când pisează grâne.

— O cunoști? îl întrebă Müller pe Fritz.

— E aceeași pe care am văzut-o în noaptea furtunoasă, când am deschis mormântul.

— Liama. Ea e.

— Ce îmbrăcăminte ciudată poartă!

— Așa se îmbracă femeile de beduini.

— Femeia aceasta trebuie să fi fost foarte frumoasă pe vremuri.

— Da. Are trăsăturile Marionei, fiica ei.

— Ce facem? Intrăm?

— Am speria-o.

— Dar nu putem lăsa nefolosită această descoperire.

— Firește că nu. Să ne întoarcem puțin înapoi, după aceea venim cu pași zgomotoși.

Așa și făcură. Îndată ce se auziră pașii, ușa se deschise și Liama se ivi în pragul ei.

— Iarăși vii? întrebă ea. Lasă-mă să plâng în liniște și să mă rog în pace!

— *Sallam aaleik* — pace ție! zise Müller.

— *Aaleik sallam* — pacea fie cu tine! răspunse ea. Dar al cui e glasul acesta? Nu l-am auzit încă niciodată, răspunse ea, într-o franțuzească presărată cu vorbe arăbești.

— E glasul salvatorului tău, care vrea să te redea libertății și luminii soarelui.

— Aud cuvinte pe care nu le-am mai auzit. Aproprie-te, străinule!

Ea reintră în încăperea luminată și Müller o urmă; după ce-i dăduse de înțeles lui Fritz, printr-un gest, să rămână afară. Femeia îl privi cu luare-aminte.

— Ochii tăi sunt plini de bunătate și pe fața ta stă scris cuvântul adevărului, zise ea, încet. Ce-mi aduci?

— Libertatea.

— Păstrează-o pentru tine!

— Fericirea.

— Liama nu mai poate fi fericită. Ești trimis de el?

— Despre cine vorbești?

— Despre bătrânul cu barbă albă, de care trebuie să asculte toți.

— Nu, nu el mă trimite.

— Știe dânsul că te afli aici?

— Nu.

— Atunci fugi repede, căci altfel ești pierdut. El e plin de putere și de cruzime.

— Nu mă tem de dânsul.

— Eu însă te previn să te temi, altminteri te va înghiți, cum înghite pantera mielul nevinovat.

Zicând acestea, ea îi făcu semn să se îndepărteze, dar el se apropie mai mult de dânsa și o întreabă:

— Tu ești Liama, fiica Beni Aissa-ilor?

— Eu nu-s Liama, ci duhul ei.

— Tatăl tău a fost Menalek, șeicul tribului vostru?

— Da.

— L-ai cunoscut pe Saadi, favoritul lui Allah și al profetului său?

La auzul numelui de Saadi ea tresări. Își ridică brațele spre Müller, apoi însă le lăsă iar în jos, ca resemnată cu soarta sa.

— Saadi! zise ea încetisor.

Și repetă cuvântul cu glas și mai slab, ca și cum ar fi vrut să asculte un sunet dulce, demult dispărut.

— Saadi! Cine ești tu, care vorbești de Saadi? El a fost fericirea mea, iar eu am coborât în iad, ca să-l salvez pe dânsul.

— Așadar, mai trăiește?

— Nădăjduiesc că da, și mă rog zilnic pentru el.

— Și pe Marion o cunoști, nepoata Beni Aissa-ilor?

— Marion? Da, o cunosc, răspunse Liama împreunându-și mâinile și privind implorator la Müller. Ai văzut-o?

— Da, o văd în fiecare zi.

— Mai cunoaște ea numele mamei sale?

— Îl cunoaște și-l rostește adesea.

— Vroiau s-o omoare. Pentru ca s-o salveze, Liama a devenit un spirit. Liama nu mai trăiește, e moartă. Dar fiica ei trăiește și va fi fericită.

— Fiica ta știe că n-ai murit!

— Pentru numele lui Allah, nu trebuie să afle!

— O chinuie dorul să te vadă și să-ți vorbească.

— Eu nu trebuie să vorbesc cu ea, căci am jurat să nu mai vorbesc niciodată în viață cu fiica mea.

— Cui i-ai jurat?

— Lui Malek Omar.

— Omului cu barba căruntă!

— Da, El are în mâna sa viața ficei mele. Nu vreau ca ea să moară, ci să trăiască.

— Îl cunoști și pe Abu Hassan, vrăjitorul?

— Îl cunosc. A îmbătrânit și s-a veștejit. L-am văzut la mormântul meu.

Mintea Liamei se tulburase în cursul anilor grei prin care trecuse. Totuși, ceea ce află Müller acum de la dânsa îi dădu o armă grozavă în mână împotriva lui Richemonte.

— Cum ai ajuns în peștera aceasta? întrebă el.

— Mi-am ales-o singură.

— N-ai fost silită?

— Nu. Sunt moartă și locuiesc sub mormântul meu.

— Nu vrei să trăiești și să fii fericită?

— Sunt moartă. Sunt fericită dacă copilul meu trăiește.

— Pot vedea locuința ta?

Observase ușa care ducea de partea cealaltă, întrebarea o făcu să alerge la ușă și să se așeze în fața ei.

— Înapoi! Cine caută să intre cu forța aici, va muri de o moarte groaznică și eu odată cu el.

Müller bănuî că această ușă făcea legătura cu mormântul și cu turnul. Ar fi ținut mult să afle taina, dar nu vroia s-o înfricoșeze pe biata femeie.

— Nu vreau să intru cu forța, zise el. Te-am întrebat numai.

— Nu trebuie nici să întrebi. N-am voie să-ți răspund, căci am jurat. Părăsește-mă! Vreau să fiu singură.

— Pot reveni?

— Nu, acum nu.

— Nici mai târziu?

— Numai dacă-mi vei spune ce vorbește fiica mea cu tine despre spiritul mamei sale.

— Ți voi povesti.

— Dar să nu afle omul cu barba căruntă.

— Firește că nu. Îi vei spune c-am fost aici?

— Nu, căci altfel te-ar gătui. Acum însă pleacă! Allah să te aibă în pază!

Îl împinse spre ușă și se zăvorî pe dinăuntru. Pe Fritz nici nu-l zărise. Cei doi bărbați dibuiră drumul pe întuneric și Müller scoase lanterna abia când ajunseră la încrucișarea gangurilor principale.

— Ai auzit totul? întrebă el.

— Da.

— Ce descoperire! Ce armă împotriva căpitanului mi-a dat în mână!

— El e pierdut, îndată ce veți voi.

— Da, însă nu trebuie să vreau, deocamdată.

— Pentru ce nu? O astfel de fiară trebuie ucisă imediat. E păcat mare s-o lași în viață.

— Și totuși trebuie... de dragul tatălui meu.

— Al tatălui dumneavoastră? spuse Fritz, surprins. Dar e mort.

— Nu, cred că trăiește.

— Cerule! Și unde să fie?

— În tainițele acestea de aici.

Fritz făcu o mutră de parc-ar fi picat din cer.

— În bolțile astea de aici? Domnule doctor, nu veți fi vrând să vă bateți joc de mine.

— Lucrul e prea serios ca să-mi îngădui așa ceva.

— Atunci trebuie scos afară, și chiar imediat. Unde se află? Cheile le avem.

— Nu-ți pot spune încă. Bănuiesc numai că se află aici, dar nu sunt pe deplin sigur. Și dacă se găsește aici, atunci suntem foarte aproape de el tocmai în clipa aceasta. Ia să mai căutăm, poate descoperim o încăpere ascunsă.

Îi repetă lui Fritz exact cuvintele pe care baronul de Sainte-Marie le rostise în sufragerie. Bolta aceasta pătrată, de unde porneau gangurile principale spre direcțiile amintite, era „centrul lumii de dincolo”, cum denumise nebunul încăperile subterane. Aici trebuia să fie cel căutat, dacă era într-adevăr ținut prizonier.

Cei doi cercetară cu stăruință, dar totul fu în zadar.

— N-am deschis încă nici una din multele uși, zise Fritz. Poate că e ascuns pe undeva.

— Nu cred. Dar trebuie totuși să știm ce se află îndărătul lor. Ia să începem!

Merseră de la gang la gang, de la ușă la ușă. Toate puteau fi deschise cu cheile ce le aveau. Toate încăperile erau pline cu arme și muniții. Acestea făcură celor doi intruși o impresie covârșitoare. Câte vieți omenești puteau distruge aceste provizii!

— Decât să-i lăsăm pe germani uciși de aceste arme, mai bine aruncăm tot arsenalul în aer, spuse Fritz.

— Așa gândesc și eu. Voi face tot ce pot ca aceste arme să nu ucidă. Știi că în curând se face ziuă? zise doctorul

Müller. E timpul să facem o pauză. Să nu stricăm lucrurile, pripindu-ne.

— De ce nu vreți să-l faceți nevătămător imediat pe acest diavol cu chip de om, pe acest Richemonte?

— Pentru că tatăl meu ar muri de foame și de sete, dacă bătrânul ar fi luat în primire de poliție.

— Pricep. El nu va trăda niciodată de bunăvoie ceva poliției. Și, afară de baron, nu cred să mai cunoască cineva ascunzătoarea prizonierului. Nu trebuie să ne bizuim însă pe memoria unui bolnav mintal. Dar Liama? Ce se va alege de ea?

— Deocamdată trebuie s-o lăsăm acolo unde e.

— Și nu vom spune nimănui despre ea?

— Nici unei ființe.

— Nici măcar fiicei ei?

— Nici măcar ei. Le-am face rău amândurora, înainte de a porni la acțiune, trebuie să cunosc toate tainele acestor încăperi subterane. Și atunci se va prăbuși într-o clipă tot ce a construit bătrânul. Vai de el când voi începe să mă răfuiesc cu dânsul!

2. Prins în cursă

Prevederile medicului se dovediră întemeiate, după două zile căpitanul se trezi, dar se simți atât de slăbit, încât nu se arătă încă.

Viața își urma cursul normal. Marion se vedea adesea cu Harriet de Lissa și mister Deephill vizita și el mult locuința doctorului Bertrand. Se simțea atras cu putere de englezoaică și i se părea că dânsa se simte bine în apropierea lui.

Venise și în ziua aceea la Thionville. I se spuse că fata era în grădină, astfel că se duse într-acolo. O găsi pe o bancă și i se îngădui să ia loc alături de ea. Se simțea atât de fericit în apropierea ei, încât nici măcar nu îndrăznea să-și mărturisească dragostea, de teamă să nu strice” totul printr-un cuvânt nelalocul lui.

Deodată, pe dinaintea gardului lângă care stăteau ei trecu un omuleț scund și gras, cu o pălărie uriașă pe cap, iar îi mâini cu o mapă și un scaun de campanie. Mergea pe iarbă și astfel se făcu că nu fu auzit. Acesta nu era altul decât Hieronymus Aurelius Schneffke, care tocmai sosise de la Metz.

Pe când înainta astfel adâncit în gânduri, tresări brusc și se opri. Auzise un râs zglobiu și asta îi atrase atenția.

— Sfinte Raphael! exclamă dânsul. Râsul acesta îmi este cunoscut.

Ciuli urechea și acum auzi și glasul.

— E dama de companie, dama de companie! Asta e limpede ca lumina zilei. Dar unde o fi?

Se apropie de gard și privi printre scânduri.

— Dumnezeule... stă colo în bolta de frunziș, fragedă și frumoasă ca florile și lumina soarelui. Și alături de ea, sfântă Paletă, cine-o fi?

Îl privi bine pe american și își zise:

— Da, așa e! O figură atât de caracteristică nu poate exista în dublu exemplar... Asta-i originalul tabloului din castelul Malineau, ceva mai bătrân însă ca portretul. Acesta e domnul Bas-Montagne în carne și oase.

Vru să se cațăre puțin pe gard, să vadă mai bine, dar, fiind prea gras... se auzi o trosnitură și cele două scânduri de care se prinsese se desfăcură, iar bunul Hieronymus se prăbuși la pământ.

Deephill auzise zgomotul, sări în sus, ca să pună mâna pe răufăcător... și-l zări pe pictorul nostru tocmai în momentul când se ridică de jos.

— Ce cauți aici, domnule? se răsti la dânsul.

— Vârfuri de lați de garduri, răspunse Schneffke.

— La ce-ți trebuie?

— Ca să mă rostogolesc la pământ, precum vedeți.

— Omule, pari să fii un fel de haimana.

— Firește, și încă de categoria cea mai proastă.

— Vrei să-ți bați joc de mine?

— Nu prea mult. Dar cum vă numiți?

— Asta e prea de tot! Individul acesta vine aici, se cațără pe garduri străine și are îndrăzneala să mă întrebe de nume. Dar pe dumneata cum te cheamă?

— Numele meu nu-l întâlnești pe toate drumurile. Sunt pictorul de animale Hieronymus Aurelius Schneffke din Berlin. Dar acum v-aș ruga să-mi spuneți și dumneavoastră cum vă numiți.

— Nu cred că e necesar. Nu dau cartea de vizită oricui.

— Și bine faceți, dacă cumva numele dumneavoastră nu prea are valoare. Cine are un nume bun, n-are de ce să-l treacă sub tăcere.

— Ia ascultă, domnule, îndrăznești să-mi spui asta mie? se răsti la el americanul. Vrei cumva...

Își întrerupse vorba, căci simți o mână moale așezându-i-se pe umăr. Miss Harriet de Lissa se apropiase.

— Cu cine discutați, domnule? întrebă ea.

— Oh, cu un om care nici nu merită să i...

Nu-și sfârși nici de data aceasta vorba, căci ea îl întrerupse:

— Ce-mi văd ochii? Acesta e simpaticul nostru domn Schneffke din Berlin.

Pictorul își scoase pălăria și făcu o plecăciune cum numai el știa să facă.

— Da, eu sunt, „*același...*”, stimată duduie.

Apăsase pe cuvântul „*același*”, în așa fel încât să atragă atenția.

— „*Același*”? întrebă ea, mirată. Ce vrei să spui cu asta?

— Vedeți că există oameni care nu mai sunt azi ceea ce au fost ieri.

Ea zâmbi și răspunse:

— Da, împrejurările se schimbă adesea brusc.

— În așa fel încât damele de companie devin femei bogate.

— De ce nu? Dar, domnule Schneffke, dă-mi voie să te felicit că ai pierdut trenul acela.

— Mulțumesc. Cu ghinionul care mă urmărește de obicei, asta a fost o adevărată fericire.

— Ai ajuns cu bine la ținta călătoriei?

— Da. Ba am dat acolo peste o fericire, pe care cu puțin înainte o căutasem zadarnic în altă parte.

Ea pricepu îndată ce vroia să zică:

— Dacă înțeleg bine, trebuie să-ți doresc noroc pentru a doua oară?

— Ce vreți să spuneți cu asta?

— Te-ai... logodit?

— Ei... da... nu chiar, dar aproape.

— Asta-i bine. Cum o cheamă?

— Marie.

— Un nume frumos, poetic și pios.

— Da, e frumoasă fata, poetică și pioasă. Are cam înfățișarea mea. Ne potrivim de minune.

Mister DeePhill nu se mai putu reține și izbucni în râs.

— Și asta numești dumneata...

Miss Harriet se temu ca Schneffke să nu se simtă jignit, de aceea spuse, pe un ton rugător:

— Mister Deephill!

Hieronymus ciuli urechile.

— Cum? Deephill se numește domnul?

— Da.

— Mie mi-a trecut sub tăcere numele. Îi voi dovedi că ar fi procedat mai inteligent dacă mi-l spunea. Respectele mele, domnișoară.

Plecă fără să mai privească înapoi. Dar după ce dădu colțul rămase o clipă pe loc gânditor.

— Ce asemănare. Ce asemănare! murmură el. Să fie chiar dânsul? Deephill este pe franțuzește Bas-Montagne și în germană Untersberg. Aici voi juca eu rolul spiritului bun și le voi arăta acestor oameni ce fel de individ e domnul Hieronymus Aurelius Schneffke.

Grăsunul se duse în oraș să-și caute un adăpost. Nimeri tocmai la hanul unde venea de obicei Fritz Schneeberg, pentru că se afla peste drum de locuința sa. Era același unde locuiseră și artiștii din trupa lui Abu Hassan.

Când Schneffke intră se afla un singur client în sală, Fritz. Îl salută și ceru un pahar cu vin. După ce-l servi, chelnerița plecă și cei doi mușterii rămaseră singuri. Pictorul nostru era un mare dușman al plictiselii, astfel că nu stătu mult pe gânduri și puse capăt tăcerii.

— Nu ne-am mai văzut noi cândva? întrebă el.

Fritz îl privea de mult cercetător.

— În câteva rânduri chiar, dacă nu mă înșel, răspunse dânsul.

— Și mie mi se pare la fel, dar nu-mi mai amintesc unde.

— Prima oară în gară la Trier.

— Nu-mi aduc aminte.

— În schimb, eu da. Mă aflu în vagon și dumneata pierduseși trenul.

— Ah, așa e. M-am născut cu ghinionul de a pierde trenurile. Nu se poate schimba nimic în privința asta.

— După aceea te-am revăzut la Etain.
— La Etain? Când?
— Era într-o seară. Te-ai înveșmântat ca la bal mascat, cu o față de masă roșie. N-aș putea să spun dacă aveai cămașă și izmene pe dedesubt.
— Așa, așa... hm! Se poate să fi fost cu picioarele goale. Ce nație ești dumneata?
— Sunt din Elveția.
— De meserie?
— Culegător de plante.
— Botanist? Nu-i rea meseria. Umbli cu plante și flori, și asta e mult mai bine decât cu animale sau chiar cu oameni.
— După cât se vede, nu pari să fii mare iubitor de oameni, domnule. Pot ști și eu ce învârtești?
— De ce nu? Sunt muzicant.
— Din ce instrument cânti?
— Din drâmbă.
— E cel mai greu instrument.
— Fără doar și poate.
— Dar de unde ești?
— Sunt ungur.
— Ungur? Dar ai trăit în Germania, nu?
— Nici o clipă.
— Mă miră. Am impresia că te-am văzut în Germania.
— Te înșeli. Nu pot suferi Germania cu toți locuitorii ei.
— Ciudat! Dar cunosc eu pe cineva pe care-l poți suferi, totuși.
— Aș vreau să știu cine e.
— Pe Martin Tannert.
— Drace! Îl cunoști pe ăsta?
— Da. Și-l cunoști și dumneata.
— Cine spune?
— El însuși. Ș-apoi, eu te-am văzut adesea. Te-am întâlnit în repetate rânduri la Berlin. Nu ești dumneata pictorul acela care era să se înece odată în Spree, pentru că pusese rămășag că se va cățăra pe coșul unui vapor?

— Drace, știi și asta?
— Tot Berlinul vorbea de întâmplare.
— Ei bine, fie! Dar tot am câștigat atunci rămășagul.
— Însă ai făcut o baie rece.
— Vinovat de asta a fost numai căpitanul vasului, care n-a privit cu ochi buni rămășagul.
— Ei, nu face nimic! Dar acum recunoști că ai locuit la Berlin?
— Mă silești să recunosc.
— Și că nu te-ai născut în Ungaria?
— Da.
— Și că nu ești muzicant?
— Nici nu-mi dă prin minte să fiu. Cine-i atât de gras ca mine se ferește să sufle într-o pâlnie de alamă puținul aer pe care izbutește să-l înghită.
— Și cu ura dumitale împotriva nemților ce facem?
— Să nu mai vorbim despre asta!
— Sunt de acord! Presupun că ești un foarte bun german. De ce discuți atunci franțuzește?
— Păi ce, vorbești cumva germana?
— Așa, olecuță.
— Atunci hai să vedem de ce ești în stare. Doar nu cumva ai tăiat piroane, ca și mine?
— Ca dumneata, nu. Sunt într-adevăr culegător de plante.
— Dar german?
— Da, adică elvețian-german.
— Și cum te numești?
— Schneeberg.
— Sfinte Raf... Și numele mic nu e Fritz?
— Da.
— Asta-i bună! Domnule Fritz Schneeberg, te cunosc.
— Zău? Dar nu vorbi atât de tare!
— Ai dreptate, în țara asta franțuzească trebuie să umbli în papuci de pâslă. Știi dumneata că indivizii de pe aici au intenția să-i atace pe nemți?

Fritz făcu o mutră uluită:

— Ce tot spui? Asta e cu neputință!

Bondocul clipi din ochi.

— Șiretule! O faci pe prostul? Ceea ce-ți comunic eu, dumneata știi mai bine ca mine.

— Mai bine? Cum vine asta? Nu pricep.

— Nu vreau să pătrund în tainele dumitale, dar vreau să fiu mai sincer decât dumneata și să-ți spun ceva foarte important. Dacă te dai drept culegător de plante, atunci desigur că ești cunoscut prin ținutul acesta...

— Așa, puțințel.

— Cunoști castelul Ortry?

— Da.

— Și pe individul ăla bătrân care locuiește într-însul?

— Vrei să zici căpitanul Richemonte? Îl cunosc.

— Cică ăla are el ce are împotriva nemților...

— Știu că-i urăște.

— Individul cumpără chiar și praf de pușcă.

Fritz făcu ochii mari:

— Praf de pușcă? Pentru ce?

— Ia ascultă-mă Fritzule, nu te face... că nu-ți șade bine. Sunt convins că pe lângă plante mai culegi și altceva.

— Ce anume?

— Ei, să nu vorbim de asta! Am spus doar că nu vreau să mă amestec în tainele dumitale.

— Dar de întreb pot să te întreb unde ai auzit că strâng și altceva decât plante?

— La castelul Malineau și în împrejurimi.

— Ai fost acolo?

— Da. Însă despre asta mai târziu.

— Nu, nu mai târziu. Ce-ai căutat acolo?

— Vroiam să-l săpunesc pe unul.

— Glumești.

— Ba nu glumesc deloc. Vroiam să-i fac de petrecanie unuia, Charles Berteu.

— Drace, dar ce-ai dumneata cu ăsta?

— Multe și felurite. Mă privește. Nu te privesc secretele mele, tot așa cum nu mă privesc pe mine ale dumitale.

— Atunci ce aveai să-mi comunici?

— Ah, da, în cheștiunea cu praful de pușcă.

— Pe care-l cumpără bătrânul?

— Da. Primește un transport nou.

— Când?

— Azi la miezul nopții.

— De unde știi asta?

— Am... hm! și asta face parte din secretele mele. Dar aș vrea să fiu de față astă-seară.

— Pentru ce?

— Pentru a strica afacerea.

— Domnule Schneffke, ferește-te de vreo imprudență!

— Aș! N-avea nici o grijă. Nu pot altfel. Trebuie să mă răzbun pe acești doi oameni. Am eu ce am cu dâșii.

— De cine vorbești?

— De Charles Berteu și prietenul său Ribeau.

— Aceștia aduc praful de pușcă?

— Chiar dumnealor.

— Cunoști locul unde-l descarcă?

— Am auzit cum îi zice, dar nu-l cunosc. Există ceva cariere de piatră pe aici pe aproape?

— Una singură. Dar de ce întrebi?

— Pentru că pulberea urmează să fie descărcată într-o carieră de piatră.

— Drace!

— Nu-i așa că te surprinde povestea asta, scumpul meu domn elvețian-german? Vrei să iei parte și dumneata cu mine la reprezentație?

Fritz aruncă o privire cercetătoare asupra bondocului și clătină din cap.

— Nu știu, zise el, dacă ești omul potrivit la o astfel de treabă.

— Asta-i bună! Eu am spionat să aflu ce se pune la cale, așa că tot eu sunt omul potrivit să duc treaba la capăt. Și

apoi, nu dumneata mă iei pe mine, ci eu sunt cel ce trebuie să hotărască dacă poți să vii și dumneata. Ai înțeles, botanistule? Astă-seară mă duc la carieră. Dacă te iau cu mine, înseamnă că-ți fac o favoare. Așa să știi.

— Bine, du-te!

— Și vii și dumneata?

— Bun, te însoțesc.

— Unde locuiești?

— Aici, peste drum.

— În regulă. Eu iau o odaie în hanul acesta.

— Foarte bine. Voi veni după ora nouă să te iau.

— S-a făcut. Dar nu trebuie să știe nimeni că avem ceva unul cu altul.

— Asta se-nțelege de la sine. Când intru aici, dumneata o iei înainte. Am să beau numai un pahar cu vin și viu apoi după dumneata.

— Dar dacă merg eu înainte, trebuie să cunosc drumul.

— Ai dreptate. Când ieși pe ușă, o iei la dreapta și cotești în prima străduță. Aceasta duce afară din oraș. De departe se vede un grup de stejari înalți, pe dinaintea cărora duce un drum îngust, de-a dreptul spre carieră.

— Atât e de-ajuns.

— Treaba e legată însă de unele primejdii. Ai vreo armă?

— Un revolver.

— Aduc și eu un pistol. Astea-s numai pentru cazul când vom fi observați.

— Ei, de omorât n-or să ne omoare.

— N-o lua atât de ușor. Francezii nu te lasă să le privești în cărți fără să te pedepsească, iar bătrânul căpitan nu stă mult pe gânduri să-ți facă de petrecanie.

— Atunci ne vom conforma și noi atitudinii lui.

— Ai fost cumva soldat, domnule Schneffke?

— Firește! răspunse pictorul.

— Ei, aș!

— Ce te miră?

— La proporțiile astea ale dumitale? Glumești.

— Cătuși de puțin. Nu numai c-am fost soldat, dar mai sunt și acum.

— La ce armă?

— La artileria grea. Asta o să ți-o...

Se opri și spuse ceva în franțuzește, căci tocmai intrase patronul. Schneffke îl întreabă dacă putea căpăta o cameră.

Fritz își dădu seama că nu mai putea continua discuția și se depărtă.

Pictorului i se dădu o cameră și, după ce-și făcu puțin toaleta, porni într-o mică excursie în afara orașului. Vroia să afle încă în timpul zilei unde se afla cariera, pentru ca la noapte să poată fi oarecum inițiat.

După ce lăsă în urmă casele orașului, zări grupul de copaci despre care-i vorbise Fritz și găsi și potecuța care ducea spre carieră. O înconjură pe aceasta de câteva ori și, vremea fiind frumoasă, își urmă plimbarea.

Intră în pădure și, fără să țină seama de poteci, pătrunse în desiș. Cufundat în gânduri, merse și merse, până ce, surprins, se opri brusc, căci nu prea departe de el se auzi un glas femeiesc cântând:

*Toamna pleacă ciocârlia
Ochii ei sunt plini de lacrimi*

„Ei, aș! Ciocârlia n-are lacrimi! murmură Schneffke. Și de ce-ar avea? Nu vine nici un portărel la dânsa să-i pună sechestru pe mobilă, și nici la loterie nu joacă, să plângă după banii pierduți. Nici trenurile nu-i pleacă pe dinaintea nasului, ca să aibă motiv să izbucnească în lacrimi. Ciocârlia e mult mai fericită ca Hieronymus Aurelius Schneffke, căci... dar cine răspunde acolo?”

Din partea opusă se auzi un glas puternic de bărbat, cântând și el:

*Când se-ntoarce primăvara
Vine-napoi și ciocârlia.*

„Hm, hm! mormăi Schneffke. E ciudat, zău așa! Colo la dreapta ea, la stânga el. Presupun că acest *El* și această *Ea* și-au dat aici întâlnire și se anunță unul pe altul prin bunăvoința doamnei ciocârliei. Ia să vedem unde au *rendez-vous*-ul. Aha, se aud trosnete de crengi.”

Auzi pe cineva trecând pe aproape și-l urmă încet, cu toată greutatea trupului său. Deodată îi ajunse iarăși la ureche glasul feminin:

— Ah, domnul Schneeberg! Bună ziua.

— Bună ziua, domnișoară, răspunse glasul bărbătesc. Ce minunat că ne întâlnim aici! Nu vrei să mergem mai departe?

— Nu, caut flori de pădure.

— Te pot ajuta?

— Cu plăcere. Doar dumneata știi unde se pot găsi cele mai frumoase.

— Unde se află acum cea mai frumoasă, știu foarte bine, domnișoară.

„Oho! Omul acesta se pricepe să facă curte! își zise Schneffke. Vrea să-i sucească capul cu felul lui de a vorbi. Trebuie s-o văd și eu pe floarea asta de pădure.”

Se târî mai departe și auzi:

— Vom căuta împreună, însă nu chiar acum. Sunt obosită și trebuie să mă odihnesc câteva minute.

— Atunci ia loc aici.

— Nu, nu pe sac. Îți stric mereu plantele.

— Ba deloc. Astăzi nu-s decât capete de ienupăr, podbal și limbi de viperă într-însul. N-are nimic dacă le strivești nițeluș.

„Sfântă Frescă! mormăi pictorul în sinea lui. Un rendez-vous cu capete de ienupăr, podbal și limbi de viperă! Asta e o noutate, zău așa. Și are un sac individul cu el! Așadar, e culegătorul de plante. Ia să vedem!”

Se strecură printre tufe și zări un luminiș mic, în formă de pâlnie. Pe marginea lui stătea Fritz Schneeberg și lângă

el luase loc, pe sac, Nanon. În apropiere se afla un păr uscat, cu trunchiul aplecat. Schneffke se cațără pe dânsul. Datorită greutateii trupului său, pomul se aplecă și mai mult și astfel pictorul ajunsese într-o poziție care-i aduse capul la aceeași înălțime cu vârfurile tufei care-l despărteau de tânăra pereche, și putu observa totul, fără ca el însuși să fie văzut.

— Cum merg treburile pe la castel? întrebă Schneeberg.

— Bine. Căpitanul a fost bolnav, dar s-a însănătoșit.

— A început să iasă?

— Încă nu. Dar să nu vorbim acum despre el, ci despre dumneata. Am crezut că voi putea face ceva să împrăștii întunericul care învăluie originea dumitale, dar din păcate doamna căreia m-am adresat este plecată.

— N-avea nici o grijă! Mă gândesc acum mai mult la viitorul decât la trecutul meu. Nici dumneata nu-ți cunoști tatăl.

— Și nici nu-l voi cunoaște vreodată.

— Asta nu trebuie s-o spui. Căile Domnului sunt minunate și el scoate totul la lumină.

Se făcu o pauză scurtă. Copacul pe care stătea călare Schneffke se clătină în sus și-n jos, dar el nu se sinchisea de asta, fiind muncit de alte gânduri.

„Da, căile Domnului sunt minunate! mormăi el. Pe mine m-au adus aici, pe trunchiul ăsta uscat. Da, individul acela are într-adevăr dreptate, căci dacă nu mă înșală presupunerea, atunci tatăl fetei se află în momentul de față aici, la Thionville”.

După câțva timp, Nanon reluă:

— E de presupus că părinții dumitale sunt oameni foarte dis... Dumnezeuule!

— Drace! exclamă și Fritz.

În clipa aceea se auzi un trosnet puternic și un om pică la picioarele lor. Schneffke se cățăraseră prea sus în copac, care, sub greutatea sa, se rupsesese. Dar cu o surprinzătoare prezență de spirit el căzu în picioare.

— Cine-i ăsta? întrebă Nanon, speriată.

— Da, domnule, cine... ah! afurisitul de muzicant! exclamă Schneeberg, cam furios.

— Monsieur Schneffke! zise și fata.

Pictorul se înclină, zâmbind:

— Da, duduie, sunt pictorul Hieronymus Aurelius Schneffke, din Berlin.

— Ce te aduce în pădure? întrebă Fritz.

— Iubirea pentru natură.

— Și tot iubirea asta te face să te cațeri în copaci? Nu trebuie să bănuiesc cumva că...

— Ce să bănuiești?

— Dragul meu domn, fii te rog o clipă serios și spune-mi cu ce scop te aflai acolo sus?

— Căutam ciocârlia aceea care plânge.

— Domnule, ai tras cu urechea?

— Aș! Ați cântat atât de tare, încât surd să fi fost cineva și tot auzea. Mai au ceva de întrebat domniile voastre?

— Nu. Ia-ți pălărioara și poștește de te cară!

— Oho! Dar dacă am de vorbit ceva cu dumneata?

— Cred că nu avem ce să ne spunem.

— Sau cu duduia?

— Nici dânsei nu știu ce-ai avea să-i spui.

— Eu însă știu cu atât mai bine.

— În cazul acesta, fă-i o vizită acasă, nu aici în pădure, cățărător curios ce ești.

— Cum dorești. Am onoarea, duduie și domnule.

Își ridică pălăria, făcu o plecăciune batjocoritoare și plecă.

O luă pe o potecă din pădure și, pierdut în gânduri cum era, nu auzi pașii grăbiți care veneau înaintea sa. Poteca făcu o cotitură și pictorul se izbi de un bărbat.

— Domnule! strigă el, frecându-se la cap.

— Bagă de seamă cum umbli, omule!

Schneffke se uită la celălalt și-l recunoscu pe DeePhill.

— Pictorul de animale din Berlin! exclamă americanul.

— Da, domnule!

— Nu poți fi mai atent? Mai adineauri ne-ai rupt scândurile de la gard, acum îmi izbești capul cu al dumitale.

— S-a stricat cumva?

— Al dumitale pare să se fi stricat demult. Și ai și un fel de a vorbi care numai cinste nu-ți face.

— Cum asta?

— Ce, ai uitat ce spuneai când ai plecat de la gard?

— Zău nu mai știu. Ce spuneam?

— Că aveam toate motivele să-ți spun cum mă numesc.

— Așa și este. Dar am să stau de vorbă cu dumneata numai atunci când voi vedea că ai învățat să te porți mai politicos cu semenii dumitale.

— Omule!

— Domnule, ești mojić! Adio.

Bondocul îl împinse în lături și își urmă drumul. Americanul se uită furios după dânsul.

„L-aș fi putut pălmui pe obraznicul ăsta, mormăi el. Dar miss de Lissa are dreptate, mă înfierbânt prea repede. Trebuie să fiu mai calm. Și voi fi, pentru ca fata asta minunată să devină a mea.”

Stătuse câteva ceasuri la presupusa englezoaică și rămăsese cu imaginea ei în inimă. Ea îi plutea pe dinaintea ochilor, astfel că nu ținu seama de drumul pe care mergea. Cufundat în gânduri, coti când la dreapta, când la stânga, fără nici un plan, și, la un moment dat, rămase surprins văzând că poteca pe care mersese se afunda între tufe.

Se opri ca să vadă unde se afla. Din poziția soarelui pe cer, putu să-și dea seama în ce direcție apucase, și tocmai vroia să facă cale întoarsă, când se auzi strigat pe nume.

— Dumneata aici, domnule Deephill? Probabil că te-ai rătăcit.

Căpitanul Richemonte ieși dindărătul unui copac. Deephill fu surprins, dar se stăpâni repede.

— Da, m-am cam rătăcit, domnule căpitan, răspunse el.

— Dar de unde veniți, dacă-mi dați voie să întreb?
— Din oraș.
— Și unde vroiați să mergeți?
— La castel.
— Atunci n-ați apucat-o pe drumul cel mai scurt.
— Și totuși vroiam să merg pe un drum drept, însă fiind cufundat în gânduri m-am abătut.

— Îmi dați voie atunci să vă conduc eu?

Richemonte o luă înainte. Ochii săi aveau o lucire sinistră. Deși trecea încă drept bolnav, părăsise în taină camera și pe drumul acela tăinuit se dusesse în pivnițele secrete, ca să vadă dacă totul era în regulă. Aerul închis de acolo îl făcuse să iasă afară și, cu prilejul acesta, îl întâlni pe american.

Îl duse mai departe în pădure, până se ridicară înaintea lor niște vechi ruine.

— Ce-i asta? întrebă Deephill.

— Ruinele unei mănăstiri.

— De ce am luat-o pe aici?

— E drumul cel mai scurt spre castel. Urmați-mă și veți vedea.

Intrară în ruine și coborâră scările spre sala de întrunire. Deoarece era întuneric, bătrânul îl luă de mână pe oaspetele său. În sală însă se afla un felinar aprins.

— Ciudat! zise americanul. Ruinele acestea par să fie folosite de dumneavoastră.

— Așa e. Vă voi arăta totul. N-am avut încă timp până acum să vorbim despre afacerea noastră, așa că ne putem folosi de acest prilej s-o facem. Mai întâi însă cred că-mi veți îngădui o întrebare. Vedeți că, în situația mea, trebuie să fiu foarte prevăzător. V-ați întâlnit cu cineva?

— Cu o singură persoană.

— Unde? În pădure?

— Da.

— Cine era?

— Un pictor străin, care pare să hoinărească pe aici numai de dragul studiilor sale.

— Nimeni altcineva?

— Nimeni.

— Bun. Pofțiți!

Îl duse de la o încăpere la alta și-i arătă toate proviziile de muniții. Deephill rămase uimit, dar nu spuse nimic. În cele din urmă, bătrânul se opri într-una din bolți, puse felinarul pe o scândură și zise:

— Acum că v-ați încredințat că lucrăm serios și suntem pregătiți, putem discuta și despre afacerea noastră. Luați loc, vă rog!

— De ce nu sus, la castel?

— Pentru că asemenea afaceri le rezolv totdeauna aici. Suntem mai siguri ca oriunde.

Căpitanul deschise un sipet vechi și scoase dintr-însul o foaie scrisă.

— Cunoașteți scrisul acesta? îl întreabă pe Deephill.

Americanul citi și dădu din cap:

— Da, e contractul nostru.

— Sunteți dispus să-l respectați și să ne predați sumele cuvenite?

— Firește. Vă voi da cecuri asupra Parisului. Sunt ca și bani.

— De acord. Când le pot căpăta?

— După semnarea contractului.

— Bine, să-l semnăm!

— Cine să semneze?

— Dumneavoastră și eu.

— Va fi de-ajuns?

— Da. Semnătura dumneavoastră mi-e suficientă.

— De la sine înțeleș. Dar cine-mi garantează pentru achitarea banilor împrumutați?

— Eu.

— Ajunge averea dumneavoastră pentru o garanție atât de mare?

- Nu chiar pentru tot.
- Atunci nu pot semna decât după ce voi fi vorbit cu contele Rallion.
- Vreți să plecați la Paris, deci?
- Da.
- De ce să vă obosiți! Îl voi chema telegrafic.
- Pentru ce să-l pun pe drumuri, de vreme ce am destul timp să mă duc în capitală? Pentru o simplă semnătură, nu găsesc că e nimerit să aduc aici un om atât de ocupat.
- Îmi dați voie să observ, domnule Deephill, că găsesc felul dumneavoastră de a trata afacerile, hm!, puțin cam ciudat.
- Domnule căpitan, nu-s obișnuit cu acest fel de a vorbi. Nu e acela al unui om de afaceri.
- Eu nu-s om de afaceri. N-are mai mare valoare însuflețirea mea pentru o chestiune care privește patria, decât toate afacerile la un loc?
- Firește. Și contractul trebuie să vă dovedească că țin chiar cont de această însuflețire în cel mai înalt grad.
- Acum însă pare să se fi răcit puțin.
- N-ar fi de mirare.
- Ce vreți să spuneți?
- Există împrejurări și persoane în stare să răcească orice entuziasm.
- Rostise aceste cuvinte înălțând din umeri. Căpitanul îl măsură cu privirea din cap până-n picioare și zise:
 - Vă raportați la împrejurări și, persoane de aici?
 - Da.
 - Vă rog să precizați. Mă număr cumva și eu printre aceste persoane?
 - Da.
 - Drace! Și împrejurările? De ce natură sunt?
 - Păi... de... gangurile, scările și ușile acelea tănuite de la castelul Ortry.
 - Nu vă înțeleg. Exprimați-vă mai lămurit!

— Drumurile secrete îngăduie vizite nocturne, care nu-s deloc plăcute.

Richemonte se întoarse și tuși în batistă. Se simți atins și trebui să-și dea osteneala să nu se trădeze. Dar fu zadarnic, și asta o putu citi în privirea americanului.

— Mă uimiți! zise el. Ați primit cumva vizite nocturne, cum le numiți?

— Din nenorocire.

— Am fost cumva eu la dumneavoastră?

— Da.

— Cine v-a vârât asta în cap?

— Proprii mei ochi și propriile mele urechi.

— Ceea ce înseamnă că m-ați văzut și auzit chiar dumneavoastră?

— Întocmai.

— Ați visat, scumpul meu domn. Cum puteam pătrunde la dumneavoastră?

— Prin ușa mascată din ungherul camerei.

Bătrânul tuși din nou în batistă. Dar își recăpătase iarăși sângele rece.

— Nu pot decât să repet că ați fost victima unui vis. Ce să fi căutat eu la dumneavoastră?

— Hm! Vroiați să-mi cercetați puțin conținutul portvizitului.

— Domnule, ați căzut din lună?

— Ba n-am căzut deloc.

Cei doi stăteau amenințători unul în fața celuilalt. Căpitanul Richemonte, cu toate că se vedea demascat, era totuși sigur de izbândă, ceea ce-l făcu să se arate cutezător. Dar Deephill nu se temea deloc de el în clipa aceea.

— Ce mă privește pe mine portvizitul dumneavoastră? reluă bătrânul. În privința banilor eu sunt asigurat, deoarece vom semna contractul. Și-apoi cum puteam pătrunde în odaia dumneavoastră și să scotocesc în portvizit, când trebuia să mă aștept că veți deschide ochii în orice clipă?

— Fiind convins că ați avut grijă să dorm adânc.

— Eu? În ce fel?

— Cu ajutorul narcoticului pe care mi l-ați turnat în paharul de vin la masa de seară.

Richemonte era aproape înspăimântat, dar căută să se ascundă printr-un ton liniștit:

— Domnule, nu vreau să trec cu vederea că sunteți musafirul meu, altminteri...

Deephill făcu un gest cu mâna:

— Vă rog, nu vă dați nici o osteneală, căci îndată ce vom ieși din pivnița aceasta voi părăsi Ortry. Nu pot locui la un om care nutrește gândul să mă omoare.

Bătrânul abia izbuti să îngăime:

— Să... vă... omoare?

— Da.

— Unul din noi doi trebuie să fie nebun, zău așa. Și cum am căutat să te omor?

— Punând la cale deraierea trenului.

Richemonte sări îndărăt, ca dinaintea unei prăpăstii. Bătu aerul cu mâinile, ca și cum ar fi căutat un sprijin.

— Cum poți lega persoana mea de nenorocirea aceea?

— Știai cu ce tren voi veni!

— Firește, căci m-ai anunțat!

— Credeai că voi avea banii în numerar, în bancnote.

— Mi-ar fi fost indiferent sub ce formă ai fi avut suma.

— Atunci de ce ai pus la cale deraierea?

— Vorbești aiurea. Nu știu nimic... de...

— Nici că ai angajat trei oameni ca să provoace catastrofa?

— Pari să fii într-adevăr bolnav.

— Unul din ei urma să așeze bolovanii pe linie, în vreme ce ceilalți doi să-l țină de vorbă pe cantonier. Țștia din urmă trebuiau să-l caute apoi pe american printre cadavre...

— Groaznic!

— ...și în cazul că mai trăia, să-i dea lovitura de grație.

— Sunt aiureli de nebun...

— Și toate astea numai pentru câteva blestемate de bancnote! Ți poți închipui deci că mi s-a răcit entuziasmul pentru o afacere, în fruntea căreia stă un asemenea diavol.

— Când vom fi la castel voi trimite după medic, domnule Deephill. Ceva ți-o fi zdruncinat nervii, poate priveliștea catastrofei. Hai să mergem, domnule! Ți voi face dovada sus că trăiești într-o lume fantastică și că vezi lucruri care nu există și n-au existat în realitate. Cunososc asta, am în familia mea un caz asemănător de boală de nervi, așa că nu-ți iau nimic în nume de rău.

— Nu cred în dovezile dumitale, voi rămâne totuși un ceas întreg la castelul Ortry, ca să-ți dau timp să aduci dovezile de care vorbeai.

— Bine. O să-ți ceri curând scuze pentru acuzațiile dumitale nebunești. Hai să mergem!

Ca să ajungă iar în gang, firește că trebuiau să se folosească de aceeași ușă prin care intraseră în încăpere. Deephill nu dădu atenție unde se afla aceasta. Țl urmă pe bătrân, care luase lanterna în mână și se îndreptă spre cu totul altă ușă, în fața căreia se opri, o deschise și spuse:

— Poftim, domnule! Trebuie să încui la loc.

Era de la sine înțeles că Deephill intră primul. Dar nu făcu nici doi pași că auzi o izbitură îndărătul său, se făcu întuneric și zăvoarele fură trase. Se întoarse cu iuțea fulgerului, dar era prea târziu. Dibui de jur-împrejur pereții și constată cu groază că se afla într-o celulă strâmtă, fără vreo altă ieșire. Mai întâi lui Deephill nici nu-i veni să creadă această ticăloșie satanică; curând, însă, realizează că bătrânul nu glumea. Țipa și dădea cu pumnii în ușă — în zadar...

3. Exces de zel

În aceeași seară, Hieronymus Aurelius Schneffke și Fritz Schneeberg se întâlniră afară din oraș, după cum se înțeleseseră.

— Dar bine, omule, cum ai ajuns azi după-amiază în pădure? întrebă Fritz.

— Cu ajutorul propriilor mele picioare. Sau crezi cumva că am pus să-mi construiască o linie ferată proprie?

— Dar ce căutai acolo?

— M-am dus să mă plimb. Atât și nimic mai mult.

— Înseamnă că a fost numai întâmplare că ne-am întâlnit?

— Da. Întâmplarea a fost de vină și cântecul dumneavoastră dublu despre celebra ciocârlie care nu plânge și nu salută, biata de ea!

— Ar fi trebuit să rămâi acasă. N-ai nici un interes să se știe că te interesezi de ținutul acesta. Și-apoi, persoana dumitale e atât de bătătoare la ochi, încât... Dar să lăsăm asta! Vrem să iscodim, așa că nu trebuie să fim observați. Să discutăm numai strictul necesar.

— Fie și cum zici dumneata, harnicul meu culegător de limbi de viperă.

— Ai auzit totul, după cum văd.

— Totul.

— Urât lucru.

— Ba, dimpotrivă. Ți-am dovedit prin aceasta că sunt predestinat pentru o plimbare asemănătoare aceleia pe care aveam de gând s-o facem.

— Și totuși ai căzut din copac.

— La carieră nu există copaci. Dar e foarte mare. Unde ne ascundem?

— La intrare, îndărătul stâncilor. Când vor veni, ne furișăm după ei. Așa e cel mai bine.

La intrarea carierei se aflau împrăștiați bolovani mari, în spatele cărora se pitiră cei doi. Vremea curgea încet. În cele din urmă auziră un zgomot, dar nu din afară, ci chiar din carieră. Erau pași care se apropiau, apoi un bărbat înalt se opri nu departe de ei. Aștepta desigur transportul de pulbere, căci mormăia nerăbdător din când în când, apoi se duse înapoi.

— Cine să fi fost? întrebă pictorul în șoaptă.

— Căpitanul Richemonte de la castelul Ortry.

— El însuși? Țsta e... Sst! Auzi?

— Da. Scârțâit de osii. Vin!

Zgomotul roților se auzea tot mai lămurit și, în cele din urmă, trecu pe dinaintea lor o căruță la care erau înhămați patru cai. Într-însa se aflau mai multe persoane.

— O iau la dreapta, șopti Fritz. Mă furișez după ei. Dumneata rămâi mai bine aici.

— Eu să rămân aici? Nici nu mă gândesc!

— Atunci fii cu toată băgarea de seamă, în patru labe!

Trăsura pierise în beznă, dar nu trecu mult și cei doi fură atât de aproape de ea încât o putură vedea iarăși. Caii fuseseră deshămați și legați la o parte. Două glasuri se auziră dinspre trăsură. Fritz le recunoscuse imediat; erau al căpitanului și al lui Charles Berteu. Richemonte spunea, în felul său poruncitor:

— Ultimul transport, deci. Unde-i hârtia?

— Aici.

O rază slabă de lumină se ivi. Era de la o lanternă pe care o adusese bătrânul și cu ajutorul căreia putu citi conținutul.

— E în regulă. Să se descarce!

Fură dezlegate lanțurile, apoi butoaiele începură să fie date jos.

— Trebuie să fie vreo intrare secretă pe aici, zise Schneffke.

— Cu siguranță. O să-mi rotesc eu puțin privirea.

— Cum? Vrei să te duci mai departe? Atunci firește că vin și eu.

— Nu, asta ar fi cea mai mare neprevădere. Unul din noi doi ajunge. Așteaptă aici până mă întorc.

Fritz se târî încetîșor înainte și, după câteva clipe, dispăruse.

„Ce-și închipuie omul acesta! își zise Schneffke. Dar îi voi dovedi că nici eu nu-s din satul proștilor. Îmi caut un loc din care să pot observa totul.”

Se întinse cu burta la pământ și se târî înainte. Când ajunsese în apropierea căruței, observă o ieșitură din stîncă, de pe care putea să stea la pîndă foarte bine. Se urcă pe dînsa cu mare efort și rămase nemișcat.

Jos se mai aprinseră câteva felinare, care luminau îndeajuns totul. Căpitanul lua în primire pulberea și dădea instrucțiuni.

— În regulă! zise el. Rostogoliți butoaiele înăuntru!

— Gaura a fost lărgită? întrebă Berteu.

— Precum ne-a fost vorba, răspunse Richemonte.

Zicînd acestea, îndreptă lumina felinarului spre deschizătura din pământ.

„Așa! își zise Schneffke. Asta e intrarea. Trebuie să o văd cât mai bine.”

Înaintă până la marginea stîncii și atunci i se înfățișă pe de-a-ntregul toată priveliștea. Nu se sinchisea deloc că din cînd în cînd se desprindea câte o pietricică din culcușul său de piatră, și cădea jos. Nu știa ce-i frica și, cu atenția încordată, urmărea tot ce se petrecea în cercul de lumină al felinarelor.

Deodată simți un pumn în ceafă.

— Dă-mi drumul, botanistule! șopti el, enervat. Vezi doar că observ toată reprezentăția aia...

În loc de răspuns se pomeni cu o lovitură puternică în cap.

— Câine afurisit! auzi atunci în spatele său un glas care i se părea cunoscut.

Deși capul îi vâjâia, căută să-și aducă aminte al cui era glasul. Câteva clipe rămase amețit și, când își reveni, se văzu lângă căruță, iar lumina unei lanterne îl orbea.

— Individul ăsta ne-a spionat, zise glasul dinainte, și Schneffke văzu acum și fața omului: era Charles Berteu. Uite că deschide ochii! Să ne asigurăm de dânsul. Trebuie să-l legăm.

Bondocul fu ridicat și cât ai clipi din ochi fu legat fedeleș.

— Stați! strigă el. Lăsați-mi mâinile libere până constat câte coaste mi-ați frânt.

— O să-ți astupăm noi botul! răspunse Berteu. Cât privește coastele care ți-au mai rămas întregi, vom avea grijă să ți le frângem, musiu. Nu m-aș fi așteptat să-mi cazi în labă atât de repede.

— Îl cunoști? întrebă Richemonte.

— Chiar foarte bine. S-a introdus acasă la mine prin contrabandă, dându-se drept pictor, ca să urzească cine știe ce la Malineau, cu afurisitul de Mélac.

— Așa? E prea de-ajuns ca să ne dăm seama cine este. De unde e?

— Dracu' știe? Nu trebuie să i se dea crezare. Eu îl socot spion neamț.

— O s-o plătească dumnealui.

Bătrânul se apropie să-l privească mai bine pe grăsun și clătină din cap.

— Prea deștept nu arată a fi individul, zise el. Dacă nemții nu găsesc spioni mai buni, n-or să prea aibă succes. Colosul ăsta de carne nu prea pare primejdios.

— În cazul ăsta să știți că vă înșelați. Nu v-ați pus întrebarea ce caută la ceasul ăsta aici?

Căpitanul Richemonte îl lovi pe pictor cu piciorul.

— Da, ce căutai aici?

— Vroiam să cunosc și eu cariera. Ați auzit doar că sunt pictor de meserie.

— Asta nu-i o oră să te apuci să cauți peisaje.

— Am sosit abia azi la Thionville și, informându-mă de locurile pitorești ale acestui ținut, mi s-a indicat această carieră. Am ajuns aici, m-am fâțâit peste tot locul și am obosit. Se vede că băusem și un păhărel de vin peste măsura pe care mi-au îngăduit-o doctorii, astfel că am ațipit colo sus.

— Ce, vrei să zici că ai dormit până acum?

— Da. M-am trezit, am auzit zgomot și glasuri sub mine, și numai ce mă pomenesc cu un pumn în ceafă.

— Nu-l credeți, domnule căpitan! zise Berteu.

Richemonte îl prinse de braț pe pictor:

— Ești singur aici?

— Da, de obicei fac de unul singur excursii dintr-astea nocturne. Plăcerea împărțită e numai pe jumătate plăcere.

— Dacă ai venit aici de plăcere, o să te ajutăm și noi. Voi proceda mai târziu la un interogatoriu mai amănunțit. Voi doi de colo îl duceți jos în gang, iar ceilalți cercetați cariera! Ocupați însă mai întâi intrarea, ca nu cumva să poată scăpa vreunul care ar mai fi ascuns pe aici.

Doi bărbați îl luară în primire pe bondoc și-l împinseră spre o gaură. El nu se împotrivi, deoarece își dădea seama că ar fi fost zadarnic, ba chiar și primejdios.

Peștera începu să se lărgască, devenind un gang boltit, în care cei doi oameni se opriră cu el. Ei nu vorbiră nimic și dânsul se feri să înceapă vreo discuție, căci știa prea bine că i se va răspunde cu pumni.

Se scurse astfel peste o jumătate de ceas, când veni, în sfârșit, căpitanul. Se părea că mai vorbise cu Berteu, căci îl privi întunecat pe Schneffke și se răsti la el:

— A mai fost cineva cu dumneata?

— Nu știu nimic de așa ceva, răspunse Hieronymus.

— Nu minți! Oamenii mei au auzit pe cineva alergând, dar acesta a izbutit să ajungă la ieșire înaintea lor. Cine era?

— De unde să știu cine mai dă târcoale noaptea, afară de dumneavoastră, în cazanul acesta de vrăjitori?

— O să-ți dezlegăm noi limba, după ce vom fi pus mai întâi la adăpost respectabila dumitale persoană.

— N-ar fi bine să-i scotocim buzunarele? propuse unul din oameni.

— Nu-i nevoie, căci îl închidem și astfel ne asigurăm atât în ce-l privește, cât și de tot ce are asupra lui. Acum n-avem timp de pierdut, însă mâine mă voi ocupa mai îndeaproape de el. Haideți și luați-l cu voi!

Porni înainte și ceilalți îl urmară cu prizonierul, înaintând în gang.

Fritz se apropiase pe furiș din partea cealaltă a căruței, pitindu-se îndărătul unei movițe, ca să poată observa totul. Auzi fiecare cuvânt, precum și rostogolitul pietricelelor de sus, de pe stâncă. Nu se gândi însă că pictorul și-ar fi putut părăsi locul, și spaima lui fu nespusă când îl văzu picând ca din cer. Convorbirea care urmă îl făcu să-și dea seama de pericolul în care se afla el însuși, iar când auzi că ceilalți porneau să cerceteze cariera și vor ocupa intrarea, se retrase repede.

Nu putu face asta fără puțin zgomot. Pașii-i grăbiți fură auziți și se luară după dânsul. O luă la goană, ajunse la intrare și... se izbi de cineva care se lipise la rându-i de peretele intrării. Crezu, firește, că avea de-a face cu un potrivnic și-l înhață să-l azvârle din drum. Observă însă imediat că omul era cel puțin tot atât de puternic ca el, căci îl strânse atât de tare de beregată, încât fu aproape să-și piardă răsuflarea. În lupta care se încinse pe întuneric el simți că celălalt avea... o cocoasă în spinare.

— Dom... nu... le doc... tor! izbuti Fritz să îngaime.

Potrivnicul îi dădu îndată drumul.

— Fritz, tu? Ce cauți aici? Cine-i înăuntru? Îi aud venind.

— Să plecăm repede, domnule doctor.

În goană mare străbătură câmpia învecinată, până când pașii urmăritorilor nu se mai auziră.

— Încotro? întrebă Müller.

— Spre *Trou du bois*.

Porniră repede spre pădure și, când ajunseră la ea, mai străbătură o bucată printre copaci, până ajunseră la *Trou du bois*.

— Acum ar fi trebuit să aveți felinărașul cu dumneavoastră, zise Fritz, în vreme ce coborau.

— Îl am.

— Atunci e bine! Poate și cheile?

— Da.

— Minunat. Aprindeți, că trebuie să mergem în galerie.

Müller scoase felinarul și chibriturile. În timp ce aprindea, avu timp să întrebe:

— Dar de ce trebuie să intrăm?

— Pentru ca să salvăm un om, care altfel e pierdut.

— Cine e?

— Vă spun mai târziu. Nu trebuie să pierdem nici o clipă. Cel despre care e vorba a fost transportat din carieră în galerie. Pătrundem dinspre partea asta. Dacă ne grăbim, poate ajungem la timp pentru a afla în care pivniță a fost închis.

Ajunseră pe fundul vâlcelei și pătrunseră în felul cunoscut în gangul subteran. Merșeră pe el până la punctul de încrucișare, unde gangurile se întretaiau. Înainte de a coti după colț, ca să intre în galeria care mergea în direcția carierei, Müller stinse felinarul, spre a nu fi trădați de lumină. Abia după aceea porniră mai departe, dar nu făcură nici doi pași, că se opriră.

— Vezi punctulețul acela luminos colo în față? Trebuie să fie de la un felinar.

— Și felinarul se mișcă.

— Da, se apropie cineva. Să așteptăm aici.

Statură liniștiți, până când în jurul punctului se făcu un cerc luminos.

— Nu mai sunt nici la o sută de pași, zise Müller. Trebuie să ne retragem puțin.

Porniră înapoi și se opriră iar la oarecare depărtare. Nu așteptară mult, și felinarul se ivi și la întretăiere.

Se puteau vedea acum foarte lămurit patru bărbați, care se opriră. Schimbară câteva cuvinte, după care cei doi care stăteau la pândă auziră cum se deschide o ușă și lumina dispăru.

Fritz și Müller se apropiară cu băgare de seamă și ajunseră la ușa cu pricina, pe care o găsiră întredeschisă. Doctorul privi prin crăpătură și văzu că pivnița era plină cu butoaie... Din fund pătrundea o rază slabă de lumină.

— Vedeți ceva? întrebă Fritz.

— Da. Ia ascultă!

— A fost trântită o ușă.

— Și acum s-ă tras un zăvor. Ah, se întorc! Repede!

În vârful picioarelor o luară înapoi, dar, înainte de a ajunge la locul unde stătuseră înainte, observară iar lumina felinarului îndărătul lor.

— Rămânem pe loc! șopti Müller. Pst! Vorbesc.

Unul din cei trei bărbați spunea:

— Așadar, mâine îl interogăm?

— Da, e timp până atunci.

— O s-o pățească individul.

— Poate să fie ce-o vrea, nevinovat ori spion, fapt e că ne-a văzut la treabă, așa că trebuie să-l facem nevătămător. Să ieșim afară la butoaie acum!

Se îndreptară în direcția de unde veniseră. Când nu se mai văzu lumina felinarelor, Fritz șopti:

— Ați înțeles ce spuneau, domnule doctor?

— Da, vreau să-l interogheze și să-l facă nevătămător pe omul acela. Dar cine e?

— Un pictor; știți, bondocul despre care v-am vorbit.

— Dar cum a ajuns în situația asta proastă?

— Din cauza afurisitei de curiozități care-l roade. Afară de asta, pare să fie un ghinionist fără pereche. L-am întâlnit la han și am aflat de la el că transportul de pulbere va sosi aici astă-seară. Vroia să fie de față și nu l-am putut abate de la hotărârea lui.

Fritz continuă să povestească și restul, după care Müller spuse:

— Pictorul ăsta nu pare totuși să fie de lepădat. Trebuie să-i venim în ajutor. Ce noroc că am dat de tine aici!

— Dar nu v-am întrebat încă cum de ați ajuns la carieră.

— Supraveghindu-l pe bătrân, am băgat de seamă că se ducea la pivnițe, astfel că l-am urmat, ca să văd ce are de gând. Îți aduci aminte că gangul spre carieră era astupat?

— Da. Însă azi a fost deschis, după cât se pare.

— Și treaba asta a făcut-o chiar bătrânul. Chiar eu l-am văzut la lucru. Firește că am presupus că se va întâmpla ceva în carieră și trebuia să aflu neapărat. De la postul meu de observație n-am putut vedea nimic, astfel că am părăsit bolta pe căi ocolite prin *Trou du bois* și am ajuns la cariera de piatră. Abia ajuns acolo, aud pe cineva venind în goană. M-am lipit de stâncă pentru a-l lăsa să treacă și restul îl știi.

— Da, acel cineva eram chiar eu. Îmi dau seama foarte bine de asta, ducând mâna la gât.

— Ei, dar acum trebuie să-l eliberăm pe pictorașul acela.

Se întoarseră la ușa cu pricina, pe care Müller o deschise cu una din chei, apoi intră înăuntru cu Fritz, încuind-o la loc. Scoase lanterna din buzunar și plimbă lumina de-a lungul șirurilor de butoaie.

— Unde-o fi? întrebă Fritz.

— Colo în fund de tot, unde am văzut raza de lumină. Ia să cercetăm!

Merseră spre fundul pivniței și constatară că fuseseră îndepărtate câteva butoaie, lăsând să se vadă o ușă ferecată.

Spre bucuria lor cheia își făcu datoria și de data aceasta. Pătrunseră într-o încăpere pătrată, mică și goală. Un omuleț care stătea ghemuit la pământ se ridică cu greutate.

— Începe interogatoriul? întrebă el.

— Nu, răspunse Müller.

— Dar ce? Vreți cumva să joc cu dumneavoastră o partidă de pocher?

— Pari bine dispus, domnule Schneffke.

— De ce n-aș fi? Mă simt cât se poate de bine aici.

— Atunci putem pleca. Credeam că-ți facem un serviciu venindu-ți în ajutor și tăindu-ți funiile.

— Asta nu sună prost. Dar cine sunteți?

— Un cunoscut al cunoscutului dumitale.

— Al cărui cunoscut?

— Al ăstuia de aici.

Zicând aceasta, arată spre Fritz, care stătuse până acum îndărătul său.

— Luminează-l nițeluș la față!

Müller se supuse.

— Sfântă Paletă! Limba de viperă? Dar cum ai ajuns dumneata aici?

— Cu picioarele.

— Asta am văzut, mucalitule. Dar...

— Întinde-ți deocamdată lăbuțele, pentru rest e timp mai târziu.

Fritz scoase cuțitul și tăie legăturile prizonierului.

— Așa, acum ești liber. Dar pe viitor ferește-te să mai faci prostii.

— Ce prostii?

— Ți-am spus să rămâi la locul dumitale.

— Îmi aduc aminte, Înălțimea voastră. Putem merge înapoi dacă vrei.

— Ești incorigibil.

— Dar de ce aveam să mă tem?

— De moarte, scumpul meu.

— Mii de bombe! Crezi că era cazul să mă tem?

— Fără nici o îndoială.

— Atunci îți mulțumesc din inimă. De mine personal n-ar fi fost cine știe ce pagubă, dar vezi că mai am de îndeplinit unele datorii înainte de a-mi lua rămas-bun de la lumea

asta frumoasă. Vă rog să-mi explicați acum, în ce fel a fost posibil să mă eliberați.

— Nu-i timp de explicații acum! interveni Müller. Trebuie să ne cărăm repede, altfel stimabilii aceia vor avea trei prizonieri în loc de unul.

— Atunci să mergem! încuviință Schneffke.

— Nu așa. Ridică întâi frânghiile de jos! Căpitanul nu trebuie să-și poată explica în ce fel ai șters putina.

— Foarte adevărat. Uite-le! Sunt gata.

Plecară și Müller încuie ușile în urma sa.

Prin galerie ajunseră la *Trou du bois*. Pictorului îi fu greu să se strecoare prin ieșirile strâmte, care nu se potriveau cu circumferința trupului său. Ajuns afară, trase aer în piept și zise:

— Domnilor, a fost o chestie afurisită, zău așa.

— Mai proastă decât îți închipui, spuse Müller. Dar acum te rog să nu suflă un cuvânt din tot ceea ce ni s-a întâmplat azi. Când pleci?

— Astăzi și mâine mai am ceva treburi pe aici.

— Nu vreau să te întreb ce fel de treburi ai, însă e de datoria mea să-ți atrag atenția că cel mai bun lucru ar fi să te cari cât mai repede.

— Pentru ce?

— Pentru că bătrânul căpitan se va da peste cap ca să pună mâna pe dumneata. Vezi să nu te vadă! Cred că vom mai sta de vorbă. Du-te repede acasă!

— Acasă? Acum? Asta nu mă ademenește deloc. Aș vrea să mă duc la carieră.

— Cu ce scop?

— Ca să-i observ mai departe pe indivizii aceia.

— Lasă pe seama mea treaba asta. Uite, domnul Schneeberg te va însoți. Noapte bună!

Stinse lumina și se făcu nevăzut în frunziș.

Schneffke căută să străbată întunericul cu privirea, apoi zise:

— Domnul acesta are un fel foarte hotărât de a vorbi cu un pictor din mila lui Dumnezeu. Cine e?

— Profesorul de la castelul Ortry, doctorul Müller.

— Așa, care vasăzică! Și a plecat într-adevăr?

— Firește.

— Atunci să-l ascultăm și să renunțăm la vizitarea carierei. Dumneata ce vei face?

— Mă duc acasă.

— Bun. Să ne cărăm împreună, deci. Cunoști drumul?

— Foarte bine. Haide, dar să nu mai vorbim acum. Nu trebuie să ne observe nimeni.

Bondocul n-avu încotro și se supuse. Dar după ce ieșiră din pădure nu se mai putu abține și întrebă:

— Ia spune, cum de ți-a trecut prin minte să mă scoți de acolo? Eu aș fi crezut imposibil așa ceva.

— Și totuși n-a fost greu. Eu cunosc gangurile acestea subpământene și l-am mai întâlnit și pe doctorul Müller, care se pricepe și mai bine ca mine. În felul acesta a fost relativ ușor să ajungem la dumneata.

— Și totuși vă sunt dator multă recunoștință. Spune-mi, te rog, cum mi-o voi putea dovedi?

— Mi-am făcut datoria și nimic mai mult.

— Ești foarte modest. Voi fi deci și eu la fel de modest și mi voi face tot numai datoria față de dumneata.

— Nu-mi dau seama în ce fel ți-ai putea face datoria față de mine.

— Cred și eu că nu-ți dai seama. Dar vezi că aș vrea să te văd foarte fericit. Nu-i așa că o iubești pe Nanon?

— Domnule!

— Ei, da, ești gata să devii aspru cu mine, și eu am totuși gânduri bune cu dumneata. Vezi că eu te pot elibera de o povară.

— Ce vrei să zici cu asta?

— Posed o anumită taină care... hm!, care privește originea fetei.

Fritz se opri și puse mâna pe brațul pictorului:

— Domnule Schneffke, problema e prea serioasă pentru mine ca să pot îngădui să se facă glume pe socoteala ei.

— Și eu vorbesc foarte serios.

— Vrei cumva să susții că știi ceva despre originea domnișoarei Nanon?

— Da și nu. Există întâmplări care, comparate între ele, pot duce la unele concluzii. Fii sincer cu mine și spune-mi: o iubești pe Nanon?

— Da.

— Ei bine! Dumneata mi-ai făcut un mare serviciu, așa că vreau să te răsplătesc, cât îmi stă în putere. Cu un cuvânt: vreau s-o capeți pe Nanon.

— Nu știu ce înrâurire ai putea avea dumneata asupra sorții mele...

— Te rog să nu te simți jignit de tonul meu. Se poate să am limba cam slobodă, dar altminteri să știi că sunt cât se poate de serios în clipele de față.

— Sunt foarte curios să aud ce-mi vei comunica.

— Te cred. Bănuiesc că Nanon n-a avut părinți de rând. Am fost la castelul Malineau...

— Și eu am fost, însă nu era nimic de aflat acolo.

— Dumneata n-ai aflat nimic și cele două surori la fel. Cu toate acestea, se poate ca alții să fi aflat ceva. Crezi că Nanon te iubește și ea?

— Poate!

— Poate? Te iubește, asta e sigur. Am băgat de seamă când stăteam în copacul acela. Dar crezi că ți-ar întinde mâna dac-ar afla deodată că tatăl ei e un nobil?

— Iubirea nu întreabă de situație socială.

— Dar poate să nu-i convină tatălui.

— Asta rămâne de văzut.

— Eu vreau să te ajut să-i faci acestui tată un astfel de serviciu încât să nu-ți poată refuza fiica.

— Vorbești de parcă te-ai fi hotărât să fii Providența mea.

— Așa și e. Vreau ca să vezi și dumneata că nu l-ai scăpat degeaba din bucluc azi pe pictorul Hieronymus Aurelius Schneffke. Poți veni acum cu mine la han?

— N-aș vrea să fac asta.

— Pentru ce?

— Ca să nu se bage de seamă că avem de-a face unul cu altul. Patronul hanului e un tovarăș al căpitanului Richemonte.

— Păcat. Ți-aș fi putut da încă azi la mână un mijloc ca să dezvălui originea lui Nanon.

— Atunci îți stau la dispoziție, însă nu la han; te-aș ruga să vii la mine acasă.

— La farmacie?

— Da. M-ai făcut nespus de curios. Hai să ne grăbim!

Nu trecu mult și amândoi se aflau în odaia lui Fritz, unde acesta aprinse lampa.

— Ai hârtie și creion? întrebă Schneffke.

— Da. Vrei să scrii?

— Ba nu, să desenez.

— Ce anume?

— Vei vedea îndată. Dă încoace!

Căpătă cele cerute, se așeză la masă și zise:

— Aprinde-ți o țigară și ai puțină răbdare. Trebuie să-mi compun desenul din memorie și pentru asta trebuie să-mi adun gândurile.

Fritz urmă sfatul bondocului. În vreme ce acesta desena, el fuma. După mai bine de un sfert de ceas, Hieronymus lăsă creionul jos și ținu hârtia în apropierea lămpii, s-o observe bine.

— Cred că am reușit! spuse el, mulțumit.

Fritz zări un cap de femeie foarte simpatic. Îl ținu când mai aproape, când mai departe de ochi și zise:

— Asta e Nanon.

— Nanon? Adevărat?

— Pare însă mai bătrână cu câțiva ani.

— Așa, așa! zâmbi Schneffke. Ești sigur de asta? Eu însă vroiam s-o desenez pe Madelon.

— Pe Madelon?... Da, s-ar putea să fie și ea.

— Dar ce ai zice dacă ar fi fost într-adevăr intenția mea s-o fac pe Nanon? Ia privește bine schița!

Fritz examina încă o dată desenul, apoi îl puse pe masă, zicând:

— Nu mă dumiresc. Poate fi atât Nanon, cât și Madelon, numai că ceva mai bătrână.

— O să te ajut eu să ieși din încurcătură. Dacă acest desen este al celor două fete, și totuși nu e al lor, al cui ar putea fi deci?

Fritz chibzui câteva clipe, apoi chipul i se luminează.

— Nu cumva o fi mama lor?

— De ce nu?

— Așadar, ea să fie? Dar ce, ai cunoscut-o? Ea e moartă demult!

— Am văzut cândva un tablou la fel ca acesta și dedesubt se aflau scrise cuvintele pe care le voi scrie acum sub capul acesta. Privește!

Nu prea corespundea adevărului ce spunea el, dar se potrivea cu planul său. Fritz aruncă o privire asupra rândurilor și citi:

„Mon doux et aimé becquefleur — dulcele și scumpul meu colibri.”

— Omule, cum ai ajuns la aceste cuvinte?

— Ti-am spus. Le-am citit.

— Mi-a zis Nanon că tatăl ei o numea astfel pe maică-sa. Dar ce te face pe dumneata să deduci din numele și asemănarea aceasta, că figura ar fi a mamei lui Nanon?

— La aflarea acestei taine trebuie să renunți deocamdată. Restul îl vei afla mai târziu.

— Pot să-i arăt fetei desenul?

— Da.

— Și surorii ei?

— Firește. Pun însă condiția să nu trădezi de cine e făcut.

— Bine. Și nici altcuiva nu trebuie să-l arăt?

— Ba da, poți să-l mai arăți și unei a treia persoane, dar tot fără să spui cine e autorul.

— Cine e această a treia persoană?

— Am văzut-o aici în grădină, cu englezoaica.

— Te referi la mister Deephill?

— Deephill, da, așa se numește. De la el o să capeți cu siguranță lămuriri.

— Mă faci curios la culme, domnule Schneffke! exclamă Fritz. Enigme peste enigme.

— Nu face nimic! replică Hieronymus zâmbind. Cu atât mai mare va fi surpriza, scumpul meu culegător de buruieni. Un singur lucru pot să-ți dezvălui: dacă nu mă înșel, îl vei strânge în brațe într-o bună zi tocmai pe acel mister Deephill.

— Ce înseamnă asta?

— E secretul meu. În cazul acesta vei fi nevoit să accepți, pe lângă o logodnică drăgălașă și o cumnătică pe cinste, un om foarte ciudat și morocănos ca socru.

— Ce tot îndrugi dumneata acolo? Nu vei fi vrând să zici că americanul acesta are vreo legătură cu originea celor două orfane?

Schneffke băgă de seamă că în zelul său exagerat trădase deja prea mult, așa că nu mai șovăi să dezvăluie și altele din descoperirile sale făcute la Berlin, la bătrânul Untersberg. Vorbi de tabloul de la intendentul Mélac, care-l înfățișa pe Deephill în tinerețe, de actele de naștere regăsite ale fetelor, de scrisoarea către intendent și de tot ce era în legătură cu această chestiune.

— Pe Dumnezeul meu, ai făcut treaba cum nici nu se putea mai bine! spuse Fritz, după ce Schneffke sfârșise. Ce bucurie o să fie! Dar nu trebuie să spun nimănui, nu-i așa?

— Absolut nimic.

— Dar ce voi răspunde când mă vor întreba cine e desenatorul?

— E un cap de studiu făcut de un prieten, căruia îi vei scrie, ca să capeți lămuriri. Eu vreau să rămân în umbră deocamdată!

— Pricep. Sper s-o întâlnesc pe Nanon chiar mâine. Și va fi și Deephill, cred. Unde te găsesc apoi?

— Hm!... Spuneai că hotelierul meu ar fi aliatul căpitanului. Asta e cam primejdios, după cele întâmplătoare azi, așa că mă voi muta.

— Unde?

— Nu știu, încă, dar îți voi da de veste prin câteva rânduri.

— Te rog chiar. Treaba e nespuse de importantă pentru mine.

— Bun. Și acum plec.

Se despărțiră. Fritz era atât de agitat, încât nu putu dormi. Se plimbă ceasuri întregi prin odaie, făuri planuri peste planuri, până când, obosit, se întinse în pat.

Urmarea fu că se trezi foarte târziu; bătuse de unsprezece. Privind pe fereastră, îl zări pe doctorul Müller intrând în casă.

Ce să însemne vizita aceasta? Nu trebui să-și frământa prea mult creierul, căci profesorul își făcu apariția.

— Ai fost azi pe afară? întrebă el.

— Nu.

— Atunci nu pot afla nici de la tine nimic. Credeam că poate l-ai întâlnit pe Deephill, întâmplător.

— Îl căutați?

— Da. Trebuia să-i vorbesc și nu l-am găsit. Interesându-mă, am aflat că Richemonte ar fi afirmat că americanul a plecat în taină.

— Și nu vă vine să credeți?

— Nu. E neîndoios că ar mai fi dat ochii cu mine înainte de plecare. De aceea m-am dus la sora mea, dar tot n-am putut afla altceva decât că ieri după-amiază era încă aici.

— Dar la castel n-a fost?
— Nu l-a văzut nimeni.
— Nimeni? Ah! asta îmi dă în gând...
— Ce?
— Pictorul acela, Schneffke, a colindat ieri prin pădure și, printre altele, mi-a spus că l-a întâlnit pe american.
— Cam pe unde?
— Trebuie să fi fost cu puțin înainte de-a mă fi întâlnit eu cu pictorul, așadar între Turnul vechi și ruinele mănăstirii.
— Drept să-ți spun, sunt cam îngrijorat. Căpitanul îi poartă sâmbetele și cine știe ce s-a întâmplat.
— Diavolul acela! Și tocmai acum am neapărat nevoie de american.
— Pentru ce?
— Vreau să-i cer o lămurire asupra părinților lui Nanon.
— Lui Deephill?
— Da. Vă rog, domnule doctor, fiți bun și priviți o clipă desenul acesta.
Îi povesti despre convorbirea ce-o avusese cu Schneffke. Müller ascultă cu luare-aminte și privi atent poza. În cele din urmă zise:
— Acest Hieronymus Aurelius Schneffke pare să fie un amestec de inteligență și prostie, șiretenie și închipuire. Din cele ce ți-a spus rezultă că s-a priceput cum să se ocupe de chestia asta, în care l-a ajutat totuși și norocul puțin. Deephill n-a plecat, asta e sigur, îl voi căuta.
— În subterane poate?
— Și acolo.
— Să vă ajut?
— Da. Îmi voi continua acum singur cercetările și fix la ora trei te aștept singur la *Trou du bois*.
Plecă și puțin timp după el părăsi și Fritz casa, mergând să dea târcoale castelului.
Soarta îi fu favorabilă, căci, pornind de la Turnul vechi spre parc, îi ieșiră înainte... cele două surori.

Erau bucuroase că-l întâlnesc și-l invitară să le însoțească în plimbarea lor. Era o zi frumoasă și colindară prin pădure, până când fetele obosiră și propuseră să stea puțin jos pe iarbă. În cursul discuției veni vorba și de cele întâmplare la Malineau, de bătrânul Berteu și de alte treburi familiale. Tocmai ce dorise Fritz.

— Și nu l-ați cunoscut deloc pe tatăl dumneavoastră? întrebă el. Nu știți nici ce era el?

— Nu știm decât vreo câteva lucruri fără importanță.

— Tocmai mi-am amintit... Nu spuneai dumneata odată, domnișoară Nanon, că tatăl dumitale o răsfăța pe mama numind-o „Colibri”?

— Da.

— Interesant! Chiar ieri mi-am amintit de asta. Cercetam niște scrisori vechi și, printre ele, am dat de o foaie de hârtie cu un cap de studiu. Sub acesta erau scrise cuvintele: „Dulcele, scumpul meu Colibri”.

— Chiar că e interesant! Al cui era portretul?

— Nu era nici un portret, ci un simplu cap de studiu. Dacă nu mă înșel, îl am la mine.

Scoase portvizitul, scotoci printr-însul și dădu la iveală desenul, pe care-l înmâna fetelor.

Abia aruncară o privire asupra lui, că tresăriră puternic.

— Mama! exclamă Madelon.

— Da, mama! spuse și Nanon. E într-adevăr draga noastră mamă.

Fritz se prefăcu mirat:

— Cum? Aceasta e mama dumneavoastră? Vă mai amintiți atât de lămurit de ea?

— Eram copile atunci când a murit, dar o iubeam foarte mult, așa că n-am putut-o uita.

— Și chiar dacă ne-am înșela, zise Nanon, gândește-te la ceea ce scrie dedesubt! Cum să te mai îndoiești! Cine a făcut desenul acesta?

— Un prieten de-al meu. Mi l-a dăruit pentru că mi-a plăcut mult.

— Dar cum putea s-o cunoască pe mama noastră prietenul acela al dumitale? Ah, vorbesc prostii! Habar n-am unde trăia el. Te pomenești că prin ținutul acesta?

— Nu, trăia în Germania. Nu cred să fi fost vreodată pe aici.

— Unde se află acum?

— În voiaj. Mi-a scris că se va întoarce curând acasă și mă va vizita.

— Ce bine-ar fi! Va trebui să ne spună cine i-a servit de model pentru capul acesta. E atât de bine desenat, atât de precis de parcă ah, ar fi o prostie să afirm așa ceva.

— Ce anume?

— În cursul voiajului meu am văzut capetele de animale ale pictorului Schneffke. Deși aici e vorba de un cap de om, e totuși executat în același stil. Aproape să crezi că Schneffke a desenat și capul acesta.

Fritz admiră spiritul de observație al fetei. El își atinsese scopul, căci acum avea dovada că portretul acesta era într-adevăr al acelei femei. Și ardea de nerăbdare să se întâlnească cu americanul.

4. Planuri zădărnice

Fritz le conduse pe cele două fete până aproape de castel, apoi se îndreptă la *Trou du Bois*, unde fix la ora trei sosi și Müller.

— Suntem în siguranță? întrebă acesta.

— Nu-i nimeni pe aproape.

— Atunci să deschidem intrarea.

— Care vasăzică americanul tot n-a apărut?

— Nu. Trebuie să vedem dacă n-o fi picat într-o cursă aici.

— Atunci ne putem folosi de prilej să-l căutăm și pe un al doilea, domnule doctor.

— Pe cine anume?

— Pomenești de o pivniță din mijloc, punctul central al lumii de dincolo, dacă-mi amintesc bine?

— Da. Îl bănuiesc pe tata acolo.

— Noi n-am găsit încă pivnița aceea. Astă-noapte însă mi-a venit o idee...

— ...pe care o ghicesc. Te-ai gândit la Schneffke?

— Da.

— El se afla într-o încăpere unde noi n-am fost încă.

— Și această încăpere nu se afla departe de punctul acela central.

— Ai dreptate. Și din încăperea unde l-am găsit pe pictor ducea o ușă mai departe.

— Încotro oare?

— Vom afla astăzi. Haide!

Ridicărea lespedei de piatră, intrarea în deschizătură și o închisură pe dinăuntru. În același fel ajunseră și în galerie. Acolo Müller aprinse lanterna.

Porniră apoi spre pivnița unde-l găsiră în ziua precedentă pe Hieronymus Aurelius Schneffke. Toate ușile le închiseră în urma lor.

Ajunși la fața locului, Müller deschise a doua ușă, pe care o observase în ajun. Ea ducea într-o sală rotundă, care era goală și n-avea nici o altă ieșire. Numai în mijloc, o gaură de vreo doi metri în diametru ducea în adâncime.

— Ce-o fi asta? întrebă Müller.

— Probabil vreo fântână.

— Se poate. Dar nu se vede nici o urmă de instalație, cum au fântânile. Gaura asta îmi pare suspectă.

— O fi adâncă?

— Să vedem!

Căută o piatră, dar nu găsi.

— Am un bastonaș de ceară roșie, spuse Fritz.

— Bun! Rupe o bucățică și dă-o încoa'!

Dădu drumul în adâncime bucățelei de ceară și își încordară auzul. După câteva clipe auziră un sunet; fântâna era neobișnuit de adâncă.

— Ai auzit bine ecoul? întrebă Müller.

— Aproape. Sună a apă. Ceara n-a căzut pe pământ.

— Așa cred și eu. Să facem a doua probă.

Aprinse chibrituri, care conțineau multă pucioasă, și le dădu drumul în adâncime. Flăcăruia sulfuroasă coborî destul de vertiginos și se stinse jos atât de repede, încât se putea deduce în mod sigur că era apă.

— Ne-am obosit în zadar, spuse Müller. E o fântână, nimic altceva. Să nu lăsăm totuși nimic necercetat și să mai ciocănim puținel în pereți.

Nici asta nu dădu vreun rezultat. Zidurile erau pline de jur-împrejur.

— Să ieșim deci și să-l căutăm pe american.

— Dar unde? Gangurile astea subterane sunt atât de întinse, încât ai putea rătăci prin ele zile întregi.

— Eu am o bănuială. Colo în față, unde i-am spionat pe Richemonte și Rallion, pare să fie închisoarea. Ia să cercetăm acolo întâi!

Cotiră spre stânga, în direcția castelului, și ajunseră la ușa cunoscută și la pivnița în care erau îngrămădite lăzile.

Rămaseră o clipă să asculte, dar nu auziră nimic. Porniră spre fund, unde Müller bătău în ușa.

— E cineva înăuntru? întrebă el.

Nici un răspuns.

— E cineva acolo? repetă întrebarea.

Acum se păru că se aude o tuse ușoară.

— De ce nu răspunzi?

Aceeași tuse, însă nici un răspuns.

— Fără îndoială, că se află cineva înăuntru, spuse Fritz. Dar de ce n-o fi răspunzând?

— Voi afla îndată.

Müller trase zăvorul și deschise. Îndreptând lumina lanternei spre pământ, văzu la picioarele sale o făptură nemișcată.

— De ce nu răspunzi? întrebă dânsul.

La auzul acestui glas locatarul celulei sări în sus:

— Aud bine oare? Dumneata ești, domnule doctor?

— Da!

— Credeam că e căpitanul, de aceea tăceam.

— Dar spune-mi, mister Deephill, cum ai ajuns în această temniță?

— Diavolul ăla bătrân m-a atras în cursă. Dar cum ai descoperit dumneata mârșăvia și ai venit aici să-mi deschizi?

— Despre asta mai târziu. Acum ieși te rog afară. Așa! Să punem la loc zăvoarele. Așează-te pe lada aceasta și povestește-ne cum a procedat Richemonte să te aducă unde te-a adus.

— În primul rând o întrebare: cunoașteți încăperile acestea și căror scop servesc?

— Foarte bine chiar.

— Bun, atunci pot vorbi fără ocoluri.

Deephill istorisi de-a fir a păr cum îl întâlnise în ajun pe căpitan și tot ce urmase apoi.

— Dar cărei împrejurări datorez această eliberare neașteptată? întrebă el.

Müller îl lămuri și adăugă:

— Și ce vei întreprinde acum?

— Firește că mă duc de-a dreptul la procuror să cer să-l pună în lanțuri pe mizerabilul acela bătrân.

— Ar fi mai bine să n-o faci încă, domnule Deephill. Te rog să renunți deocamdată la plângere, din considerație pentru mine. Ți voi spune și motivele, riscând totul, dar știu că ești un om de onoare, căruia îi pot acorda încrederea. Dumneata ești francez și-ți iubești desigur poporul și patria!

— Îmi iubesc patria, dar constatările pe care le fac acum nu-s de natură să adâncească această iubire.

— Spuneai că-i urăști pe nemți.

— Cui am spus asta?

— Mie și prietenului meu.

Müller îndreptă lumina asupra lui Fritz.

— Ah, culegătorul de plante! Dumneata... dumneata vii să mă eliberezi?

— De ce să n-o facă? interveni Müller. Va face chiar mai mult pentru dumneata, după cum vei afla îndată. Cu prilejul acesta îi vei cunoaște pe germani, din rândurile cărora fac și eu parte.

— Și dumneata? întrebă Deephill, aproape speriat. Adevărat și dumneata?

— Da. Mă ierți că nu ți-am spus-o mai înainte, împrejurările nu mi-au îngăduit.

— Dar... atunci... duduia... aceea... miss Harriet de Lissa?

— E sora mea.

— E și ea nemțoaică?

— Firește.

— Ce-mi aud urechile! Asta e...

Chipul său se făcuse alb ca varul. Müller îi puse mâna pe umăr, liniștitor:

— Te rog, vei judeca mai târziu! Fritz, du-te la ușă și vezi să nu fim surprinși.

— Un german! Un german! repetă Deephill. Și asta mi-o spui tocmai în locul acesta? De-ar ști bătrânul căpitan!

— Numai Dumnezeu călăuzește destinele popoarelor. De căpitan nu ne temem. Te rog, așează-te în fața mea și ascultă ce-ți spun.

Americanul luă loc și Müller începu să povestească despre bunicul său Hugo și despre bunica sa Margot. Istorisi pe rând tot ce suferise familia sa, dar numele von Greifenklau nu-l rosti, ci doar pe acela al căpitanului.

Deephill ascultase fără să rostească o vorbă, și chiar când celălalt sfârși, el rămase tăcut câțva timp. În cele din urmă spuse:

— Îngrozitor! Pot exista astfel de oameni?

— Firește. Ai constatat pe propria dumitale piele.

— Eu?

— Da. Nu ți-au fost smulse o femeie iubită și doi copii dragi? Cel ce-a făcut asta a fost propriul dumitale tată, iar soția dumitale, care te iubea cu toate fibrele ființei sale, era o germană.

— Te înșeli, ea nu mă iubea. Nu mi-a fost credincioasă și m-a părăsit în chip rușinos de dragul altuia.

— Asta e o minciună josnică, scornită cu diplomație. O socoti în stare pe soția dumitale de așa ceva, dumneata care o numeai numai: „*mon doux et aimé becquefleur*”?

Ca mușcat de șarpe Deephill sări de pe scaun.

— Domnule, de unde știi asta?

— Așteaptă o clipă!

Müller luă de la Fritz desenul și-l dădu americanului.

— Privește și citește! spuse el, îndreptând lumina lanternei asupra hârtiei.

Cum își aținti ochii pe desen, mâinile americanului începură să tremure și un suspin adânc îi cutremură pieptul.

— Da, ea este, rosti ca în vis. Colibriul meu, O, Dumnezeule!

Scăpă din mână desenul și îl podidiră lacrimile.

Müller rămase tăcut. În cele din urmă celălalt se liniști, ridică desenul și întrebă:

— Mai trăiește?

— Nu. Numai întâmplarea ne-a adus în mână hârtia asta. Amănunte vei căpăta de la tovarășul meu de colo.

— Tovarășul dumitale? Ah... dumneata însuși ești fiul acelei familii despre care povesteai, nu?

— Da. Ai ghicit.

— Și ai venit să te răzbuni pe căpitan?

— Nu. Răzbunarea o las pe seama lui Dumnezeu; eu îmi fac numai datoria. Îmi vei pune piedici în cale, domnule Gaston de Bas-Montagne?

— Cum? Îmi cunoașteți numele?

— Firește. Posed nu numai portretul soției dumitale, ci știu și unde-ți sunt copiii...

— Copiii mei? O, Dumnezeule! Spune-mi repede, repede, mai trăiesc?

— Da. Și dacă dorești îi poți îmbrățișa chiar azi.

Deephill își duse mâinile la ochi și îngăimă:

— Copiii mei trăiesc! Ce fericire!

— Hm! spuse Müller, zâmbind. Poate că le-ai văzut, cel puțin pe una dintre surori.

— Unde?

— Aici, în apropiere. N-ai întâlnit pe aici o fată care seamănă cu defuncta dumitale soție?

— Ba da. Și am rămas uimit de asemănare.

— Cine a fost?

— Domnișoara Nanon. Dar...

— Ce?

— Asemănarea putea să fi fost întâmplătoare...

— Te-ai interesat cumva și de condițiile ei familiale, domnule Deephill?

— Da. E o orfană de la castelul Malineau, din apropiere de Etain.

— Dar ai aflat că are și o soră, nu?

— Da, am călătorit cu această soră.

— Și chipul domnișoarei Madelon nu ți-a bătut la ochi?
Cele două fete seamănă de minune.

— Madelon purta voal în tren.

— Dar cel puțin acum trebuie să-ți bată la ochi că există două surori, care sunt orfane, nu și-au cunoscut tatăl și au o mare asemănare cu soția dumitale.

— E drept. Dar vrei să spui că Madelon și Nanon sunt ficele mele?

— Da, nu mai există nici o îndoială în această privință.

— Cum poți s-o dovedești? Simpla asemănare nu constituie o dovadă.

— E foarte adevărat. Dar Fritz Schneeberg va fi în măsură să-ți dea lămuriri suplimentare.

— Atunci, hai repede! Repede la castelul Ortry, unde sunt copiii mei! Dumnezeu!

Dădu să plece, dar Müller îl reținu.

— Stai, nu atât de repede. Te gândești într-adevăr să mergi la Ortry?

— Firește, firește!

— Eu aș zice să eviți o întâlnire cu căpitanul.

— Dar trebuie să mă duc, să-mi văd co...

— Nu-i nevoie. Fritz Schneeberg le poate aduce la sora mea, care e și ea îngrijorată de dispariția dumitale.

— Adevărat? întrebă Deephill.

— Da. M-am dus să mă informez dacă nu cumva ai fost acolo. Venirea dumitale o s-o liniștească. După aceea îți aduc ficele. Așadar, să ne cărăm de aici, după ce vom fi purtat de grijă să nu se găsească nici o urmă a prezenței mele.

— Încă ceva, dragul meu doctor. Dumneata mi-ai salvat libertatea și viața. Fără ajutorul dumitale n-aș mai fi revăzut soarele și poți fi încredințat că nu voi uita niciodată asta. Sunt datornicul dumitale și poți dispune în totul de mine.

Müller îi aruncă o privire cercetătoare.

— Știi ce înseamnă asta? îl întreabă el. Te-ai gândit la greutatea acestui cuvânt? în ce privește persoana mea, n-ai nici o îndatorire. Îndreaptă-ți recunoștința către acela pe care-l numesc acum tovarășul meu, și către un al doilea, pe care vei avea prilejul să-l cunoști. Totuși, bănuiesc că voi fi silit să te supăr cu niște rugăminți. Dacă mi le vei îndeplini, atunci nu dumneata vei fi datornicul meu, ci eu al dumitale.

— Rugăminți care sunt în legătură cu misiunea dumitale?

— Da.

— Le voi îndeplini.

— Dar ești francez!

— Și dumneata german. Îi uram pe nemți și am venit să contribui în defavoarea lor. Dar am început să gândesc cu totul altfel, domnule doctor. Consideră-mă ca prietenul dumitale, și poți fi încredințat că nu-ți voi pune piedici în îndeplinirea datoriei.

— Mulțumesc!

— Și acum, ultima chestiune, domnule doctor: cine e acest al doilea, de care vorbeai înainte?

— Un pictor, care se ține acum pe aproape de Thionville.

— Care vasăzică, nu-i de aici?

— Nu.

— O fi unul mărunțel și gras, cu pălărie calabreză?

— Da.

— Ah, pe ăsta îl cunosc, dacă te referi cumva la ciudatul acela de Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Chiar la el mă refer.

— Și-i datorez recunoștință acestuia?

— Chiar foarte multă, după cum vei afla îndată.

— Aoleu, și eu m-am cam ciondănit cu el.

— Pentru ce?

— Pentru o nimica toată. Tot sângele, meu fierbinte a fost de vină. Sunt grozav de iute la mânie, domnule doctor.

— Cu puțină osteneală asta se poate schimba. Dar acum să plecăm; locul acesta nu este prea prietenos. Pentru ceea

ce mai avem de vorbit, e timp mai târziu.

Plecară. Când ajunseră afară, Müller îi dădu lui Fritz însărcinarea să-l caute imediat pe pictor și să-l aducă la casa farmacistului. Apoi se despărțiră.

Profesorul porni spre castel. Deoarece pe poteci drumul era mai lung, îl tăie de-a dreptul prin pădure. Nu mersese prea mult, că se opri deodată și ascultă.

„Ce să fie asta? se întrebă el. E glasul unui animal? E un mârâit sau un muget, cum n-am mai auzit încă.”

Ascultă mai departe și iarăși auzi tonul.

„Nu-i glas de-animal. Ciudat! Ia să văd.”

Se luă după sunet și din când în când se opri să asculte.

„E un om! Se aude în două limbi, germană și franceză, ca și cum ar veni din pământ.”

— Allo! strigă el. Cine e?

— Înainte, înainte! se auzi răspunsul.

— Dar unde ești?

— Aici, în gaură.

— Și unde e gaura?

— N-o vezi?

— Nu. Mai strigă o dată, însă mai tare.

— Aici, aici! răcni celălalt. Sau vrei poate să cânt?

— Da, cântă!

Ca din pământ se auzi:

*„Iubita mea e o Alpină,
Născută în Tirol
Și dacă nu mă-nșeală ochii
Poartă cămeșuță neagră.”*

— Bun! râse Müller, care, auzind versurile acestea nostime, se gândi fără voie la pictorul Schneffke. Sunt aici.

— Slavă Domnului!

Müller stătea în fața unui loc verde, acoperit cu mușchi, în mijlocul căruia se vedea o groapă mică. Aceasta avea o circumferință numai de vreo jumătate de cot. Căzuse într-

adevăr un om într-însa? În cazul acesta deschizătura propriu-zisă trebuia să fie mai departe și era acoperită tot de mușchiul înșelător. Prudent, doctorul se opri la oarecare depărtare.

— Ai căzut înăuntru? întrebă el.

— Din nenorocire.

— Ia ascultă, prietene, cum te numești?

— Schneffke.

— Schneffke. Ah, atunci ești desigur celebrul pictor de animale, căruia îi mai zice și Hieronymus Aurelius?

— Mă cunoști?

— Am avut onoarea. Eu sunt doctorul Müller.

— Doctorul Müller? Ura! Tocmai de dumneata aveam nevoie, căci am dat iarăși de niscaiva taine.

— Adevărat?

— Groapa asta nu e de la natură. A fost făcută anume de mână omenească. O groapă largă, adâncă. Deasupra sunt așezate reteveie, peste ele pământ și acesta e acoperit la rândul său cu mușchi. Reteveiele trebuie să fi putrezit în locul unde am picat eu. Toată treaba e făcută la fel ca gropile acelea de prins animale sălbatice în jungla indiană.

— De data asta nu s-a prins însă un tigru.

— Dar ce, vreun rinocer?

— Tot ce se poate.

— Du-te dracului!

— Mulțumesc.

— Dar înainte de a te duce, pescuiește-mă te rog de aici.

— La ce adâncime ai căzut?

— Să tot fie trei înălțimi de om.

— Dacă vrei să ai răbdare vreo zece minute, aduc ajutor.

— Ce fel de ajutor?

— Nu departe de aici au fost retezați copăcei tineri. Aduc un trunchi.

— Bun. Grăbește-te!

Müller găsi un copăcel fără ramuri, care era destul de trainic să-l țină pe bondoc. Îl luă pe umăr și se întoarse la

groapă.

— Ei, haide odată! se auzi de jos.

— Imediat, scumpe domnule Schneffke. Fii atent acum!

Dădu drumul trunchiului, auzi un geamăt, un pufăit, apoi câteva înjurături.

— Am picat într-o cursă blestemată! răcni pictorul. Nu vrea să meargă treaba.

— Atunci nu există decât un mijloc, vin eu jos.

— În cazul acesta ne-am ars amândoi.

— N-avea grijă. Când voi fi acolo, te împing și astfel vei ajunge mai ușor sus.

— Încearcă atunci!

— Dă-te în lături!

Müller cuprinse copăcelul cu mâinile, își încolăci și picioarele în jurul său, și-și dădu drumul încetișor în jos.

— Uite c-am sosit! zise el, când simți pământ sub picioare.

— Stația Infern! Cinci minute oprire! rosti Schneffke.

— Poate ceva mai mult. De vreme ce tot mă aflu aici, vreau să știu exact unde sunt.

— Pentru asta e nevoie de o lanternă.

— O am.

— Dumneata pari să fii pregătit zi și noapte pentru meseria de spărgător.

— Aici trebuie să te aștepți mereu la orice. Dar ce căutai în pădure, domnule Schneffke?

— Făceam studii.

— Ce fel de studii?

— Explorări, după cum vezi prea bine. Cercetam interiorul pământului.

— Ai face mai bine să renunți la hoinăreală. Ți-ai putea frânge gâtul și picioarele.

— N-avea grijă, sunt maestru în căzături. Mă plimbam așa prin pădure, cufundat în gânduri, când deodată s-a făcut o gaură în pământ și m-am pomenit afundându-mă. Jos am picat pe partea aceea a trupului unde îngerii n-au

aripi. În felul acesta nu m-am ales nici eu cu vreo pagubă și nici lepezii de piatră de aici nu i-am stricat.

— Ce fel de lepede? Ia să fac lumină!

La lumina lanternei constatară că puțul de aerisire era pătrat, adică făcut de mână omenească. Se aflau într-un gang înalt de vreo doi metri și lat de vreo cinci picioare.

— Colo-n față și în spate sunt uși, spuse Schneffke.

— Le-ai simțit?

— Da. Am dibuit și am dat de trei uși. Mai departe n-am cutezat însă. Ținutul acesta pare să fie străbătut numai de ganguri și galerii.

— Ușile erau încuiate?

— Da.

— Ce fel de broaște aveau?

— Obișnuite.

— Ia să vedem dacă se potrivește cheia mea.

— Sfântă Paletă! Ai și chei?

Müller vârî cheia în broasca celei dintâi uși; se potrivea.

— Minunat, merge! spuse pictorul. Sunt curios să văd ce-i înăuntru.

Celălalt deschise. Încăperea, în formă de pivniță, era goală și același lucru se constată și la deschiderea celorlalte două uși.

— Trebuie să ne continuăm neapărat cercetările, spuse Schneffke.

— Eu sunt de părere contrarie. Ne întoarcem sus.

— Pentru ce? Doar trebuie să știm cine sau ce se află aici.

— În primul rând asta e prea primejdios.

— Pentru ce?

— S-ar putea să treacă cineva pe sus și să observe trunchiul de copac în gaură.

— Asta e drept.

— Și apoi n-am timp și dumneata la fel.

— Eu? Aș, eu nu-s ocupat.

— Vei avea însă de lucru. Fritz Schneeberg s-a dus la Thionville să te caute.

— Pentru ce?

— Trebuie să-i faci un serviciu unui domn care se află acolo.

— Să-l bărbieresc cumva?

— Nu, nu asta. Domnul acela e american și se numește Deephill.

— Ah, ăla! Stă mereu în grădină cu englezoaica și se răstește la oamenii care rup întâmplător câteva scânduri de la gard.

— Așa! Ai pățit-o și dumneata, poate?

— Cam așa ceva.

— Și a fost aspru cu dumneata?

— Foarte aspru.

— De aceea mi-a spus că v-ați cam dondănit.

— A zis asta? Eu nu-s răzbunător și nu port pică nimănui. Americanul ăla a lătrat ca și câinele la lună. Luna însă zâmbește câinelui și tot așa fac și eu cu domnul Deephill.

— Bravo! Îl vei întâlni și pe Schneeberg la el.

— Asta îmi face plăcere. Vreau să-ți mărturisesc sincer că numai de dragul lui Schneeberg am vorbit despre asta. El o iubește pe Nanon Köhler și, pentru că el a fost acela care m-a scos ieri din bârlog, o va căpăta pe Nanon Köhler.

— Dar din bârlogul de azi cine te va scoate?

— Dumneata, cu siguranță.

— Și n-ai și pentru mine pregătită vreo răsplată?

— Vom vedea. Așadar, ca să rămânem deocamdată la Schneeberg, aș vrea ca americanul să-i datoreze recunoștință. În ce mă privește aș dori să rămân ascuns. Deephill va trebui să-i dea fiica din pură recunoștință. În felul acesta el va intra în posesia copiilor săi, iar Schneeberg va căpăta o soție. M-ar mira dacă nu voi fi în plăcuta situație să-ți fiu de folos și dumitale.

— Să sperăm. Poate că această cădere a dumitale în groapa în care te afli îmi va aduce și mie ceea ce năzuiesc demult.

— Și ce e asta?

— Chestie personală.

— Îngăduie-mi o întrebare, și nu din curiozitate. Vezi că am anumite bănuieli.

— Ei, și ce bănuiești?

— În privința acestui mister Deephill am eu părerile mele. El e un american bogat și vine la căpitanul Richemonte. Acesta asmute lumea împotriva Germaniei. Deephill e aliatul său, îi aduce bani și încă foarte mulți.

— Nu pari să fii lipsit de spirit de observație.

— Crezi? Mai departe: acest Deephill nu e însă american, ci un nobil francez, un dușman al Germaniei. Ce-ar fi dacă l-am răpi și l-am duce la Berlin?

— Nu mai e prieten cu Richemonte.

— Serios? Atunci e deștept. Dar asta nu înseamnă încă nimic. E totuși francez și ca atare nu poate fi considerat om sigur. Trebuie dus la Berlin. Trebuie să devină german.

— Cum vrei să faci asta?

— Luându-l cu mine la Berlin, astăzi, mâine sau poimâine, când îți convine dumitale.

— Vrei să aduci la îndeplinire acest plan? Cum?

— Oh, îi va face plăcere să plece cu mine la Berlin. Vii și dumneata la farmacie?

— Da.

— Atunci îți voi face dovada că sunt sigur de cele ce spun.

— Mă faci curios. Dar acum sunt de părere să ne întoarcem la suprafață. Voi ține eu trunchiul. Când vei ajunge sus, va trebui să faci un salt mare, ca să sari peste mușchi. Vei fi în stare?

— Voi face o adevărată săritură de panteră.

— Atunci prinde-te de copăcel!

— Un... doi... trei.

Cu sprijinul lui Müller, treaba merse mai repede decât se aşteptase acesta.

După câteva clipe profesorul se afla alături de dânsul. Copăcelul fu scos afară din groapă, iar acesta închise în așa fel încât nu se mai vedea nimic din deschizătură.

— Acum să ducem copacul de unde l-am luat, spuse Müller. Dumneata trebuie să te duci imediat în oraş. Vei găsi drumul?

— Foarte uşor.

— Atunci grăbeşte-te! La revedere!

— Te salut, domnule doctor.

După ce-l văzu plecat, Müller se îndreptă spre castel, în a cărui apropiere îşi luă atitudinea unui om care face o plimbare.

Cu puţin înaintea acestei mici aventuri poştaşul fusese la castel; în curte îl întâlni căpitanul.

— Ai ceva pentru mine? întrebă acesta.

— Nu. Pentru domnişoara.

— O scrisoare?

— Da.

Marion se găsea la Nanon şi Madelon când primi scrisoarea. Aceasta purta ştampila poştei din Etain. Faptul o surprinse, deoarece nu era în corespondenţă cu nimeni de acolo. Dar explicaţia veni imediat şi zâmbetul ei bucuros trăda că scrisoarea avea un cuprins plăcut.

Ea o citi celor două surori:

„Draga mea Marion!

Îţi mulţumesc pentru frumoasele tale rânduri şi te rog să mă scuzi că nu ţi-am răspuns până acum, dar am avut atâta de lucru încât mi-a fost cu neputinţă s-o fac.

Mă folosesc acum, de primul sfert de cais liber pentru a-ţi comunica că am sosit la Malineau împreună cu bunicul, şi avem de gând să rămânem aici câtva timp.

Nu ți-ar fi cu puțință, scumpa mea prietenă, să mă vizitezi aici? Mi-e atât de dor de tine, și am să-ți povestesc atâtea! Ca să vin la Ortry e foarte greu. Știi ce nesuferit îmi este bătrânul căpitan cu barba albă.

Așadar, caută de vino cât mai curând. Și bunicul te invită; cu multă nerăbdare te așteaptă a ta

Ella von Perett."

Abia sfârșise de citit scrisoarea, că se auziră bătăi în ușă și Müller intră. Văzu hârtia în mâinile Marionei și zise:

— Mă iertați că vă deranjez. M-aș retrage imediat, dar vin cu o rugămintă la domnișoarele Köhler.

— Între patru ochi?

— Nu. Au duduie timp și plăcere să facă o plimbare la Thionville? Doctorul Bertrand le așteaptă.

— Bertrand? Trebuie să fie ceva important, zise Nanon, mirată.

— Perfect adevărat. E vorba de taina care înconjură originea dumitale.

Cele două fete îl copleșiră cu fel de fel de întrebări.

— S-a putut descoperi o urmă, răspunse Müller, care duce la numele tatălui dumneavoastră.

— Al tatălui nostru? Întrebă Madelon repede. Cine a găsit urma?

— Un pictor...

— Oh, probabil că mititelul acela grăsun care a căzut din copac! interveni repede Nanon.

— Chiar el.

— De ce n-a venit încoace?

— Pare că se teme de căpitanul Richemonte, ca atâția alții. M-am întâlnit cu el și mi-a dat însărcinarea să vă transmit rugămintea sa.

— Atunci trebuie să mergem. Repede, repede, Madelon!

— Voi pune să se înhame îndată caii, zise Marion.

— Nu, nu! interveni Müller. Am motive temeinice să nu-l las încă pe căpitan să observe despre ce e vorba. Mergeți pe jos! Faceți în așa fel ca și cum ar fi vorba de o simplă plimbare.

— Pot merge și eu? întrebă Marion.

Cele două surori se uitară întrebător la Müller.

— Problema nu prezintă nici un secret pentru domnișoara, răspunse profesorul. Voi veni chiar și eu.

— Și dumneata? Atunci mergem toți patru împreună.

— Vă rog să mă scuzați, dar nu vreau să fiu văzut de căpitan în tovărășia dumneavoastră.

— Dar în drum te vei alătura nouă?

— Probabil.

— Atunci repede, repede!

Cele două surori plecară. Marion puse mâna pe umărul lui Müller:

— Nu-i așa că știi mai mult decât ai spus?

— Da, dumitale îți voi mărturisi. Se pare că tatăl celor două fete a fost găsit.

— Ce noroc, Dumnezeu! Unde e?

— La Thionville. Îl cunoști foarte bine: e vorba de Deephill.

Ea făcu un pas înapoi.

— Acela? Americanul?

— Nu e american, ci francez, cu numele de baron de Bas-Montagne.

— Asta e extraordinar! Bucuria mea e tot atât de mare ca a lor. Îmi dai voie să te mai întreb ceva?

— Cu plăcere.

— Citește!

Ea îi dădu scrisoarea pe care dânsul o citi.

— Să plec? întrebă dânsa apoi.

— De ce nu? Căpitanul știe de asta?

— Nu.

— Foarte bine. Vezi că s-ar putea să fie nevoie să părăsești castelul Ortry fără să-i comunici încotro ai plecat.

Vezi deci să nu afle nimeni.

— Dar Madelon și Nanon știu deja.

— Ele vor tăcea.

— Dar de ce le cheamă doctorul Bertrand la dânsul? Ele locuiesc doar aici și Deephill de asemenea.

— Deephill nu mai locuiește aici.

— Nu? E drept că de ieri nu l-am mai văzut, dar rămas-bun nu și-a luat.

— I-a fost cu neputință, căci se afla închis.

— Închis? Glumești!

— Dimpotrivă, sunt foarte serios.

— Dar pentru ce? De către cine? Unde?

— În pivnițele acelea misterioase.

— Dumnezeule sfinte! Probabil că în același fel în care au vrut să mă închidă pe mine?

— Da, într-una din celule. Căpitanul vroia să-i ia banii și să-l lichideze apoi.

— Sfântă Fecioară! Și cine l-a eliberat?

— Eu.

— Dumneata, mereu dumneata. Mi-e așa de frică! Mă aflu aici printre diavoli. Domnule doctor, scoate-mă te rog din infernul acesta!

— Unde să te duc, domnișoară?

— Unde vrei. Am impresia că sub ocrotirea dumitale aș fi mai sigură ca oriunde. De la dumitale vine tot ce e bun și îmbucurător aici. Aș pune rămașag că tot dumneata l-ai găsit și pe tatăl fetelor.

— Că el e tatăl lor, n-am bănuț. Însă trebuie să admit că fără prezența mea aici ar fi poate mort.

— Atunci cele două fete ar fi fost și ele orfane, cum sunt eu. Căci mi-e cu neputință să-l iubesc pe omul acela bolnav, pe care totuși trebuie să-l numesc tată. Totdeauna am avut oroare de dânsul. Poate că greșesc spunând asta, dar așa e, și la fel a fost de când mă țin minte. Oh, domnule doctor, e îngrozitor! Și mama mea... moartă! E drept că dumneata spuneai c-ar fi în viață încă, dar...

— Susțin asta și acum, o întrerupse dânsul.
— Trebuie că te înșeli!
— Nu. Afirm că nu vei părăsi castelul acesta fără mama dumitale.

Ea se făcu palidă și ochii i se măriră.

— Domnule doctor, cum să înțeleg aceste cuvinte?

— Ca adevărate. Mama dumitale trăiește. Eu am vorbit cu dânsa, cu Liama.

— Dumnezeuule sfinte! E adevărat? Când?

— Când zăcea căpitanul bolnav, în timpul bolii sale, am căutat-o și am găsit-o pe Liama.

Marion se prăbuși pe un scaun.

— Trebuie să mă reculeg, spuse ea cu glas stins. Nu mai sunt stăpână pe gândurile mele. Spune-mi, unde se află mama mea?

— Într-o pivniță de sub mormântul gol. Acolo am stat de vorbă cu ea.

— A întrebat de mine?

— Da.

— Cerule! N-a vrut să mă vadă?

— Nu. A jurat să fie moartă și să renunțe la copila sa.

— Atunci nu e dânsa, ci o alta.

— Pentru ce?

— Poate renunța o mamă la copila ei? Sunt convinsă că nici dumneata n-ai crede ca o mamă iubitoare să fie capabilă de o astfel de faptă. Am dreptate, domnule doctor?

— N-ai dreptate. Tocmai pentru că a fost o mamă iubitoare, s-a învoit la aceasta.

— Ce vrei să spui?

— Liama a dispărut, ca să-și salveze copilul. Căpitanul Richemonte a amenințat-o că i-l va ucide, dacă nu-l ascultă. Ea s-a supus, ca să-și cruțe fiica. Și tot pentru a nu-i primejdi viața, renunță și azi să-și vadă copila, deși toate gândurile ei sunt la dânsa. Acum crezi?

Marion sări de pe scaun. Ochii ei erau ca doi cărbuni aprinși, glasul îi era răgușit.

— Da, da, acum cred. E îngrozitor! Mama mea, sărmana mea mamă! Domnule doctor, îi pot vorbi?

— Nu vrea.

— Dar vreau eu.

— Atunci mă supun.

— Oh, îți mulțumesc. Când?

— Astă-seară. Poți părăsi castelul pe furiș la miezul nopții?

— Dacă vreau, pot. Știi ce am să fac?

— Bănuiesc. Vei pleca cu ea de la Ortry.

— Ba nu, voi rămâne cu ea la Ortry. Voi pune poliția să scotocească toate gangurile castelului; voi...

Cu pumnii încleștați începu să umble agitată prin odaie, când tocmai intrară cele două surori.

— Liniștește-te! o îndemnă Müller. Acum trebuie să plec. Curaj! Curaj!

După scurt timp, când cele trei fete coborau scara, căpitanul tocmai venea din grajd și-i ieși în cale lui Marion.

— Ai primit o scrisoare? o întrebă el.

— Da.

— De la cine?

— De la persoana care a scris-o.

— Ai devenit nerușinată! scrâșni el. Un astfel de răspuns îl poți da unui copil sau unui nebun, nu însă mie. Te întreb: de la cine e scrisoarea?

— Cred că ai citit ștampila poștei.

— Nu, căci eram sigur că-mi vei spune singură.

— Uite că te-ai înșelat, răspunse ea și dădu să plece.

El însă o prinse de braț:

— Stai! Încotro?

Ea se smuci, eliberându-se.

— Nu te privește, domnule... Richemonte.

Și, fără să se mai uite la el plecă, însoțită de cele două surori, speriate.

— Bătrânul rămase ca țintuit. Fierbea de furie și în același timp neliniștea puse stăpânire pe el, în cele din

urmă izbuti să se stăpânească și se adresă argatului.

— Le-ai văzut pe fetele acelea?

— Da.

— Încotro s-au dus?

— Spre pădure.

— Te iei după ele să vezi unde sau la cine se duc. Dar dacă vei fi atât de tâmpit încât să te observe, te dau dracului.

Se întoarse, ducându-se în odaia sa, în care începu să umble agitat de colo-colo. În cele din urmă argatul se întoarse.

— Idiotule, unde ai stat atâta? Trebuia să afli demult unde s-au dus.

— Până la Thionville e departe, domnule căpitan.

— Ah, acolo s-au dus?

— Da, la doctorul Bertrand.

— Bine! zise el, întorcând spatele argatului.

— Încă ceva, domnule căpitan, îndrăzni argatul.

— Ce e?

— Știați de cine erau așteptate duduile? Pictorul stătea la fereastră...

— Care pictor?

— Ăla care a venit cu contele Rallion. Nu-i mai știu numele.

— Haller?

— Da, Haller se numea.

— Prostii! Pictorul ăla a plecat de mult de aici.

— E la Thionville, la doctorul Bertrand. L-am văzut cum vă văd. Stătea la fereastra deschisă și le-a salutat de departe pe duduile.

— Dacă Haller ar fi venit într-adevăr la Thionville, eu aș fi cel dintâi pe care l-ar fi vizitat.

— Și totuși el a fost, nu mă înșel.

Richemonte nu mai știa ce să creadă. Ce era asta? Se întorsese Haller și nu venise la dânsul? Purtarea nerușinată a lui Marion, care refuzase să-i spună de la cine primise

scrisoarea? Era oare aceasta de la Haller, acoperitul conte Caligny? O chemase la Bertrand? Pentru ce?

— Înhamă imediat! porunci el.

Peste cinci minute era în drum spre Thionville.

De unde să știe dânsul că argatul îl luase pe Fritz Schneeberg drept pictorul Haller, din cauza asemănării izbitoare dintre aceștia doi.

5. Regăsirea

Când Fritz Schneeberg ajunse cu Deephill în oraș, îl rugă să se ducă la doctorul Bertrand, în vreme ce dânsul va porni în căutarea pictorului. Americanul își îndreptă pașii spre odaia locuită de Emma și bătău în ușă. Când intră, ea sări de pe scaun, scoțând o exclamație de plăcută surpriză:

— Domnule Deephill! Ai venit?

— Ca să-ți arăt că sunt teafăr, zise el, sărutându-i mâna.

— Dar unde ai fost atâta timp?

— La închisoare. M-am aflat în mâinile unui mare ticălos.

— Pentru Dumnezeu, ai fost închis? În mâinile unui ticălos? Cine e acesta, sir?

— Căpitanul Richemonte.

— Ah! Dar pentru ce?

— Ca să-mi șterpelească vreo câteva milioane și să mă trimită apoi la strămoșii mei.

— Cu neputință.

— Cred că-l cunoști destul de bine pe omul acesta.

— Eu? întrebă ea, cu mirare.

— Da, dumneata, care ești dușmanca lui, răspunse el, zâmbind.

— Cum ai ajuns la ideea asta?

— Pe calea cea mai simplă: fratele dumitale mi-a comunicat.

— Fratele meu?

— Da. Pricep prea bine că vorbele mele te uimesc, dar tot ce mi s-a întâmplat de ieri încoace m-a apropiat atât de mult de fratele dumitale, încât dânsul a căpătat încredere în mine. Dumneata nu ești englezoaică.

— Dar ce sunt?

— Nemțoaică.

— Dar bine, mister Deephill...

— Te rog, nu te speria! Aproape c-aș vrea și eu să devin german. El mi-a povestit istoria familiei dumneavoastră, fără a pomeni însă numele ei. Sunt acum prietenul său și știu chiar ce urmărește el aici, dar să nu-ți fie teamă că l-aș putea trăda pe acela care m-a scăpat de la moarte.

— El te-a scăpat de la moarte?

— Da, el și Fritz Schneeberg, care colindă acum prin oraș, ca să caute un om, despre care n-aș fi crezut niciodată că mi-ar putea fi de folos.

— Cine e acela?

— Pictorul ăla gras, care a rupt gardul.

— Schneffke? Dar ce-i cu el? Pentru ce-l caută?

— Ca să-l aducă înapoi. Dar văd c-am uitat să-ți comunic lucrul cel mai important. Ne-am dat întâlnire aici la dumneata. Fratele dumitale a orânduit astfel lucrurile.

— O întâlnire? La mine? Cu cine?

— El, eu, Schneeberg, Schneffke și cele două surori, Nanon și Madelon, de la castelul Ortry.

— O adevărată întrunire. Cu ce scop?

— Motivul principal îl constituie persoana mea. Presupun că nu știi prea multe despre mine, domnișoară.

— Știu că te numești Deephill și ești bancher într-un oraș din Statele Unite ale Americii.

— Deephill este traducerea adevăratului meu nume franțuzesc. De fapt mă numesc baronul Gaston de Bas-Montagne. M-am căsătorit pe vremuri cu o nemțoaică; în timpul lipsei mele ea m-a părăsit, luând cu dânsa și cei doi copilași, două fetițe de toată drăgălășenia. Am căutat-o ani îndelungați, dar n-am izbutit să dau de ea. Astăzi am aflat că a murit, dar că cele două fete trăiesc.

— Cine ți-a dat vestea aceasta? Întrebă Emma.

— Fratele dumitale.

— De unde a aflat-o el?

— De la Schneeberg sau Schneffke.

— Interesant! Îți doresc din tot sufletul fericirea de a-ți fi regăsit copiii; dar trebuie să fii foarte prevăzător. Există

dovezi?

— Vor să mi le aducă.

— Și unde sunt copiii?

— Acum se află la castelul Ortry.

— La Ortry? Nu cumva... Madelon și Nanon?

— Ba chiar ele.

— Ele sunt... copilele dumitale?

Mai mult nu putu spune. Adânc emoționată ea se duse la fereastră și privi afară. Americanul se simți lovit în inimă. Arăta încă foarte tânăr și nici nu era bătrân, doar se căsătorise la o vârstă fragedă. Sperase să câștige inima acestei englezoaice și acum... Se rușina oare ea pentru simpatia pe care o arătase tatălui unor fete atât de mari, dintre care una îi era chiar prietenă?

În cele din urmă, Emma se întoarse de la fereastră. Chipul ei era serios dar liniștit și vocea îi sună limpede când îi întinse mâna și-i zise:

— Mă bucur din toată inima alături de dumneata că ți-ai regăsit copiii. Amândouă fetele sunt vrednice de a fi ficele unui astfel de om. Ele știu deja asta?

— Până acum nu, dar se poate ca fratele dumitale să le fi spus.

În grabă, îi povesti apoi ce se petrecuse de când plecase de la ea în ajun. Abia sfârșise, că se auziră bătăi în ușă și Fritz intră.

— Ei? întrebă Emma. Unde e pictorul?

— Am putut afla numai unde locuiește, dar de găsit nu l-am găsit. Am lăsat vorbă că e așteptat aici.

Deephill îi strânse mâna cu prietenie.

— Le cunoști deci bine pe cele două fete? îl întrebă el.

— Pe Madelon o cunosc mai de mult, pe Nanon însă am văzut-o abia de curând pentru prima oară.

— V-ați întâlnit mai des?

— Întâmplător, în cursul plimbărilor. De curând a murit tatăl ei adoptiv și ea s-a dus la înmormântare împreună cu

sora ei. Atunci m-a rugat s-o însoțesc, pentru că nu vroia să călătorească singură.

— Se temea de vreo primejdie?

— Da. Și teama aceasta s-a dovedit chiar foarte întemeiată. Am avut o mică aventură, pe care o să v-o istorisesc până va veni pictorul.

Începu să povestească, dar încă nu sfârșise, când fu întrerupt de un schimb de cuvinte în limba franceză, care avea loc jos, la scară.

— Nu, n-ai voie! spunea cineva. Te opresc, domnule.

— Mă oprești pe mine? Tu, negustor de limbricariță și plasturi! răspunse un al doilea glas, râzând. Cară-te de aici!

— Nici un străin n-are voie să urce.

— Eu nu-s străin, scumpul meu spițeraș.

Și Hieronymus Aurelius Schneffke dădu buzna în odaia Emmei.

În primul rând se înclină politicos în fața acesteia, și zise:

— Servitorul, dumneavoastră, miss. Doriți să mă prostern încă o dată la picioarele dumneavoastră?

— Mulțumesc. Ia mai bine loc ca muritorii de rând.

— Asta-mi vine cam greu, căci din păcate m-am născut numai pentru lucrări neobișnuite. Prea plecatul dumneavoastră servitor, mister Deephill. S-a reparat gardul?

— Mă duc să văd.

— După câte am auzit, am fost căutat?

— Nu ți-a spus gazda dumitale?

— Nu, am aflat de la doctorul Müller.

— De la el? Dar ce, ai fost la Ortry?

— Nu.

— Dar unde atunci?

— În groapă.

— În ce fel de groapă?

— Iată încă o dovadă că sunt predestinat numai pentru lucruri neobișnuite. Mă aflu în pădure, când — probabil

din cauza greutateii mele — s-a surpat pământul sub mine și am picat cam adânc, într-un gang subteran. Atunci a venit doctorul Müller și m-a scos afară. Cu prilejul acesta mi-a spus c-aș fi așteptat, și cu viteza unui tren expres am venit înapoi, unde am dat jos peste spițerașul acela nătăflet, pe care l-am alungat mai de mult din inima mea. Cât pe aci să ajungem la un meci de box.

— Ești incorigibil! zise Schneeberg.

— Virtutea aceasta o posed mai de mulțor.

Fritz arată pe fereastră în stradă.

— Vin.

— Sunt singure? întrebă americanul, agitat.

— E și domnișoara Marion.

— Doctorul Müller, nu?

— Nu.

Roșii la față, cele trei fete intrară. Marion nu le spusese nimic celor două surori, însă plutea în aer ceva, ca înaintea unui eveniment de seamă.

Nu trecu mult și veni și Müller, care se adresă imediat baroanei Marion.

— Ai avut o convorbire cu căpitanul înainte de a pleca, domnișoară?

— Da.

— I-ai spus unde te duci?

— Nu.

— Totuși va afla curând. Am sosit aici înaintea dumneavoastră și am intrat în cârciuma de peste drum. De acolo l-am observat pe argatul căpitanului, care a fost trimis după dumneavoastră. E de așteptat să vină însuși căpitanul.

— Pentru ce?

— Poate conștiința-i neîmpăcată îi spune că aici se discută ceva dușmănos la adresa lui și vrea să se convingă.

— Mă poate vedea? întrebă DeePhill.

— Dar pe mine? interveni Schneffke.

— Depinde de împrejurări, răspunse Müller. Pe mine însă nu trebuie să mă vadă în nici un caz. Iar dacă va veni într-adevăr, domnii se vor duce în camera alăturată. După atitudinea sa, vom vedea cum trebuie procedat. Fritz, rămâi la fereastră și supraveghează!

Se așază și, privi zâmbitor în jurul său, apoi luă cuvântul:

— Domnișoarelor și domnilor, le-am anunțat pe duduile Madelon și Nanon că le rezerv surprize mari. Domnule Schneffke, vrei să ai bunătatea să începi?

— Hm! spuse pictorul. Să încep? Bine, atunci voi începe cu momentul acela important din seara când am avut cinstea să mă recomand la Etain celor două dudu și domnului Schneeberg.

— Se spune că momentul acela a fost dramatic, zise Müller, zâmbind.

— Eu sunt totdeauna dramatic. Sunt poetul propriei mele vieți și joc piesa aceasta pentru propria mea plăcere. Spectatorilor de la garduri și celor cu bilete de favoare nu le permit însă nici o critică. Așadar, domnule doctor, dacă clipa aceea mare de la ușă și de pe scara hanului din Etain îți pare prea dramatică, voi începe cu altceva, cu ce e mai important, și anume cu banii. Nu-i așa, duduile mele, că mama dumneavoastră a murit săracă?

— Da, răspunse Nanon.

— Așa ați crezut dumneavoastră. Dar adevărul e că ea a împrumutat ticălosului Berteu cincisprezece mii de franci. Cereți-i fiului său să vi-i înapoieze.

— De unde știi asta?

— Dovada se află în portret. Dar, domnule Deephill, l-ați cunoscut poate pe vestitul pictor pe porțelan Merlin, din Marsilia?

— Foarte bine chiar. Era cu mult mai în vârstă ca mine, totuși eram prieteni.

— A pictat ceva pentru dumneavoastră?

— Portretul meu în pastel.

— Litera M., semnul său, se află jos în colț?

— Exact.

— Și pe dosul tabloului, nu-i așa că stă scris „Baronul Gaston de Bas-Montagne”?

— Așa e, așa e! Ai văzut acest tablou?

— Da. Era puțin învechit, dar l-am renovat pe cât mi-a stat în puteri.

— Dumneata l-ai renovat? întrebă americanul, surprins. Unde?

— La castelul Malineau, de lângă Etain. Dar am remarcat și un al doilea tablou, monsieur, dacă-mi dai voie.

Îi făcu un semn lui Fritz, care-l pricepu imediat și scoase din buzunar desenul făcut de Schneffke.

Deephill îl luă și scoase o exclamație de surpriză.

— Soția mea, soția mea! Scumpul, dulcele meu colibri. Ea e, ea e!

Duse hârtia la buze, dar în aceeași clipă fu cuprins de patru brațe de fete.

— Tată, tată, dragă tată!

Cu o exclamație de fericire, își trase ficele la pieptul său. Ceilalți stăteau tăcuți și emoționați până la lacrimi.

— Nu există nici o îndoială! spuse apoi Deephill. Nu mai e nevoie de dovezi. Inimile noastre au vorbit. Copiii mei, copiii mei! Cerule, îți mulțumesc!

Abia după câțva timp se potoli furtuna pricinuită de această revedere.

— Domnule Schneffke, zise fericitul tată, ținându-și fetele de mână, cum ai putut dumneata să desenezi colibriul meu?

— Am găsit fotografia soției dumitale la un cunoscut al meu.

— Cine e acesta?

— Un om ciudat.

— Ce meserie are?

— E de meserie chinuitor de oameni. Vreau să zic că-și face viața amară, și o mai face și pe a altora, printre care

mă număr și eu. Cel mai bun lucru ar fi să vă desenez capul său.

Luă caietul de schițe și începu să deseneze de zor.

Deephill privi crochiul, adâncit în gânduri, apoi strigă:

— Tatăl meu, tatăl meu! Cu mult mai bătrân, dar el e. L-am căutat ani îndelungați fără să dau de vreo urmă a sa, și dumneata domnule Schneffke știi totul.

— Ascultați! zise Hieronymus, cu o seriozitate neobișnuită la dânsul.

Îi povesti totul, de la început până la sfârșit. Dar nu trăda că bătrânul locuia la Berlin și nu-i spuse nici numele sub care se ascundea. Când sfârși, cu plecarea de la castelul Malineau, Müller spuse:

— Dragul meu domn Schneffke, acum știu bine că ești un băiat deștept.

— Un om extraordinar! adăugă Deephill. Ai lucrat într-un fel care-ți face cinste. Numai dumitale îți datorez că-mi văd acum copiii și că-l voi regăsi și pe tata.

— Numai mie? Aș, de unde! Nu exagerați. Acestor două fete drăgălașe trebuie să le mulțumiți că le aveți. Dacă ele n-ar fi trăit, toată osteneala mea ar fi fost zadarnică.

— Ai o inimă de aur. Dă-mi voie să-ți strâng mâna. Și nu uita că sunt datornicul dumitale până la sfârșitul vieții.

— Ar fi pentru prima oară în viața mea, zise Schneffke, solemn, când aș avea de îndeplinit sfânta îndatorire de creditor! Și ar mai fi singura profesiune pe care nu m-aș hazarda s-o îndeplinesc.

Toți râseră, numai pictorul rămase serios.

— Dar n-ai spus încă ce nume poartă tatăl meu, reluă Deephill. Trebuie să și-l fi schimbat, căci altminteri l-aș fi găsit.

— Nu și l-a schimbat ci, la fel ca dumneavoastră, l-a tradus în altă limbă, și anume în cea germană. Își zice Untersberg.

— E un adevărat mâncător de nemți și, cu toate astea, locuiește în Germania?

— Asta trebuie să aibă o pricină, pe care o bănuiesc, o pricină sufletească.

— Și anume?

— Era un dușman al germanilor. Dumneavoastră v-ați căsătorit cu o nemțoaică, din care cauză v-a alungat. A nenorocit-o pe soția dumneavoastră, a făcut-o să plece cu copiii printre străini și v-a zugrăvit-o ca necredincioasă.

— Da, așa a făcut.

— Dar fiecare om are o inimă, o conștiință. Au venit muștrările... Fiul plecat, soția și copiii dispăruți. N-a mai putut repara nimic din ceea ce-a stricat, astfel că s-a gândit să-și ispășească păcatul părăsind Franța și stabilindu-se în Germania. A învățat limba pe care o ura și a devenit un fel de pustnic, ca să poată asculta zi și noapte imputările conștiinței sale.

— Pustnic? Locuiește atât de izolat?

— Ba nu; trăiește într-un oraș mare.

— Unde? Vreau și trebuie să merg la el. A procedat rău în ce mă privește, dar e totuși tatăl meu. Îl vom ierta, nu-i așa, copilele mele?

Cele două fete încuviințară bucuroase.

— În ce oraș locuiește? stăruiește Deephill.

— La Berlin.

— Strada și numărul, domnule Schneffke?

— O clipă, mult-stimate și prea-proaspăt, tată! Asta nu merge așa, cât ai bate din palme. Trebuie să fim prevăzători. Când vreți să mergeți la el?

— Măine plecăm la castelul Malineau, să vorbim cu domnul Mélac, după aceea plecăm direct la Berlin.

— Ei, aș! Bătrânul o să vă dea pe ușă afară.

— Pentru ce?

— Pentru că în afară de mine nu primește pe nimeni la el.

— Dar pe fiul său? Pe nepoatele sale?

— Cu atât mai puțin. Nici nu trebuie pomenit de asta. Trebuie luat în cu totul alt mod.

— Și anume?

— Nu știu nici eu încă. V-am spus că-și dă osteneala să deseneze chipul dumneavoastră. Poate că izbutesc să-i amintesc odată ceva despre portretul acela. Ce va urma, trebuie să vedem.

— Nu e rău sfatul dumitale. Vrei să pleci împreună cu noi la Berlin?

— Cu plăcere.

— Și tot atât de plăcut mi-ar fi dacă ai vrea să mergi mâine cu noi la Etain.

— Ba chiar astăzi.

— Nu merge. Oricât de însemnată ar fi treaba, nu vreau totuși să ne pripim.

— Pst! spuse Fritz, de la fereastră. O trăsură de la Ortry.

— Bătrânul? întrebă Müller.

— Nu știu încă. E ridicat coșul. Cunosc însă caii.

Se dădu înapoi de la fereastră, ca să nu fie zărit, și privi printre draperii.

— Da, e căpitanul. Să părăsim camera?

— Firește, răspunse Müller. Haideți, domnii mei!

Abia se închisese ușa dinspre odaia alăturată, că se deschise cealaltă și intră Richemonte. El se înclină înaintea Emmei și zise:

— Mă iertați de deranj, miss de Lissa. Am auzit că nepoata mea se află aici și am venit s-o iau acasă.

— Nu mă deranjați deloc. Luați loc, vă rog, domnule căpitan.

Se așeză pe marginea unui scaun, ca un om grăbit. Ochii săi se plimbau cercetător prin odaie.

— Mă așteptam să întâlnesc domni aici la dumneavoastră.

— Cum asta?

— Am văzut pălării bărbătești afară. A fost cumva domnul pictor Haller aici?

— Pictorul Haller? întrebă Emma. De unde și până unde?

— Cred că a fost aici.

Ea ghici îndată cum stăteau lucrurile: asemănarea lui Fritz cu Haller.

— Cred că vă înșelați, spuse dânsa.

— Eu însă nu cred, replică el, cu o nuanță ironică.

Ea se ridică și-l măsură cu o privire disprețuitoare, apoi zise:

— Se pare că n-ați învățat cum trebuie să vă purtați cu oamenii civilizați, domnule căpitan.

— Ah! scrâșni el. Dar dacă vă pot dovedi că mă înșelați?

— Nici atunci n-ar fi de scuzat atitudinea dumneavoastră. Chiar dacă domnul Haller ar fi aici, n-ați avea totuși dreptul să pătrundeți neanunțat la o femeie. De altfel, o să vă fie cam greu să faceți „dovada”.

Se duse la ușa care dădea în camera vecină și o deschise.

— Domnule Schneeberg, vino te rog.

Fritz intră în odaie.

— Ei, iată-l pe domnul Haller! zise bătrânul batjocoritor, întinzându-i mulțumit mâna. Duduia aceasta a mințit, așadar.

Marion stătuse rezervată până atunci, dar acum găsi de cuviință să intervină.

— Iartă-l, te rog, miss de Lissa! Bunicul meu e bătrân. Suferă de închipuiri și uneori are chiar accese de nebunie neprimejdioase. Nu trebuie să i se dea atenție.

Richemonte stătea ca împietrit.

— Ce-ai spus? izbuti să scrâșnească, în cele din urmă.

— Ca să numești mincinoasă o femeie ca prietena mea, înseamnă că trebuie să fii nebun, și ca să-l iei pe domnul acesta de aici drept pictorul Haller, înseamnă că ai halucinații. Nu te face de râs, mai bine privește-l de aproape pe acest om. E domnul Schneeberg, culegător de plante la doctorul Bertrand.

Bătrânul se dădu îndărăt și scoase o exclamație de uimire.

— Așa, așa! Berteu mi-a vorbit de acest om. Un spion german, pe care-l voi face nevătămător. Există și la Etain sau Malineau ceva de făcut pentru dumneata, domnule Schneeberg?

— Nu știu ce-aș putea să caut acolo.

— Dar ai avut ceva de căutat.

— Firește. Am căutat cincisprezece mii de franci, pe care onorabilul domn Berteu îi datorează domnișoarelor Nanon și Madelon.

— Dumneata ești, se vede, ocrotitorul acestor dudui?

— Mi-a făcut impresia că la Malineau femeile au mare nevoie de ocrotire. Nu cumva o fi la fel și la castelul Ortry, domnule Richemonte?

— Obraznicule! Voi vorbi cu poliția. O să pună ea mâna pe dumneata.

Și, întorcându-se spre Marion, spuse batjocoritor:

— Mai sunt poate și alți spioni dintr-aceștia aici? Pălăriile de afară par să indice aceasta.

Ea înălță din umeri și deschise în locul Emmei ușa care dădea în odaia alăturată.

— Intră te rog, domnule Hieronymus! zise dânsa.

Schneffke intră.

Dacă bătrânul ar fi fost lovit de apoplexie n-ar fi avut altă înfățișare. Știa bine că-l închisese pe acest om, ba îl pusese chiar în lanțuri. Ar fi putut jura de o mie de ori că grăsunul se afla adânc sub pământ, și iată că acum îl vedea în carne și oase înaintea sa. Pictorul râse vesel, uitându-se la bătrân.

— Faci o mutră de cârnat afumat, din care încep să se înfrupte șobolanii, spuse el. Caută de te reculege, bătrânelule, altfel mă faci să cred că ți-ai pierdut și dramul de minte pe care-l mai aveai.

— Cum, cum... te numești dumneata? îngăimă căpitanul.

— Hieronymus Aurelius Schneffke, scumpul și bătrânul meu ticălos. Credeai că ai mâncat deșteptăciunea cu linguroiul, dar te-ai înșelat amarnic. Numai ce m-ai închis,

că a și venit unul care mi-a dat drumul. Cred că se numește Ribeau, tovarășul unui anume Berteu.

— Mincinosule!

— Ține-ți gura, crocodil bătrân! Ești atât de prost, încât nici măcar adevărul gol-goluț nu te poate lumina la minte. Ticălos bătrân, cel mai bun lucru ar fi să-ți pui singur lumânarea la cap.

Richemonte își duse mâinile la cap. Visa oare?

— Mizerabile! Spion blestemat! izbuti să strige.

— Fii liniștit, nu-i neapărată nevoie să te recomanzi, știm cu cine avem de-a face!

— Voi trimite îndată după polițist. Îndată ce voi fi părăsit această casă, vor pune mâna pe tine și pe acest culegător de plante. Care vasăzică asta e societatea pe care o frecventează baroana Marion de Sainte-Marie.

Marion râse batjocoritor și zise:

— Mai lipsește unul, ca să fie completă.

Împinse ușa și Deephill intră. Un țipăt de animal ieși de pe buzele lui Richemonte. Chipul său, roșu de mânie până atunci, se făcu palid. Venele de la tâmpile i se umflară și ochii priveau sticloși la american.

— Ei, îl cunoști? întrebă Marion.

Se auzi scrâșnetul dinților bătrânului, dar de vorbit nu putu vorbi nimic.

— Ți s-au tocit ghearele, hienă bătrână! zise Deephill, tăios. Vei flămânzi în propriul tău bârlog. Pleacă de aici, ascunde-te în gangurile subterane de la Ortry, până te va scoate afară zeul Dreptății. Dar salută-l mai întâi pe tânărul Rallion. El știe să se folosească foarte bine de cheile acelea principale pe care tu le crezi pierdute.

Bătrânul se clătină spre ușă. Ca în vis coborî scara și tot așa urcă în trăsură. Abia cotise după primul colț, că-l ajunsese o a doua, al cărei pasager opri când îl zări, și-i strigă:

— Domnule căpitan! Ce bine că vă întâlnesc aici! Vroiam să mă duc la dumneavoastră la Ortry.

Bătrânul se întoarse spre el și zărindu-l, chipul i se însenină. Își recapătă imediat graiul.

— Domnule Haller. Ah, asta e mântuirea! Când ai sosit la Thionville?

— Acum două minute, cu trenul.

— De ce n-ai rămas la Berlin!?

— Am fost rechemat telegrafic. Am coborât aici, să vă anunț. Acum nu mai e nevoie să vin la Ortry.

— Ai făcut vreo treabă, domnule conte?

— Mult, foarte mult.

— Cu Greifenklau acela?

— Cu bunicul său. Tânărul era plecat la o rudă. Dar am citit toate lucrările sale. Prusacii ăia sunt de zece ori mai proști decât credeam.

— Știu.

— Vom avea treabă ușoară. Prusia nu e înarmată și Germania de Sud merge cu noi. Rămâneți cu bine, domnule căpitan!

— Într-adevăr, nu vrei să mergi la Ortry?

— Nu, e inutil. Trenul oprește un sfert de ceas, așa că mai pot pleca cu el. În curând vom avea răgaz să discutăm. Birjar, înapoi la gară!

Cele două trăsură opriseră atât de aproape una de alta, încât le fu ușor celor doi să vorbească în șoaptă. Nici unul din vizitii nu putu să prindă ceva. Trăsura contelui Caligny întoarse.

— Călătorie bună și noroc! zise bătrânul.

— La revedere, domnule căpitan.

Sus, la fereastră, Müller și Schneffke îl văzuseră pe bătrân urcând în trăsură și plecând. Abia se întâmplase aceasta că trecu și trăsura în care se afla Haller.

— Ah, văd bine oare? exclamă Hieronymus.

Müller se aplecă puțin, dar se retrase repede.

— Haller!

— Da, Haller! încuviință bondocul, rămânând cu ochii holbați după trăsură.

Rămase pe gânduri la fereastră și deodată păru că se însuflețește:

— Ah, se întoarce! Îl voi striga.

Își vârî capul pe fereastră, dar Müller îl apucă de umeri și-l trase repede înăuntru.

— Lasă prostiile! se răsti la dânsul.

— Prostii? Prietenul meu Haller, pictor din Stuttgart.

— Nu-ți face iluzii! Nu-i deloc pictor, ci căpitanul francez conte Caligny. A fost la Berlin ca spion.

— Sfântă Paletă! Trebuie că te înșeli.

— Ba nu mă înșel deloc. A fost la Ortry înainte de a pleca la Berlin, și acum se întoarce, ca să-i dea raportul bătrânului. L-a ajuns, a vorbit cu dânsul și acum se întoarce la gară, să-și continue călătoria.

Müller se înapoie în cameră și Schneffke îl urmă, cu capul în pământ.

— L-ai văzut pe Haller, domnule doctor? întrebă Marion, ieșindu-i înainte.

— Da, domnișoară.

— Ce asemănare cu Fritz!

— Cu mine? întrebă Schneeberg.

— Izbitoare.

— Îmi pare rău că n-am stat și eu la fereastră.

Servitoarea vârî capul pe ușă și zise:

— Domnule Schneeberg, o telegramă.

Fritz o luă și o desfăcu.

— E ceva important? întrebă Schneffke, curios.

— Aș, deloc! Putea să trimită o scrisoare, răspunse Fritz, nepăsător. Acum ne putem întoarce la ale noastre, domnilor. Mai e ceva de lămurit?

Și, fără ca cineva să bage de seamă, trecu depeșa în mâna lui Müller.

— Pentru moment cred că nu, răspunse Deephill. Mai trebuie doar să punem la punct călătoria de mâine.

Müller aruncase doar o privire asupra telegramei, care cuprindea un singur cuvânt: „înapoi!”. Aceasta însemna că

trebuia să părăsească Ortry și să se înapoieze la Berlin. Vestea nu era deloc plăcută, însă nu se trăda.

— Când plecați? întrebă el, liniștit.

— Mâine dimineață, cu primul tren, răspunse americanul. De mâine încolo vreau să întrebuițez cu folos fiecare ceas. Copii faceți-vă bagajele și veniți cu ele înapoi! Să nu mai rămâneți nici o clipă în iadul acela. Ce frumos ar fi, domnule Schneeberg, să poți veni și dumneata la Malineau!

Fritz aruncă o privire asupra superiorului său.

— Poate că-i mai dă un concediu domnul doctor Bertrand, răspunse Müller, zâmbind. Dacă vreți să-mi urmați sfatul, împachetați tot ce are domnișoara Nanon la Ortry și trimiteți înainte la Berlin. E cel mai bun lucru.

— Mă va lăsa căpitanul să plec? întrebă Nanon.

— Nu-l va întreba nimeni pe ticălosul acela! strigă Deephill, furios.

— Dacă aș putea pleca și eu cu voi! oftă Marion. Ar fi mântuirea mea.

— Vă aștept aici, dragi copii, zise Deephill. Nu zăboviți mult!

Cele trei fete plecară. Müller îi șopti americanului, care vroia să le conducă până la ușă:

— Te rog, spune-le în taină duduilor dumitale, să nu-i spună lui Marion ceea ce știi despre mine.

— Cu plăcere.

— Vii și dumneata curând, domnule doctor? întrebă tânăra baroană.

— Peste câteva minute.

— Mă simt atât de singură! Acum o pierd pe Nanon, și cine-mi mai rămâne, afară de dumneata? Ah, de-aș putea pleca și eu.

— Poți pleca! răspunse el, încet.

Ea îl privi cu neîncredere în ochi.

— Da, însă trebuie să rămână secret. Nimeni nu trebuie să bănuiască, nici măcar surorile. Vom pleca și noi dacă

vrei.

— Când?

— Măine, la Malineau.

— Ah!

Cele trei fete se pierdură în întuneric și Müller se întoarse cu americanul la ceilalți.

— Domnule doctor, ai încredere în mine? întrebă Deephill în drum.

— Da, domnule baron.

— Lasă-l încolo pe „baron”! Odată cu numele schimbat, privesc lucrurile altfel. Te rog, fă-mă să înțeleg ce s-a întâmplat. Telegrama primită de domnul Schneeberg era pentru dumneata, nu? Am văzut când ți-a strecurat-o.

— Nu neg.

— Pot afla cuprinsul ei?

— Plec și eu.

— Ah, îmi închipuiam. Împreună cu sora dumitale?

— Firește.

— Încotro?

— Avem aceeași țintă ca și dumneavoastră: Berlin.

— Admirabil! Dar eu trebuie să mă duc întâi la Malineau.

— Voi avea grijă să ne întâlnim. Acum însă trebuie să ne despărțim. Fritz, mă însoțești!

Emma îl trase la fereastră și-i șopti:

— A venit atât de brusc! Ordin de la comandant?

— Da. Îmi strică toate socotelile.

— Dacă ar fi adevărat că tata e prizonier la Ortry! Dumnezeu!

— Voi face tot ce-mi va sta în putință. Voi cuteza totul. Acum nu mai trebuie să am nici un scrupul. Cine mi se așază azi în cale e pierdut.

— N-ar fi fost totuși mai bine dacă l-ați fi predat pe Richemonte poliției?

— Nu. De scăpat nu ne scapă el. Acum însă arestarea lui ar fi pripită. Cunoscut castelul, depozitele și tot ce e nevoie.

Dacă Richemonte ar fi dus de acolo, s-ar produce schimbări care ar năruia tot planul meu.

Müller pleacă cu Fritz și jos îl întâlnește pe Bertrand.

— Domnule doctor, spuse profesorul, ai băgat de seamă că Richemonte a fost sus?

— Da.

— A avut loc o discuție neplăcută.

— Îmi închipuiau.

— Te va urî, din pricină celor pe care i-a întâlnit aici. Vei avea neplăceri, și poate că vei fi chiar în primejdie.

— Nu mă tem de nimic. Miss de Lissa locuiește la mine. Nu-i pot impune pe cine să primească și pe cine nu. Iar în ceea ce-l privește pe bătrân, știu eu cum să procedez cu dânsul.

— Poate că va veni vremea când îți voi putea mulțumi așa cum mă îndeamnă inima. Nu cumva ai câteva frânghii, lungi și trainice? Am nevoie de ele și n-aș vrea să mă trădez, cumpărându-le.

— Pricep. Mă duc singur să le caut.

— Și încă ceva: știu că ai o trăsură și cai, pentru drumurile pe care le faci la țară.

— Da.

— Câte persoane încap în trăsură?

— Patru, afară de vizitiu.

— N-ai fi dispus să mi-o vinzi?

— Nu vreau să te pun la cheltuială. Pentru cât timp ai nevoie de trăsură, domnule doctor?

— Cel mult două zile.

— Atunci de ce s-o cumperi? Ți-o împrumut cu dragă inimă.

Müller se învoui, mulțumind. Frânghiile fură aduse și ele. Fritz le împachetă, apoi stăpânul său îi spuse:

— Acum mai ai de cumpărat lumânări pentru felinar. Așteaptă-mă pe drumul din pădure, unde ne întâlnim de obicei. La revedere.

Căpitanul Richemonte se întoarce la Ortry într-o dispoziție de nedescris. Alergă îndată la Rallion, pe care-l găsi întins pe sofa, citind o carte.

— Ah, domnule căpitan! Ce vizită neașteptată!

— Zău? Credeam că mă aștepți.

— Cum asta? Pentru ce?

— Păi, pentru chei.

— Care chei?

— Acelea de la încăperile subpământene.

— Iarăși cheile?

— Mii de draci, te pricepi foarte bine să te prefaci! Dar răbdarea mea a ajuns la capăt, domnule. Scoate cheile, îți spun!

— Ești nebun, căpitane!

— Mai îndrăznești să negi? Dar acum am dovada.

— Prostii!

— Mi-a spus-o chiar acela pe care l-ai eliberat.

— Am eliberat eu pe cineva? Pe cine?

— Nu mă întărâta! Te previn.

Rallion închise zgomotos cartea și o azvârli pe masă.

— Căpitane, de câtva timp nu te mai înțeleg. Mi-ai făgăduit-o pe nepoata dumitale și nu te ții de cuvânt; mă târăști la întruniri unde sunt rănit. Acum mă faci și hoț. M-am săturat. Nu mă mai las dus de nas. Am primit adineauri o telegramă de la tata și mâine sau poimâine plec.

Richemonte scrâșni din dinți.

— Nu, prietene, atât de ușor nu vei scăpa de aici. Tatăl dumitale nu se va bucura când îi voi povesti isprăvile fiului.

— Căpitane!

— Unde e telegrama?

— Aici.

Rallion îi zvârli telegrama, care cuprindea următoarele:

„Stăruie să fie luată hotărârea și vino imediat. Totul e pregătit.”

— Vezi deci cum stau lucrurile! spuse Rallion, zâmbind.
O capăt pe Marion sau nu?

— Înainte de a vorbi despre fată, vreau să fiu lămurit în problema cheilor.

— Lămurit? De mine? Prostie!

— Ducă-se dracului! Numai dumneata poți să le ai.

— Asta e prea de tot. N-ai vrea ca, înainte de a continua să mă învinovățești, să-mi explici cum ai ajuns la bănuiala asta stupidă?

— Bine, ascultă: ieri am pus mâna pe un spion. Am pus să-l lege și l-am închis în aceeași celulă în care am vârat-o pe cameristă. Am mai închis apoi încă pe unul, și eram convins că-i am la adăpost pe amândoi. Adineauri, mi-a cam bătut la ochi purtarea fetei. Am pus s-o supravegheze și aflu că s-a dus la afurisita aceea de englezoaică. Plec după ea și pe cine crezi că găsesc acolo?

— Ei?

— Pe cei doi arestați ai mei.

— Visezi.

— Din păcate, nu.

— Ceea ce povestești dumneata e cu neputință.

— Ba nu-i deloc cu neputință, domnule conte. Unul din prizonieri mi-a spus să-ți transmit salutări și că dumneata ai cheile pe care eu le credeam pierdute.

Rallion izbucni în râs:

— Și dumneata ai crezut? Nu bagi de seamă că individul te duce de nas?

— Mă duce de nas?

— Cine a mai fost acolo?

— Marion și...

— Ce spui? Marion a fost cu ei? Și tot nu bănuiești cum stau lucrurile?

— Crezi cumva că ea are cheile?

— Dar cine altcineva?

— Cum să fi pus mâna pe ele?

— În fel și chip. Poate că ea te supraveghează de mult.

— Nu prea îmi vine să cred. Dar când stau și mă gândesc că ea a fost aceea care mi-a prezentat prizonierii eliberați...

— Ți i-a prezentat pe cei doi? Ei, ce alte dovezi mai dorești? Ea are cheile, asta e sigur.

— Cum adică?

— Dânsa a pus-o pe cameristă să doarmă în patul ei, ceea ce înseamnă că a aflat de planul nostru.

— Drace! Așa trebuie să fie.

— Putea să facă asta numai în cazul că ar fi cunoscut gangurile, scările și ușile secrete.

— Femeie afurisită!

— Și astfel s-a putut introduce la dumneata pe când dormeai, a „împrumutat” cheile sau a luat un model în ceară după ele...

— La asta nu m-am gândit încă.

— Ea ne strică toate planurile; devine din ce în ce mai nerușinată, după cum singur spui; îți scapă arestații care erau în toată siguranța în celule; o găsești la acești prizonieri, pe care i-a sfătuit să arunce vina asupra mea. Și asta o face numai pentru că mă urăște. Și dacă nici acum nu-ți dai seama cum stau lucrurile, atunci nu mai pricep nimic, căpitane.

Richemonte începu să umble de colo-colo, agitând brațele și rostind fel de fel de cuvinte neînțelese. În cele din urmă se opri și zise:

— Ai dreptate. Am fost orb, dar dumneata m-ai vindecat.

— În sfârșit! Ei, și acum ce se va întâmpla?

— O fac inofensivă.

— În ce fel?

— Punând în lucru planul pe care ea ni l-a zădărnicit. Aștept până va fi în camera ei, apoi vin să te iau. Vom intra la dânsa prin ușa secretă.

— Bun, bun! Dar se va observa lipsa ei.

— Lasă în seama mea să răspund la întrebări; o voi face într-un fel care-i va mulțumi pe cei ce vor întreba.

— Pe toți? Hm! Pe unul cred că nu.

— Cine e acela?

— Afurisitul de profesor. Coccoșatul.

— Îl urăști.

— Ah! Știu bine că dumneata îl urăști la fel ca mine, ba chiar că te temi de el.

— Eu, mă tem? Ești nebun? Cel mult trebuie să fiu puțin rezervat față de el. Individul acesta a observat unele nimicuri, a căror trădare mi-ar putea aduce neplăceri, nu însă și pagube.

— Ei bine, atunci fă în așa fel încât să-și dea demisia.

— Se va eschiva s-o facă.

— N-are simțul onoarei?

— Deloc. N-ar renunța în nici un caz la o slujbă atât de bine plătită.

— O încercare n-ar strica.

— O voi face. Dacă pot scăpa de omul acesta mai mult sau mai puțin pe cale pașnică, nu mă mai uit la o despăgubire egală cu leafa pe trei luni.

— Dar datoria și-o face? Am băgat de seamă că lipsește cam mult.

— Iese adesea, e adevărat. Poate că asta îmi va oferi un pretext să mă cert cu el. Așadar, fii pregătit. Voi veni să te iau.

Plecă de la fereastra odăii sale, privind spre șoseaua care ducea la oraș. În același timp trimise servitorul să vadă ce-i cu Müller și să afle ce lecții predase în ziua aceea.

— Astăzi n-a făcut deloc lecții, i se dădu răspunsul.

— Nu-i acasă?

— A lipsit toată ziua. A fost văzut numai câteva clipe, apoi a plecat iar.

După câțva timp, bătrânul le văzu venind pe șosea pe Marion și pe cele două surori. În același timp, Müller apărură gânditor pe poteca din livadă. Părăsise orașul mai târziu decât fetele, însă venise pe un drum mai scurt, și astfel ajunsese în aceeași clipă cu ele în curtea castelului.

Căpitanul coborî și rămase în așteptare. În fața porții, Müller se întâlnește cu fetele și intră cu ele în curte.

— Domnule doctor, ești căutat! strigă Richemonte.

— Vă stau la dispoziție.

— Nu prea se vede. Când e nevoie de dumneata nu ești aici. Ai făcut lecții cu băiatul?

— Nu.

Fetele se opresc și ele.

— De ce nu? Nu pentru asta ești angajat?

— Sunt angajat să-i fac educație elevului meu. Dar educația nu constă numai în lecții. Fiecare elev trebuie tratat după temperamentul său. Am găsit necesar să-i acord puțin repaus domnului baron Alexander.

— Repaus? Lui sau duminică, domnule doctor?

— Poate că amândurora în același timp.

— Asta nu pot tolera. Nu pentru asta te plătesc. Altul ar căuta să-și câștige leafa.

— Atunci v-aș sfătui să încercați cu altul, domnule căpitan. Plec chiar astăzi, dacă, așa cum am înțeles, sunt concediat.

— Bine. Voi aranja asta și, pentru a nu te simți nedreptățit, îți voi plăti salariul pe un sfert de an. Rămâi cu bine, domnule doctor.

— La fel, domnule căpitan.

Bătrânul nu-și închipuise să poată scăpa atât de ușor de incomodul profesor. Îl umilise în fața celor trei fete și acum pleca mândru de acolo.

— Ce-ai făcut, domnule doctor! îi șopti Marion, pe când urcau scara. Acum nu mai ai slujbă.

— Ba am una cu mult mai bună și mai onorabilă. Nu-mi închipuiam să pot scăpa atât de ușor.

— Dar eu?

— Lasă în seama mea! Fii încredințată că voi face tot ce-mi stă în putință să te ocrotesc împotriva acestui om. Nu mai putem vorbi acum despre asta, căci am ajuns la odaia

dumitale. Ar bate la ochi, căci nu trebuie să uităm că suntem supravegheați.

Se despărțiră, el ca să-și împacheteze lucrurile, ea ca să se gândească la tot ceea ce aflase în ziua aceea.

Cufundată în gânduri, umblă de colo-colo prin cameră, timp de vreo jumătate de ceas, apoi se așează pe un scaun în fața mesei. Își sprijini coatele de masă și capul în palme. Stătea astfel cu spatele la ușa care dădea în vestibul.

Între timp căpitanul se dusesese la contele Rallion, care-l aștepta nerăbdător. Avea în mână o scrisoare deschisă.

— Scrisoarea a sosit acum câteva ceasuri, fără ca eu să fi știut de dânsa. Mi-a fost pusă pe masa de scris în timpul absenței mele.

— Mă privește și pe mine conținutul ei?

— Foarte mult chiar.

— De la cine e?

— De la tatăl dumitale. Ascultă ce scrie:

„Dragul meu căpitan

Situația politică s-a schimbat brusc în așa fel încât trebuie să-ți vorbesc personal. Deoarece însă nu voi putea veni atât de curând la Ortry, te rog ca cel mai târziu a doua zi după primirea acesteia să pleci încoace cu primul tren de dimineață. E foarte urgent. Am impresia că furtuna se va dezlănțui mai curând decât bănuim noi. Firește că-l vei aduce și pe fiul meu. Îl așteaptă favoarea de a fi mutat la zuavii de gardă.

Al dumitale Jules, Conte von Rallion”

— Ce zici de asta? întrebă Richemonte.

— O favoare mare. Avem numai un singur regiment de zuavi în garda imperială, format din două batalioane. Asta mă bucură mult. Dar chestia cealaltă, călătoria urgentă?

— Te îngrijorează?

— Firește. Căci ce se va întâmpla cu Marion?

— Aș! Poți să fii sigur de ea până te întorci. Câteva zile mai mult sau mai puțin nu mai contează.

— E acum acasă?

— Da, am văzut-o înapoindu-se.

— Și când... o luăm?

— Chiar acum.

— Dar dacă strigă după ajutor?

Richemonte izbucni în râs:

— Am eu o bucată de blană veche, care o va împiedica să strige. I-o aplic pe față și o leg bine. În același timp dumneata vei lua frânghiile pe care le-am adus și le-am lăsat afară și-i legi mâinile și picioarele. E în mod sigur a noastră, căci acum nu-i va mai da în gând s-o pună pe cameristă în locul ei.

— Atunci, haide!

— Încă ceva: am vorbit cu Müller.

— Ah! Despre concedierea lui?

— Da.

— Și a primit?

— Cu plăcere chiar, după cât se părea. Pleacă imediat. Își împachetează lucrurile, apoi se cară.

— În sfârșit, scăpăm de acest individ. Eu nu prea aveam încredere într-însul.

— E un caracter închis, de nepătruns; un tip primejdios. Dar să nu ne pierdem vremea cu el. Haide! Încuie mai întâi ușa, căci trebuie să fim prevăzători.

Rallion încuie ușa, apoi pătrunseră prin intrarea secretă din perete. Afară își încălțară papuci de pâslă peste ghete și porniră spre odaia lui Marion.

Statură să asculte și auziră pași regulați, înăbușiți de depărtare.

— Pare că merge încolo și înapoi prin odaie, zise Rallion.

— Da. Trebuie să așteptăm, deci.

În cele din urmă se făcu liniște înăuntru.

— Acum! șopti Richemonte complicei lui său. Ai frânghiile pregătite?

— Da.

— Firește că se va împotrivi. Să nu fii prea blând cu ea! Cu cât vei fi mai aspru, cu atât sfârșim mai repede cu dumneaei.

Bătrânul deschise tăblia mascată. Rămase câteva clipe în ascultare și, deoarece nu se mai auzea nici o mișcare, se hotărî să treacă la fapte.

— Înainte! șopti Richemonte.

— Lăsăm deschis aici?

— Firește.

Intrară în vestibul, unde nu era nimeni. Se apropiară de ușa cu perdele și priviră printre acestea. Marion ședea la masă, cu capul sprijinit în palme.

Bătrânul făcu un semn colonelului, desfăcu perdelele și intră dincolo, ținând cu amândouă mâinile bucata de blană. Rallion era în spatele lui.

Căpitanul făcu doi pași repezi înainte, se auzi un țipăt înăbușit — ticălosul apăsa atât de tare blana pe gura fetei, încât ea nu mai putea scoate nici un sunet. În același timp Rallion îi trecu frânghiile în jurul brațelor, după care-i legă și picioarele.

— Așa! spuse Richemonte, mulțumit. De data asta porumbelul e prins. N-o să ne-o mai vâre pe cameristă în locul ei. Să plecăm repede cu ea!

Marion, care leșinase, fu transportată afară. Bătrânul împinse la loc tăblia, punând zăvorul.

— Încotro acum? întrebă Rallion.

— Mai întâi jos, în gang. Hai să aprindem felinarele!

O duseră pe Marion până la ușa bolții în a cărei parte din fund fusese închis Deephill. Deoarece căpitanul lăsă jos povara, Rallion întrebă:

— Aici înăuntru?

— O, nu! Aici n-ar fi în siguranță, de aici mi-a dispărut unul, fără să-mi pot explica cum. Vreau să văd dacă

descopăr vreo urmă. Rămâi dumneata puțin, ca s-o păzești pe prizonieră.

Deschise ușa și intră în boltă, de unde se întoarse supărat, după câțva timp.

— Ai găsit ceva?

— Nu, absolut nimic. Hai, pune mâna să mergem mai departe.

O duseră până la punctul de încrucișare a gangurilor, apoi cotiră la dreapta. În fața ușii prin care fuseseră aduși atât camerista cât și pictorul, o așezară la pământ.

— Și de aici mi-a scăpat unul, zise Richemonte, și încă prin două uși încuiate... Mă duc să cercetez.

Deschise ușa și dispăru îndărătul ei. Trecu destul de mult până se înapoie.

— Îți vine să crezi în vrăji, zău așa. Și de aici a dispărut un prizonier, fără să lase cea mai mică urmă, din care să se poată vedea în ce fel a izbutit să fugă.

— E așa cum spuneam eu: cineva are cheile, și acest cineva e Marion. Încotro o ducem acum?

— Aici înăuntru.

— Ce? Aici? De unde tocmai a dispărut unul?

— Da. Dar n-avea nici o grijă, ea nu-mi scapă. Haide!

Fata fu dusă în încăperea rotundă, care se afla sub cea în care zăcuse Schneffke. Acolo o așezară jos.

— Vezi dumneata această fântână aparentă? zise Richemonte. Este intrarea spre încăperile în care cu siguranță că nu va pătrunde nici un nechemat.

— Are trepte?

— Nu.

— Vreo scară?

— Nici asta!

— Atunci cum ajungem acolo?

— Tocmai asta e enigma! râse Richemonte. Individul acela gras care s-a aflat aici, ca și acela care l-a eliberat cu siguranță că au încercat amândoi să ajungă jos. Vor fi dibuit cu mâinile să caute trepte, însă n-au găsit nimic. Sunt

convins că dâșii cred că e vorba într-adevăr de o fântână. Sunt însă înfipite trepte de fier în pereți, dar încep atât de jos, încât nici prima nu poate fi ajunsă cu mâna.

— Și cu ajutorul lor coborî jos?

— Da. La a douăsprezecea te oprești. Acolo se deschide un gang, pe care trebuie să-l străbatem. Eu cobor înainte și o țin pe Marion, căreia dumneata îi dai drumul în jos pe o funie. Apoi vii și dumneata.

Așa se și întâmplă. Richemonte coborî, apoi i se dădu drumul în adâncime fetei, după ce i se petrecu o funie pe după subsuori. Rallion coborî după ei și intră în gangul unde se și afla bătrânul. Duseseră povara de-a lungul gangului, urcară câteva trepte și ajunseră în cele din urmă la un loc unde era mai multă lumină.

— Ajungem, cumva, afară? întrebă colonelul.

— Aș, de unde! Ne aflăm, e drept, iarăși la același nivel cu bolțile, însă gangul acesta nu duce afară. Lumina vine de sus. E o gaură de ventilație, nimic altceva. Haide!

— Mai e mult?

— Nu. Vezi ușile la dreapta și la stânga?

— Da.

— A cincea pe dreapta.

Merseră mai departe, îndepărtându-se de gaura de ventilație. Când ajunseră la a cincea ușă, căpitanul deschise și în fața lor se căscă un cavou întunecos. Pe jos erau paie și nimic altceva. În încăperea mohorâtă fu așezată Marion, care era încă leșinată, apoi părăsiră bolta, pe care bătrânul o încuie cu grijă.

— Încotro acum?

— Îndărăt, să aducem merinde.

— Pentru Marion?

— Pentru ea și pentru alții. Mai am de îngrijit de încă două persoane și, deoarece plec la Paris și nu știu când mă înapoiez, vreau să le aprovizionez cu pâine și apă. Îți voi da o mare dovadă de încredere colonele, arătându-ți

prizonierul care se află aici jos. Fac asta ca să-mi ispășesc păcatul de a te fi bănuț. Haide!

— Cine e persoana?

— Un neamț. Venise să dezgroape o casetă de război care aparține francezilor. Eu l-am împiedicat, luându-mă la luptă cu el și transportându-l apoi ca prizonier la Ortry.

— Cum îl cheamă?

— Greifenklau, și face parte din acea familie pe care o urăsc cum n-am urât încă pe nimeni.

Merse câteva uși mai departe și deschise una. Când bătrânul lumină înăuntru, Rallion văzu o încăpere plină cu paie putrede, și deasupra lor un om, încovrigat ca un câine, purtând pe trup niște zdrențe mizerabile.

— Acesta e! zise Richemonte, cu o bucurie drăcească. Mă răzbun pe dânsul în contul întregii sale familii. El știe unde este îngropată caseta; n-a vrut să-mi spună însă, de aceea va rămâne aici până va mărturisi, apoi...

— Apoi? stăruie colonelul, văzând că bătrânul șovăie.

— ...apoi va trebui totuși să moară, șopti bătrânul, pentru ca prizonierul să nu audă.

Nenorocitul era legat în lanțuri, astfel că abia se putea mișca până la un metru depărtare. Păru-i cărunț îi atârna până la jumătatea spatelui și barba-i încâlcită era o dovadă a anilor grei pe care-i petrecuse în locul acesta. Obrajii îi erau scofâlciți, ochii adânciți în orbite.

— Ți-e foame, Greifenklau?

Nici un răspuns.

— Te întreb dacă ți-e foame! repetă Richemonte.

— Nu! se auzi un glas cavernos.

— Sete?

— Nu.

— Vrei să fii liber?

— Nu.

— Câine, spune adevărul, altfel iau biciul! Vrei să fii liber?

— Prin tine, nu.

— Dar prin cine?

— Vor veni ai mei și mă vor scoate de aici.

Richemonte izbucni într-un râs sinistru.

— Când vor veni, îi vâr împreună cu tine. Voi stârpi toată familia ta, dacă va cuteza să vină înapoi.

Părăsi celula și, întorcându-se spre Rallion, zise:

— Asta e răzbunarea mea. Cheile de la cătușele sale atârnă de un cui în celula sa și el nu poate ajunge la ele tocmai pentru că e legat.

— De fapt, e groaznic!

— Și totuși, nu îndeajuns pentru dânsul. Astfel se răzbună un Richemonte!

6. În „centrul lumii de dincolo”

Müller se duse în odaia lui să-și împacheteze lucrurile. Cufărul fu dus la gară de un servitor, apoi profesorul concediat plecă, fără să-și ia rămas-bun de la cineva.

Se prefăcu că o ia înspre oraș, însă, când socoti că nu poate fi observat, se întoarse către pădure, unde dădu de Fritz Schneeberg, la locul indicat.

— Ai îngrijit de toate?

— Da, domnule doctor.

— S-a zis cu „doctorul”, dragă Fritz.

— Din păcate. Trebuie să plecăm.

— Da. E ultima noastră noapte aici, însă vreau să mă folosesc de dânsa. Voi cerceta totul, absolut totul.

— Și iar nu veți găsi nimic.

— Ba poate, totuși. Credeam amândoi până acum că știm toate încăperile, dar nu e așa. Mai există ganguri pe unde n-am fost.

— Acela în care a căzut Schneffke?

— Da, și poate că acela e și cel ce ne trebuie. Baronul nebun vorbea de un „punct central al lumii de dincolo”.

— Se referea la punctul de încrucișare al gangurilor, cunoscute de noi până acum.

— Nu. M-am gândit și am ajuns la anumite concluzii. Gangurile sunt adesea întortocheate. Punctul lor de încrucișare nu se află la mijloc, cum credeam la început. Dacă trag o linie de la castel spre carieră și de la Turnul vechi o a doua spre ruina mănăstirii, atunci aceste două drepte se întretaie aproape în punctul unde Hieronymus a căzut în groapă. După spusa nebunului, acolo s-ar afla cineva în legătură cu caseta de război. Și cine altul ar putea fi, decât tatăl meu?

— Atunci vom merge de-a dreptul, cum obișnuia Blücher, domnule doctor. V-ați însemnat locul, cred?

— Foarte exact. Haide! Să nu pierdem nici o clipă.

Intrară în pădure, până ajunseră la locul unde se găseau copacii retezați.

— Aici o fi, nu?

— Nu, mai departe. Dar avem nevoie de câteva trunchiuri de copăcei.

Fritz luă pe umeri trei și Müller făcu la fel. Ajunși la groapa cu pricina, așezară lemnele cruciș, apoi doctorul se lăsă în genunchi, să fixeze una din frânghii la punctul de întretăiere a două trunchiuri.

În timp ce făcea asta i se păru că aude jos un zgomot.

— Tăcere, Fritz! zise el. Aud ceva.

Dădu puțin la o parte mușchiul și văzu apropiindu-se o lumină.

— Repede, lasă-te și tu în genunchi!

În clipa următoare Fritz era alături de dânsul, își făcu și el o groapă în mușchi, ca să poată vedea mai bine. De jos auziră cuvintele:

— Ajungem, cumva, afară?

— Aș, de unde! Ne aflăm, e drept, iarăși la același nivel cu bolțile, însă gangul acesta nu duce afară. Lumina vine de sus. E o gaură de ventilație, nimic altceva. Haide!

— Mai e mult?

— Nu. Vezi ușile la dreapta și la stânga?

— Da.

— A cincea pe dreapta.

Lumina dispăru spre partea opusă.

— Ai auzit? șopti Müller.

— Da.

— Și i-ai și văzut?

— Pe toți trei.

— Eu numai pe unul. Mușchiul de aici e prea gros.

— Pe cine ați recunoscut?

— Pe căpitan. Cine erau ceilalți?

— Rallion. Și amândoi duceau un om legat. Părea să fie o femeie.

Müller se înfioră.

— O femeie? Ai văzut bine?

— Da. Capul îi era acoperit.

— Dumnezeule! Cum era îmbrăcată n-ai observat?

— Purta o rochie cenușie, dacă nu mă înșel. Dar cele două felinare dădeau atât de puțină lumină, încât nu sunt sigur.

— Fritz, să știi că s-a făcut iar o ticăloșie. Marion purta o rochie cum spui tu.

— Nu veți fi vrând să spuneți că mizerabilii au târât-o pe domnișoara Marion într-o astfel de gaură?

— Ba tocmai asta vreau să spun. Doar au mai încercat o dată. Și gândește-te la cele întâmplare la doctorul Bertrand! Eu îmi dau drumul pe funie.

— Dar veți fi descoperit.

— Nu cred. Nu spunea bătrânul că e a cincea ușă?

— Da.

— Eu am mai fost jos și știu că ușile se află cam la douăzeci de pași depărtare una de alta. Asta înseamnă o sută de pași. Nici nu mă vor putea observa.

— E totuși foarte primejdios. Pot merge și eu?

— Nu, tu trebuie să rămâi aici. Cu ajutorul tău ajung mai repede jos și înapoi, sus. Vei observa când mă reîntorc. Celălalt capăt al funiei îl ții în mână. Dacă simți că trage cineva de ea și e întuneric, să știi că sunt eu. Dacă observi însă venind lumina înapoi, o tragi repede la tine, să nu fie văzută.

— Revolverele le aveți încărcate?

— Da.

— Bun! Dacă trageți, cobor, și atunci îi ia dracul pe mizerabilii aceia.

Müller se încheștă de funie și îi dădu drumul. Ajuns la pământ privi în jurul său și zări lumina departe, în fund. În vârful picioarelor porni mai departe și izbuti să se apropie atât de mult, încât putu pricepe aproape tot ce vorbeau cei doi.

Richemonte intră într-o celulă. Ceea ce făcu și vorbi acolo nu putu vedea și auzi, dar simțea cu toată ființa sa că acela la care se găseau cei doi ticăloși era tatăl său.

În cele din urmă, bătrânul încuie ușa.

— ...Astfel se răzbună un Richemonte! îl auzi acum Müller, foarte lămurit.

Rallion murmură un răspuns pe care profesorul nu-l mai pricepu, iar căpitanul mai zise și el ceva, care fu acoperit de zăngănitul cheilor. Apoi, însă, colonelul spuse cu un ton de uimire adâncă:

— Și acesta e... nepotul dumitale?

— Da. Poate că-ți voi povesti...

Müller nu auzi mai mult, căci își zise că acum trebuia să plece neapărat de acolo, ceea ce și făcu. Trebuia să fie în siguranță atunci când cei doi vor ajunge la gaura de ventilație.

Găsi funia atârând încă. Se prinse de ea și începu să urce. Cât ai clipi din ochi fu sus, puse la loc mușchiul și se așază jos.

— Ați descoperit ceva? întrebă Fritz, în șoaptă.

— Pst! Se apropie.

La lumina lanternei îi văzură dedesubt pe Richemonte cu Rallion.

— A trebuit să mă grăbesc al naibii, ca să nu fiu surprins de ei, șopti Müller. Repede, coborâm din nou!

— Și eu?

— Da. Și află că... tatăl meu e acolo!

— Sfinte Dumnezeule! L-ați văzut cumva?

— Nu.

— Dar dacă se întoarce bătrânul?

— Fie ce-o fi! Haide!

Își dădu drumul pe funie și Fritz după el.

Fără să stea o clipă pe gânduri porniră amândoi spre ușa a cincea din dreapta. Doctorul o deschise și lumineă înăuntru. O văzu pe Marion zăcând pe paie, legată de mâini și picioare, albă ca varul la față.

În clipa următoare stătea în genunchi lângă ea și-i tăia legăturile. Zărindu-l, sângele se întoarse în obrajii fetei și privirea ei îl răscoli pe Müller până în adâncul inimii.

Abia după câțva timp Marion se reculese și izbuti să povestească cele întâmplate.

— Dar cum de-ai știut că mă aflam în această primejdie grozavă? întrebă ea la urmă.

— Despre asta mai târziu! Mai avem ceva de făcut. Te rog, ieși afară în gang!

După ce vâri în buzunar frânghiile tăiate, Müller încuie celula la loc.

— Ce facem acum? întrebă Fritz. Spuneați adineauri că și...

Müller îi aruncă o privire, care-l făcu să-și întrerupă vorba.

— Să ne păstrăm cumpătul! mai zise dânsul, în primul rând trebuie să știu dacă acest gang este în legătură cu celelalte. N-ai putut vedea nimic, domnișoară?

— Nu.

— Dar de auzit?

— Cred că am leșinat de câteva ori, numai din când în când am auzit câte ceva, ca din depărtare.

— Și ce anume?

— Mă așezaseră pe niște lespezi reci și umede și apoi au vorbit de o fântână, care în realitate nu e fântână.

— Eu am fost acolo și am văzut-o.

— Și eu, adăugă Fritz. Dar ce să fie, dacă nu e fântână?

— O intrare. Sunt fixate în pereți trepte de fier, pe care se poate coborî.

— Atunci treapta dintâi trebuie să fie atât de jos încât nu poate fi ajunsă cu mâna.

— Tocmai așa spunea și căpitanul, zise Marion.

— Pe acolo te-au coborât?

— Cei doi da, iar mie mi s-a dat drumul pe o funie.

— Și apoi unde ați mers?

— I-am auzit spunând că după douăsprezece trepte se face un gang. Bănuiesc că acolo m-au dus.

— Dar acesta se află la același nivel cu celelalte...

— Am simțit mai târziu că urcam niște trepte.

— Și ai auzit, poate, deschizându-se uși?

— Nu.

— Bine. Asta ajunge. Dumneata, duduie, și eu ne vom întoarce pe drumul acesta.

— Încotro?

— Dar de ce nu prin gaura de ventilație pe care am descoperit-o, domnule doctor? interveni Fritz.

— Am eu planul meu. Pe acolo va trebui să ieși tu cu celălalt prizonier.

— Încă un prizonier? întrebă Marion.

— Da. Îl vom elibera și pe el. Nu e departe de aici. Vrei să aștepți puțin în locul acesta?

— De ce să nu merg și eu?

— Vederea prizonierului te-ar îngrozi.

— Tot ce faci dumneata, domnule doctor, e chibzuit și bun; trebuie să te ascult. Dar întunericul ăsta de aici...

— Îți lăsăm un felinar.

— Să nu zăboviți mult.

Cei doi bărbați meraseră mai departe în gang.

— De ce să nu fi venit și ea? întrebă Fritz.

— Pentru că nu trebuie să afle, deocamdată, că prizonierul e tatăl meu.

— Dar tot își va da seama când îl vom aduce acolo unde se află ea.

— Cum adică?

— Păi, n-o să vă numească fiul său?

— Dar nici nu-i voi spune că sunt fiul lui.

— De ce procedați astfel, domnule doctor? Nu văd nici un motiv.

— Ba sunt ele mai multe. În primul rând nu vreau ca Marion să știe cine și ce sunt și apoi trebuie să-l cruț pe tata. Gândul că e liber îl va copleși. Dacă mai aude și că

sunt fiul lui, se poate întâmpla ca bucuria să-i omoare. Trebuie să-i servim fericirea cu lingurița.

— Se poate să aveți dreptate, domnule doctor. Dar văd colo că se apropie lumina, ceea ce înseamnă că domnișoara vine încoace.

Așa și era. Marion se apropia încetisor.

— Nu mi-o luați în nume de rău! spuse ea. Eram singură și, văzând că vă sfătuiți, credeam că e vreo primejdie.

— Nu e nici una! o liniști Müller. Dar, de vreme ce tot ești aici, poți să rămâi. Însă trebuie să te aștepti la ceva groaznic.

— Nimic nu poate fi mai groaznic decât singurătatea în aceste ganguri.

Müller scoase cheia și deschise. Trase aer adânc în piept, apoi îi dădu drumul șuierător pe nas. Trebuie să-și adune toată stăpânirea de sine să nu izbucnească într-un plâns sfâșietor.

Prizonierul nu se clinti, când lumina felinarului pătrunse a doua oară în celula sa. Văzând însă grozăvia din fața ei, Marion scoase un țipăt.

— Dumnezeu! din ceruri! Un om zace aici?

Müller scrâșni din dinți.

La auzul glasului de femeie, prizonierul înălță capul.

— O femeie! O femeie! îngână el. Ce vrei de la mine?

Marion se apropie de nenorocit și-i zise:

— Îți aduc libertatea.

— Libertatea? Oh, ce batjocură!

— Nu e nici o batjocură, ci sfântul adevăr.

El se ridică puțin și clipi din ochi din cauza luminii.

— Femeie, fato, nu mă înșela! murmură cu glas tremurător.

— Nu te înșală nimeni, zise Müller, luptând să-și stăpânească emoția ce-l covârșea. Crede-mă, e adevărat.

Fără să vrea, rostise aceste cuvinte în limba germană.

— Ce aud? Se vorbește în germană? exclamă prizonierul. Dumnezeu! De când n-am mai auzit limba asta!

Și, izbucnind în plâns, se prăbuși iar pe paiele sale.

Fritz suspină și Müller, deși strângea din dinți cât putea, nu putu împiedica lacrimile să-i curgă șiroaie pe obraji.

Marion se lăsă în genunchi lângă nenorocit, pe paiele umede.

— Unde-s cheile de la cătușe? îl întrebă ea.

— Colo în cui.

— Aici sunt! exclamă Fritz. Lanțurile vor cădea.

— Dumnezeuule, Sfinte Dumnezeuule!

Prizonierul se mai ridică o dată pe jumătate și își duse în față mâinile prinse în cătușe, apoi se prăbuși din nou pe paiele umede.

— A leșinat! zise Marion, printre lacrimi.

— Își va reveni, răspunse Müller.

Se lăsă apoi în genunchi și descuie cătușele, apoi îl duse afară pe prizonier, până sub gaura de ventilație.

— Dar cum îl ducem la suprafață? întrebă Fritz.

— Scoate-ți haina, ca să i-o punem lui. După aceea îl tragi în sus cu funia.

Când cei doi ajunseră la suprafață, Müller se adresă fetei:

— Ai răbdare o clipă, domnișoară. Mă înapoiez imediat.

Urcă sus de-a lungul funiei și-l examinează pe tatăl său.

— Cum stăm? întrebă Fritz, îngrijorat.

— Trăiește, e însă foarte slăbit. Dacă se trezește și întreabă, nu-i spui încă nimic.

— Dar dacă vrea să știe cine suntem?

— Tu ești culegător de plante, iar eu profesor. Pentru rest îi spui să mă întrebe pe mine.

— Și să aștept aici?

— Nu. Până se trezește, duci înapoi trunchiurile de copaci la locul lor. Apoi cauți să vii cu el la *Trou du bois*, unde ne vom întâlni.

— Dar de ce nu veniți și dumneavoastră chiar acum?

— Pentru că acum trebuie să ascult mai mult de logică decât de inimă. Vreau să mă duc cu Marion la mama ei,

încă înainte de a se înapoia căpitanul.

— La Liama?

— Da. O luăm și pe ea cu noi.

— Oh, ce lovitură pentru bătrân! Încotro o veți duce?

— Asta vom vedea. Acum grăbește-te și dă-ți osteneală să nu fii descoperit!

Müller nu putu renunța să-l sărute pe obraji pe tatăl său, apoi își dădu drumul în jos pe funia, pe care Fritz o trase îndată sus.

— În ce stare se află nenorocitul? întrebă Marion.

— Își va reveni curând.

— Slavă Domnului. Îl cunoști?

— Da.

— Atunci explică-mi, te rog, cum...

— Să lăsăm asta pentru mai târziu. Acum trebuie să ne punem la adăpost înainte de înapoierea căpitanului. Trebuie să ne grăbim. Ești destul de tare?

— Sunt cu dumneata și asta ajunge.

— Sprijină-te de mine!

Își trecu brațul într-al lui și pătrunseră în cealaltă parte a gangului.

— Dar dacă ne iese acum înainte căpitanul? întrebă ea, înfiorându-se.

— El are să se teamă mai mult de noi, decât noi de el.

Ajunseră la trepte și coborâră. Apoi merse ră mai departe, până la locul unde gangul se întâlnea cu fântâna. Müller lumină în sus și întrebă:

— Așadar, pe aici ați coborât? Atunci vom ajunge și noi sus.

— Barele de fier sunt tari, apuse Marion, pipăind una.

— Și nu prea departe unele de altele. Vrei să încerci?

— Firește. E mai ușor decât pe o scară.

— Numai că sus va trebui să te ajut. Haide!

Ajunseră cu bine în încăperea rotundă a fântânii. De acolo Müller deschise ușile, astfel că trecură în gangul

transversal. Profesorul coti la stânga și, când trecu pe după colț, se opri.

— Acum te poți odihni, în sfârșit, puținel. Căpitanul nu ne mai poate întâlni.

— Slavă Domnului!

El simți că dansa se lasă greu pe brațul lui. Nu era atât de tare cum voise să pară. Numai apropierea lui îi dăduse curaj. Se părea că slăbiciunea o va învinge, astfel că el cuteză să-și petreacă brațul după mijlocul ei, s-o sprijine.

— Domnule Müller! murmură dansa.

— Domnișoară!

— Ți mai aduci aminte ce-mi spuneai când ne-am întâlnit la carieră? Mi-ai făgăduit să mă iubești.

— E drept, am îndrăznit să spun aceasta.

— Ți-ai închipuit, cumva, că-ți voi lua în serios mărturisirea?

— Dumneata, copilul înzestrat cu toate darurile nobleței, și eu... ah!

Marion îi luă mâna.

— Ce e noblețea? Clasele sociale au fost create și ele de mintea omenească. Eu cred numai în noblețea inimii. Oh, sunt atât de săracă și nenorocită ca puțini alții. Tot ce mai posed este ocrotirea și prietenia dumitale. Ce-aș fi fără dumneata? Domnule Müller, aș vrea să rămâi așa... mereu, mereu! N-aș dori decât să rămân la dumneata și cu dumneata.

Tăcu, așteptând parcă un răspuns. Știa că el nu va mai rosti niciodată primul cuvânt, de aceea adusesse ea vorba, acum, despre asta.

Trecu un timp până ce el răspunse:

— Și fotografia aceea care ți-a scăpat jos, la carieră?

Dânsul pusese lanterna în buzunar. Era întuneric complet, astfel că nu văzu roșeața care acoperise obrajii fetei. Îi simți, însă, mâna tremurătoare.

— Ce e cu ea? întrebă ea.

— Nu era a aceluia pe care-l purtai în inimă?

Ea tăcu o vreme, apoi răspunse, în șoaptă:

— Era o himeră.

— Dar una care nu se uită. Ai putea spune oare că ești stăpâna inimii dumitale?

— Și dumneata, nu ești prea mult stăpânul inimii dumitale?

— Fii milostivă, duduie. Lasă timp acestei inimi! A dumitale va fi în curând prea ocupată.

— Cu ce?

— Sunt pe punctul de a te duce la cineva care nu-ți este indiferent. La cineva pe care-l crezi spirit.

— Oh, te referi la mama mea, despre care susții că trăiește?

— Te simți destul de tare ca să dai ochii cu ea?

— O, da, da! Haide, haide repede!

— Să mai așteptăm! Țin mult s-o iau de aici pe biata femeie. Vreau să-și dea seama că nu trebuie să-și țină cuvântul dat bătrânului criminal.

— Unde vrei s-o duci?

— Cred că la Malineau.

— Ah, la Ella von Perret?

— La prietena dumitale. Generalul o va lua cu plăcere sub ocrotirea sa. La el sunteți asigurate împotriva oricărei primejdii, chiar și a aceleia reprezentată de Rallion și Richemonte.

— Ai dreptate, spuse ea repede.

Apoi adăugă mai încet:

— Și dumneata?

— Eu nu pot rămâne la Malineau, însă ne vom revedea.

— Când?

— Nu pot preciza.

— Încotro te vei duce?

— Meseria mea mă duce la... Paris.

Zicând acestea, se gândea la apropiata izbucnire a războiului și la ținta trupelor germane.

— Dar îmi vei lăsa adresa dumitale?

— N-o cunosc nici eu încă, dar ți-o voi comunica, însă acum să mergem mai departe.

Fără să mai spună un cuvânt, el porni înaintea ei. Ușa care stătuse deschisă la prima sa vizită era acum încuiată. Scoase cheia și o deschise.

Încăperea era luminată de o lampă. Liama stătea la pământ, cu picioarele încrucișate, după obiceiul orientalilor, și-și trecea printre degete mătăniile. Stătea cu spatele spre ușă și nu se mișcă nici atunci când auzi deschizându-se ușa.

Marion rămăsese afară, Müller intrase însă.

— Liama! spuse el.

Ea recunoscuse îndată că nu era glasul căpitanului și întoarse capul. Zărindu-l pe Müller se ridică în sus.

— Tu? întrebă dânsa.

— Da, eu, răspunse el prietenos.

— De ce ai venit iarăși?

— Pentru că vreau să-ți vorbesc.

— Nu te-am prevenit? „Barbă albă” e groaznic la mânie.

— Eu îl disprețuiesc. El are să se teamă de mine mai mult decât eu de el, căci e un mincinos și un înșelător. E dușmanul tău și al copilului tău.

— Al copilului meu? Nu! A jurat s-o ocrotească pe Marion și își va ține cuvântul.

— A rupt jurământul.

— Dovedește.

Müller se dădu la o parte. Îndărătul său, în ușă, se afla Marion. Liama o privi cu ochii holbați și întinse brațele:

— Cine-i asta? Pe cine aduci?

— Mamă!

Ca în vis făcu doi, trei pași, apoi mamă și fiică se prăbușiră una în brațele celeilalte.

Müller ieși pe ușă și o închise. Nu vroia să tulbure prin prezența sa fericirea celor două ființe. Abia după o jumătate de ceas ușa se deschise și Liama întrebă:

— Mai ești aici?

— Da.

— Vino înăuntru!

El intră, trăgând ușa după sine. Liama de odinioară se schimbase cu totul. Ochii ei sclipeau și obrajii i se îmbujoraseră.

— Ceea ce mi-ai spus e adevărat, zise ea. Vrei ca Marion să fugă de la „Barbă albă” și eu să mă duc cu dânsa?

— Da.

— Bine. Te ascult. Jurământul meu n-are valoare, căci și el l-a călcat pe al său.

— Ai ceva de luat?

— Nu, nimic.

— Mă voi întoarce la castel? întrebă Marion.

— Nu, domnișoară.

— Dar am de luat unele lucruri.

— Voi avea grijă de asta. Ne ducem acum la doctorul Bertrand și acolo vei scrie pe o hârtie tot ce-ți lipsește. Putem pleca?

— Da.

Liama o luă pe Marion de mână și zise:

— Vino, copila mea. Nu pot blestema în ceasul acesta sfânt al revederii, însă Allah îl va prăpădi cu mânia lui.

Müller o luă înainte cu lanterna, iar cele două femei îl urmară prin gang, până afară, la *Trou du bois*. Între timp se făcuse întuneric și nu se putea vedea departe.

— Pst! se auzi dindărătul unui copac.

— Fritz!

Culegătorul de plante se apropie.

— E la tine... prizonierul?

— Da. Stă acolo în iarbă și doarme. Aerul proaspăt l-a obosit. Ți se rupe inima gândindu-te la suferințele îndurate.

— Cât timp a stat închis? întrebă Marion.

— Unsprezece ani încheiați.

— Și în acest timp a stat în celula aceea?

— Probabil.

Ea își împreună mâinile, dar nu fu în stare să rostească vreun cuvânt.

— Du-ne la el! zise Müller.

Fritz îi conduse în pădure, unde Gebhard von Greifenklau dormea întins pe pământ. Respirația îi era liniștită.

— Să-l lăsăm să doarmă! spuse Müller.

— Dar mai putem rămâne aici? întrebă Fritz.

— Poate el să meargă până în oraș? Și oare trebuie ca Liama să fie văzută în veșmintele ei orientale? Aleargă cât poți de repede la doctorul Bertrand și întoarce-te înapoi cu trăsura lui, să ne iei!

— Unde vă găesc?

— La marginea pădurii, pe unde trece șoseaua.

— Și dacă întreabă Bertrand?...

— Nu spui nimic. Grăbește-te! Mai avem mult de lucru azi.

Fritz plecă, iar ceilalți se lăsară jos în iarbă, Marion lângă mama ei, Müller lângă tatăl său.

După câțva timp, profesorul își trezi părintele, care se simțea slab ca un copil, și-l duse la marginea pădurii. Nu trecu mult și veni Fritz cu trăsura. Cei cinci urcară într-însa și plecară spre oraș, unde pe bătrânul Gebhard îl aștepta o bucurie menită să răsplătească chinurile îndurate atâția ani.

În vremea aceasta Rallion și Richemonte ajunseră înapoi la castel, pe drumuri tănuite. Avea de îngrijit acum trei prizonieri, și deoarece trebuia să plece cu primul tren, a doua zi dimineață, vroia să-i aprovizioneze cu merinde încă în ziua aceasta. Și pentru că i-ar fi fost cu neputință să ducă dintr-o dată jos atâta hrană, îl rugă pe conte să-l ajute. Astfel cei doi coborâtă în subterane cu pâine și apă. Un ulcior mare și o pâine lăsară la încrucișarea gangurilor, ca să le ducă mai târziu Liamei. Cu celelalte provizii coborâră

la fântână și ajunseră în gangul unde-i aștepta o mare surpriză.

În fața celulei Marionei căpitanul puse jos ulciorul și deschise ușa, dar în aceeași clipă se dădu înapoi speriat, ca și cum ar fi văzut o fantomă. Celula era goală.

— Rallion! murmură el, ducându-și mâna la frunte. Rallion, spune-mi dacă visez sau sunt treaz! Unde e Marion?

Colonelul rămase și el înlemnit.

— Aici se întâmplă lucruri necurate, zise dânsul. Altminteri nu-mi pot explica.

— Prostii! Necuratul e numai în creierul dumitale. Ea trebuie că are un aliat tainic, altfel nu se poate. Dar trebuie să-i dau de urmă acestui om, trebuie!

— Atunci înseamnă că ne-am înșelat când am bănuț că Marion ar fi luat cheile. Altul e vinovatul.

— Vom pune mâna pe el chiar acum. De întâlnit n-am întâlnit pe nimeni, ceea ce înseamnă că se aține ascuns pe aici. Să cercetăm gangul, care nu e prea lung, din fericire.

Richemonte luă revolverul în mână și porni înainte cu o lanternă. Rallion îl urmă cu cealaltă. Ajunseră la capătul tunelului, fără să fi descoperit ceva.

— Ei? întrebă colonelul, ușor batjocoritor.

— Nimeni și nimic! scrâșni bătrânul. Poate că sunt încă amândoi ascunși prin vreo celulă. Să căutăm!

— Ce se află în celule?

— Sunt goale, afară de aceea în care zace neamțul. Ia să vedem!

Deschise celulele una după alta, dar toate erau goale. Când o deschise la urmă și pe aceea a lui Greifenklau și luminează înăuntru, scoase o înjurătură de se cutremurară pereții.

— Mii de draci, ce e asta?

— Ce s-a întâmplat? întrebă Rallion, aplecându-se înainte. Drace! Individul a dispărut!

— De neînțeles! Hai să căutăm amândoi, poate găsim ceva urme.

Iritați peste măsură, porniră spre fântână, cercetând pământul la lumina lanternelor. Ajungând la fântână, Richemonte se opri.

— Ia te uită aici! Ce e asta?

— Picături de seu pe pământ!

— Da, și proaspete de tot. Sunt de la un felinar. Noi însă întrebuițăm ulei. Care ar fi concluzia?

— Că au șters-o pe aici.

— Căinii aceia cunosc deci și gangul acesta, și drumul. Ia să urcăm! Poate mai găsim vreo urmă.

Ajunseră la locul unde stătuseră Müller cu Marion, după ce el pusese în buzunar felinarul. Atunci căzuse o picătură de seu din lumânare.

— Și aici! mârâi Richemonte. Vezi?

— Da, foarte lămurit chiar.

— Nici o îndoială. Au mers pe aici și... nu cumva?...

— Ce anume?

— Colo jos mai e o prizonieră.

— Poate că au eliberat-o și pe aceea.

Richemonte se clătină pe picioare și fu nevoit să se sprijine de perete.

— Ia să vedem! zise el.

Abia târându-se porni înainte și cercetă ușa.

— E încuiată, spuse dânsul.

O deschise repede și intră, urmat de Rallion. Lampa mai ardea înăuntru.

— Aici nu e! spuse bătrânul, abia putând vorbi. Poate că e dincolo, în încăperea alăturată.

Rallion vru să-l urmeze și acolo, însă căpitanul îl opri cu asprime:

— Rămâi aici! N-ai ce căuta acolo!

Când se întoarse după câțva timp, chipul său părea acela al unui nebun.

— Și ea a dispărut! scrâșni el.

— Cine?

— Nu importă. I-am acordat acelei persoane anumite libertăți, însă astăzi o închisesem. Amândouă ușile sunt încuiate încă, cu toate acestea ea a dispărut.

— Asta înseamnă ghinion.

— Mai mult decât ghinion. Nu-mi rămâne altceva de făcut decât să distrug intrările sau să le închid și, deocamdată...

— Ce? Spune! interveni Rallion, văzând că celălalt șovăie.

— ...deocamdată să dispar, plecând în lume.

— E atât de grav?

— Da. După un timp, se va uita totul. Și nu va dura mult, în cazul izbucnirii războiului.

— Dar, pentru distrugerea intrărilor, e nevoie de muncă și timp.

— Deloc. Pentru o asemenea eventualitate mi-am luat măsurile mele. Haide!

Se înapoiară la încrucișare. Acolo, una din lespezile de piatră părea spartă. Richemonte scoase o pietricică dintre două crăpături și imediat ieși la iveală o sârmă. Trase de ea și, aproape în aceeași clipă, un bubuit ca de tunet cutremură bolțile. Ecoul se pierdu încetul cu încetul în depărtare.

— Ce-a fost asta? întrebă Rallion, speriat.

— Niște mici mine.

— S-au prăbușit intrările?

— În parte. Și încă ceva a fost distrus.

Scoase ceasornicul și zise:

— Peste un ceas pleacă un tren spre Paris. Cu acela mergem și noi.

— De ce nu mâine, cum fusese vorba?

— N-o să aștept să pună mâna pe mine. Un război, și totul va fi iarăși bine.

Peste un sfert de ceas părăsiră amândoi castelul. Căpitanul Richemonte ducea cu sine toți banii numerar pe

care-i avea.

7. Înapoi, prin tunelul timpului

Rareori adăpostise o casă atâta fericire ca locuința doctorului Bertrand, în seara aceea de pomină. Sus, în odăiță, stăteau strâns îmbrățișate Liama și Marion, șoptindu-și cuvinte de dragoste. În camera Emmei von Greifenklau se aflau cele două surori, Nanon și Madelon, împreună cu tatăl lor, care nu se mai sătura privindu-și copilele. Dar cea mai mare fericire o resimțeau, desigur, cei trei cărora doctorul Bertrand le pusese la dispoziție odaia sa de lucru. Gebhard von Greifenklau făcuse o baie înviorătoare, apoi scăpă de păr și de barbă. Stătea pe canapea, ținând mâinile copiilor într-ale sale. Emma și fratele ei mărturisiseră cu multe menajamente bătrânului cine sunt, căci altfel nenorocitul n-ar fi suportat marea fericire.

Ceasurile treceau unul după altul. Cei trei nici n-ar fi băgat de seamă, dacă n-ar fi auzit deodată bătăi în ușă.

Hieronymus Aurelius Schneffke vârî capul înăuntru.

— Se poate? întrebă el.

— Da, răspunse Richard von Greifenklau, care odată cu numele Müller renunțase și la cocoașă, e drept că numai pentru cele câteva ceasuri ale revederii. Acesta e domnul Schneffke din Berlin, al cărui socru erai cât pe ce să devii, dragă tată.

— Cum asta? întrebă bătrânul Gebhard.

— Îl bătuse gândul să se însoare cu Emma.

— Ah, așa!

— O crezuse drept damă de companie și se înamorase atât de mult de ea, încât de dragul ei a încălecat chiar și pe cal.

— A fost un cal deștept, râse pictorul. M-a lăsat la picioarele ei, după toate regulile convenite. Mai târziu am devenit ocrotitorul și tovarășul ei de călătorie, dar am fost

nevoit să renunț la fericirea așteptată, pentru că aceea pe care o credeam damă de companie s-a făcut peste noapte englezoaică.

— Ceea ce nu va rămâne, totuși.

— Nu?

— Nu. Miss de Lissa e sora mea și o cheamă Emma von Greifenklau.

Bondocul făcu o mutră ca gâscă pe furtună.

— Sfinte albastru al Cerului!

Toți râseră.

— Ai ceva împotriva? Întrebă fostul doctor Müller.

— Hm! Cât timp rămâne sora dumitale?

— Sper că pentru totdeauna.

— Mă îndoiesc. Cu duduia asta nimeni n-o scoate la capăt, cine și ce e în realitate. Astăzi o socoti în mod serios drept sora dumitale, și mâine iese la iveală, te pomenești, că e mătușa soacrei dumitale. Eu voi continua să fiu bănuitor, asta e limpede ca lumina zilei. De azi încolo nu-mi voi dărui inima decât femeilor care-mi vor dovedi cu act de naștere și buletin de vaccinare cine sunt.

Dar nu luă nici el însuși cazul prea în tragic, căci se întovărăși la râsul celorlalți.

Râseră cu poftă, apoi bătrânul Gebhard întrebă:

— Ce noutate ne aduci?

— Beam un pahar cu bere în restaurantul gării. Când a sosit trenul, am vrut să plec. La ghișeul de bilete am zărit însă doi indivizi. Ghici cine erau?

— Spune dumneata mai bine.

— Ai dreptate, căci n-ai să ghicești în viața dumitale. Era bătrânul căpitan și încă unul, cu fața mascată!

— Rallion! Și ce făceau?

— Stăteam aproape de tot de ei, însă dâșii erau atât de grăbiți, încât nu m-au observat. Bătrânul a cumpărat două bilete clasa întâi, pentru Paris.

— A plecat, așadar?

— L-am văzut urcând în vagon împreună cu Rallion, apoi trenul a pornit.

Vestea aceasta îl bucură mult pe Richard. Se transformă iarăși în doctorul Müller și urcă sus la Marion și Liama, cărora le-o împărtăși.

— Acum ai cel mai bun prilej să-ți iei lucrurile de care ai nevoie pentru drum, domnișoară Marion, spuse el. În acest scop te înapoiezi la Ortry.

— Cine mai merge cu-mine?

— Mama dumitale.

— Cum? Pot fi văzută? întrebă Liama.

— Doresc chiar foarte mult să fii văzută de baroană, spuse Müller. Dar vă însoțesc și eu.

Peste un sfert de ceas fostul profesor stătea pe capră, ducându-le pe cele două femei la Ortry. Acolo dădu în primire argatului paza cailor și însoți pe mamă și fiică în odaia lui Marion.

Apariția Liamei nu bătu deocamdată la ochi, căci domnul doctor Bertrand îi împrumutase o mantie lungă de ploaie și o pălărie.

Abia intraseră, că o servitoare veni să anunțe că doamna baroană o invită la dânsa pe domnișoara.

— Sunt ocupată, răspunse Marion.

Servitorul plecă, dar se înapoie cu aceeași poruncă.

— Spune-i baroanei că n-are nici un drept să-mi poruncească! replică fata. Întocmai așa să-i spui!

Din cauza îngâmfării și asprimii sale, baroana era urâtă de toată servitorimea, astfel că omul transmise răspunsul cuvânt cu cuvânt, făcându-i plăcere s-o vadă înfruntată.

Furioasă, aceasta se ridică și se duse în odaia ficei sale vitrege.

Asta și așteptaseră Müller și Marion, dar o rugară pe Liama să intre în odaia alăturată.

— Ce înseamnă asta? izbucni baroana. De ce nu vii când te chem?

— Pentru că n-am timp, precum ți-am trimis vorbă!

— Când poruncesc, trebuie să asculți!

— Ți-am răspuns doar că n-ai dreptul să-mi poruncești.

— Nemaipomenit! Asemenea obrăznicie...

— Alege-ți cuvintele, altfel va trebui să te rog să părăsești încăperea!

— Ce-ți dă în gând... ah, dar cine-i ăsta? Domnul doctor? Credeam că ai plecat.

— După cum vezi, sunt aici, răspunse Müller, liniștit.

— Ce cauți aici?

— Manierile și politețea necesară în raporturile cu alți oameni.

— Ah! Faci cumva aluzie la mine?

— Numai la dumneata.

— Nerușinatule! Ieși!

Müller nu se clinti.

— Îți poruncesc să pleci!

— Și eu te rog stăruitor să rămâi, domnule doctor, zise Marion.

— Voi... începu baroana cu furie.

— Nu vei face nimic! o întrerupse Marion, aspru. Ce anume ai de vorbit cu mine?

— În prezența unor străini nu pot vorbi.

— Cu atât mai bine.

Deschise dulapul, căutând lucrurile pe care vroia să le ia cu dânsa.

— De ce împachetezi?

— Pentru că plec.

— Unde?

— Nu te privește.

— Nerușinato! Cine ți-a dat voie să pleci?

— Cred că nu am nevoie de permisiunea nimănui.

— Atunci sunt silită să-mi impun drepturile cu toată hotărârea. Fără învoirea mea nu vei pleca. Eu sunt mama ta.

— Ciudată mamă!

— Vrei să mă silești să-ți dovedesc că la nevoie te pot face să mă ascuți?

— Cum vei proceda?

— Chem servitorii.

— Nici chiar la porunca ta, servitorii n-au voie să se atingă de mine.

— Atunci trimit după poliție.

— Te previn să n-o faci. Poliția te va aresta, dacă voi cere eu asta.

Baroana bătu furioasă din picior.

— Ce vrei să zici cu asta?

Marion vru să răspundă, însă Müller îi făcu un semn și replică în locul ei:

— Desigur, domnișoara a vrut să spună că există destule motive pentru arestarea fostei păstorițe.

Baroana se făcu albă ca varul.

— Domnule, ce fel de vorbe sunt astea?

— Vorbe pe care Adeline Verdy, fiica ciobanului, le pricepe prea bine.

— Ești nebun!

— Nebunia e arma cu ajutorul căreia ai devenit dumneata baroană, vreau să zic nebunia soțului dumitale. Adu-ți aminte de îndoita crimă de la locul unde era îngropată caseta de război.

Ea începu să tremure din tot trupul și îngăimă:

— Nu te înțeleg. Despre cine vorbești?

— Despre cei doi, care au fost uciși cu toporul de bărbatul dumitale, și de celălalt, pe care căpitanul l-a înjunghiat, pe care însă dumneata l-ai îngrijit, pentru ca apoi să-l închizi și să devii astfel baroană.

Cu toată acuzația aceasta covârșitoare, ea nu se dădu bătută:

— Ce mă privesc pe mine toate astea? Fă ce-ți place! Acum însă îți poruncesc să pleci. Eu sunt stăpână în casa asta.

— Dumneata? Atunci te înșeli grozav.

— Dar cine altcineva?

— Ți-o voi arăta pe adevărata stăpână a castelului Ortry. Deschise ușa care dădea în încăperea alăturată și zise:

— Privește! O cunoști pe femeia aceasta?

Liana își scoase mantia și pălăria și intră în veșmântul lung, oriental, însă fără voal pe față.

Baroana se dădu înapoi, înspăimântată de moarte, și își acoperi fața cu mâinile. Nu putea fi nici o îndoială, era Liana.

— *Allah il Allah, we Mohamed rasuhl Allah!* zise beduina, încrucișându-și brațele pe piept.

Vorbi apoi încetișor mai departe, căutând să înșire cuvintele franțuzești, pe care le învățase odinioară:

— Mă mai cunoști, înșelătoare? Aceasta e copila mea și eu sunt stăpâna aici. Vino, prietene al celor oropsiți! se adresa lui Richard. Ți voi arăta cine poruncește aici.

O luă de mână pe fika sa și porni înainte, iar Müller le urmă. Baroana venea clătinându-se după ei.

Merseră în sufragerie și prin încăperile castelului. Baroana îi urmă, fără să spună un cuvânt, în fața odăii baronului nebun Liana se opri, deschise încetișor ușa și intră, urmată de ceilalți. Bolnavul ridică privirea și, după ce și-o plimbă de jur-împrejur, se opri asupra ficei Beni Aissailor.

— Liana! strigă dânsul.

Din câteva sărituri ajunse lângă soția lui, se azvârli la picioarele ei și-i cuprinse genunchii cu brațele.

— Liana, Liana, salvează-mă!

— De cine să te salvez? întrebă beduina.

— De ei. Mă fac vinovat. Eu am fost; dar spune-le că n-am fost eu. Pe tine te cred, pe mine însă nu.

— Dar unde-s ei?

— Pretutindeni sunt, pretutindeni. Mă urmăresc pas cu pas. Salvează-mă!

— Dar pentru ce ești învinuit?

— Stai! interveni repede baroana. Soțul meu e bolnav. Nimeni nu trebuie să-l chestioneze. Nimeni nu trebuie să stea de vorbă cu el.

Îl prinse de mână să-l ridice, dar el se încleșta de Liama și strigă, cu glas tânguitor:

— Luați-o de aici pe vipera asta! Liama, n-o lăsa să se apropie! Ocrotește-mă, Liama!

— Vorbește aiurea! zise baroana. Nu-l mai întărâtați!

Nebunul se afla într-o stare care îngăduia să se spere că s-ar mai putea afla multe de la el, din cele care până acum rămăseseră ascunse. De aceea Müller o apucă pe baroană de mână și porunci:

— Înapoi, doamnă!

Ochii ei erau învăpăiați de ură. Încleșta pumnii și lovi cu piciorul în pământ.

— Încă un cuvânt ca acesta și pun să te dea afară! strigă ea, amenințător.

— Aș! zise el. Fata ciobanului n-are căderea să mă dea pe mine afară. Pleacă!

Și-i arată ușa.

— Bine, atunci voi suna! zise dânsa și dădu să tragă de mânerul clopotului.

— Da, sună! spuse Müller, fără să se tulbure. Dar pe cel dintâi servitor care va veni îl voi trimite să aducă poliția.

Vorbise cu atâta hotărâre, încât ea renunță la ce avusese de gând.

— Poliția? Pentru ce?

— Ca să te aresteze.

— De ce?

— Pentru bigamie.

— Ah!

— Pentru sechestrarea lui Gebhard von Greifenklau!

— Ești un diavol.

— Știu totul. Pleacă imediat de aici, altfel sun eu.

O împinse afară pe ușă, pe care apoi o încuie. Aceasta avu un efect liniștitor asupra baronului.

— A plecat, a plecat! exclamă el. Slavă Domnului!

— Vorbește cu el! îi șopti Müller, Liamei.

Beduina se aplecă spre nebunul care mai stătea îngenunchat la picioarele ei și-i puse mâna pe cap. Asta păru să-i facă bine, căci el îi zâmbi.

— Numai tu poți să mă ajuți, Liama! Stau toți în jurul meu, aici, acolo, dincolo, pretutindeni.

— Cine?

— Germanul, pe care l-am culcat la pământ.

— Unde?

— În pădure. Din cauza casetei de război.

— Cum îl chema?

— Greifenklau.

— Unde-i acum?

— E mort, mort, mort!

— Adevărat?

— Da. Însă spiritul său trăiește.

— Unde?

— Jos în pământ. În „Centrul lumii de dincolo”, în pivnițele adânci ale castelului.

— L-ai văzut?

— Da.

— Când?

— Asta nu mai știu. Bătrânul mi l-a arătat. Crima îmi stătea pe suflet și el a vrut să mă liniștească. De aceea mi-a spus că Greifenklau nu e mort, ci trăiește.

Deodată întinse mâna în lături și ochii-i se fixară asupra unui punct.

— Cine-i acolo?

— Hadschi Omanah.

— Marabuul sfânt?

— Da.

— Îl cunoști?

— Eu l-am îngropat.

— Unde?

— Pe munte, în coliba sa. Și acolo se află și fiul său. Mă amenință cu mâna. Are un cap de mort și rânjește la mine. Salvează-mă!

Nebunul era cuprins de o spaimă grozavă. Sudoarea îi picura pe frunte. Era în acea stare pe care căpitanul i-o domolea cu forța.

— L-ai văzut și pe fiul marabuului? întrebă Liama.

— Da.

— Unde?

— Tot pe munte. Eu l-am omorât, doar.

Müller stătea în spatele Liamei și-i șoptea ce să întrebe.

— Omorât? întrebă ea. Chiar tu?

— Da.

— Ai fost singur acolo?

— Era și bătrânul. El mi-a poruncit să-l omor.

— Pentru ce?

— Pentru ca să devin baron.

— Dar n-ai fost și înainte baron?

— O, nu, nu!

— Dar ce-ai fost?

— Eram Henri Richemonte, vărul și fiul adoptiv al căpitanului.

— Și cine a fost baronul?

— Erau doi.

Se vedea bine că-și aducea aminte cu greu amănuntele.

— Doi? întrebă Liama. Cine erau?

— Tatăl și fiul.

— Cine era tatăl?

— Marabuul. Era pe moarte când am venit noi, și pe fiu l-am omorât eu, pentru că avea hârtiile. Apoi i-am îngropat în colibă.

— Ce fel de hârtii erau acelea?

— Hârtiile celui omorât. Puteam dovedi cu ele că eu eram tânărul Sainte-Marie și am spus că tata e mort. Ajutor, Liama! Uite acolo încă unul și încă unul!

— Cine sunt?

— Menalek, șeicul Beni Aissa-ilor.

Pomenind de tatăl ei, ea își duse mâna la inimă.

— Ce vrea el de la tine?

— Cere socoteală pentru moartea sa. Noi l-am dat pe mâna francezilor. Și pe celălalt de asemenea.

— Pe cine?

— Saadi. El trebuia să moară, pentru că vroiam s-o am pe Liama. Eu mă numeam Mahmud Ben Aid, iar bătrânul...

Se opri, să-și aducă aminte.

— El cine era?

— Malek Omar, fakihadschiul. Era spionul francezilor și al beduinilor în același timp, însă i-a trădat și pe unii și pe alții. Oh, scapă-mă!

Se cutremură și căută să se ascundă îndărătul ei de duhurile care-i chinuiau cugetul neîmpăcat.

— Fii liniștit! zise ea, cu voce înceată. Saadi nu e mort.

— Nu? Dar văd acolo spiritul său.

— Te înșeli. Saadi trăiește.

— De vreme ce zici tu, așa e, căci tu nu minți. Da, ai dreptate... chipul său a dispărut acum... și capul nu mă mai doare.

Se ridică încetișor și se îndreptă spre un fotoliu, în care se prăbuși, zdrobit. Ceilalți îl lăsară în pace și se îndepărtară fără să spună o vorbă. Cele ce auziseră acum nu erau chiar noutăți. Liama îi amintea trecutul ei, despre care îi și vorbise ficei sale, iar Müller citise scrisoarea pe care o căpătase Marion de la vrăjitorul Abu Hassan, și pe care i-o încredințase lui. Unele lucruri nu le știau însă și constituiau pentru dâșii material pentru anumite deducții.

8. Un ceas sublim

Era seara. Bătrânul Hugo von Greifenklau, fostul favorit al mareșalului Bliicher, avea în vizită pe ruda sa, generalul Kunz von Echenrode. Ida, nora lui, stătea liniștită de o parte, în timp ce mânuia acul în mod mecanic, gândurile îi zburau la copiii ei, care se aflau în Franța îndepărtată, de unde venea rar de tot câte o veste, la Franța, locul dispariției lui Gebhard, scumpul ei soț.

Ida nu auzea nimic din convorbirea însuflețită a celor doi bărbați. Aceștia vorbeau despre timpuri trecute, despre întâmplările lor din război, și astfel nu era de mirare că discuția ajunsese și la situația politică actuală.

— Să vezi că începe iar! zise Greifenklau. Napoleon a intrat la apă și vrea să se salveze printr-un război.

— E drept că e de temut un război.

— De temut? Avem noi motiv să ne temem de ceva?

— Să dea Domnul să fie bine!

— Va fi bine. Cum ar putea fi altfel?

— Vezi că, din păcate, nu suntem atotștiutori.

— Firește, însă avem ochi de văzut și putem și socoti. Vedem, de pildă, că francezii au ajuns la capătul inteligenței lor. Au friguri. Trebuie să li se lase sânge, altminteri nu se liniștesc.

— Din nenorocire, cel ce va face această operație va trebui să jertfească și propriul său sânge.

— Totdeauna a fost așa. Și odinioară a trebuit să ne dăm sângele. Și cine a fost vinovat? Noi?

Generalul von Eschenrode clătină din cap.

— Crezi că Napoleon a fost vinovat? Întrebă el.

— Firește.

— Eu sunt de altă părere.

— Ce? De altă părere? Vrei cumva să-i iei apărarea?

— Nici nu-mi dă prin gând. Dar eu îl privesc din alt punct de vedere decât tine.

— Așa, așa... din alt punct de vedere. Și anume, din care?

— Când venea vorba de Napoleon, Hugo se aprindea, deși nu era chiar atât de pornit împotriva lui, ceea ce știa bine generalul.

— Dintr-un punct de vedere obiectiv, răspunse el, zâmbind.

— Eu nu sunt obiectiv?

— Nu.

— Oho! Nu mai sunt un tinerel dintr-ăia care nu se gândesc la ce spun. Sunt destul de bătrân, ca să privesc și să judec lucrurile cu calm. Mă consider tot atât de obiectiv ca și tine.

— Da, dar nu și în privința aceasta.

— Dovedește!

— Tu ai fost prea mult pus la încercare atunci; ai avut prea multe de îndurat și de suferit. De aceea te înveninezi încă și acum, după atâția ani, când te gândești la acele vremuri. Și astfel judecata ta e nedreaptă.

— Cred că mă cunoști destul de bine. N-o să ne certăm, cu atât mai puțin de dragul celui Bonaparte. Dar n-a fost altceva decât un mare bandit, un mare...

— Un mare cuceritor! îl întrerupse generalul. Și în același timp un mare soldat. Dacă te-ai gândi nepărtinitor și cu sânge rece la vremea aceea extraordinară l-ai judeca altfel pe Napoleon.

— Care anume?

— Spuneam că timpurile erau extraordinare...

— Da, și?

— Așa că trebuiau să scoată la iveală și lucruri extraordinare.

— Foarte adevărat.

— Și oameni neobișnuiți.

— Admit și aceasta.

— Iar dintre aceștia a făcut parte și Napoleon. A fost un copil al timpului său.

— Ca oricare alt om.

— A fost, poate, ba chiar foarte sigur, cel mai original fiu al revoluției.

— Și asta e o onoare pentru dânsul?

— Chiar dacă n-ar fi o onoare, e, totuși, o scuză. Nimeni nu e vinovat de vremea în care s-a născut. Nu admiți că revoluția a fost urmarea necesară a împrejurărilor de atunci?

— În această privință sunt de acord cu tine. Aerul era stricat și deasupra lumii pluteau aburi vătămători; trebuia să izbucnească furtuna.

— Admiți deci că revoluția era îndreptățită?

— Îndreptățită, nu, dar întemeiată.

— Totuna e. Ceea ce are temei, are și dreptul la existență.

— Fie și așa! Eu nu mă încurc în vorbe.

— Și de vreme ce consideri revoluția îndreptățită, atunci îl admiți ca atare și pe cel mai mare și mai înzestrat fiu al ei, adică pe Napoleon.

— Vorbești ca un profesor de la catedră.

— Spune mai bine, ca un avocat: îl apăr pe acuzat.

— Atunci, vezi să-ți plătească bine nepotul său.

— Nu cer nici o plată; o fac din spirit de dreptate. Lui Bonaparte i-au lipsit multe, însă a făcut și mult bine. Furtuna pe care a dezlănțuit-o el a alungat multe putreziciuni.

— Pentru cât timp? Curând putreziciunea a început să se producă iar.

— De asta nu e dânsul vinovat. Și apoi, pe atunci Napoleon era un leu doborât. I s-au legat mâinile și Anglia l-a chinuit de moarte. Pe un dușman învins însă, care-și poartă nenorocirea cu demnitate, trebuie să-l respecti.

— Nu vorbești rău.

— Vrei să zici că n-am dreptate?

— În ce privește ultima remarcă, da.
— Îți spun nu numai că-l respect, dar îl și admir.
— Oho!
— Îmi iubesc mult patria, resimt greu apăsarea de atunci și cu toate acestea vorbesc despre el cu entuziasm. Și nu numai eu.
— Și mai cine încă?
— Mulți poeți germani, care l-au glorificat pe marele împărat.
— De pildă?
— Heinrich Heine. Cunoști „Grenadierii” săi?
— Mărturisesc că nu.
— Cât de mișcător zugrăvește delicatul Heine, marele nostru poet, puterea de jertfă și dragostea pe care o au războinicii lui Napoleon față de marele lor șef.
— Asta e datoria fiecărui soldat.
— Firește. Știu și eu. Prusacii îl iubeau pe bătrânul lor Fritz mai mult decât orice...
— Tocmai asta voiam să spun.
— Dar era în asta — hm! cum să mă exprim? — era foarte mult... conformism. Iubirea soldatului francez era oarbă, era idolatrie. Nu există cuvânt mai potrivit.
— Asta zugrăvește Heinrich Heine?
— Da. El povestește de doi grenadieri francezi, care se întorc istoviți din câmpiile înzăpezite ale Rusiei, unde fuseseră prizonieri. În Germania aud că Franța a fost învinsă și împăratul e prizonier. Asta îi doboară. Unul din ei spune:

*...cât de mult mă doare!
Cât mă arde rana veche!*

— Ei, și ce-i cu asta? Sunt mulți războinici bătrâni pe care-i ard rănilor căpătate în lupte.
— Poetul voia să spună prin asta că rana veche se deschisese, încât grenadierul avea să-și piardă tot sângele.

Celălalt răspunde:

*...cântecul s-a sfârșit,
Aș vrea și eu să mor cu tine
dar am acasă soție și copil
care se vor prăpădi fără mine.*

— E foarte logic să gândească astfel un om care are de îngrijit de familia sa.

— Dar celălalt războinic nu gândea la fel, căci iată ce-i răspunde:

*Ce-mi pasă de soție, ce-mi pasă de copil
Când inima îmi este o rană.
Să meargă să cerșească, dacă le e foame
Împăratul, Împăratul meu e prins!*

— Omul ăsta? mârâi bătrânul.

— Poetul nu putea zugrăvi mai mișcător respectul și dragostea grenadierului pentru comandantul său. Iată ce urmează:

*Împlinește-mi, frate, o rugă!
Când îmi voi da sfârșitul aici,
Să-mi duci cadavrul în Franța
Și-n pământ francez să mă îngropi.
Iar pe inimă atunci să-mi prinzi
Crucea Legiunii de onoare
În mână pușca să-mi pui
Și la brâu să-mi încingi baioneta.
Așa vreau să stau și s-ascult.
Ca o santinelă de pază-n mormânt.
Până bubui-va tunul din nou
Și tropot puternic de cai auzi-voi.
Atunci împăratul va trece peste groapa-mi.
În aer sclipi-vor săbii*

*Și eu voi ieși din mormânt înarmat,
Să-l apăr, să-l apăr pe împărat.* **[1]**

Generalul sfârșise, Greifenklau tăcea și el. În cele din urmă, însă, zise:

— Și pe acești vechi războinici cine i-a învins?

— Voi, firește.

— Da, noi. Și la fel vom învinge și pe urmașii lor.

— Doresc din tot sufletul ca idealul să ți se realizeze. Dar nu trebuie să uiți că Franța e mai puternică decât îți închipui.

— La Sadowa și-a pierdut poziția de lider în lume.

— De aceea și caută să se răzbune. S-a înarmat și acum trebuie să așteptăm să vedem cum vor cădea zarurile.

— Voi fi și eu acolo!

— Ești nebun? La vârsta ta?

— Oho. Mai puțină măduvă în oase. Rămâne cum am spus: voi fi acolo. Cel mai plăcut mi-ar fi de-a dreptul ca luptător, dar din păcate nu mă vor primi. Astfel că nu-mi rămâne decât să mă fac infirmier.

— Dar gândește-te cât e de obositor!

— Nu mă tem de asta. Merg cu cavaleria de gardă, astfel că voi fi în apropierea lui Richard.

— Va încuviința el să te expui unor astfel de primejdii și oboseli?

— Dar cine-l întreabă? Nădăjduiesc să mă întâlnesc dincolo de graniță cu cineva cu care am de aranjat o socoteală veche, foarte veche.

— O fi căpitanul Richemonte? Cred c-ar fi mai bine să-l lași pe seama unora mai tineri.

— Mai tineri? Ce să-ți spun, când mă gândesc la omul acesta, mă simt ca unul de douăzeci de ani. Vai de el dacă ar avea nenorocul să-mi cadă în mâini!

Hugo von Greifenklau se ridicase din fotoliu. Ochii săi scăpărau fulgere, pumnii i se încleștaseră. Generalul socoti

mai nimerit să nu-l întărate.

Un servitor intră, anunțând:

— Conașule, o doamnă dorește să vă vorbească.

— În seara asta încă? Și-a spus numele?

— Zice că nu vi-l spune decât dumneavoastră.

— Ciudat! E o necunoscută?

— Nu.

— Atunci o cunosc? O fi vorba de vreo surpriză! Ia ascultă, omule, ce mutră faci tu acolo? Râzi de te prăpădești, și cu toate astea, îmi pare că ochii îți sunt umezi. Că doar n-o fi Emma...

— Emma! strigă și Ida von Greifenklau, care încă de la auzul numelui de Richard se trezise din gândurile sale și urmărise atentă convorbirea.

— Da, ea este, ea este! se auzi de la ușă și Emma îmbrățișa pe rând pe mama și pe bunicul ei.

Hugo von Greifenklau nu mai înceta s-o mângâie pe părul bogat.

— V-am speriat tare? întrebă fata.

— Nu. Pentru o astfel de bucurie sunt încă destul de tari ciolanele mele bătrâne. Dar lasă-mă să stau jos!

Emma îl conduse pe bătrân înapoi la canapea, apoi îl salută și pe unchiul Eschenrode.

— Când ai sosit? întrebă Greifenklau.

— Acum un sfert de ceas.

— Dar cred că nu singură! Desigur cu Madelon?

— Cu ea și încă vreo câțiva, cu care veți face cunoștință.

— Bine că ești aici. Războiul va izbucni în curând și atunci ai fi fost în primejdie acolo, la Ortry. Dar unde e Richard? E și el aici?

— Vrei să-l vezi?

— Firește! Ia, nu mai jucați teatru cu noi!

Se ridică și se duse la ușă. Ida îl urmă, agitată. Emma le-o luă înainte și deschise, lăsându-l să intre pe... doctorul Müller.

Toți tresăriră când îl văzură.

— Richard! Îmi văd oare bine ochii? exclamă bătrânul. Ah, da, ai fost nevoit să te deghizezi. Vino înapoi, băiete, să te îmbrățișeze și bunicul!

După ce Richard o îmbrățișă pe mama sa, îl luă în brațe pe bunic, apoi bătrânul se îndepărtă puțin și-l măsură din cap până-n picioare.

— Cocoșatule! zise el. Dar cred că-ți vei scoate ghebul.

— Imediat.

— Și peruca asta neagră?

— Uite-o!

O scoase de pe cap și o azvârli cât colo. Băgă apoi mâna sub haină și în două clipe scăpă și de cocoașă.

— Dar fața asta neagră! Arăți ca unul din Sud.

— Din păcate e ulei de nucă și nu pot scăpa atât de lesne.

— Și barba ta, minunata-ți barbă! Păcat de ea!

— O să crească la loc, n-avea grijă! Dar am uitat să-l salut pe unchiul.

Hugo von Greifenklau sună și porunci servitorului să aducă vin și să se îngrijească de cină. Când omul vru să se îndepărteze, el îl reținu însă:

— Stai, băiete, faci o mutră nemaipomenită. Ce ți s-a întâmplat?

— Mă bucur, conașule.

— Pentru care motiv?

— Am primit și eu musafiri.

— Așa! Pe cine?

— Fritz.

— Care Fritz? O fi sergentul-major?

— Chiar așa.

— Și unde e?

— În camera cealaltă.

— Adu-l înapoi, cât poți de repede.

Fritz Schneeberg intră, îmbrăcat ca un culegător de plante, cu sacul pe umăr. Hugo von Greifenklau râse și-i întinse mâna.

— Bine-ai venit, bine-ai venit. Asta ți-a fost deghizarea?
— Da, domnule căpitan.
— Atunci scoate-o repede! Azi iei masa cu noi.
— Ai dreptate bunicule! zise Richard. Îi datorez foarte mult lui Fritz. Ne-a făcut tuturor multe servicii.

Generalul întinse și el mâna sergentului-major, iar acesta învălui pe Eschenrode într-o privire care părea venită de-a dreptul din inimă. Se îndepărtă apoi, întorcându-se după câteva clipe în uniforma lui de ulani.

— Așa îmi placi! zise Hugo. Așează-te aici, lângă noi. Uite țigări și vin! Servește-te, domnule sergent-major. În curând se va servi și masa, căci or fi flămânzi călătorii noștri. Și după ce se vor fi săturat cu toții, vor începe povestirile. Sunt curios să aflu prin câte ați trecut.

Richard tuși ușor și zise:

— Dragă bunicule, cred c-ar fi mai bine să nu așteptăm atât de mult cu raportul nostru.

— Pentru ce?

— N-am timp. Trebuie să mă prezint încă astăzi superiorilor mei și nu-i exclus să fiu nevoit să părăsesc Berlinul chiar mâine. De aceea socot c-ar fi bine să rezolvăm repede tot ce avem de rezolvat.

— Atunci dă-i drumul, băiatule!

— Aflați, deci, că am reputat mari succese nu numai în ce privește misiunea militară, ci și în probleme personale.

— Referitoare la familia noastră?

— Da. În primul rând e vorba de unchiul Eschenrode.

— De mine? întrebă generalul uimit. Dar ce am eu cu șederea voastră în Franța?

— În schimb șederea asta are ceva cu tine, unchiule. Căci e vorba de... dinții de leu.

Rostise aceste trei cuvinte încet și apăsător. Generalul se sculă de pe scaun, se holbă la dânsul și își duse mâinile la urechi.

— Aud bine oare? Dinții de leu?

— Da.

— Dumnezeu! Vorbește, vorbește repede!

— Află deci că Fritz a găsit o urmă, din care se poate deduce că unul din acești dinți mai există.

— Adevărat? Dar cum și unde a găsit această urmă?

Eschenrode era într-o stare de agitație groaznică, își șterse fruntea de nădușeală, apoi se așeză și duse mâna la paharul din fața sa.

— Nu trebuie să-ți faci iluzii prea mari deocamdată, urmă Richard. Chestiunea nu e încă prea limpede; lucrurile trebuie cercetate. Așadar, păstrează-ți calmul!

— Bine, voi fi calm, deși îmi vine greu. A fost vorba numai de o urmă. Așadar, unde ați găsit-o?

— La Ortry. Unul din cei doi dinți există, îl are... Fritz.

— Dumneata, domnule sergent-major? exclamă generalul. Oh, arată-l!

Chipul lui Fritz era alb ca varul. Mâna îi tremura când scoase din buzunar dintele, să-l arate lui Eschenrode.

Acesta îl luă cu grabă și abia aruncă o privire spre el, că și exclamă:

— El e! El e! Dumnezeu!

Vru să deschidă dintele, dar mâinile îi tremurau mai tare decât ale lui Fritz. Dură cam mulțisor până ieși la iveală conținutul.

Bătrânul Greifenklau tăcuse tot timpul, dar privirea sa se aținti cu încordare asupra generalului.

— E într-adevăr unul din dinți? întrebă el în sfârșit.

— Da, da! spuse Eschenrode. E cel din dreapta... pe care l-am atârnat... primului născut. Richard, spune repede, la cine a fost găsit dintele acesta?

— La un biet individ.

— De când e în posesia acestui dinte?

— Din fragedă copilărie.

— Ce vârstă are?

— Aceeași pe care ar avea-o acum cei doi copii.

— Sfinte Dumnezeu! Cunoașteți numele lui?

— Se înțelege.

- Unde locuiește?
- Aici, la Berlin.
- De când?
- De foarte multă vreme. L-am cunoscut bine cu toții.
- Ce-i el?
- Sergent-major la ulanii de gardă.
- Cum? În regimentul tău, așadar?
- Da, chiar la escadronul meu.

Fritz stătea cu chipul ca de ceară, fără a cuteza să ridice ochii. Generalul sărise de pe scaun și se uita la Richard cu privirea pierdută. Bătrânul Greifenklau izbi cu pumnul în masă de zăngăniră paharele.

- Dumnezeu! Nu, asta ar fi...
- Ei, ce? Întrebă Richard, râzând.
- Persoana despre care e vorba e sergent-major în escadronul tău?
- Precum am spus.
- În escadronul tău se află un singur sergent-major.
- Firește.
- Atunci... drace! Aproape că nu-mi iese cuvântul de pe buze... atunci e Fritz Schneeberg în carne și oase.
- Da.
- Și posesorul dintelui?
- Firește.
- L-a purtat la gât din fragedă copilărie...
- Eschenrode, generale, camarade și prietene! Fritz ăsta e unul din cei doi gemeni ai tăi!!

Kunz von Eschenrode părea mut, cu privirea ațintită asupra lui Fritz. Ridică brațele și le lăsă iar în jos. În cele din urmă Richard îl ghionti pe Fritz în coaste și-i șopti la ureche:

- Haide, ce mai stai!

Schneeberg se ridică, privi nesigur la general și îngăimă, ținând mâna la dunga pantalonului:

- Iertați, Excelentă... eu...

Generalul își reveni. Scoase un strigăt de fericire și, aruncându-se asupra lui Fritz, îl strânse în brațe.

— Fiul meu, fiul meu!

Mai mult nu izbuti să spună; dar în cuvintele acestea era o lume întreagă de simțăminte.

O tăcere adâncă se lăsase în odaie. Ochii tuturor erau umezi. Ida, care-și ținea copiii de mână, plângea gândindu-se la sora ei care, după atâția ani de doliu, își va regăsi în sfârșit unul din băieți. Fritz era palid, însă cumpănit. Nu-i venea să creadă în fericirea sa și se desprinsese ușor din îmbrățișarea părintelui.

— Excelentă, poate vă înșelați... îngăimă el.

— Nu, nu mă înșel! Acum o simt. Spune-mi tată, fiule! Vei avea să-mi povestești multe, multe de tot, dar asta mai târziu. Acum trebuie să mergi imediat cu mine la mama ta.

— Kunz, ești nebun? zise Hugo von Greifenklau.

— De ce?

— Ești tu însuși atât de emoționat încât abia te ții pe picioare... și nu te gândești cum va fi soția ta?

— Ai dreptate! Dar îi pot răpi fericirea de a-și strânge în brațe copilul? Ah, totul pare un basm.

— Pregătește-o cu încetul, picătură cu picătură, să se obișnuiască cu gândul acestei fericiri. Acum stai jos și ciocnește un păhărel. Hai noroc! Mai avem multe de vorbit.

— Mai multe decât îți închipui, bunicule, zise Emma.

— Cum? Mai aveți poate ceva pe inimă?

— Întreabă-l pe Richard!

— Ei, băiete?

— Da, mai există ceva care vă va bucura, zise Richard, aruncând o privire sfioasă asupra mamei sale, care stătea nemișcată lângă el.

— Ce este, băiatule?

— Mi s-a povestit, începu Richard, șovăitor, de un străin care cu ani în urmă se dusesse să caute comori în munții de lângă Sedan. Se zicea că e german.

— Și presupui că e vorba de Gebhard al meu... de tatăl vostru, Richard? îngăimă Ida.

— Nu numai că presupun, ci sunt chiar sigur.

— Nu-i așa că l-au omorât?

— Voia cineva să-l omoare.

— Cine?

— Richemonte.

— Ah, ticălosul acela, scrâșni Hugo von Greifenklau. S-au încăierat?

— Da.

— Și Gebhard al meu a fost învins? exclamă Ida.

— Da, învins. Florian a fost omorât în lupta aceea.

— Credinciosul Florian! Și Gebhard?

Zicând acestea Hugo von Greifenklau se ridică de pe locul său, își sprijini pumnii pe masă și-l privi pe nepotul său cu ochii unui om care caută să vadă prin uși de fier.

— Tata a fost grav rănit, zise Richard.

— Dar a rămas în viață? Vorbește!

— Da!

— Dumnezeu! exclamă Ida și izbucni în plâns.

— Atunci de ce nu s-a întors la noi?

— Căpitanul Richemonte l-a ținut prizonier.

Hugo von Greifenklau ridică pumnii încleștați.

— Dumnezeu din ceruri, îngăduie-mi să mar dau ochii o dată cu această satană! strigă el.

— Își va căpăta răsplata, spuse Richard.

— Dar tatăl tău? Vorbește, băiatule! Mai trăiește?

— Presupun că da.

— Ia te uită la mine, băiete! Arăt eu oare ca o muiere bătrână, care s-ar lăsa doborâtă de o... veste tristă?

— Nu.

— Atunci vorbește deschis! Și mama va ști să se stăpânească, nu-i așa, Ida? Nu-mi plac ocolurile. Vreau să cunosc adevărul și asta imediat! E mort!?

— Nu.

Bătrânul scoase un suspin de ușurare. Emma stătea lângă mania ei, cu brațul petrecut în jurul gâtului.

— Trăiește! zise, Hugo, liniștit.

— Unde? Mai e închis?

— Nu. Am fost la dânsul împreună cu Fritz. L-am eliberat.

— Și unde se află?

— E în drum spre noi.

— Nici asta nu e adevărat, Richard. Cunosc după fața ta. Hai, dă-i drumul! E aici și l-ați ascuns.

Se ridică repede dindărătul mesei, drept și viguros ca un tânăr.

— Da, tata e aici! exclamă Emma și o cuprinse în brațe pe mama ei, care tremura din tot corpul.

— Unde e, unde e?

— În camera alăturată.

Bătrânul scoase un strigăt și se năpusti la ușă. Sprijinită de copiii ei, Ida von Greifenklau îl urmă.

9. Tată și fiu

Hieronymus Aurelius Schneffke sosise și el la Berlin. Se duse întâi la locuința sa, apoi la nr. 16 din aceeași stradă, unde sună la etajul patru al imobilului din fund. Se auziră pași târșiți, apoi glasul bătrânului Untersberg:

— Cine-i acolo?

— Eu, pictorul Schneffke.

Ușa fu deschisă cât îngăduia lanțul de siguranță. Bătrânul privi prin crăpătură și întrebă:

— Ești singur?

— Da.

— Atunci intră!

Hieronymus intră. Bătrânul încuie din nou ușa și-i făcu semn bulldogului să stea de pază.

Odaia era în aceeași stare ca înainte de plecarea lui Schneffke. Bătrânul îl invită pe bondoc să ia loc și-l privi câțva timp în tăcere.

— Ai fost în Franța, așadar? începu el, în cele din urmă.

— Da.

— L-ai văzut pe tânărul Berteu?

— Da.

— Ai vorbit cu el?

— Mult.

— Așa. Ai găsit prilej pentru asta?

— Desigur. M-am prefăcut că vreau să renovez câteva tablouri pe care el le avea și le considera valoroase.

— Și ai izbutit?

— Firește. Cu prilejul acesta l-am descusut pe cinste.

— Știa ceva?

— I-am inspirat atâta încredere, încât mi-a spus tot ce avea pe inimă.

— Și anume?

— Despre războiul care bate la ușă.

- Dar ce știe el despre asta?
- Foarte mult.
- Din ce cauză a murit tatăl său?
- S-a înecat cu un oscior.
- Înainte de a muri, i-a mărturisit ceva fiului său?
- Nu.
- Ești sigur?
- Foarte sigur. Mânca un cotlet de porc și cu prilejul acesta i-a intrat un oscior în beregată. N-a durat nici cinci minute și era pe lumea cealaltă.
- Bun, bun! Și cum ți-ai mai petrecut vremea pe acolo?
- I-am renovat tablourile lui Berteu, m-am plimbat și am vizitat și castelul.
- Acesta aparține acum contelui von Perret?
- Da.
- Ce faci mâine?
- Mă voi odihni după oboseala călătoriei.
- Vino la mine, să mai căutăm puțin acel *document du divorce*.
- Noapte bună!
- Noapte bună! Vii deci mâine?
- Prea devreme nu pot veni, răspunse Schneffke, îndreptându-se spre ușă.
- Pentru ce nu?
- Vreau să mă duc la domnișoara Köhler.
- Auzind aceasta, bătrânul îl prinse de braț.
- La o domnișoară Köhler? întrebă el, încruntând sprâncenele.
- Da.
- Cum o mai cheamă?
- Madelon, și e damă de companie la contesa Hohenthal.
- Ce cauți la dânsa?
- Vreau s-o pictez.
- Ce? S-o pictezi? O damă de companie?
- Da.

— Are bani să plătească tabloul?
— I-l fac pe gratis.
— Ești nebun?
— Nu, dar îndrăgostit.
— Domnule, ești un mincinos! Când ai fost la mine, înainte de a pleca în Franța, erai deja îndrăgostit.
— Mi se întâmplă adesea.
— Spuneai atunci că e vorba de dama de companie a contesei Eschenrode.
— Îmi aduc aminte.
— Și acum iese la iveală că e în serviciul contesei von Hohenthal.
— Dar nu e aceeași.
— Nu?
— Firește că nu. Cu cea dinainte nu s-a făcut nimic, căci era săracă și avea părinți de rând. Cu Madelon Köhler însă lucrurile stau altfel.
— Cum? E bogată?
— Foarte bogată. Și nu numai asta...
— Dar ce mai e?
— E și distinsă.
Untersberg râse batjocoritor:
— Distinsă?
— Până de curând n-a știut nici ea că în venele ei curge sânge albastru.
— Sânge albastru? O... Köhler?
— E un nume de împrumut, pe care l-a purtat în timpul din urmă mama ei. O chema de fapt Madelon de Bas-Montagne.
Bătrânul căzu într-un fotoliu și scoase un suspin adânc.
— Ce aveți? întrebă pictorul. Nu vă simțiți bine?
— Probabil că am mâncat prea mult în seara asta și stomacul meu e tot atât de bătrân ca mine. Dar nu te îngriji de aceasta. Povestește mai departe, domnule Schneffke! Unde ai cunoscut-o pe Madelon?
— La Malineau.

— A fost acolo?

— Da. Venise împreună cu sora ei Nanon, să asiste la înmormântarea bătrânului Berteu, care fusese tatăl lor adoptiv. Astea or fi fost cele două fete de care trebuia să întreb?

— Da... voiam să trec asta sub tăcere; acum însă ai ghicit singur.

— Ce anume?

— Că mă refeream la cele două fete.

— Dar de ce le purtați atâta interes?

— Îl cunoșteam pe Berteu. Îmi scria din când în când și pomenea în scrisori de ficele sale adoptive. Cu câteva luni înainte de a muri, m-a încunoștințat că are să-mi împărtășească o taină, care ar fi de mare însemnătate pentru fete. Deodată a venit însă vestea morții sale. De aceea te-am trimis acolo, ca să afli dacă nu cumva spusese fiului său ceea ce de fapt îmi era destinat.

Schneffke nu avusese de gând să mărturisească pe loc bătrânului că totul ieșise la iveală. Acum însă socoti mai nimerit să meargă de-a dreptul.

— Hm! spuse el, gânditor. Fiului său nu i-a mărturisit nimic, dar taina a ieșit totuși la lumina zilei.

— Cum?

— N-aș putea spune.

— Dar în ce constă?

— În aceea că numele fetelor nu e Köhler, ci Bas-Montagne. Sunt ficele unei familii franceze de nobili.

— Cum se poate dovedi asta?

— Prin actele lor de naștere.

— Dar ce, există astfel de acte?

— Da. Au fost găsite la castelul Malineau.

— Unde erau?

— Într-o carte din bibliotecă, minți Schneffke.

— Dar se poate dovedi că se referă tocmai la aceste fete?

— Desigur. Vedeți că, împreună cu actele se află și o scrisoare a mamei. Trebuie să fi fost o femeie foarte nenorocită.

— Cum adică?

— Era nemțoaică și s-a căsătorit cu baronul de Bas-Montagne, împotriva voinței tatălui acestuia. El a căutat să le distrugă fericirea, în timp ce fiul se afla în călătorie, a silit-o pe ea să divorțeze. Ea a plecat împreună cu cei doi copii pe care-i avea și a lăsat o scrisoare pentru soțul ei, iar pentru socru o alta, prin care accepta despărțirea.

Untersberg scoase din nou un suspin adânc.

— Nu vă simțiți bine? întrebă Schneffke. Să vă aduc ceva de la farmacie?

— Lasă-mă în pace și povestește mai departe!

— Când tânărul baron se întoarse din călătorie, tatăl său îl minți, spunându-i că nevastă-sa îi fusese necredincioasă și fugise cu altul. Fiul l-a crezut și, disperat, de atunci a dispărut. Nu s-a mai auzit nimic de dânsul.

— Dispărut... dispărut! gemu bătrânul.

— Ce aveți? Vă doare ceva?

— Nu, însă povestea dumitale mă impresionează.

— Dar nu vă privește pe dumneavoastră.

— E drept, însă îi compătimesc...

— Da, sunteți un om simțitor. Așa ca dumneavoastră ar fi trebuit să fie baronul și atunci biata femeie n-ar fi fost alungată, sărmana, buna, dulcea *becque-fleur*.

Bătrânul sări de pe fotoliu, agitat:

— Ce cuvânt ai pronunțat, domnule? Știi dumneata ce înseamnă?

— E numele cu care o alinta tânărul baron pe soția sa. Trebuie s-o fi iubit mult, foarte, foarte mult...

Scoțând un geamăt, bătrânul își ascunse fața în palme.

— Sunteți bolnav, domnule Untersberg!? întrebă Schneffke.

— Nu. Dumneata te pricepi să povestești cu mult talent, însă.

— Credeți? Vedeți că m-a impresionat mult soarta acelei femei. Trebuie să fi murit părăsită, alungată și condamnată. Știți cum mi-o imaginez?

— Cum?

— Pot lua foaia asta de hârtie de aici?

— Ia-o!

Pictorul se așază la masă și începu să deseneze. Bătrânul îl privea cu încordare. După zece minute numai, Schneffke îi întinse hârtia și zise:

— Vedeți, așa mi-o închipui eu pe femeia aceea. Așa trebuie să fi fost, când era însă fericită și avea doar douăzeci de ani.

Untersberg privi desenul și exclamă:

— Dumnezeule, dânsa e, dânsa e! Da, așa a fost!

— Cum? întrebă Hieronymus mirat. Ați cunoscut-o?

— Nu.

— Dar v-am auzit spunând că este ea.

— Dumneata ești un pictor vrednic și trebuie deci s-o fi întâlnit. Ai văzut-o?

— Nu.

— Dar atunci, cum ai desenat-o atât de bine?

— Nu-i de mirare; mi s-a povestit mult despre ea, îi cunosc caracterul, virtuțile, totul. Un pictor bun n-are nevoie de mai mult.

— Cum asta?

— Vă pricepeți la știința fizionomiei? Vedeți, e simplu de tot: cu puțină experiență poți deduce după trăsături caracterul unui om. Când văd pe cineva, știu îndată dacă e iute la mânie sau blând, repede în hotărâri sau dacă se lasă greu. Nu-i așa că asta vi se pare logic? Atunci lucrurile trebuie să se potrivească și invers. Spuneți-mi cum se poartă un om și eu vă voi spune cum arată.

Bătrânul se ridică repede de pe scaun.

— Așadar, dacă ți s-ar descrie un om i-ai putea desena chipul?

— Da.

— Chiar dacă nu e femeie, ci bărbat?
— Firește.
— Ți-a fost descris baronul Gaston?
— Întrucâtva.
— Ai fi în stare să-l desenezi?
— Da, însă nu dintr-o dată.
— N-ai vrea să încerci?
— Chiar dacă aş vrea, n-aş putea.
— Pentru ce nu?
— Ca să-mi reuşească acest cap, ar trebui să-l fac în culori, pe care nu le am aici.
— Atunci du-te repede şi adu-le!
— Nu vă înţeleg, domnule Untersberg. S-ar părea că acest desen e mai important decât pare...
— Hai, grăbeşte-te şi nu mai sta la vorbă! stăruie bătrânul, împingându-l pe pictor afară.

Rămânând singur, Untersberg îşi schimbă total fizionomia. Luă capul pe care-l desenase Schneffke şi-l privi cu o ură neîmpăcată.

— Pe tine te-am nenorocit şi progenitura ta o voi nenoroci şi mai mult! scrâşni el. Dar pe el trebuie să-l recapăt, pe el, fiul meu. Dacă pictorul ăsta va izbuti într-adevăr să-l deseneze, atunci anunţul meu va trebui să-l găsească pe cel pierdut.

Izbucni într-un râs cavernos, un adevărat râs de nebun.

Schneffke văzuse la Malineau portretul baronului Gaston. L-ar fi putut reproduce cu un simplu creion, dar în cursul convorbirii cu bătrânul luase hotărârea să-l aducă acolo pe fiul acestuia, Deephill. Căutase deci un pretext să se îndepărteze şi spusese că avea nevoie de creioane colorate.

Coborând scara, dădu din cap şi murmură:

— Ştiam de mult că bătrânului îi lipseşte o doagă, dar că lipsa este extrem de mare, am realizat de-abia astăzi. Mă gândesc că dacă îi aduc fiul, ori o ia razna de-a binelea, ori devine alt om. Ambele cazuri nu dăunează cu nimic. Mister

Deephill se va mira că-și va putea vedea tatăl încă în cursul zilei de azi.

Îl găsi pe Deephill la hotelul unde trăsesese. Nanon locuia împreună cu dânsul, dar Madelon nu vru să-și părăsească atât de repede buna stăpână. Contesa von Hohenthal fu nespus de fericită aflând că fata nu numai că-și descoperise originea, dar îl găsisese și pe tatăl ei și se bucură când auzi că ea mai vroia să rămână la dânsa până când toată problema se va limpezi pe de-a-ntregul.

Nanon tocmai despacheta lucrurile, printre care se afla și portretul tatălui său, pe care-l găsisese Schneffke la castelul Malineau. Ea i-l dădu lui Deephill și zise:

— Acesta e portretul tău, dragă tată. Ce frumos ar fi dacă am avea și unul al mamei!

— Da, copila mea. Eu îmi amintesc bine trăsăturile ei, dar m-aș bucura totuși dacă n-ar trebui s-o privesc numai cu ochiul minții. Tu și Madelon, însă, cu greu v-ați mai putea aminti de ea.

— N-a existat nici un portret al ei?

— Ba da, și încă unul foarte prețios. Era chiar executat de un maestru.

— Și unde ar putea fi?

— Din păcate ea...

Se auziră bătăi în ușă și Schneffke intră.

— Deranjez? Vă rog să mă scuzați.

— Dumneata nu ne deranjezi niciodată, dragă domnule Schneffke, răspunse Deephill, strângându-i mâna.

— Asta mă bucură. Da, mă bucură! Ghicesc ce-ați vorbit.

— Serios?

— Vorbeați de tabloul de colo.

— Întocmai.

— Venirea mea e în strânsă legătură cu asta.

— Cum adică!?

— Era lesne să vă închipuiți că primul meu drum la Berlin va fi la tatăl dumneavoastră.

— Ai fost la tatăl meu? I-ai povestit despre mine?

— Cum era să-i povestesc! Dacă vrem să aflăm ceva de la el, trebuie să-l luăm prin surprindere.

— Care vasăzică tot mai crezi că el poartă vina despărțirii de soția mea?

— Firește. A silit-o să vă părăsească.

— Prin ce? Prin amenințări?

— Poate. Dar și prin aceea că a făcut apel la inima ei bună. A făcut-o să creadă că neamul lui a fost pătat prin această mezialianță. A căutat să-i dovedească nu numai că v-a provocat o mare rușine, dar și că v-a luat toate drepturile la viață, la viitor. Nu s-a dat bătut până nu i-a frânt împotrivirea, ajungându-și scopul.

— Dar dânsa ar fi trebuit să-mi lase câteva rânduri scrise, în care să-mi explice toate acestea.

— Ceea ce a și făcut.

— Eu însă n-am primit nimic.

— El a dosit scrisoarea ei.

— De unde știi asta?

— Am aflat-o printr-o întâmplare. Scrisoarea pe care a scris-o atunci, mai există.

— Unde? Unde?

— Aici, la Berlin. La același om care posedă și tabloul ascuns, fără s-o știe... La tatăl dumneavoastră.

— Atunci să mergem la el, repede, repede!

Vroia să-și ia pălăria și să părăsească odaia, însă pictorul i se așeză în drum.

— Nu atât de repede, domnule baron. Mai e ceva de făcut înainte.

— Ce mai e? Nu mai e nimic, nimic! Mi-ai spus că se poate afla totul de la tatăl meu.

— Nu veți afla nimic de la el.

— Oho!

— V-am spus doar că nu mă primește decât pe mine.

— Îl va alunga el pe fiul său?

— N-ar fi de mirare. Dar eu însumi vă voi da drumul în casă.

— Fără voința sa?

— Cu sau fără. Acum mergem. Dumneavoastră veți aștepta la ușă până vă voi deschide.

— Bun!

— Se prea poate ca atunci când vă va recunoaște să mă alunge pe mine din odaie, ceea ce nu veți admite dumneavoastră.

— De ce nu?

— Pentru că față de dumneavoastră va nega. Eu însă sunt în măsură să-i dovedesc tot ce a păcătit împotriva dumneavoastră și a soției dumneavoastră, astfel că trebuie să rămân.

— Hai să mergem.

— Și mie nu-mi spui nici un cuvânt? zise Nanon cu imputare.

— Iartă-mă, copila mea. Știu că tu simți în clipa aceasta la fel ca mine... Trebuie să mă grăbesc, ca să mă încredințez de nevinovăția bunei tale mame.

Mister Deephill abia își putea stăpâni neliniștea și nerăbdarea. Când ajunseră la locuința bătrânului, Schneffke îi zise:

— Rămâneți aici, în ungherul acesta întunecos, până vă voi da eu drumul înăuntru. La deschiderea ușii, el nu vă va vedea.

Bătu la ușă și se auziră pașii târșiți.

— Cine-i acolo?

— Schneffke.

— În sfârșit.

Bătrânul deschise și, după ce pictorul intră, zăvorî ușa la loc.

— Ai stat o veșnicie, îl muștră.

— Mi-a trebuit timp până să găsesc culorile.

— Bine. Uite aici hârtie.

Schneffke se așeză la masă și începu să deseneze. Bătrânul stătea în spatele său, urmărindu-i fiecare mișcare a mâinii.

Hieronymus îl tortură, desenând mai întâi doar contururile capului.

— Fața, fața! stăruie Undersberg.

— Totul la vremea sa, replică pictorul.

Făcu apoi fruntea, nasul și gura. Când sfârși unul din ochi, bătrânul strigă:

— Cerule, el e! Așa era, întocmai așa.

— Mai așteptați puțin!

Undersberg stătea îndărătul său, cu mâna ridicată, gata să ia desenul când avea să fie terminat. Luase înfățișarea unui spirit rău, pe punctul de a se năpusti asupra unui biet suflet. Dorința lui cea mai fierbinte, aceea de a poseda portretul fiului său, i se împlinea în clipele acestea.

— Așa! zise Schneffke, ridicându-se. Asta e capul. Credeți deci că seamănă?

— Perfect. Dă-l încoace!

Privirea-i sălbatică era ațintită asupra hârtiei.

— E al meu! zise el, cu glas răgușit. Nu-l mai capeți îndărăt. Îl voi încuia imediat, imediat.

Dădu buzna în odaia alăturată, urmat de câinele său. Asta îi fu pe plac pictorului. Sări la ușă și o deschise.

— Repede, repede!

— Unde e? întrebă Deephill.

— Dincolo. Ascundeți-vă după sobă!

Abia se retrase Deephill, că bătrânul se și întoarce. Încuie ușa spre odaia alăturată, fără să bage de seamă că buldogul rămăsese acolo.

— Sunteți mulțumit de desen? întrebă Schneffke.

— Da, da! răspunse Undersberg, ațintindu-și cercetător privirea asupra pictorului.

— Asta mă bucură.

Bătrânul stătea în mijlocul odăii, fără o vorbă.

— Vreți să păstrați desenul? continuă bondocul.

— Ia spune, zise celălalt, tranșant, când am văzut desenul acela al dumitale mi-au venit o sumedenie de

gânduri. E într-adevăr numai produsul imaginației dumitale?

— Nu! răspunse Schneffke, scurt.

— Oh!

— Fiecare desenator trebuie să aibă la bază ceva real.

Așa a fost și aici.

— Care vasăzică, ai văzut cândva un astfel de cap?

— Da. La Thionville.

— Era mare asemănarea?

— Foarte mare. Numai că bărbatul acela era mai în vârstă decât l-am desenat eu acum.

— Ce era el?

— Bancher din America de Nord. Numele lui e DeePhill, care în franțuzește înseamnă Bas-Montagne, iar în germană Untersberg.

Bătrânul se dădu înapoi, ca mușcat de șarpe.

— Omule, e adevărat? strigă el.

— Eu nu prea mint! replică Schneffke.

— Unde se află acum acest om?

— Aici, se auzi de după sobă.

Untersberg se întoarse speriat. Ochii-i erau gata să iasă din orbite, buzele-i începură să tremure și cu mâinile bătut aerul, căutând sprijin.

— Gaston! exclamă el.

Chipul lui DeePhill nu exprima nici cea mai mică bucurie la revederea tatălui.

— Gaston, cum ai ajuns aici, în odaia asta?

— La asta te gândești acum? Numai la zăvorul pe care l-ai pus la ușă? La nimic mai important?

— Oh, ba mă gândesc la asta! Vino să te îmbrățișez.

Întinse brațele, dar DeePhill îl respinse:

— Să lăsăm asta! Mai întâi trebuie să limpezim unele neclarități.

— Gaston, vorbele tale îmi sfâșie inima.

— Haide, așează-te aici, lângă noi! zise americanul, silindu-se să fie liniștit.

Bătrânul își plimbă privirea de la unul la altul. Pe chipul său se întipărise bucurie, dar și frică.

— Nu pricep!

— Vei pricepe. Îți mai amintești de ziua când a dispărut soția mea?

— Da.

— Știi pentru ce?

— Firește. Pentru că te-a înșelat.

— Nu-i adevărat. Atunci am crezut în necredința ei, dar acum nu mai cred. N-a fost vorba de fugă.

— Dar cum vrei să numești plecarea ei?

— Rezultatul uneltirilor tale.

— Gaston, nu te mai recunosc. De vreme ce mă învinovățești, trebuie să aduci dovezi.

— Bine! Unde e scrisoarea pe care mi-a lăsat-o dânsa?

— Nu știu de nici o scrisoare.

— Domnule Schneffke, e rândul dumitale acum.

— Ah, dar ce amestec are omul acesta în treburile noastre?

Pictorul se ridică liniștit de pe scaunul său și se îndreptă spre tabloul pe care-l curățase nu de mult, împreună cu celelalte, și în care erau ascunse portretul lui Amély și cele două scrisori. Îl luă din perete, îndepărtă rama și scoase afară portretul.

— Poftim, domnilor, dacă nu vă supărați!

— Mii de draci! strigă bătrânul. *Becque-fleur!*

Dintr-o săritură se azvârli asupra pictorului, să-i smulgă tabloul, dar Deephill i-o luă înainte, îl prinse pe bătrân de umeri și-l sili să se așeze.

— Vei sta jos aici până voi termina cu tine! porunci. Acesta e portretul soției mele, pe care l-am căutat atâta timp. Cum a ajuns aici?

— Îți spun eu, interveni Schneffke. El însuși l-a ascuns aici, însă a uitat unde l-a pus.

— Ce-ți dă prin gând! zbieră Untersberg.

— N-ați căutat oare acel *document du divorce*, domnule de Bas-Mdntagne?

— *Mon Dieu!* gemu bătrânul și chipul lui luă iar o expresie rătăcită.

— Și biata Amély nu v-a adresat o scrisoare înainte de a pleca?

— Nu știu nimic.

Schneffke despături una din scrisori și citi cu glas tare toate rândurile nefericitei femei, prin care îi dădea bătrânului încuviințarea la divorțul de fiul lui, Gaston.

Abia sfârșise bondocul, că bătrânul sări iar de pe locul său.

— Asta e, asta e! Dă-o înapoi! strigă el.

Dar fiul său îl sili din nou să se așeze și zise:

— Te rog să stai acolo! Nu admit să pui mâna pe tabloul sau pe scrisoarea asta.

Apoi se întoarse spre Schneffke și zise agitat:

— Scrie așa acolo? Arată-mi!

Luă scrisoarea în mână și o citi cu luare-aminte.

— Sentința ei de moarte! murmură el. Ea m-a iubit, a fost silită să se despartă de mine, și asta a costat-o viața. Dumnezeu sfinte! Și pentru ce?

Ridică privirea și se sperie văzând înfățișarea tatălui său. Ochii acestuia priveau în gol și buzele-i palide murmurau:

— E... e... *le document du divorce*.

— Dumnezeu! exclamă pictorul. Și când te gândești că e tatăl dumneavoastră!

— Groaznic! gemu Deephill. Închipuie-ți cât o fi torturat-o ca să-i smulgă scrisoarea.

— Eu am fost adânc emoționat încă de când am citit pentru prima oară rândurile.

— Când a fost asta?

— În ziua plecării mele spre Franța.

— Cum ai dat de dânsa?

Schneffke povesti cum se întâmplase.

— Și nu i-ai spus nimic... ăstuia de aici?

— Nu, pentru că bănuiam încă de atunci că Madelon e una din fete. Firește, nici nu visam că vă voi întâlni atât de curând. Am pus deci la loc portretul și cele două scrisori, ca să mă folosesc de ele la momentul potrivit.

— Spui „cele două scrisori”. Erau două?

— Da. V-am spus doar adineauri la hotel că soția dumneavoastră v-a lăsat o scrisoare.

— Așa e. E aici? întrebă Deephill, repede.

— Ascultați!

Schneffke citi și americanul auzi pentru întâia oară cuvintele pline de durere ale soției sale. Când pictorul sfârși, el se ridică și începu să umble agitat prin odaie, apoi se opri și din pieptul lui ieși un strigăt:

— Amély, sărmana, nevinovata mea Amély!

Se întoarse după aceea spre tatăl său și scrâșni:

— Și tu ai știut toate astea?! Tu singur ai distrus fericirea familiei noastre! Ai lăsat-o pe nenorocita femeie să se prăpădească și nu te-ai sinchisit de sărmanele fetițe.

Bătrânul își adună puterile și se ridică încetișor de pe scaunul său.

— Eu să mă interesez de ele? întrebă el. Pentru ce? Sunt copilele unei nemțoaice.

— Copilele scumpei mele Amély...

— Ce mă privește pe mine soția ta? N-am considerat-o niciodată drept noră.

— Dar fetele le vei recunoaște ca nepoate?

— Niciodată, niciodată!

— Atunci, nu mai ești tatăl meu. Haide, domnule Schneffke!

Se îndreptă spre ușă, dar înainte de a ajunge acolo, se auzi strigat. Se întoarse și-l văzu pe bătrân întinzând mâna, ca și cum ar fi vrut să-l rețină pe fiul său.

— Încotro pleci, Gaston? Te vei înapoia?

— N-am să mai calc niciodată pragul acestei case.

Chipul bătrânului căpătă o expresie de spaimă.

— Gaston, chiar vrei să-l părăsești pe tatăl tău?

— Nu mai am tată!

Zicând acestea vroia să plece, dar cu o repeziciune tinerească tatăl său alergă după el și-l prinse de braț.

— Gaston! exclamă dânsul.

— Lasă-mă!

— Gaston, cred că ai suferit mult. Dar știi tu că și eu am îndurat nespus de mult în tot timpul acesta?

Cuvintele tatălui îl mișcară pe Deephill. Nu se gândise niciodată că autorul nenorocirii sale ar fi putut fi chinuit el însuși de mustrări de conștiință. Așa cum îl vedea acum în față, tatăl său oferea un tablou care-ți inspira mai curând milă decât ură. Dar americanul își închise inima.

Bătrânul ridică implorator mâinile și urmă:

— Mi-a fost atâta dor de tine, copilul meu! Ani întregi te-am căutat... și acum vrei să mă părăsești!

— Tu vrei asta. N-ai spus adineauri că nu le vei recunoaște pe copilele, mele ca nepoate?

Untersberg nu răspunse. Simțămintele cele mai contradictorii își găseau exprimare pe chipul său. Ultimele prejudecăți de castă dădeau o luptă grea cu dragostea pentru singurul său copil.

După o pauză lungă bătrânul înălță capul și zise:

— Dar dacă... le voi recunoaște... pe fiicele tale... vei...?

Nu-și sfârși întrebarea, ci privi cu spaimă la fiul său.

— Dacă ai proceda astfel, așa vedea în asta un semn că regreti trecutul, spuse Deephill. În acest caz așa căuta să uit totul și m-aș sili să te consider drept tatăl meu.

Un suspin adânc umflă pieptul bătrânului. Lacrimi îi umpleau ochii și glasul-i tremura când întinse fiului său mâinile.

— Atunci vreau să încerc să repar totul... Oh, Gaston, nu mă lăsa iar în singurătatea mea groaznică...

Gheața se rupse. Metoda micului pictor dăduse roade și încăpățânarea bătrânului nobil fusese învinsă.

Când ajunseră iar în stradă, Deephill se opri și-l întrebă pe Schneffke:

— Ești ocupat astă-seară?

— Nu.

— Atunci vino la mine. Trebuie să am în jurul meu oameni care să-mi împărtășească fericirea.

— Ce-mi folosește mie fericirea dumneavoastră? Vă voi trimite pe unul căruia îi poate aduce mai multe foloase decât mie.

— Despre cine e vorba?

— Puțintică răbdare! Noapte bună!

Hieronymus Aurelius Schneffke coti pe după un colț de stradă și când se crezu la adăpost de mister Deephill, se îndreptă spre locuința familiei Greifenklau. Membrii acesteia se aflau în cea mai bună dispoziție, când servitorul anunță vizita unui domn străin.

— Atât de târziu? întrebă Hugo. Cum îl cheamă?

— Își zice pictorul de animale Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Ah, bondocul nostru! zise Richard. Să intre!

Când pictorul intră, fostul doctor Müller îl luă de mână și-l duse în mijlocul încăperii.

— Acesta, scumpii mei, zise el, este prietenul și artistul nostru, datorită căruia l-am găsit pe tatăl meu.

Hugo von Greifenklau întinse lui Schneffke mâna și-i zise:

— Îți dorim bun-venit din toată inima! Așează-te și ia parte la fericirea pe care ți-o datorăm.

— Cu plăcere, domnule căpitan, dar înainte de asta am de îndeplinit o misiune.

— Față de cine?

— Față de domnul sergent-major Schneeberg.

— Probabil te referi la domnul sergent-major von Eschenrode?

Pictorul făcu o mutră de parcă ar fi picat din cer.

— Care vasăzică, lucrurile au și ieșit la iveală?

— Da.

— Dar ce-mi aduci, dragă prietene? întrebă Fritz.

— Chestia cu Bas-Montagne s-a aranjat: baronul și-a regăsit tatăl.

— Ah, ești într-adevăr un om extraordinar!

— Cu prilejul acesta a ieșit la iveală că doamna Amély e nevinovată, astfel că nici o pată nu întunecă existența celor două dudu. Și lucrul principal, nu mai e nici o îndoială că fetele sunt ficele baronului Deephill, sau ale bancherului american Bas-Montagne, sau cum vrei să-l numești pe viitorul dumitale socru. Ei, nu roși, prietene! Așadar, baronul Deephill tocmai s-a înapoiat de la tatăl său la fica sa, Nanon. Sunt singuri, în cea, mai-bună dispoziție, și dacă domnul sergent-major Schnee... vroiam să zic Eschenrode...

Fritz îi întrerupse vorba cu însuflețire.

— Îți mulțumesc, dragă Schneffke și îți voi urma sfatul. Cei de față mă vor scuza. Trebuie să-l felicit imediat pe baronul de Bas-Montagne. Peste cel mult o jumătate de ceas sunt înapoi și atunci, tată, ne vom duce acasă... la mama...

Pe când vorbea își luă sabia, apoi dădu buzna pe ușă.

— O jumătate de ceas? Ei, aș! zise Schneffke, frecându-și mâinile, bucuros.

10. În Alger

Când cotești în orașul Alger din strada Bab el Qued în strada Kasbah și te îndrepti apoi, pe după primul colț la dreapta, ajungi la una din cele mai vestite cafenele ale vechiului oraș de pirați. Dar după înfățișarea exterioară a casei, nu-ți dai seama de celebritatea ei. E o clădire neagră și veche. Nici o piatră nu mai pare sănătoasă, iar intrarea e joasă și strâmtă, ca ușa unei colibe.

Intrând, pătrunzi mai întâi într-un coridor lung și întunecos, apoi într-o curte mare, înconjurată de colonade mărețe, sub care se înșiruie mici încăperi umbroase, cu deschiderea spre curte.

Încăperile sunt pentru clienți.

În mijlocul curții bolborosește o fântână arteziană, umbrită de frunzișul bogat al unui sicomor. Seara, în vreme ce străinii stau sub colonade fumând și discutând, în jurul fântânii stau băștinașii, în veșmintele lor albe și largi, bându-și ciubucul, cum obișnuiesc să spună maurii, și sorbind filigene de cafea, unul după altul. Iar în vremea asta ascultă povestirile hakawatiului, care-i poartă spre Damasc și mai departe, și le vrăjește ochii cu imagini fantastice din „O mie și una de nopți”. Așa s-a întâmplat și în ziua aceea.

Dar nu se spuneau, totdeauna, basme. Hakawatiul vorbea și despre Mohammed, Profetul, despre califi, despre marele Salah-eddin, pe care creștinii îl numesc Saladin, într-un cuvânt, despre Tarik Cuceritorul, și despre Imperiul Spaniol al Maurilor. Se zugrăveau pompa și minunile antichității, dar se vorbea și despre prezent.

Dacă a vizitat Mecca, orașul pelerinajului, povestea cum a decurs călătoria proprie; iar dacă a ajuns departe, în inima Deșertului, desfășura înaintea ochilor ascultătorilor

săi tainele Saharei. Vorbea de Samum, de Djinni, de duhurile rele, de Leu, stăpânul Pustiului, și de multe altele.

Tocmai când hakawatiul sfârșise o poveste cu lei, intră un nou client în curte. Se opri la intrare și privi în jur. Păru că-l găsește pe cel căutat și se apropie de el.

— *Sallam aaleik!* salută noul venit.

— *Aaleik sallam!* răspunse celălalt. Cât mă bucur că te văd!

— Allah m-a ocrotit.

— Pot să te întreb unde ai fost?

— Am să-ți povestesc.

— Atunci haide!

Îl duse într-una din încăperile despre care am pomenit mai sus, iar un servitor aduse tutun și cafele. Se așezară unul lângă altul, pe perne, și noul sosit își aprinse pipa.

Era mai tânăr ca celălalt, dar semăna atât de bine cu el, încât erai ispitit să-i crezi frați.

Așa și era. Cel mai bătrân era Abu Hassan, vrăjitorul, iar celălalt, Saadi, soțul arab al Liamei, despre care se crezuse că ar fi fost împușcat.

— Povestește! îl rugă Hassan pe fratele său. Unde ai fost?

— În Munții Aures, unde am căutat coliba marabuului mort, a lui Hadschi Omanah; după cum ne-am înțeles. Bănuiești ce-am găsit?

— Rămășițele marabuului.

— Da, însă am făcut săpături în colibă și am mai găsit și alte oseminte.

— Ale fiului său?

— Cu siguranță. Și fiul a fost omorât.

— *Allah il Allah!* Înseamnă că bănuiala mea a fost îndreptățită.

— Da și îi cunoști pe ucigași tot atât de bine ca mine, căci tu m-ai trimis acolo să fac cercetări.

— Ești sigur de ceea ce spui?

— Cât se poate de sigur, căci am mai făcut o descoperire. Ce bine că noi am învățat să vorbim și să scriem limba francezilor!

Scoase de la brâu un pachetel, pe care-l deschise. Erau într-însul câteva hârtii, pe care le dădu lui Hassan.

— Citește și te crucește!

În vreme ce Hassan citea, pe chipul său ars de soare se întipări o uimire adâncă. Când sfârși, împături la loc hârtiile și le dădu înapoi lui Saadi, spunând:

— Ce descoperire!

— Nu-i așa că e importantă?

— Mai importantă ca toate celelalte. Allah ți-a condus pașii și ți-a îndrumat mâna.

— Crezi că mă va ierta pentru păcatul de a fi pătruns în coliba marabuului?

— Te va ierta, căci a fost propria sa voință. Unde ai găsit aceste hârtii? Chiar în groapa mortului?

— Nu, în groapă ar fi putrezit.

— Atunci unde?

— În zid. Erau ascunse acolo. Căsuța e veche și pietrele s-au deplasat. Atingând una din ele, a căzut și îndărătul ei era o gaură în care se aflau hârtiile.

— Ce noroc! Sunt copii.

— Semnate de guvernator și prevăzute cu sigiliul său.

— Dar la ce foloseau copiile, de vreme ce aveau originalele?

— Din prevedere, pentru siguranța lor. În văgăunile Munților Aures sunt oameni răi. Dacă se întâmpla ceva și documentele originale se pierdeau, rămâneau copiile.

— Ai dreptate. Allah ți-a călăuzit pașii, astfel că-i avem acum în mână pe dușmanii noștri. Cu ajutorul acestor hârtii, putem dovedi că adevărații Sainte-Marie sunt morți și că Malek Omar și presupusul său fiu, Mahmud Ben Ali, sunt niște înșelători. Răzbunarea își va înălța capul și ucigașii fericirii noastre vor fi nimiciți. Răsplata e chiar mai

aproape decât crezi, căci s-a întâmplat ceva care ne dă speranța unei răzbunări grabnice.

— Ce anume?

— Franța va purta război contra Germaniei.

— E sigur?

— Da. Germania urmează să fie atacată. N-ai auzit încă nimic de asta?

— Nu.

— Toată Algeria e în mișcare. Regimentele de turcomani și spahii sunt transportate la coastă, ca să poată fi îmbarcate imediat.

— Slavă lui Allah! Când oazele vor fi golite de soldați, ne vom răscula.

Hassan clătină din cap.

— Asta e o speranță deșartă. Triburile Algeriei nu se vor răscula.

— De ce nu?

— Le lipsește un conducător.

— Avem mulți șeici viteji.

— Dar nici un Abd el Kader. Nu, aici în patrie nu ne putem răzbuna.

— Atunci unde?

— Dincolo de mare, după ce va fi izbucnit războiul. Francezii au și început să triumfe. Sunt siguri de victorie încă înainte de a se fi pornit lupta. Dar i-ai văzut pe bărbații blonzi din Legiunea Străină?

— Da. Sunt cei mai curajoși.

— Sunt germani. Ai auzit cine l-a distrus pe Napoleon cel Mare?

— Nemții.

— Așa se va întâmpla și acum.

— Allah să ne ajute!

— Toți credincioșii se roagă lui Allah ca opresorii noștri să fie nimiciți. Iar fiecare musulman e gata să-și facă datoria.

— Și totuși frații noștri trebuie să lupte pentru Franța.

— N-o vor face.

— Vor fi siliți.

— Nu se vor lăsa siliți, ci vor trece la dușman, dacă vor fi duși să lupte împotriva lui. În rândurile spahiilor și turcomanilor s-a produs o mișcare, de care te vei încredința curând. Dar ce ne interesează pe noi asta acum? Avem altceva de făcut. Știu cum ne putem răzbuna!

— Cum?

— Distrugându-l pe căpitanul Richemonte.

— În ce fel ar putea dăuna lucrul acesta Franței?

— Nu ți-am povestit că el este organizatorul unei mișcări împotriva Germaniei?

— Ba da.

— Odată cu el, se va năruși și planul său. Iar eu am actele acestea, care îl compromit.

— Pleci din nou la Ortry, deși ai fugit de acolo?

— Trebuie să mă lămuresc în legătură cu fantoma...

— Hassan, ești sigur că era o fantomă?

— Dar ce altceva ar putea fi?

— Eu nu cred că Liama e moartă!

— Atunci, cum ar putea baronul să aibă o altă nevastă?

— Nu cunosc legile lor.

— Dar știi că Liama a fost cununată creștinește cu baronul.

— Totuși, eu nu mi-am pierdut speranța. Cred c-a fost doar înlăturată. De ce n-ai rămas cel puțin în oraș?! Ai fi putut afla mai multe...

— Nu puteam să mă las arestat ca profanator de morminte!

— Nimeni nu-ți poate imputa c-ai fost prevăzător. Vom pleca împreună și voi cerceta eu însumi, de data asta, mormântul. Uite că vin noi clienți. Hai să mergem, Hassan! Putem vorbi netulburați acasă.

Plătiră și părăsiră cafeneaua.

Era o noapte cu lună. Hassan și Saadi înaintară, o vreme, în umbra caselor dar, când ieșiră în plină lumină, un

bărbat care venea din partea cealaltă fu cât pe ce să se ciocnească cu dâșii. Toți trei se opriră.

— Hassan, vrăjitorul! exclamă străinul.

— Paița! zise Hassan. Omule, cum poți cuteza... Allah! Allah!

Și scoase un țipăt de durere, pentru că celălalt îl lovise în stomac, atât de puternic, încât îl făcu să se lipească de zid. Paița o luă la fugă și Saadi vru să se ia după el, dar, după câțiva pași, socoti mai nimerit să vadă de fratele său.

— E grav? întrebă el.

— Nu, mi-a și trecut. Într-acolo a fugit... Repede, după dâșul!

Începură să alerge amândoi după fugar.

Ajunseră până la capătul străzii, fără să-l fi zărit. Priviră la dreapta, la stânga, dar fără rezultat.

— S-a dus!

— A scăpat, ticălosul.

— Îl cunoști?

— Firește! răspunse Hassan. Era artist în trupa mea și e căutat de poliție ca vinovat de moartea fiicei sale vitrege.

— Dac-aș fi știut asta, m-aș fi luat îndată după el și l-aș fi prins.

— Va fi înhățat oricum, căci mâine dimineață mă duc la poliție să anunț că se află aici.

Își văzură de drum, fără să bănuie că cel despre care vorbeau se găsea aproape de tot. Lângă clădirea din colț, unde avură scurta convorbire, se afla o căsuță veche și nelocuită, pe jumătate ruinată. Ușa se mai ținea în balamale, dar nu era închisă.

Îndărătul acestei uși se refugiase Paița și auzise ce spusese Hassan.

„Trădătorule! murmură Paița. Îți înfig cuțitul în trup îndată ce te întâlnesc. Ce bine că ăștia doi nu bănuiesc ce minunată ascunzătoare e această veche vizuină de pirați”.

Dibui pe întuneric drumul până în curte, unde se cațără pe un zid. Sări în ograda unei alte case, se furișă mai

departe și ajunse la o ușă în care bătu. Dinăuntru se auzi un glas:

— Cine-i acolo?

— Eu însumi.

— Îndată.

După câteva clipe ușa fu deschisă și Paița intra într-o încăpere întunecoasă.

— De ce n-ai lumină? întrebă el.

— N-am nevoie.

— Ai dormit?

— Da.

— Leneșule!

— Poți face ceva mai bun?

Paița nu răspunse. Aprinse o lampă veche, pe care o așeză într-o firidă a zidului. Acum se putea vedea încăperea în formă de pivniță în care se aflau. Era goală, doar într-un ungher se afla un mindir de paie, și alături un ulcior. Iar pe mindir stătea ghemuit... Moș Secret, vechea noastră cunoștință.

Paița scoase din buzunar un muc de țigară, îl aprinse și, după ce-l trecu și bătrânului, se așeză pe podeaua de piatră. Moș Secret trase cu lăcomie fumul în piept.

— *Sacrebleu!* exclamă el. Asta e ceva deosebit. Cum ai ajuns la ceva atât de fin?

— L-am găsit pe chei.

— Norocosule! Pe ăsta nu l-a azvârlit vreun vagabond. Altceva ai mai adus?

— Nu.

— Ceva părălute?

— Deloc.

— Atunci am fost eu mai deștept ca tine. Eu nu mă expun primejdiei de a fi recunoscut și arestat. Mai târziu, când apune luna, mă duc să aduc apă și să fur câteva curmale, care să ne ajungă până mâine. Sunt bucuros că între mine și Paris s-a interpus marea și nu vreau deocamdată să mă arăt prea îndrăzneț.

- Ai și motive.
- Dar nici ție nu-ți lipsesc.
- Nu-s decât câteva minute de când am avut dovada.
- Cu cine te-ai întâlnit?
- Cu un fost stăpân al meu.
- Nu cumva Abu Hassan, vrăjitorul?
- Ba chiar cu el.
- Drace!
- Te bucuri? rânji Paiața.

Moș Secret se ridicase de pe culcușul său.

- Cum a ajuns individul ăsta în Alger?
- Ce întrebare idioată! E doar de pe aici.
- Te-a recunoscut?
- Imediat.
- Drace! Și ce-a spus?
- Mai era unul cu el. Cu siguranță că ăștia doi ar fi pus mâna pe mine, dar eu i-am repezit bătrânului una în burtă și am șters-o.
- Nu te-au urmărit?
- Ba da. Am izbutit, însă, să mă pitesc îndărătul ușii de la casa din colț. Ei au rămas prin apropiere și am auzit ce flecăreau.
- Ce anume?
- Hassan zicea că se duce mâine dimineață la poliție să anunțe că m-a văzut.
- Afurisitul! Dacă se află că suntem aici în oraș, să știi că se pornește prigoana împotriva noastră.
- Poate că până atunci vom fi departe.
- Încotro vrei să te duci, fără bani?
- Dar ce, dispărem fără bani?
- Spuneai că n-ai.
- Așa și este. Dar ceea ce nu e se poate afla.
- Care vasăzică, ai mirosit ceva? Dă-i drumul!
- E vorba de o a doua întâlnire neașteptată.
- Cu cine? Îl cunosc?
- Chiar foarte bine. E „regele cârpelor” din Paris.

- Drace! Mascaret! Țsta ce caută în Alger?
- Știu și asta, deși n-a fost ușor să aflu. A preluat o furnitură pentru armată, probabil pentru trupele de aici, și a venit la fața locului, să se documenteze.
- Unde locuiește?
- La *Hotel du Nord*.
- Singur?
- Împreună cu fică-sa.
- Are servitori?
- Nici unul. E prea zgârcit pentru așa ceva.
- Te-a văzut?
- Nu. Stăteam pe chei când s-a dat jos de pe vapor și l-am urmărit până la hotel.
- Cu siguranță că are bani la el. Ești de părere să-l stoarcem nițeluș?
- Da. Nici că se poate prilej mai bun pentru noi. Mâine dimineață trebuie să fim plecați. Fără parale nu se poate, așa că le luăm de la Mascaret.
- Știi în ce camere locuiește?
- Mai întrebi! M-am dat peste cap să aflu. A luat trei camere la primul etaj: două pentru el și una pentru fică-sa.
- Cum sunt așezate odăile?
- Numărul unu e camera de lucru, numărul doi dormitorul și numărul trei a fetei.
- Mergem de-a dreptul la el?
- Cred că e cel mai bun lucru.
- Dar vom fi descoperiți.
- Despre asta să n-avem teamă. Și apoi îl avem dincolo, în clădire, pe bătrânul Sansjour, care ne va împrumuta pentru scurt timp două caftane. Astea ne vor transforma într-atâta, încât nu vom fi recunoscuți de nimeni.
- Până unde te gândești să mergi, dacă va refuza să vâre mâna în buzunar?
- Până unde ne va împinge chiar el.
- Chiar atât de departe?
- Zicând acestea, ticălosul își atinse beregata cu degetele.

— Da! râse Paița. O merită.

— Bine! Atunci, când?

— Cel mai bun lucru e să nu pierdem vremea. Sunt de părere să ne ducem chiar acum la Sansjour.

Stinseră lampa și părăsiră încăperea. Ajunși afară se ajutară să sară zidul, apoi trecură în curtea vecină. Aținându-se prin umbră se furișară spre un colț, unde bătură încetișor la o ușă scundă. După o vreme, li se deschise.

— Cine bate? întrebă un glas de femeie.

— Prieteni.

— Cum vă numiți?

— Suntem vecini.

— A! după asta vă recunosc!

— Monsieur Sansjour e acasă?

— Aduceți ceva?

— Nu.

— Atunci să văd întâi dacă are timp!

Plecă, după ce le închise ușa în nas.

— Vrajitoare afurisită! scrâșni Paița.

După câteva clipe ușa se deschise și bătrâna scoase capul afară.

— Puteți intra, *messieurs!* zise ea.

Îi lăsă pe cei doi să intre, zăvori ușa și o luă înaintea lor. Străbătură un gang lung și îngust și, în cele din urmă, bătrâna deschise o ușă, dindărătul căreia pătrundea o lumină pală.

Odaia era mică și într-însa nu se aflau decât o masă și patru scaune paradite. Pe masă ardea lampa și pe unul din scaune ședea Sansjour.

Era un bătrân de vreo șaizeci de ani, cu o înfățișare aproape venerabilă, care trezea încredere. Cine nu-l cunoștea, n-ar fi crezut că e cel mai vestit tăinuitor din toată Algeria.

— Carmen, întoarce-te la ușă și vezi, ai grijă să nu fim tulburați! zise el.

După ce bătrâna plecă, Sansjour urmă:

— Bine ați venit, domnilor! Luați loc și spuneți cu ce le pot fi de folos unor prieteni atât de buni.

Cei doi se așezară și Moș Secret luă cuvântul:

— Dorim două caftane pentru foarte scurt timp.

— Cam cât?

— Două ceasuri.

— Ce garanție îmi dați?

— N-avem parale.

— Hm! mormăi bătrânul.

— Ne lăsăm surtucele aici.

— Surtucele astea nu fac prea multe parale.

— Ei, dă-ne caftanele cu împrumut și n-avea nici o teamă. Când ne întoarcem, plătim bine.

Bătrânul tănuitor îi măsură cu o privire ascuțită și zâmbi cu înțeleș.

— Vreau să vă cred, zise el.

În cuvintele sale era ceva care-l făcu pe Paiață să devină atent.

— Ce vrei să spui? întrebă el.

— Vreau să spun că acolo unde mergeți e ceva de luat.

— Știi și unde vrem să mergem?

— La *Hotel du Nord*.

Cei doi ticăloși se speriară.

— Nici pomeneală! zise Moș Secret.

Sansjour rânji.

— Să nu ne certăm! Eu îmi cunosc bine oamenii. Îl cunoașteți cumva, pe Mascaret?

— Nu.

— Să mă înșel, oare? Dumneata, scumpule, ai cam dat târcoale azi prin jurul hotelului.

— Eu? spuse Paiața. Te înșeli.

Sansjour îi zâmbi.

— Poți să fii sincer cu mine! Afacerea mea cere să-mi supraveghez clienții. Știu că ai luat informații la *Hotel du Nord*. Concluzia ar fi că ai de gând să faci ceva acolo. Și

deoarece am auzit că un vechi cunoscut a descins în hotelul acela...

— La cine te referi?

— La domnul Mascaret.

— Zău că te înșeli! Nu cunoaștem pe nimeni cu numele ăsta.

— Dacă e așa, atunci nu vă cunosc nici eu pe voi.

— Noi ți-am spus numele noastre.

— Da. Dumneata te numești Marmont și camaradul dumitale Chapelle?

— Întocmai.

— În cazul acesta ar fi imposibil să mă înșel. Trebuie să-l cunoașteți foarte bine pe acest domn Mascaret.

— Ba, deloc.

— Totuși. Dați-mi voie să vin puțin în ajutorul memoriei dumneavoastră.

Trase un sertar și scoase două ziare, dând câte unul fiecăruia din ei.

— Citiți, vă rog!

— Mii de draci! exclama Moș Secret.

— Tunete și fulgere! spuse și Paiața.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Sansjour, calm.

— Mandat de arestare! scrâșni Moș Secret.

— Împotriva cui?

— Împotriva unui cârciumar din Paris, care acolo purta numele Pere Chattemite.

— Și împotriva unui acrobat cu numele Grigaut, adăugă Paiața.

— Nu-i cunoști pe aceștia doi, *monsieur* Marmont?

— Nu.

— Și nici dumneata, *monsieur*, Chapelle?

— Nu.

Chipul bătrânului luă deodată o expresie aspră și, ridicându-se de pe scaun, zise:

— Noapte bună!

— Ce înseamnă asta? întrebă Moș Secret.

— Mai întrebi? Îi tratez cu încredere pe prietenii mei de afaceri, dar cer să-mi acorde și dâșii încredere. Numai așa e cu puțință o conlucrare. Când te cunoști bine știi și cum poți trage cele mai bune foloase. Nu?

— Se poate.

— Atunci de ce vă ascundeți după deget?

— Dar cine-ți spune dumitale că eu sunt Moș Secret?

— Și eu, acrobatul Grigaut? interveni Paiața.

— Sunt sigur, și cu asta basta!

Cei doi se priviră întrebător. N-avuseseră încă de-a face cu un om atât de pătrunzător.

— Ei? întrebă Sansjour, văzându-i că șovăie. N-aveți încredere în mine?

— Ne cunoaștem de prea puțin timp.

— Și eu pe voi nu? Credeți cumva că aș fi cumpărat ceva de la voi, dacă n-aș fi știut bine cine sunteți? Sunteți urmăriți, dar tocmai pentru aceasta sunt sigur de voi și vă consider bine veniți. Dă mâna, Moș Secret!

— Fie! încuviință parizianul, strângând mâna celuilalt. Voi cuteza să-mi vâr capul în gura leului. Dacă o va închide... apoi, adio!

— Și dumneata, *monsieur* Grigaut?

— Fie! zise și acesta. Uite mâna mea!

Sansjour se așeză iar.

— Acum putem vorbi cu totul altfel, zise el. Trebuie să ne dovedim încrederea și să nu ne trădăm unii pe alții. O să-mi mărturișiți că aveți de gând să mergeți la *Hotel du Nord*?

— Ei, da! răspunse Moș Secret.

— La Mascaret?

— Da.

— Vreți să-l stoarceți de ceva?

— Poate.

Părea că Sansjour vrea să-i sfredelească cu privirea pe cei doi, apoi zise:

— Vă mărturisesc că și eu am locuit înainte vreme la Paris. Îl cunosc pe „regele cârpelor” și am toate motivele să mă bucur dacă nu-l veți cruța. Credeți că veți izbuti să scoateți ceva de la dânsul?

— Nădăjduim.

— Atunci, veți da de bani și vă veți putea cumpăra ceea ce vă este absolut necesar.

— Ce anume?

— Pașapoarte.

— Așa e! exclamă Moș Secret. Dar de unde? Ne poți da cumva un sfat bun?

— Cunosc un mic slujbaș, care are la îndemână tot felul de formulare și peceti.

— Așadar, veritabile? Nu falsificate! Ar fi minunat! Dar e scump?

— Eu cred că lucrează ieftin. Orice act, de la certificat de naștere până la pașaport pe un nume oarecare, costă de la o sută de franci în sus, în funcție de dificultatea operațiunii.

— Merse. Dar unde locuiește și cum îi zice acestui slujbaș?

— N-am voie să spun.

— Atunci n-avem ce face cu informația dumitale.

— De ce nu? Mă ofer s-o fac pe mijlocitorul, domnilor.

— E bine și așa. Dar cât durează până capeți documentele?

— Depinde de împrejurări.

— Să presupunem că trebuie s-o ștergem chiar în noaptea asta.

— Atunci va trebui să plătiți cu două sute de franci mai mult de persoană, în schimb vă puteți lua în primire hârtiile în decurs de două ceasuri.

— Și când trebuie plătiți banii?

— La înmânarea actelor. Vreți să vă fac comanda?

— Da.

— Pe ce nume?

- N-are a face. Dar cum stăm cu caftanele?
- O să le căpătați. Dar acum, încă o întrebare: spuneți că poate o să fiți nevoiți a părăsi orașul încă în noaptea asta.
- Tot ce se poate.
- Și încotro vă veți îndrepta?
- Dracul știe! Suntem căutați pretutindeni.
- Eu v-aș sfătui să treceți granița.
- Așadar, în Maroc sau Tunisia? Dar până să ajungem la frontieră, poliția ne poate înhața cât se poate de lesne.
- Mai există însă o altă graniță: marea.
- Dar pe acolo e cu mult mai greu. Și... sunt numai vapoare franceze.
- Nu vă descurajați! zise Sansjour. Aveți prieteni pe care vă puteți bizui.
- Pe cine?
- Pe mine, de pildă. Încă înainte de a se lumina de ziuă, veți fi la bord.
- Și încotro vom merge?
- Spre Spania, și anume mai întâi la Palma de Mallorca.
- Ce fel de vapor e acela?
- Vreau să am încredere în discreția dumneavoastră, domnilor. Vă mărturisesc că fac puțină contrabandă, din când în când. Cunoașteți drumul care duce prin Bab el Qued spre capul Pescade?
- Da, am trecut pe acolo.
- Ei bine, cu puțin înainte de răsăritul soarelui, va sta la acel cap o goeletă, care vă va lua, dacă veți sosi la timp.
- Dar la Bab el Qued se află o santinelă.
- N-aveți nici o grijă! O să vă lase să treceți. Știu cine e acolo de pază și l-am mituit. Va dormi când vom veni noi. Trebuie să merg și eu, așa că o să fim împreună.
- Atunci e în regulă. Și acu', să trecem la fapte. Caftanele!
- Mai întâi, să vă întreb ceva. Mergeți la Mascaret așa cum sunteți, sau v-ar conveni mai mult să nu fiți

recunoscuți mai târziu de servitorime?

— Firește că ar fi mai bine.

— Atunci lucrul se poate face ușor. Vă dau peruci și bărbi.

În vremea asta „regele cârpelor” stătea cu fiica sa în camera de la hotel. Stivuse dinainte-i un morman de hârtii, iar alături de ele se afla un portvizit umflat.

Un servitor bătu în ușă și intră.

— Au venit doi domni care doresc să vă vorbească, zise el.

— Cine sunt?

— Nu vor să-și spună numele.

— Atunci să plece cum au venit!

— Unul din ei spune că e vorba de niște furnituri.

— Atunci se schimbă problema. Să intre!

Servitorul se îndepărtă.

— Dragă Agnes, îi spuse Mascaret fiicei sale, deoarece e vorba de afaceri, lasă-mă, te rog, singur o jumătate de ceas.

Fata se duse în odaia ei și, în aceeași clipă, cei doi vizitatori intrară, înclinându-se până la pământ.

— Bună seara, domnilor, le răspunse Mascaret, cu ce vă pot fi de folos?

— Cu o informație, zise Moș Secret. Privitor la motivul prezenței dumneavoastră aici. Am auzit că sunteți pe cale de-a primi furnituri importante pentru armată.

— Asta așa e. Aș putea ști ce legătură există între prezența dumneavoastră și această chestiune?

— Deocamdată aceasta trebuie să rămână secret.

— Și numele dumneavoastră?

— Îl cunoașteți.

— Nu prea cred.

— Totuși.

— Atunci vă rog să veniți în ajutorul memoriei mele.

— Cu plăcere. Odinioară nu purtam aceste bărbi. Să le scoatem, deci.

- Dumnezeu! exclamă Mascaret. Moș Secret!
- Ei, vezi că acum mă recunoști?
- Și Grigaut!
- Da, Grigaut, Paița!
- Voi aici, în Alger? Sunteți pierduți, dacă vă descoperă.
- Nu ne pasă de asta!
- Ce doriți de la mine?
- Vei auzi îndată. Să ne așezăm!

Îl împinse pe Mascaret pe un scaun, iar el cu tovarășul său luară loc la dreapta și la stânga.

— Îți mai aduci aminte de ultima noastră întâlnire la Paris? întrebă Moș Secret.

- Da, oarecum.
 - Nu prea ai fost binevoitor atunci.
 - Nu neg.
 - Rămâi mult timp aici?
 - Intenționez să plec foarte curând.
 - La fel și noi. Nici pe noi nu ne mai atrage Algerul.
- Însă firește că dumneata poți pleca mai lesne ca noi.
- Cum asta?
 - Aveți mijloacele necesare călătoriei.

„Regele cârpelor” ghicise de mult gândurile celor doi și strădania sa era acum să le reducă pretențiile cât mai mult.

— Poate că aveți acum un avantaj față de mine, spuse el. Însă, vedeți, suma de care dispun e tocmai atât cât am nevoie să ajung înapoi la Paris.

— Sunt convins că numele dumitale e tot atât de cunoscut aici, ca și la Paris. Iar... fleacul ăsta de aici pare să fie destul de bine garnisit.

Zicând acestea Moș Secret arătă spre port-vizit. Mascaret puse repede mâna pe el, îl vârî în buzunar și zise cu nepăsare:

- Sunt contracte și alte hârtii, bani nu prea.
- Asta n-are cine știe ce importanță. Deocamdată avem treabă cu dumneata, nu cu port-vizitul.
- De ce sumă aveți nevoie?

— Hm! Poliția și-a întins labele după noi. Dacă vrem să ne punem la adăpost, trebuie să plecăm departe. Nici America nu prezintă siguranță. Astfel că nu ne rămâne decât Australia. Dacă vom călători cu clasa întâi, a doua sau chiar a treia, asta rămâne la aprecierea dumatăle.

Mascaret se sperie:

— Cum? Aud oare bine? Presupuneți cumva că aș putea să suport eu cheltuielile de călătorie?

— Firește că poți.

„Regele cârpelor” se ridică și zise:

— Domnilor, nu văd rostul continuării discuției. S-o scurtăm deci: ce sumă pretindeți?

Cei doi se ridicară și ei. Știau că venise momentul să spună lucrurilor pe nume.

— Bine! zise Moș Secret. Îți voi face pe plac. Dacă ne dai cincizeci de mii de franci, scapi de noi pentru totdeauna.

— Cincizeci de mii de...

Mascaret încremenise.

— Da, cincizeci de mii de franci. Ți se pare prea mult? Hotărăște-te!

În tonul și atitudinea celor doi ticăloși era ceva care-l făcu să-și dea seama de gravitatea situației. Oamenii aceștia ar fi fost în stare s-o termine repede cu el. Nu exista decât o singură soluție: să-i scoată afară pe cale pașnică. Se hotărâse deci să-i înșele, prefăcându-se că ar vrea să le reducă pretențiile.

— Cincizeci de mii e prea mult. Mă gândeam la vreo cinci mii...

— Nici nu stăm de vorbă.

— Să zicem șase mii?

— Exclus.

Mai încercă să se tocmească, dar cei doi nici nu vrură să audă. Atunci se prefăcu că n-are încotro și zise:

— Bine, veți avea suma. Mă duc la fika mea și...

— Pentru ce?

— Banii se află în odaia ei.

— Ah, așa! râse Paița.

— N-ai gândit rău, dragă *monsieur* Mascaret! zise și Moș Secret. Se vede lesne că nu urmărești decât să scapi de noi.

— Dar nu înțelegeți că nu vă pot da nimic dacă nu mă lăsați să aduc banii?

— Ia arată încoace portvizitul acela! Dacă nu-s bani într-însul, te poți duce la fiica dumitale însoțit de noi.

— Nu e nimic înăuntru.

Zicând acestea, făcu câțiva pași spre ușa care dădea în încăperea alăturată. Dar Moș Secret i se puse repede în cale și strigă:

— Stai! Scoate portvizitul!

— Vrei să strig după ajutor?

— Nu vei face asta.

Și unind vorba cu fapta, ticălosul îi puse lui Mascaret mâinile în beregată. Bătrânul încercă să scape, dar în aceeași clipă îl înhață și Paița și strânse atât de tare, încât nu trecu mult și „regele cârpelor” se prăbuși la pământ. Își pierduse cunoștința.

— Lasă-l să cadă! zise Moș Secret. Îi e de ajuns.

— Dar când se va trezi, o să ne trădeze, spuse Paița.

— Există un remediu pentru asta.

Și, fără să stea o clipă pe gânduri, înfipse adânc cuțitul în inima „regelui cârpelor”.

— Dumnezeule! exclamă Paița, speriat.

— Ei, nu fi copil! Siguranța mea e mai importantă decât viața acestui om. Hai să-l scotocim!

Scoase portvizitul din buzunarul lui Mascaret și exclamă surprins:

— Drace! Aici e o adevărată avere. Avem destul. Haide!

— Stai! Să ne punem la loc bărbile și perucile!

După câteva minute părăsiră hotelul.

Între odaia lui Mascaret și aceea a fiicei sale se mai afla una, astfel că fata nu auzise nimic din cele petrecute în camera crimei. După câțva timp, ea intră în încăperea

despărțitoare, să asculte dacă vizitatorii mai erau la tatăl ei. Neauzind nimic, deschise ușa. Cei doi plecaseră, dar părintele ei zăcea la pământ, cu un cuțit înfipt în inimă.

Scoțând un țipăt înflorător, fata se prăbuși lângă dânsul. Groaza nu-i îngădui să se gândească să scoată cuțitul din pieptul bătrânului. Luându-i capul între mâini, exclamă:

— Tată, tăticule! O, Dumnezeu sfinte! Tată trezește-te, trezește-te!

Îl zgudui și-l ridică, îi șopti la ureche cuvinte drăgăstoase. În cele din urmă el deschise ochii și-și aținti privirea-i sticloasă asupra ei.

— Tată, bunul meu tată! Spune-mi ceva! Mă vezi? Mă recunoști?

Privirea lui căpătă expresie. Își duse mâna la piept, și simțind mânerul cuțitului, păru să-și dea seama de seriozitatea situației.

— Agnes! șopti dânsul. A fost... Moș Secret. Și... Grigaut... Paiața!

— Dumnezeu sfinte! Te-au rănit! Au vrut să te ucidă!

Duse mâna la cuțit, dar el o opri:

— Nu... Aici am... oh, nu mai sunt.

— Ce, ce nu mai sunt?

— Banii. M-au jefuit.

Fata își dădu seama că pierdea un timp prețios, în loc să dea ajutor rănitului. Se ridică, dar el o reținu:

— Așteaptă, așteaptă! Trebuie să-ți...

Câteva picături de sânge îi ieșiră de pe buze. Ea le văzu și țipă înspăimântată.

— Ag... nes... Vino... ascultă-mă!

Ea se lăsă în genunchi alături de dânsul și-i privi îngrozită chipul pământiu.

— Eu... nu... nu... mă numesc Mascaret.

— Dar cum? întrebă ea, printre lacrimi.

— George... oh... acasă... la Paris... în casa de bani... hârțiile...

Rostise cuvintele cu ultima sfortare, apoi capul îi căzu pe spate. Îngrozită, ea se ridică și dădu buzna afară.

— Ajutor! Ucigașii! strigă ea, pe coridor, și se prăbuși la pământ.

Personalul hotelului alergă în grabă. Vestea se răspândi ca fulgerul și un medic adus în grabă îl examina pe Mascaret și spuse:

— Cuțitul a pătruns în apropierea inimii. Nu mai e nimic de făcut.

Cei doi criminali părăsiră hotelul fără nici o piedică. Trebuiau să se înapoieze la Sansjour, dar făcură un ocol, pentru a induce în eroare eventualii urmăritori.

Intrară într-o stradă, unde dădură de o masă de oameni, din mijlocul căreia răsunau strigătele:

— *Vive Napoléon!*

— *A bas les Prussiens!*

— *Revanche pour Sadowa!*

Pe ici, pe colo, se auzeau înjurături la adresa lui Bismarck. Cei doi se opriră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Paița.

— Nu știi încă? împăratul a declarat război Prusiei. Regimentele algeriene pornesc la luptă. Zuavii și turcomanii se și imbarcă.

— E adevărat?

— Da, da; doar auziți.

Paița vru să mai afle ceva, dar Moș Secret îl trase după dânsul.

— Idiotule! Nu știi că nu trebuie să fim văzuți?

Merseră înainte, ferindu-se de străzile luminate.

— Război! Război! zise Paița. Știi tu ce înseamnă asta?

— Că Prusia va mânca bătaie.

— Lasă Prusia! Vreau să zic, pentru noi.

— Pentru noi? Ai dreptate. Toată lumea va fi ocupată cu războiul. Nu vor avea timp de noi. Cred că putem cuteza să ne întoarcem la Paris. Dar la asta avem timp să ne gândim mai târziu. Haide!

Ajunseră la locuința lui Sansjour.

— Ei? întrebă bătrânul. Aveți bani?

— Da. Însă fără să ne prisosească.

— Nici nu-i nevoie.

— Cum stăm cu hârtiile?

— Sunt gata. Iată-le!

Le dădu câteva documente, printre care și două pașapoarte pe care cei doi le examinară.

— A mers al dracului de repede, râse Grigaut.

— Sunteți mulțumiți?

— Cât se poate.

— Cred că și banii voștri sunt tot atât de buni.

— Firește.

Cumpărară câteva obiecte de îmbrăcăminte și plătiră tot ce aveau de plătit. Sansjour puse banii în dulap.

Totul decurse apoi așa cum vorbiseră. Bătrânul îi conduse la vaporeș, așteptă până-i văzu îmbarcați, apoi se înapoie singur în oraș.

11. Dintele de leu

Încordarea dintre Franța și Prusia devenise foarte mare și începerea vijeliei era de prevăzut. Napoleon al III-lea produsese această furtună. Pentru a oferi stabilitate tronului său, ce se clătina din ce în ce mai tare, împăratul telegrafiasse reprezentantului său la Ems: *Brusquez le Roi*, ceea ce înseamnă: Insultă-l pe Rege! Benedetti se supuse. Pe promenadă, la Wiesbaden, se apropie de regele Wilhelm și-l „bruscă”. Se ceru rechemarea lui, cum bine anticipase Napoleon, care se gândise să dea o ocupație poporului nemulțumit. Spera că un război va oferi un luciu nou coroanei sale de tinichea. Știa că joacă *va banque*, dar nădăjduia să aibă, totuși, noroc. Urmarea fu declarația de război din partea Franței. Pe urmă, cazul fu preluat de presa franceză, dând naștere la multă bătaie de cap și agitație în rândurile populației, în special parizienilor.

În casa din Rue Richelieu, pe care o cunoaștem, sună clopoțelul, vestind vizitatori. Martin, care ajunsese la Paris înaintea stăpânului său, făcea în mare grabă bagajele, căci era timpul să se facă nevăzuți. Enervat de întrerupere, alergă la ușă, dar chipul i se luminează îndată, văzându-l pe noul sosit.

— Ah, monsieur Belmonte! V-ați întors și dumneavoastră?

— Precum vezi. Ceva nou? se interesă comerciantul de vinuri, când intrară în odaie.

— Un sac întreg.

— Iar recolta mea nu e defel mai puțin bogată.

— Cât mai rămânem aici?

— Cel mult până mâine. Lucrăm în noaptea asta, apoi putem pleca. Sper că vom reveni, dar nu ca negustori de vinuri.

— Bun! Dar știți ce descoperire am făcut, domnule Belmonte?

— S-auzim!

— Moș Secret e aici.

— Ești sigur?

— Da, L-am văzut chiar eu azi-dimineață în gara Versailles. Tocmai mă aflam acolo când intrase trenul. Mai era încă unul cu el, pe care nu știu de unde să-l iau. Dar ținuta și mersul său îmi păreau cunoscute. Poate că era deghizat.

— Încotro s-au dus?

— Au apucat-o chiar spre strada noastră și să vedeți coincidență, au intrat în casa de peste drum.

— Și nu te-ai luat după ei?

— Ba da, însă numai până în curte, să văd unde dispar.

— Și?

— Acolo, în casa din fund, la parter, se află o cârciumă. Mi-am așezat cufărul, ca să împachetez, aici la fereastră, și am supravegheat: n-au ieșit încă.

— De ce n-ai intrat și tu în cârciumă?

— Cum puteam să fac asta? Ar fi trebuit să mă deghizez.

— Atunci o s-o fac eu. Trebuie să știu cine e celălalt.

— Hm! O bănuială tot așa avea.

— Care anume?

— Mersul semăna aidoma cu al saltimbancului care frecventa localul lui Moș Secret.

— Te referi la Paiață, la Grigaut?

— Da.

— Dacă nu te-ai înșelat, ar fi o captură interesantă.

— Iar Moș Secret una și mai și. Doar a fost acela care a ținut-o captivă pe domnișoara von Perret, Paiața nu cred să fi fost amestecat.

— Pe mine însă mă interesează omul acesta din alt punct de vedere. Ai la îndemână fardurile și toate celelalte?

— Da.

— Atunci o să-mi fac imediat o mutră nouă. Trebuie să mă duc peste drum.

Martin deschise fundul dublu al cufărului și începu să caute ceea ce i se ceruse. Deodată se opri însă, pocni din degete și strigă:

— Mi-a venit o idee!

— Să auzim!

— Vreți să provocați arestarea lui Moș Secret?

— Firește.

— Atunci veți intra în contact cu poliția și de asta trebuie să ne ferim acum.

— Hârtiile mele sunt în perfectă regulă.

— Da, însă ce e bine, nu e rău. Știți cine ar avea cel mai mare interes să-l prindă? Generalul Perret. Ce-ar fi dacă l-am trimite pe Moș Secret generalului, la castelul Malineau?

— Cum vrei să faci asta?

— Nu-i prea greu. Presupun că Moș Secret a venit numai pentru scurt timp aici, cu vreo treabă oarecare. În orice caz, e limpede că se ascunde. Are nevoie de un adăpost, unde să nu fie recunoscut. Ce-ar fi dacă i l-am oferi la castelul Malineau?

— Nu e rea ideea. Ia să ne gândim. Trebuie să văd întâi ce-i pe acolo, înainte de a lua o hotărâre. Firește, dacă celălalt e într-adevăr Paița, nici că s-ar putea o cursă mai bună pentru ei. Înainte de toate vreau să mă schimb.

Cu ajutorul lui Martin, se transformă atât de mult, încât nimeni nu l-ar fi putut recunoaște.

Cum se explică faptul că Hohenthal se interesa atât de mult de Paiță?

Cititorul știe că el primise misiunea să spioneze fortăreața Metz și împrejurimile. Pe când se afla acolo, îi dădu în gând să plece la Ortry și să intre în legătură cu colegul său de spionaj aflat acolo. Și a fost o adevărată surpriză să recunoască în doctorul Müller pe prietenul său Richard von Greifenklau!

Povestindu-și unul altuia aventurile prin care trecuseră, veni vorba de Paiață și de legătura pe care o avea acesta cu dispariția copiilor generalului von Eschenrode. Hohenthal fu foarte necăjit la gândul că nu trebuise decât să întindă mâna, la Paris, ca să-l înhațe pe ticălos și să-i stoarcă taina. Richard îl rugă ca, la înapoierea în capitală, să încerce să-l regăsească.

Ne putem închipui deci surpriza plăcută a lui Hohenthal când, abia înapoiat la Paris, află de prezența Paiaței.

Belmonte trecu strada și intră în curtea casei cu pricina. Acolo băgă de seamă că pomenita cârciumă era o speluncă ordinară, ceea ce-i convenea de minune. Intră și se văzu într-o încăpere scundă și întunecoasă, în care duhnea a rachiu prost și tutun.

La o masă stăteau cei doi pe care îi căuta.

Salută și se așează la masa vecină, indivizii răspunseră morocănos și păreau că n-au chef să se împrietenească cu el. După câțva timp însă, Belmonte își trase scaunul lângă ei.

— *Messieurs*, e cumva unul din dumneavoastră patronul? întrebă el.

— Nu! răspunse Moș Secret, peste umăr.

— Dar unde e?

— Acolo, afară, și arată spre ușa din fața intrării.

Belmonte bătu în masă și patronul intră; ceru de la el un rachiu, pe care-l căpătă îndată.

— Ești străin în strada asta? întrebă cârciumarul.

— Da.

— Îmi închipuiam. Cel puțin la mine nu te-am văzut.

— Sunt chiar străin de oraș. N-am fost încă la Paris.

— Și primul drum l-ai făcut aici? Ciudat!

— Cum adică?

— Păi, nu pari să fi trecut încă de vârsta serviciului militar, și acum fiecare soldat trebuie să se ducă la regimentul său.

— Foarte adevărat, și tocmai de aceea am și venit la Paris. Trebuie să mă duc și eu pe câmpul de luptă și acasă n-are cine să mă înlocuiască. Caut om în loc pe aici.

— Ah, așa! Atunci mult noroc!

Cârciumarul plecă și Belmonte dădu pe gât o înghițitură din rachiul prost. Ceilalți doi îl priviră bănuitor.

— Pot să te întreb de unde ești? intră în vorbă Moș Secret.

— De prin ținutul Metzului. E o poveste afurisită.

— Adică?

— Tatăl meu e intendent al castelului și în același timp administrator al domeniilor. Din cauza războiului, aproape toți oamenii noștri pleacă, așa că se simte lipsa lor. Nu se găsesc pe acolo oameni în loc și tata m-a trimis la Paris să caut. Până acum am găsit numai unul, dar am nevoie de trei.

— Ce fel de slujbe sunt?

— Una de pădurar și alta de ajutor. Nu-i nevoie de cunoștințe speciale.

— Ce fel de recomandații cere tatăl dumitale?

— Recomandații? De nici un fel.

— Doar n-o angaja pe oricine!

— Din păcate, da. E bucuros să găsească pe cineva.

Interveni o pauză. Belmonte luă un ziar și citi. Cei doi sușotiră între ei:

— Tu ce zici, Paiato?

— N-ar fi rău.

— Pădurar... stai în pădure, nimeni nu se sinchisește de tine. Și povestea ar fi acoperită de uitare, încetul cu încetul.

— Așa e.

— Și apoi, individul ăsta nu pare prea deștept. Dacă și taică-su e pe măsura lui, suntem la adăpost acolo. Să vorbesc cu dânsul?

— Dacă vrei tu! Dar înainte trebuie să ne ducem la îndeplinire planul nostru.

— Firește. Pentru asta e de ajuns seara de azi. Casa mea e goală de tot. Îndată ce se va întuneca, putem intra neobservați. Într-o jumătate de ceas treaba e făcută și apoi am sfârșit cu Parisul.

— Și chestia cu dintele de leu e în regulă?

— Da, îl mai am încă. E împreună cu celelalte lucruri.

— Mergem cu el la contele Caligny?

— În privința aceasta, mai trebuie să chibzuim. Eu socot treaba primejdioasă, dar pe de altă parte îi putem storce o sumă frumoasă.

— N-ar fi fost nevoie, dacă afurisita aceea de poliție n-ar fi dat publicității numerele bancnotelor.

— N-aveam cum să știm că Mascaret le scosese cu puțin înainte de la bancă, care a trimis apoi însemnarea sumelor. La conte, însă, trebuie să te duci tu, eu nu mă pot arăta.

Moș Secret se întoarce spre Belmonte și-i zise:

— Vrei să te așezi puțin aici, lângă noi?

— Pentru ce? întrebă celălalt, prefăcându-se mirat.

— Am dori să vorbim cu dumneata în chestiunea aceea.

Poate cunoaștem pe cineva pentru tatăl dumitale.

— Ar fi minunat.

— Poate chiar doi.

— Mai bine! Cine-s aceia?

— Chiar noi.

— Ah, dumneavoastră? Atunci trebuie să vă întreb cine sunteți.

— Uite aici pașaportul meu.

— Și al meu.

Belmonte examina cele două pașapoarte și păru mulțumit.

— Bun, bun! zise el. Trebuie să vă spun însă că n-am fost împuternicit să fixez și leafa. Asta e treaba tatălui meu.

— Oh, nu e nici o grabă!

— Când puteți intra în slujbă?

— Imediat. Când te înapoiezi dumneata?

— Îndată ce-i voi fi găsit pe cei doi oameni care îmi mai lipsesc. Pe unul îl am deja; cu dumneavoastră treaba este gata.

— Dar noi mai avem azi o mică trebușoară de aranjat. Poate că sfârșim mai repede și atunci putem pleca cu trenul de noapte. Vrei să ne mai întâlnim astă-seară aici?

— Când?

— O să se facă târziu. Poate pe la unsprezece.

— Voi fi punctual.

— Atunci ne-am înțeles. Dar cum se numește locul acela unde ne vom duce?

— Castelul Malineau, lângă Etain.

Moș Secret izbuti cu greu să-și înfrâneze un gest de surpriză.

— Al cui e castelul? întrebă el.

— Al baronului von Courcy.

— Eu credeam că e al generalului Perret.

— A fost, dar l-a vândut.

— Așa! Boierii locuiesc acolo?

— Nu. Doar noi locuim. E izolat, dar e frumos. O să vă placă.

Părăsi cârciuma înaintea lor și izbuti să ajungă neobservat la locuința sa.

— Ați fost acolo? întrebă Martin.

— Da. Aveai dreptate, e Moș Secret.

— Și celălalt?

— Paiața.

— Ați vorbit cu ei?

— Ba ceva mai mult, i-am și angajat ca pădurari la castelul Malineau.

— Plecăm amândoi cu dâșii.

Istorisi convorbirea avută cu ei și încheie:

— Așadar, ești și tu angajat, anume ca grădinar, să zicem. Acum trebuie să scriu repede o scrisoare la Malineau.

— Generalului?

— Nu, lui Mélac. Vreau ca generalul să nu știe nimic înainte de vreme. Rămâi aici la fereastră și supraveghează casa de peste drum. Curând se face seară și atunci ne așezăm amândoi la pândă.

Termină scrisoarea, pe care Martin o duse imediat la poștă, apoi se deghizară amândoi și ieșiră. Își ziseră că Moș Secret și Paița vor ieși acum și ei împreună.

Nu trecu mult și ticăloșii se iviră și o luară încetișor în josul străzii.

— După ei! zise Belmonte. Tu pe o parte și eu pe alta. Nu trebuie să ne zărească, însă.

Se despărțiră și, după câțva timp, băgară de seamă cu uimire că cei doi se îndreptau spre strada unde fusese spelunca lui Moș Secret. Acolo, Paița rămase în stradă, desigur de pază. În schimb, tovarășul său, după ce se uitase cu băgare de seamă de jur-împrejur, se strecură înăuntru prin una din ferestre, al cărei geam îl sparse fără zgomot.

După vreo jumătate de ceas se înapoie și se îndepărtă cu Paița. Cei doi urmăritori rămaseră la distanță potrivită, în urma lor.

Drumul ducea spre o stradă elegantă, unde criminalii se opriră câteva clipe în fața unei case cu înfățișare de palat. Paița intră, iar Moș Secret se retrase pe partea cealaltă.

— Ce-o fi căutând individul în casa asta? întrebă Martin.

— Și eu aș vrea să știu. Fără un motiv temeinic n-ar cuteza un individ ca el să intre într-o astfel de casă. Trebuie să aflui cine locuiește aici.

— Atunci să trecem pe dinaintea casei.

— Asta n-ar fi bine. Presupun că cei doi se vor înapoia la cârciumă, unde mă așteaptă. Așadar, dacă vrem să rămânem în urma lor, trebuie să-i așteptăm să treacă.

— Atunci, e mai bine să mergem noi înaintea lor.

— Nu. Trebuie să aflăm cui aparține palatul. Hai să intrăm în gangul acesta, care nu e luminat!

Se furișară cu precauție și de acolo supravegherea intrarea casei în care dispăruse Paița.

Nu trecu mult și auziră pași apropiindu-se.

— Înapoi! îi șopti Belmonte servitorului său.

Abia avură vreme să se afunde cu câțiva pași în gang, că... Moș Secret intră și el acolo, unde părea că vrea să-și aștepte tovarășul. Belmonte și Martin rămaseră nemișcați, silindu-se să nu facă nici cel mai slab zgomot.

* * *

Când Paița intră în palat, un servitor îl luă la rost, întrebându-l pe cine căuta.

— Aici locuiește contele de Caligny? se adresă el.

— Da.

— E acasă domnul conte?

— Pentru dumneata, nu cred.

— Poate, totuși. Am de vorbit cu el.

Servitorul îl măsură din cap până în picioare, apoi zise:

— Eu te-aș sfătui să renunți.

— Și eu te sfătuiesc, la rândul meu, să aștepti până vei vedea cum hotărăște domnul conte.

— Bine... Urcă la etajul întâi și anunță-te acolo!

Paița făcu întocmai și, când fu sus, îi spuse camerierului:

— Spune-i stăpânului dumitale că am de vorbit urgent cu domnia sa în privința domnului căpitan.

— Adică a domnului cel tânăr?

— Da.

— Numele dumitale?

— Îl voi spune domnului conte.

Camierul șovăi o clipă, apoi intră, totuși, în camera de fumat, unde se afla tânărul conte Caligny, care fusese la Berlin sub identitatea pictorului Haller.

— Ce e? întrebă acesta.

— Un străin dorește să vorbească cu conașul, tatăl dumneavoastră.

— Tata n-are timp.

— Omul stăruie și susține că vine într-o problemă care vă privește pe dumneavoastră.

— Pe mine? Cine să fie omul acesta?

— Zice că-și va spune numele conașului.

— Asta sună misterios. O să-l primesc chiar eu. Să intre!

Servitorul deschise și Paiața intră. Când îl văzu pe ofițer în locul tatălui acestuia, nu-și putu ascunde încurcătura. Caligny-Haller îl măsură din cap până-n picioare.

— Ce poștești? îl întreabă el, bănuitor.

— Aș dori să vorbesc cu domnul, tatăl dumneavoastră!

— El n-are timp. Comunică-mi mie ce ai să-i spui!

— Vedeți că asta nu se poate.

— Pentru ce nu? Vii pentru mine, după cum mi s-a spus, astfel că pot cere să aflu ce dorești. Vorbește, deci!

Grigaut făcu o mișcare, ca și cum ar fi vrut să se îndepărteze repede.

— Stai! îl opri căpitanul. Vei rămâne aici! Îmi pari cam suspect. De ce nu vrei să-ți spui numele? Vrei să vorbești cu tata despre mine, și anume într-o chestiune pe care eu nu trebuie s-o aflu. Îți poruncesc să-mi spui despre ce e vorba!

— E cu neputință!

— Cunoaștem noi asta. Voi trimite după polițiști.

Făcu un pas spre masa pe care se afla clopoțelul. Paiața fu cuprins de o spaimă de nedescris. Cu poliția nu trebuia să dea ochii în nici un caz.

— Mă iertați! zise el. Dacă trebuie să tac, e în însuși interesul dumneavoastră.

— Așa!? Și pentru ce?

— Pentru că nu știu dacă cunoașteți sau nu secretul.

— Care secret?

— Că nu sunteți fiul contelui Caligny.

Căpitanul se făcu alb ca varul.

— Eu nu sunt fiul lui? Ești în toate mințile, omule?

— E așa cum spun.

— Aș avea chef să pun să te aresteze ca pe un nebun scăpat din balamuc.

— N-o veți face. Nu voiam să vă spun nimic, dar acum că m-ați silit, v-aș ruga să-l chemați pe domnul conte, bătrânul. El va confirma ceea ce am spus.

Căpitanul se uită la străin cu ochii holbați.

— Cine ești dumneata? întrebă el.

— Sunt un biet om, tâmplar de meserie, și mă numesc Merlin.

— Urmează-mă!

Căpitanul îl prinse de braț și-l împinse în bibliotecă. Acolo stătea la masa de lucru bătrânul conte, care ridică privirea, surprins.

— Iartă-mă că te deranjez, tată, zise tânărul. Îl cunoști pe omul acesta?

Contele Caligny se ridică și se uită la Paiată.

— Nu, răspunse el, nu l-am văzut niciodată.

— Pare să fie nebun. Susține că n-aș fi fiul tău.

Contele tresări puternic, dar se stăpâni repede.

— Atunci e într-adevăr sărit la minte, spuse el. Alungă-l!

Un singur om cunoștea taina, un fost slujbaș de-al său, actualul Moș Secret. Deoarece acesta dispăruse și era de presupus că nu se va mai înapoia, bătrânul se simțea în siguranță.

Dar Paiata nu se dădu bătut atât de ușor.

— Vă rog să mă credeți, domnule conte, spuse el, că sunt în toate mințile! Da, ați avut un fiu care a murit. Soția dumneavoastră era slabă și bolnăvicioasă și nu trebuia să afle de moartea băiatului. Pentru a o cruța, ați făcut din dragoste pentru dânsa un pas greu. I-ați ascuns moartea fiului și ați luat în locul lui un alt copil, de aceeași vârstă. Asta a fost cu puțință datorită faptului că soția dumneavoastră, din pricina stării șubrede a sănătății sale, plecase pentru câțva timp în străinătate.

— Cine ți-a istorisit basmul acesta?

— Nu e nici un basm, ci purul adevăr. L-ați însărcinat atunci pe camelierul dumneavoastră să caute un copil potrivit.

— Ce tot îndrugi acolo?

— I-ați acordat încredere acestui om, dar mai târziu el v-a înșelat speranțele. Și atunci l-ați alungat. Omul a devenit cunoscut și temut sub numele de Moș Secret.

— Mărturisește, de unde ai aflat toate astea?

— Chiar de la Moș Secret.

— Ticălosul minte!

— O, nu, căci eu sunt acela care i-am făcut rost atunci de copil.

— Dumneata?

— Da.

— Și când s-a întâmplat povestea asta romantică?

Paiața spuse anul, luna și ziua. Contele Caligny se ridică. Se clătină pe picioare și își duse mâinile la cap.

— Tată, strigă căpitanul, dovedește-i acestui om că se înșală!

Contele se întoarse într-o parte, luptând cu sine însuși. Apoi se adresează iar Paiaței:

— Intră în odaia alăturată și așteaptă acolo până te voi chema!

Ticălosul se supuse. Tatăl și fiul erau singuri acum.

— Ce înseamnă asta, tată? întrebă tânărul.

— A venit prea repede. Nu-l pot contrazice, Bernard..., a spus adevărul.

Ofițerul se sprijini de masă. Tremura din tot trupul.

— Dumnezeu! gemu el. Eu... nu-s fiul tău?

Contele Caligny îi prinse cu dragoste mâinile și zise:

— Ba ești, totuși, fiul meu; ești și rămâi copilul meu. Nu trebuia să afli niciodată că te tragi din alți părinți, dar acum că a apărut omul acela, mi-e cu neputință să te mai mint. Șezi jos.

Amândoi luară loc, față în față.

— Așa e, cum spune el, reluă bătrânul. Soția mea s-a îmbolnăvit greu de pe urma nașterii singurului nostru copil. L-a lăsat pe acesta în seama mea și a plecat într-o călătorie, ca să schimbe clima. Obligațiile mele de atunci nu mi-au îngăduit s-o urmez. Copilul a murit. Știam că dânsa nu va supraviețui acestei dureri și trebuia s-o salvez pe femeia iubită. Atunci i-am dat servitorului misiunea să-mi caute alt copil.

— Și acest copil... eram eu?

— Da.

— Și cine... sunt adevărații mei părinți?

— Un biet cizmar.

— Dumnezeuule... Dumnezeuule!

— Reculege-te! Ceea ce auzi nu e o nenorocire, ci un noroc pentru tine.

— M-au vândut! M-au vândut!

— Erau săraci. Știau că pian aceasta îți asigurau o fericire pe care ei nu ți-o puteau oferi.

— Și totuși, nu mă pot împăca cu gândul de a fi copilul altor părinți, nu al tău... ah... nu fiul... dumneavoastră.

— Bernard! Ce-ți dă în gând! strigă contele. Totul rămâne așa cum a fost. Ești fiul și moștenitorul meu. Eu te iubesc.

— Ai... ai vorbit singur cu părinții mei?

— Nu. Totul s-a făcut prin servitor.

— Atunci nu știi dacă mai trăiesc sau nu?

— Nu. Te-au cedat cu totul.

Căpitanul începu să umble agitat prin cameră, în cele din urmă se opri în fața bătrânului și întreabă:

— Și acum, după ce ne-am lămurit, vrei ca totul să rămână așa cum a fost?

— Firește.

— Tată, eu...

Nu putu vorbi mai departe, căci îl podidiră lacrimile. Bătrânul îl strânse la piept și-i zise:

— Liniștește-te, Bernard! Îmi ești tot atât de scump ca propriul meu copil.

— Dar cu ce gând a venit încoace omul acela? Spunea că servitorul tău m-a preluat de la el.

— Mă voi informa.

Contele deschise ușa și-l chemă pe Paiață.

— Sustii, deci, că Moș Secret a primit atunci copilul de la dumneata? îl întreabă el.

— Da.

— El însă spunea că-l primise de la un biet cizmar...

— A mințit, ca să păstreze pentru el banii pe care dumneavoastră i-ați destinat părinților.

— Nemaipomenit! În cazul acesta vei fi fiind dumneata tatăl?

— Nu. E vorba de un copil găsit.

— Așadar părinții săi sunt necunoscuți?

— Da.

— Cine l-a găsit?

— Eu. Mă aflam atunci în drum spre Paris, în Munții Ardenne am descoperit în zăpadă un copil pe jumătate înghețat, pe care l-am luat. Nimeni n-a vrut să-l primească, așa că l-am adus cu mine la Paris. Atunci l-am întâlnit pe servitorul dumneavoastră, care a văzut copilul și l-a luat.

— Dar autoritățile n-au pornit cercetări să dea de urma părinților copilului?

— Nu. Eu nu cunoșteam legile și mă socoteam îndreptățit să consider copilul drept proprietatea mea.

— Poate că a fost părăsit.

— Eu cred mai curând că a fost pierdut. Unui copil părăsit i se ia tot ce ar putea duce la recunoașterea originii sale.

— Și copilul acesta avea vreun semn asupra sa?

— Da. Un dinte de leu, atârnat de un lanț de aur.

— Un dinte de leu? Ciudat! Mai există?

— Cred că ar putea fi găsit.

— Cum? interveni repede căpitanul. Cine-l are?

— Asta nu vă pot spune, deocamdată.

— Pricep. Desigur că e vorba iar de o răsplată.

Paiața zâmbi stingherit și zise:

— Domnule căpitan, ați fi murit înghețat atunci dacă nu v-aș fi luat cu mine.

— Asta poate fi așa cum spui. Mai departe!

— Sunt foarte sărac...

— Dintele mai există? întrebă bătrânul conte

— Îl voi procura, dacă veți binevoi să vă gândiți că...

— Cât ceri? întrebă contele, nerăbdător. Dumneata ai găsit copilul și, desigur, ești în posesia dintelui. Dă-l înapoi și îți garantez o răsplată mulțumitoare.

— Atunci am încredere. Aici e!

Scoase lanțul cu dintele și-l dădu bătrânului conte. Tatăl și fiul examină obiectul.

— Dumnezeule! exclamă bătrânul. O coroană de conte.

— Adevărat! murmură căpitanul. Dintele acesta l-am purtat eu?

— Da, cu lanțul atârnat de gât, răspunse Paiața.

— De ce nu mi l-ai dat atunci împreună cu copilul?

— Voi fi sincer cu dumneavoastră: mă gândeam că aș putea obține mai târziu o răsplată mai mare.

— Omule, ai făcut o adevărată crimă! Dar nu ți-o pun la socoteală... Unde locuiești?

Paiața dădu o adresă oarecare.

— Ești gata să juri, întrebă tânărul, că eu sunt acela pe care l-ai găsit atunci?

— Da.

— Și că purtam atârnat la gât lăncișorul acesta?

— Da.

— Îmi voi nota adresa și te voi căuta la timpul convenit. Dar de ce ai venit tocmai azi la noi?

— Nevoia... despre care vă vorbeam.

— Bine! zise contele. Ai nevoie de bani?

— Da, foarte mulți.

— Cam cât?

— La asta încă nu m-am gândit.

— Pricep! zise bătrânul, privindu-l scrutător. Vrei să ne vinzi taina și să-ți plătim atât cât valorează ea pentru noi. Am ghicit?

— Da, domnule conte!

Bătrânul Caligny trase un sertar, luă un pachet cu bancnote și scoase dintr-însul câteva.

— Nu suntem încă siguri de dumneata, zise el. Trebuie să vedem întâi cum se desfășoară povestea asta. Îți dau acum o mie de franci, iar mai târziu, când vom fi lămuriiți, te vom răsplăti după merit. Mai ai ceva de spus? se interesă bătrânul conte.

— Nu.

— Atunci pleacă! Te vom căuta cât de curând.

Paiața mulțumi, vârî banii în buzunar și plecă.

Pe chipul său se oglindea dezamăgirea că nu-l găsisese singur pe bătrân, să fi putut scoate mai mult de la el. Trecu strada, morocănos, și, când ajunse pe dinaintea gangului în care se ascunsese Moș Secret, se auzi striga:

— Pst! Paiațo!

— Sunt gata. Haide! spuse Grigaut.

— Nu, nu! replică fostul cârciumar. Trebuie să vedem dacă nu cumva se ia cineva după tine. Vino înăuntru aici pentru câteva clipe. Ei, cum ți-a mers?

— Prost.

— Ai bani?

— Nici o centimă.

— Dracu' să-i ia pe avarii ăștia! Dar nu cumva ai dat dintele de leu?

— Din păcate, l-am dat.

— Ești nebun?

— Ce puteam să fac? În loc să fiu dus la bătrân, m-am pomenit la cel tânăr, care m-a amenințat cu poliția. Am scăpat mințindu-l că l-am găsit, când era copil, în Munții Ardenne, cu dintele atârnat de lăntșorul de la gât.

— Desigur că au întrebat cine ești?

— Da. Și le-am spus că sunt tâmplarul Merlin.
— Și unde locuiești?
— Am indicat o stradă și un număr la întâmplare.
— Și spuneau că te vor vizita?
— Da. Și atunci îmi vor da răsplata.
— Atunci ne-am ars.
— Încă nu. Mi-au spus să mai vin.
— Și dacă te caută și nu te găsesc?
— Înseamnă că nu și-au notat bine adresa mea.
— Ei, dintele tot nu le folosește la nimic. N-o să-l descopere niciodată pe contele acela von Eschenrode. Hai să mergem!

— Ne-au cam pus răbdarea la încercare, zise Martin, după ce bandiții părăsiseră gangul. Am stat aici, fără să ne mișcăm, un sfert de ceas încheiat.

— Dar am fost răsplătiți în chip strălucit.
— Strălucit? Nu prea văd.
— Ceea ce am auzit acum e de mare valoare.
— Vorbeau de un dinte, de o coroană de conte, de un copil. Ce legătură există între toate astea?
— Îți voi spune mai târziu. Acum să ne luăm după ei.
Ajunseră la cârciuma unde își dăduseră întâlnire.
— Să intru și eu? întrebă Martin.
— Nu e nevoie. Scoate-ți barba și peruca și du-te acasă. Vin și eu îndată.

Intrând în cârciumă, găsi acolo mai mulți clienți. Moș Secret și Paița stăteau retrași într-un colț. El se așeză lângă dâșii și căpătă un pahar cu rachiu.

— Ei, v-ați hotărât?
— Da, mergem, răspunse Moș Secret.
— N-o să vă pară rău, zise Belmonte. La noi și cu noi nu se trăiește rău.
— Când plecăm?
— Celălalt pe care l-am angajat nu e liber decât mâine dimineață la opt.
— Atunci trebuie să așteptăm și noi până atunci.

— Da. Și seara ajungem la castelul Malineau.

12. Capcana

Doctorul Bertrand stătea în odaia sa de lucru și citea ziarele. Se vedea după fața sa că nu era bine dispus. Deodată auzi bătăi în ușă și, la încuviințarea sa, intră... căpitanul Richemonte.

Medicul se ridică și salută.

— Dumneavoastră, domnule căpitan? Auzisem că ați lipsit mai mult timp de la Ortry.

— Acum însă m-am întors. Îmi dai voie să iau loc?

Se așază și-l privi oarecum ciudat pe Bertrand.

— Domnule doctor, dumneata ești medicul meu de casă...

Celălalt încuviință din cap.

— În această calitate te bucuri de încrederea mea...

— Mulțumesc.

— Știi asta?

— Dacă aș fi crezut că nu mă bucur de încredere, aș fi renunțat la onoarea de a fi medicul dumneavoastră de casă.

— Și totuși s-au întâmplat în ultimul timp unele fapte care... dar să trecem peste asta! Ești austriac?

— Născut.

— Și cu inima?

— Da.

— Atunci trebuie să-i urăști pe prusaci.

— Nu urăsc nici un om numai pentru că aparține unei anumite națiuni.

— Asta e un fel de a vorbi. Prusia și-a bătut joc în chip rușinos de Austria și acum își va primi pedeapsa. Franța înaintează spre Berlin. Vei avea prilejul să te răzbuni.

— La ce fel de prilej vă referiți?

— N-ai citit proclamația împăratului?

— Ba da.

— El cheamă poporul la arme.

— Cheamă armata.

— Nu numai armata, ci întregul popor. Ne vom ridica toți ca unul. Franța va deveni un uriaș înarmat. Pământul se va cutremura sub pașii ei. Se formează grupe de franctiri. Conducerea unei mari părți din această organizație mi-a fost încredințată mie. Te vei alătura și dumneata.

— Eu? Ca francțiror?

— Da, însă nu combatant. Ți acord rangul de medic de regiment. Avem nevoie de medici. Ești cel dintâi căruia îi dau prilejul să cucerească glorie și onoare.

— Mulțumesc, domnule căpitan, dar trebuie să refuz.

— Refuzi? Pentru care motiv?

— Am obligații față de oraș. Mi s-a indicat și cercul de activitate. Nu pot pleca.

— Asta înseamnă pur și simplu că nu vrei. Dar dacă vei fi silit? Avem nevoie de medici.

— Bolnavii mei au și ei nevoie de mine.

— Sună frumos ce spui dumneata. Aproape că pare să fie adevărat ceea ce se șoptește despre dumneata.

— Ce anume?

— Ai fost supravegheat. În ultimul timp s-au conturat niște bănuieli.

— Cu ce mă fac vinovat?

— Zău? N-ai avut legături cu acel doctor Müller?

— Firește, doar chiar dumneavoastră mi l-ați recomandat.

— A fost un nerecunoscător. Apoi mai ai la dumneata un om care colindă ca spion prin tot ținutul.

— Cine e acela?

— Culegătorul de buruieni.

— El mi-a fost recomandat de contesa Marion și de domnișoara Nanon.

— Acestea două sunt tot atât de puțin vrednice de încredere ca și acel cocoșat, doctor în filosofie. Cum se numește culegătorul de plante?

- Schneeberg.
- Un nume german. Este deci neamț?
- Cred că elvețian.
- Unde se află acum?
- Nu știu. L-am concediat.
- Bine ai făcut. Apoi, a fost văzut la dumneata americanul acela, Deephill.
- Și pe el l-am cunoscut prin dumneavoastră.
- Mi-a fost recomandat. Am fost înșelat în privința lui. Așadar, refuzi slujba de medic de regiment?
- Datoria îmi ordonă să rămân pe loc.
- Vezi să nu regreti! Devii suspect prin acest refuz. Vei fi luat la ochi.
- E o amenințare?
- Nu, o prevenire. Și încă ceva, ce știi despre locul unde se găsește nepoata mea?
- Asta trebuie să știți dumneavoastră mai bine, domnule căpitan.
- Da, firește! Dar cunoști și dumneata locul unde se află?
- Nu. Oamenii spun că ați dus-o pe nepoata dumneavoastră într-un loc sigur, pentru că ați prevăzut ce vremuri vor veni.
- Cine spune asta nu greșește prea mult. Trebuie să plec acum, dar nu renunț cu totul la ideea de a te avea ca medic de campanie în trupa mea.
- Doctorul îl conduse până la ieșire, apoi se întoarse în odaia sa. Se auziră din nou ciocănituri în ușă.
- Intră!
- Un bărbat ca de vreo cincizeci de ani, înalt și bine legat, intră.
- Doctorul Bertrand? Întrebă el.
- Cu ce vă pot servi?
- Vă aduc complimente de la mister Deephill din Berlin, precum și de la miss de Lissa, Nanon și Madelon.
- Îi cunoașteți pe toți aceștia?

— Da.

— Dar bine, domnule, vii din Berlin și cutezi să apari în acest ținut?

— Sunt prevăzător.

— Dar e cineva de la care nu mi-ai transmis salutări.

— De la cine?

— De la doctorul Müller.

— Acesta n-are de ce să vă transmită salutări, pentru că se află în fața dumneavoastră.

Aceste cuvinte străinul le rosti cu glasul lui Müller. Dar chipul său era cu totul altul. Medicul se apropie de el să-l privească bine.

— Ce măiestrie! exclamă. Da, dumneata ești, domnule doctor. Dar, Dumnezeule! cât pe ce să dai de el aici, la mine.

— De bătrân?

— Da. L-ai observat?

— Firește. L-am văzut intrând și am așteptat să plece. A pomenit ceva despre ai săi?

— Nu. Susține însă că știe unde se află domnișoara Marion.

— Ce altceva ar putea spune?

— Firește. Dar nu mă așteptam să te revăd atât de curând, domnule doctor.

— Trebuia să mă întorc, și încă la dumneata.

— Cred că-mi vei acorda încredere. Sunt german cu trup și suflet, deși doar german-austriac. Provincia în care locuiesc acum a fost răpită Germaniei, ea e pământ german. Războiul nu este îndreptat împotriva Prusiei, ci împotriva întregii Germanii, astfel că nu mă fac vinovat de trădare, dacă te voi lăsa să lucrezi în voie.

— Dă-mi voie să-ți strâng mâna. Ești un adevărat prieten!

— Mulțumesc. Și când te gândești că a venit la mine căpitanul ăla să mă facă medic de regiment.

— În care regiment?

— La franctirori.

— Și ce-ai răspuns?

— Firește c-am refuzat, ceea ce a avut drept urmare felurite amenințări din partea sa.

— Ca să fiu sincer, trebuie să-ți spun că țin mult să știu când urmează să intre în acțiune franctirorii.

— Asta îți pot comunica. Armata urmează să fie trimisă cât mai repede înspre frontiere. Franctirorii, firește că trebuie să apară ca din pământ îndărătul soldaților obișnuiți. Până la trecerea graniței, fiecare rămâne la casa lui.

— În cazul acesta mi-a venit inima la loc, căci știu că cei o sută de mii de franctirori nici nu se vor pune în mișcare, cu excepția câtorva.

— Serios?

— Absolut sigur.

— Războiul va avea loc în țara dușmană, asta e adevărat. Dar, înainte să treacă francezii granița, noi le-o vom lua-o înainte.

— Asta m-ar bucura, dar după câte am auzit și am citit aici, este imposibil. Nici Prusia și nici celelalte țărișoare germane nu sunt înarmate.

— Dar uitați-vă la mine! Nu sunt prusac?!

— Ba da, și încă unul foarte impunător.

— Și nu mă aflu, deja, în Franța? Fiți atent cum vor evolua lucrurile! Prin înaintarea noastră rapidă, nu numai că vom preîntâmpina intențiile dușmanului, dar vom strivi sub călcâi și viermuiala otrăvitoare a franctirorilor.

— Presupun că te-ai înapoiat atât de repede de dragul depozitelor de armament care se află aici?

— Da. Și în această privință am o rugămintă la dumneata. Va sosi un prieten al meu, care ți se va recomanda.

— Va fi bine venit. Cum îl cheamă?

— Un nume oarecare, nu-l știu încă. Te rog să-i oferi ospitalitate. Va trăi foarte retras la dumneata; cel mult dacă

va face o plimbare seara sau în cursul nopții. Trebuie făcute inofensive munițiile care se află în subteranele de la Ortry. Voi vizita deci, cu acest prieten, pivnițele acelea. Ne-am pregătit explozibilul necesar. După aceea va trebui să plec înapoi, dar el va rămâne și, îndată ce se va încredința că a sosit momentul, va arunca totul în aer.

— Va fi un adevărat cutremur de pământ.

— Așa e. Vrei deci să-l primești pe prietenul meu?

— Când sosește?

— Probabil mâine seară. Răgazul care îmi rămâne până atunci îl voi folosi pentru o mică excursie.

— Firește, la castelul Malineau.

— Ai ghicit. Ai primit vreo veste de la domnișoara Marion?

— Din păcate, nu. Dar cum au mers treburile la Berlin? Deephill și-a găsit tatăl și s-a împăcat cu el?

— Da. Au cam fost încurcături, despre care îți voi istorisi însă cu alt prilej.

— Și pictorul cel gras?

— El a aranjat, de fapt, totul. Tot el m-a rugat să mă duc la Malineau și s-o salut pe Marie Mélac. Asta ar fi tot ce-aș avea să-ți comunic deocamdată. Și acum, dă-mi voie să plec.

— Cobori din tren la Metz?

— Da.

— Și de acolo?

— Voi lua o trăsură.

— Ești prea legat în felul acesta. N-ai vrea să iei calul meu? În felul acesta vei fi propriul dumitale stăpân.

— Firește că ar fi mai plăcut, dar n-aș vrea să bat la ochi în gara de aici cu calul dumitale.

— Atunci merg cu el, înainte, îl predau la vagonul de animale și-ți înmânez recipisa. Va fi noapte când vei ajunge la Malineau. Dar dacă ești privit ca suspect la Metz?

— Nu mă tem de asta.

Peste câteva ceasuri, doctorul Müller coborî din tren la Metz și încalecă pe calul doctorului Bertrand.

Se făcuse întuneric. Calul obosi curând și, în apropiere de Canflans nu mai putu continua drumul, astfel că Müller se văzu nevoit să tragă la hanul satului.

În cârciumă se aflau mulți clienți, dar numai bătrâni, căci tinerii fuseseră mobilizați. La o masă stăteau patru oameni, care păreau străini de localitate. Poate că a lor era trăsurica ușoară, la care erau înhămați doi cai, și care se afla în curte.

Müller ceru o gustare și un pahar cu vin. În vreme ce mânca, trase cu urechea la convorbirea celor patru.

— Cât mai e până la castelul Malineau? întrebă unul din ei.

— Mai avem două ceasuri de drum.

Auzind acest din urmă glas, doctorul Müller ridică surprins capul și aruncă o privire cercetătoare asupra celui ce vorbise. Luă apoi un aer nepăsător și, înclinându-se politicos, se adresa celor patru:

— Domnii vor să meargă la Malineau?

Cel ce vorbise primul ridică privirea, apoi zise:

— Da, domnule.

— Și eu vreau să merg într-acolo, dar nu cunosc drumul. Mă primiți cu dumneavoastră?

— De fapt, trăsură e prea mică chiar și pentru noi, dar vom găsi o soluție.

— În privința asta, să n-aveți grijă. Am calul meu.

— Cu atât mai bine. Rămânem, deci, împreună.

După câțva timp străinul se ridică și ieși. Müller îl urmă, fără să bată la ochi. Celălalt se opri după colțul casei.

— Greifenklau! exclamă el.

— Hohenthal! Numai pe tine nu m-aș fi așteptat să te întâlnesc aici. N-ai fost încă acasă?

— Nu. În ultima clipă am primit un contraordin. Dar tu parcă plecaseși?

— Da, însă m-am înapoiat, precum vezi. E și Martin al tău cu tine, nu?

— Da.

— Și ceilalți doi?

— Nu i-ai văzut niciodată pe indivizii ăștia?

— Nu.

— Vezi că sunt bine deghizați; îți povestisem de curând de aventura mea pariziană, când a fost răpită contesa von Perret. Îți mai amintești de ticălosul care a făcut mârșăvia?

— Da. Am citit și prin gazete. A izbutit să scape. Îl chema Moș Secret.

— Exact. Ei bine, află că e aici cu mine.

— Care din cei doi?

— Cel mai mărunțel.

— Bravo! Asta e o captură!

— Dar și celălalt!

— Cine e?

— Individul pe care o să-l ai tu. Fritz al tău îi duce dorul, anume de dragul dintelui de leu.

— N-o fi Grigaut, Paiața?

— Ba chiar el. Dar deghizat pe cinste.

— Minunat! Dar cum ai ajuns să pui laba pe dânșii?

— În modul cel mai simplu. Eu mă numesc Mélac, tatăl meu e intendent la castelul Malineau și i-am angajat pe cei doi ca pădurari.

Hohenthal îi povesti pe scurt totul și, când sfârși, zise:

— Acum crezi că e el?

— Da, cred. Slavă Domnului că am pus în sfârșit mâna pe individ! Dar din cele ce ai auzit în gangul acela din Rue Richelieu reiese că tânărul Caligny ar fi fratele bunului meu Fritz. După toate probabilitățile, cam așa ar fi.

— Cât de aproape s-a aflat de părinții săi și cât de mult m-a izbit asemănarea cu Fritz! Care vasăzică, are și el un dinte de leu?

— Da. Paiața a fost nevoit să i-l dea.

— Bine, foarte bine. Dar ce-ai de gând să faci la Malineau cu cei doi indivizi?

— Pe Moș Secret aş vrea să-l dăruiesc generalului von Perret.

— O să se bucure. Dar pe celălalt?

— Cu ăsta aş avea un plan cu totul deosebit. Dacă-l predăm poliției franceze, va fi pedepsit pentru furt și uciderea din neglijență a ficei sale vitrege, iar pentru tine rămâne pierdut, mai ales în împrejurările actuale. Mai bine să fie judecat în Prusia, unde i-a răpit pe cei doi copii. Pe mine mă cunoaște acum, dar tu l-ai putea momi peste graniță.

— Nu-i rea ideea. La Malineau, firește că va fi și el închis, împreună cu Moș Secret. Eu îl voi elibera și...

— Minunat! Da, așa vom face.

— Va căpăta încredere în mine și mă va urma, socotindu-se mai în siguranță în Germania decât aici, în Franța.

— Așa e. Numai că n-aș vrea să călătorești împreună cu noi. Mai bine o iei înainte și-l previi pe bătrânul Mélac. E drept că i-am scris, după cum ți-am spus, dar tot e mai bine să știe când sosim.

Martin veni la ei și le spuse că Moș Secret și Paița începeau să se neliniștească.

— Bine, vin îndată, spuse Belmonte. Richard, la Etain vom mai sta de vorbă câteva clipe. Vei spune că pleci abia mâine la castel, și îți iei rămas-bun de la noi, te prefaci că te duci în odaia ta, însă, de fapt, pornești înaintea noastră, fără să fii observat.

Așa se și întâmplă.

La Etain traseră la han. Greifenklau spuse că, fiind atât de târziu, nu mai voia să meargă la castel și ceru o cameră. Își luă rămas-bun și se retrase, dar în taină încalecă și porni în galop spre Malineau.

O dusesse pe Marion acolo, deci cunoștea ținutul, între sat și castel curgea o apă mică. Descăleca, se spală de farduri, își puse o altă perucă, pe care o avea la el, de

asemenea cocoașa. După aceea călări mai departe spre castel.

Aproape toate ferestrele primului etaj erau luminate. Asta ar fi putut trezi bănuiele Paiatei și lui Moș Secret. Sări de pe cal, îl legă și bătu la ușa locuinței intendentului. Bătrânii și nepoata se aflau împreună.

— Domnul doctor Müller? întrebă Mélac surprins.

— Da, eu sunt. Te rog, domnișoară, du-mi repede calul în grajd! Nimeni nu trebuie să-l vadă.

Marie se duse îndată, iar Müller se adresă bunicului ei:

— Ai primit azi din Paris o scrisoare? Ai priceput ce scrie într-însa?

— Nu chiar. Se spune acolo că am un fiu, care...

— Nu-i timp de pierdut. Iată despre ce este vorba, pe scurt: castelul acesta nu mai aparține domnului general Perret, ci a fost vândut unui anume baron de Courcy, care întâmplător se află azi aici. Mai departe: domnul Belmonte, care a salvat-o atunci pe tânăra dumitale stăpână, l-a prins pe răpitor și pe unul din complicii săi. Pentru a-i putea aduce înapoi fără să atragă bănuiele, s-a dat drept fiul dumitale.

— Acum pricep cum stau lucrurile.

— Bun! Cei doi ticăloși sunt deghizați. Ei căutau un loc unde să se poată ascunde în siguranță și atunci domnul Belmonte le-a spus că dumneata ai nevoie de doi pădurari. I-a angajat ca atare și, peste un sfert de ceas, va fi aici cu dâșii. Îi vei primi prietenos, le vei da de mâncare, apoi le spui să vină la baron, care-i va angaja. Firește că-i vei duce la general. Ce se va întâmpla acolo, se va vedea. Domnul Belmonte îl aduce cu sine și pe servitorul său Martin, pe care-l cunoști. Servitorul a fost și el angajat, ca grădinar. Nu veți fi deci singuri cu criminalii. Dacă nu vei ști ce să faci, lasă-l pe domnul Belmonte să lucreze. Comunică toate astea și domnișoarei Marie, să nu facă vreo greșală. Eu mă duc acum sus, la domnul general.

Servitorul generalului îl recunoscuse imediat și-l anunță. Îi găsi pe toți adunați în sufragerie. Generalul îi ieși prietenos înainte și-i întinse mâna. Apoi, arătând spre Marion, întrebă:

— Probabil că ai venit să te interesezi cum îi merge protejatei dumitale?

— Știu că domnișoara de Sainte-Marie se află în bună pază. Am venit pentru altceva. Vă rog, Excelență, puneți să se stingă toate luminile, afară de cele dintr-o singură cameră. Vă voi explica mai târziu motivul. Acum n-avem timp de pierdut.

După câteva minute numai sufrageria mai era luminată. Müller se adresă acum generalului:

— A fost o măsură necesară, Excelență. Veți primi în vizită pe cineva care nu trebuie să știe că vă aflați aici. E vorba de... Moș Secret.

Toți tresăriră la auzul acestui nume.

— Moș Secret? Moș Secret? se auzi de pretutindeni. Ce vrei să spui cu asta?

— Este însoțit de unul din complicii săi, pe care domnișoara de Sainte-Marie îl cunoaște. E vorba de acel om numit Paița, care a provocat moartea ficei sale adoptive cu prilejul unei reprezentații de circ la Thionville.

Greifenklau povesti cum stăteau lucrurile, fără a pomeni însă numele lui Belmonte și Martin.

De afară se auzi huruitul unei trăsurii.

— Ei sunt! zise falsul doctor Müller. Ceea ce înseamnă că n-am stins prea devreme luminile.

— Dar cine sunt cei doi care îi aduc pe ticăloși? întrebă generalul.

— Nu mi s-a îngăduit să spun, zâmbi Müller. Unul din ei trece drept fiul intendentului dumneavoastră, Mélac, după cum v-am spus. Ar fi bine, Excelență, să faceți rost de ceva arme. Cei doi indivizi nu prea sunt vrednici de încredere. Puneți să se ia jos cuțitele de pe masă!

Între timp noii sosiți coborâseră din trăsură și intraseră la intendent. Belmonte îi întinse mâna bătrânului Mélac.

— Bună seara, tată. Uite c-am venit!

— Bună seara, fiule! După cum văd, n-ai făcut drumul degeaba.

— Așa e. Țsta e grădinarul și ceilalți doi oameni pentru pădure. Le-am cercetat hârtiile și le-am găsit în regulă.

— Bun. Întâmplarea face ca boierul să fi venit pentru o zi la castel. N-ai fi de părere să-i prezentăm imediat pe acești trei oameni?

— N-ar fi rău. Dar să se odihnească mai întâi câteva minute.

Luară loc. Lui Moș Secret și Paiatei nu le venea la socoteală să vorbească cu baronul, dar nu-și trădară nemulțumirea.

— Mâncăm ceva, sau urcăm mai întâi? întrebă Belmonte.

— Mai bine mergem sus, sugeră Mélac.

— Poate că-i o idee bună! Veniți, domnii mei!

Porniră cu toții, în timp ce intendentul se duse să-i anunțe. Nu trecu mult și un servitor deschise ușa, lăsându-i să intre. În sufragerie se aflau Müller și Mélac. Servitorul se retrase și nici Moș Secret, nici Paița nu băgară de seamă că încuiase ușor ușa pe dinafară.

Müller, Belmonte și Martin țineau mâinile în buzunare, strângând revolverele.

— Durează cam mult! șopti Moș Secret, care nu prea mai era în apele sale.

— Răbdare, spuse Belmonte. Ah, vin...

Ușa alăturată se deschise și generalul intră, urmat de nepoata sa și de Marion.

Moș Secret se dădu înapoi, speriat. Ochii îi ieșiseră din orbite, de groază.

— Mii de draci! Suntem trădați, strigă el. Să fugim! Zbughește-o, Paiță!

Sări spre ușă, dar trei revolvere sclipiră la lumina candelabrului.

— Nu toate gloanțele-și nimeresc ținta! Înapoi! Repede, repede!

Încercă să spargă ușa, care era încuiată. Veniră, însă, în grabă, și din cealaltă parte, doi servitori înarmați.

— Nu vă mai osteniți degeaba! strigă generalul. Sunteți arestați.

— Cu ce drept? întrebă Moș Secret, obraznic, punându-și ultimele speranțe în deghizarea sa.

— Nu vă faceți de râs! Ați fost recunoscuți. Măștile nu vă servesc la nimic.

— Așadar, trădați! Și de către cine? Stați, ticăloșilor, că vă arăt eu vouă!

Se năpusti asupra lui Martin, dar acesta îi dădu un pumn atât de tare în tâmplă, încât se prăbuși la pământ.

— Legați-i! porunci generalul.

Paiața nu opuse nici o rezistență. Tovarășul său era leșinat, astfel că amândoi fură legați și închiși separat în două pivnițe.

— Și acum, să vă mulțumesc, se întoarce generalul spre oaspeții săi. Care din voi este fiul bătrânului meu Mélac?

— Eu, Excelență, răspunse Belmonte.

— Pot afla numele dumitale adevărat?

— Îl cunoașteți, Excelență.

— Nu prea cred.

— Totuși.

Zicând aceasta, luă o sticlă cu apă de pe masă, turnă puțin pe batistă, și-o trecu peste față și își îndepărtă barba și părul. Martin făcu la fel.

— Domnule Belmonte! exclamă generalul.

— Într-adevăr, domnul Belmonte! zise și Ella von Perret, împreunându-și mâinile de bucurie.

— Martin! Martin! se auzi atunci un glas dindărătul lor.

Era frumoasa Alice, care stătuse sfioasă la o parte tot timpul.

Întrebările și răspunsurile începură acum să curgă din toate părțile, până ce generalul propuse:

— Masa a fost întreruptă într-un chip atât de neașteptat, încât trebuie s-o începem din nou. Cu prilejul acesta vom avea timp să lămurim totul.

Familia Mélac fu și ea invitată. Mâncară și băură cu toții, iar după masă se formară grupuri mici. Müller se folosi de prilejul acesta ca să schimbe câteva cuvinte cu Marie Mélac.

— Am să-ți transmit complimente de la un anumit pictor, îi zise.

— De la domnul Schneffke? întrebă ea, roșind.

— Da. Afară de complimente, încă ceva.

Scoase din buzunar o scrisoare, pe care o dădu fetei. Ea mulțumi și dispăru în grabă, s-o citească.

— Încă o dată ai fost dumneata salvatorul, îi spuse Marion lui Müller.

El nu răspunse, mulțumindu-se să-i sărute mâna.

La fereastră stăteau Belmonte și Ella.

— Dumneata pari să fii Providența mea, spuse. Apari atunci când te aștepți mai puțin.

— Și sunt binevenit?

— Un salvator e totdeauna binevenit.

De ușa care dădea în încăperea alăturată stătea sprijinită Alice. Martin se apropie de ea.

— Asta e rândunica mea iubită, căreia vreau să-i fac un cuibuleț. Nimeni să nu se uite înapoi. Haide!

Fără ca ea să se poată împotrivi, el o trase în camera vecină, o strânse la piept și o sărută.

— Te bucuri că am venit înapoi, Alice?

— Oh, cât de mult! Cât timp rămâi?

— Câteva ceasuri, doar.

— Dar te vei întoarce?

— Firește! Și curând de tot, ca să te iau pe tine, scumpo.

Ceva mai târziu, Greifenklau și Hohenthal stăteau împreună și discutau serios.

— Când pleci? întrebă Hohenthal.

— Cât de curând cu putință.

— Și-l iei pe Paiață cu tine?

— Da.

— Atunci nu poți trece prin Metz, căci acolo ți-l vor lua. Un individ dintr-ăsta n-are voie să pună piciorul într-o fortăreață în astfel de vremuri. Și cum îl vei trece peste graniță?

— Asta-i întrebarea. Doi călăreți și un cal.

— Ia trăsura! Calul îl legi la spate. Vinzi apoi totul și-mi dai mie suma la prima ocazie.

— Asta s-ar putea, dar cum pleci tu?

— Împrumut o trăsură până la gară. Nu te îngriji de mine. Cât rămâi la Thionville?

— Încă trei zile.

— Atâta nu pot aștepta eu. Ne vom întâlni, deci, la Berlin. Dar vezi să nu-l scapi din ochi pe ticălos!

Paiața zăcea legat pe pământul tare al pivniței. Renunțase la orice speranță și se credea pierdut. Rachiul îi anihilase voința, astfel că acum plângea ca un copil.

Deodată, ciuli urechea. Auzi că zăvorul era tras încetișor.

— Pst! E cineva aici? întrebă un glas.

— Da, șopti Paiața.

— Arestații?

— Numai unul.

— Unde e celălalt?

— Nu știu.

— Deci nu te pot elibera decât pe dumneata. N-am timp să scotocesc prin tot castelul. Haide!

— Sunt legat.

— Am cuțit.

Peste câteva clipe se strecurară afară, până în apropierea păduricii unde se afla trăsura, îndărătul căreia era legat calul. Urcară și porniră în galop.

Greifenklau își scosese iar cocoașa și deghizarea. Arăta ca înainte de a veni la castel. Paiața îl privi pe furiș.

— De ce mă ajuți? întrebă el.

— I-am spionat pe însoțitorii dumitale și am băgat de seamă că te înșală. Te-am auzit vorbind și dialectul dumitale mi-a atras atenția. Ești german?

— Cam așa.

— Și eu sunt de dincolo. De aceea m-am hotărât să te scap. Asta a fost ușor, căci aveam treabă la castel. Am rămas doar de formă în urmă, la Etain.

— De unde ai căpătat trăsură asta?

— Am „împrumutat-o”. Doi nu puteam călări pe calul meu. Pierderea trăsurii e o treabă meritată pentru indivizii care te-au atras în cursă.

— Încotro mă duci?

— La Thionville.

— Aoleu!

— Să n-ai nici o grijă. Mergem la un prieten al meu, unde vei fi în deplină siguranță. Apoi, la prima ocazie, trecem frontiera. Compatrioții trebuie să se ajute în vremuri ca acestea. Vei afla mai târziu cine sunt eu.

La doctorul Bertrand i se dădu Paiaței o cameră.

Peste câteva zile porniră pe jos spre frontieră și abia când fură dincolo luară trenul până la Köln. Acolo, însă, Paiața fu arestat la hotel, fără să-și dea seama pentru ce. Când i se luă interogatoriul, întrebă de motivul arestării și i se răspunse că va fi dus la Berlin, unde va căpăta lămuriri.

13. Prăbușirea

La 19 iulie a fost predată la Berlin declarația de război din partea Franței, iar la 28 a aceleiași luni Napoleon al III-lea a preluat la Metz comanda supremă asupra armatei Rinului, după ce predase regența împărătesei Eugenie.

Armata franceză intenționa să facă o plimbare la Berlin, după cum se spunea la Paris, însă împrejurări nefavorabile făcură ca lucrurile să se desfășoare altfel. Corpurile de armată germane trecură granița dușmană, luându-i prin surprindere pe francezi. Pe patru august, armata Kronprințului a luat cu asalt Weissenburg și Geisberg. Două zile mai târziu a avut loc glorioasa bătălie de la Woith, unde a fost distrusă armata lui Mac Mahon. După care, au urmat bătălii după bătălii. Forțele de luptă franceze au fost împinse înapoi. Au fost obligate să se retragă din ce în ce mai mult. Nu au găsit timp să se adune pentru regroupare. La Paris s-a declarat starea de asediu.

Nimeni nu se înfurie mai mult de înaintarea germană ca bătrânul căpitan Richemonte. Mai întâi primise ordinul să facă ultimii pași pentru organizarea grupurilor sale de francțirori, abia când armata franceză va fi trecut frontiera germană. Lucrurile nu mai ajunseră însă aici. Și, deoarece conducătorii erau prea ocupați ca să se gândească și la dânsul, bătrânul „mâncător de nemți” rămase fără nici un fel de instrucțiuni. Acum sălășluia la Ortry, plin de ură și foarte furios. Nu putea acționa de capul său, deoarece trebuia să fie mereu pregătit de luptă, imediat ce i s-ar fi ordonat.

Ură față de nemți exista, bineînțeles, și în această zonă. Totul stagna. Muncitorii nu aveau de lucru, așa că își umpleau timpul îndeletnicindu-se cu noutățile războiului. Și, cum ultimele știri favorizau pe nemți, e de la sine înțeles că supărarea creștea din ce în ce mai mult.

Se luminase de ziuă, când câțiva călăreți trecuseră printr-o pădure aflată la vreo două ceasuri de drum de Ortry. Cotiseră la sud de pe șoseaua care duce de la Marzig la Sierk, ca să ajungă neobservați la Thionville. Erau în număr de doisprezece, îmbrăcați civil. Din când în când, unul se oprea și tăia cu cuțitul o bucată din scoarța unui copac, dintr-aceia care mărgineau drumul îngust. Era un semn pentru cei ce urmau să vină după dânșii.

În frunte călărea un bărbat viguros, cu fața arsă de soare și gura împodobită de o mustăcioară care părea foarte proaspătă. Acest călăreț era... cocoșat. Lumina era tot mai puternică, astfel că se putea vedea la mare depărtare. Unul din călăreți se adresă cocoșatului:

— Cum stăm, domnule căpitan? Ajungem curând la fața locului? Douăsprezece ore în șa...

— Ți se pare prea mult, domnule sublocotenent?

— Nu; știi doar. Dar pentru că această călătorie era legată de primejdii mari, n-am vrut să risc pielea armăsarului, și am luat gloaba asta, care abia de se mai ține pe picioare.

Un alt călăreț se adresă sublocotenentului, declamând câteva versuri hazlii ale lui Uhland, la auzul cărora ceilalți râseră.

— Pst! Mai încet, domnilor! zise cocoșatul. Ne aflăm în țara dușmană. Ah... uite colo arborele. Așteptați!

Înfipse pintenii în burta calului și porni în galop. Dintr-o parte se vedea coroana deasă a unui stejar ridicându-se deasupra celorlalți copaci. Căpitanul se opri lângă trunchiul lui, unde dădu peste un tânăr:

— Noroc! spuse cocoșatul. Ești aici, ceea ce înseamnă că a mers bine?

— Totul în ordine, domnule locotenent.

— Oho! Am fost avansat căpitan.

— Felicitările mele, domnule căpitan.

— Mulțumesc. Ai ținut mereu sub ochi locul ales?

— Da. Nu vine niciodată cineva în văgăuna aceea adâncă din inima pădurii. În vâlceaua alăturată ar putea găsi adăpost zece escadroane.

— Am numai două și o companie de vânători. Când ai primit ordinul meu?

— Alaltăieri seara. Dar, domnule căpitan, cum puteți cuteza să mergeți cu oamenii aceștia printr-un ținut dușman, pentru a ocupa un castel care se află de asemenea în mijlocul țării inamice?

— Nu-i atât de greu precum crezi. Am călărit numai noaptea și am evitat locurile populate.

— Dar v-ar putea întâlni totuși cineva.

— S-a întâmplat și asta.

— Deci ați fost descoperiți?

— Suntem doisprezece oameni în ariergardă. Cine ne-a întâlnit a fost arestat și predat urmăritorilor, în felul acesta am făcut câțiva prizonieri, pe care îi vom elibera abia mâine. Thionville e ocupat de francezi?

— Da.

— Deci ți-a fost cu neputință să rămâi la doctorul Bertrand?

— Da, am fost nevoit să plec. Dar am găsit un loc minunat. Și chiar la Ortry, la unul din sat, pe care bătrânul l-a alungat din slujbă. Trec drept o rudă a sa. Omul acela e atât de pornit împotriva căpitanului, încât mă pot bizui pe el. Și apoi mi-a fost recomandat de doctorul Bertrand, care l-a iscodit înainte.

— Cum stăm cu franctirorii?

— Așteaptă doar semnalul.

— Acesta se va da încă astăzi. Suntem bine informați. Ai vreo idee la cât se ridică numărul lor?

— Se vorbește de cinci sute, care se vor înarma la Ortry.

— Îi vom aresta. Altfel e totul în regulă?

— Da. Rezervele sunt toate și aici aveți cheile.

Cocoșatul le luă în primire.

— Arată-mi acum ascunzătoarea noastră. Acolo voi avea destul timp să-ți expun planul meu. Haide!

Călărețul cocoșat nu era nimeni altul decât Richard von Greifenklau. Tânărul în civil era sublocotenentul Zander, căruia Greifenklau îi lăsase în seamă supravegherea Ortryului, atunci când plecase de acolo.

Se întoarse pe șoseaua unde așteptau ceilalți, în aceeași clipă sosi în goană un călăreț în uniformă de sublocotenent de ulani.

— Trupa principală este la numai cinci sute de pași înapoi, domnule căpitan, raportă el. Să descălecăm?

— Nu, apropiati-vă!

Trupa se puse iar în mișcare și intră în pădure.

Într-o jumătate de ceas ajunseră la văgăuna care ducea la valea închisă din pădure. Acolo fură așezate santinele, care primiră ordinul să captureze orice persoană care s-ar fi arătat sus.

Ofițerii ținură sfat, iar la sfârșit civilii plecară cu Greifenklau, ca să-și întipărească bine tainele de la Ortry, pentru ca la timpul potrivit să nu facă vreo greșală. Fritz Schneeberg, de asemenea în civil, li se alătură.

Căpitanul Richemonte se afla în camera sa ele lucru împreună cu alți câțiva bărbați, oamenii săi de încredere, care urmau să formeze mai târziu statul său major. Ținea în mână un carnet, din care citea următoarele:

„La 19 iulie declarația de război. A doua zi luptă la Wehrden. La 23 încăierarea la Hagenbach, defavorabilă nouă.

De asemenea luptele de la Weissenburg și Wörth pierdute. Generalul Douay mort. Cartierul general dușman la Kaiserslautern.”

— Dracu' să-i ia pe ticăloșii aceia! scrâșni unul din cei de față.

Cu o înjurătură, Richemonte zvârli carnetul pe masă.

— Ce ziceți voi de asta?

— Eu cred că-i cu neputință, răspunse unul.

— Și eu! zise un altul. Cine-i vinovat de toate acestea?

— Hm!

— Da, hm! Acum nu se poate spune încă nimic. Diavolul e în cartierul general al blestemaților de nemți. Dar ticălosul acela de Moltke să nu-și închipuie că ne-o va face ca odinioară Blücher. Ei, ce vrei tu?

Întrebarea era adresată servitorului care intrase.

— O scrisoare, domnule căpitan.

Bătrânul o deschise și citi. Fruntea i se încruntă și scoase o înjurătură.

— De necrezut! exclamă apoi. Armata noastră a trecut înapoi pe Mosel, la Metz, iar germanii au depășit de mult liniile principale de la Saar-Union, Grand-Tenquin, Faulquemont, Fouligny și Retangs. Cavaleria lor se află deja la Luneville, Metz, Pont à Mousson și Nancy.

Se auziră blesteme și înjurături din toate părțile.

— Tăcere! porunci căpitanul. Asta nu e totul. Marele cartier general al dușmanului se află deja la Verny, în valea Senei. Calea ferată spre Paris e distrusă la Frouard, iar Bazaine a luat comanda supremă a întregii armate. Nancy e ocupat și împăratul a plecat de la Metz la Verdun. Prusacii împing trupele noastre până sub tunurile de la Metz. Știți voi ce înseamnă toate acestea?

— Că Metzul va fi asediat.

— Da. Și dacă Metz e pierdut, totul se duce de râpă. Acum nu mai aștept nici o clipă. În timp ce câinii aceia de nemți vor împresura cetatea, noi le vom slobozi din spate gloanțele și-i vom nimici. Nu aștept să primesc ordin, ci voi lucra pe cont propriu.

Exclamații de aprobare se auziră din toate părțile.

— Bine, dați semnalul. Azi la miezul nopții oamenii să se adune în taină în parc.

— De ce în taină?

— Nu vă dați seama de ce? Ar fi putut dușmanul să ajungă atât de departe, dacă n-ar fi fost informat exact în toate privințele? Are spioni dibaci, asta e sigur. Și tocmai noi, ca franctirori, trebuie să fim cu mare băgare de seamă, căci dreptul internațional interzice crearea organizațiilor de acest tip. E sigur că nemții vor apărea și aici și nu trebuie să afle că locuitorii acestui ținut au pus mâna pe arme. De aceea se cere băgare de seamă. Îndată ce voi mai primi mâine alte vești...

Fu întrerupt de intrarea lui Charles Berteu și a prietenului său Ribeau.

— Domnule căpitan, vești importante! spuse Ribeau, căzând pe un scaun și ștergându-și nădușeala de pe frunte. Chiar foarte importante.

— Bune?

— În primul rând, una proastă: câinii aceia de nemți sunt, parcă, în cârdășie cu dracul. Prusacii au ocupat Vigneules și au intrat în St. Mihiel. Fortăreața Marsal s-a predat și în fața localității Bar-le-Duc se văd deja ulani. Unul din generalii dușmani înaintează de la Metz la Verdun.

— Pe toți dracii! Asta e linia noastră de retragere.

— Din nenorocire. Stăm prost. Se vorbește deja că dușmanul va numi pe unul din generalii săi ca guvernator al Alsaciei.

Bătrânul lovi cu piciorul în pământ.

— Atunci nu trebuie să mai pierdem nici o clipă. Bazaine e la Metz și Mac Mahon se află în Châlons, să-și aducă trupele. Desigur că intenționează să vină apoi înapoi, ca să despresureze Metzul. Dar dacă dușmanul va înainta spre Verdun, atunci îi va fi cu neputință mareșalului să facă asta. Trebuie deci să puneți și voi mâna pe arme și încă imediat.

— Asta și vrem! Așteptăm numai instrucțiunile dumneavoastră.

— Le veți primi. Câți oameni puteți aduna?

— Cinci sute.

— Adică tot atâția câți am eu. Împreună vom avea o mie de oameni. Cu asta se poate face ceva. Unde vă adunați?

— La Fleurette, în spatele castelului Malineau. Și numele acesta mă duce la a doua veste pe care am să v-o comunic și care e bună. Aflați deci c-am găsit-o pe domnișoara Marion.

— Ah! Unde e?

— Chiar la Malineau, la fiica generalului Perret. Și mai e o a doua doamnă acolo. Am aflat că domnișoara Marion îi spune mamă, iar ceilalți îi zic „doamna Liama”.

— Liama! exclamă bătrânul. Ah, Liama! Berteu, vestea aceasta valorează aur. Trebuie să pleci imediat.

— Pentru ce?

— Trebuie să te duci la Fleurette și să-i strângi pe oamenii noștri. Preiei până una-alta comanda și pui stăpânire pe castelul Malineau, unde le vei lua în primire pe cele două femei. Eu te urmez și oamenii mei se vor uni cu ai dumitale. Împăratul va abdica în curând. Voi înjgheba o conducere provizorie și se va produce o zăpăceală de care noi vom profita. Domnilor, urmați-mă în subterane, ca să știți ce aveți de făcut deseară.

Toți se îndreaptă spre ușă. Bătrânul ridică, însă, mâna:

— Nu, nu pe acolo. Există un alt drum. Uрмаți-mă.

Deschise dulapul din perete și-i invită pe oameni să intre. Încuie apoi iar ușa și o luă înaintea celorlalți.

— Stați. Pst! exclamă deodată și ascultă cu încordare o clipă, apoi urmă: Mi s-a părut că aud pe cineva acolo, jos. Dar aici nu poate intra nimeni. Să mergem mai departe, deci.

Și totuși, se înșela. Greifenklau pătrunsese în gangurile subterane, pentru a le arăta colaboratorilor săi. Când fu gata cu treaba asta, îi lăsă pe ceilalți să aștepte în ultima galerie și pătrunse cu Fritz în interiorul castelului. Vroia să știe unde se afla căpitanul Richemonte.

Norocul fu de partea lui și putu să asculte convorbirea care avusese loc în odaia căpitanului, îndată ce auziră că

bătrânul avea de gând să meargă în subterane, se îndepărtară. Greifenklau izbuti să coboare mai repede, dar însoțitorul său, neobișnuit cu scara, înainta mai încet și, odată ajuns jos, se poticni, chiar. Greifenklau îl luă de mână, dar tocmai atunci auzi exclamația căpitanul Richemonte.

— Stai pe loc, îi șopti lui Fritz.

Auziră lămurit ce mai adăugă căpitanul și când porniră iarăși francezii, o luară la goană, mai departe, până când fură în siguranță.

Când ajunseră la tovarășii lor, Greifenklau le ordonă să-l urmeze, și-i duse prin gangul care sfârșea la *Trou du Bois*. Afară, le spuse:

— Le va da drumul pe aici. Aș ține mult să aflu ce-și vor spune. Tocmai deasupra acestei gropi crește o tufă în care mă voi ascunde.

— Și noi unde așteptăm?

— Colo sus, în măraciniș. Dacă va fi să dau de necaz, descarc revolverul și veniți înapoi.

Greifenklau se vârî sub tufă, unde se întinse pe burtă, iar ceilalți îl acoperiră cât putură mai bine.

Trecu cam mult până când fu ridicată lespede de pe groapă și francezii ieșiră.

— Așadar, v-ați notat totul, domnilor? întrebă Richemonte. Luați astă-seară masa cu mine și fix la ora 12 ne ducem în subterană. Dumneata, Levers, nu vei putea lua parte la cină, deoarece trebuie să-i aștepți aici pe oameni. Firește că vei închide la loc intrarea și-i aduci pe toți în încăperea cea mare, depozitul de îmbrăcăminte. Fiecare primește o bluză și o caschetă, apoi armele. Las deschisă bolta aceasta și puteți începe cu îmbrăcatul, în caz că voi întârzia. Asta e tot ce mai aveam să vă spun. La revedere, domnilor!

Le strânse mâna și bărbații plecară. Numai doi rămaseră cu el, Berteu și Ribeau.

— Când să vă aștept la Fleurette, domnule căpitan? întrebă Berteu.

— Foarte curând. Pe partea aceasta a Moselului nu e nimic de făcut pentru noi. Ne mai rămâne deschis drumul prin Briey și pe acesta îl vom folosi. Vom porni încă în cursul nopții.

— Și eu să pun stăpânire pe castelul Malineau?

— Neapărat.

— Ce pretext să invoc? Castelul aparține contelui Perret, care e general francez.

— Aș! General în rezervă. Un pretext se găsește lesne: ai auzit că nemții vor să ia castelul, astfel că ai venit să-l aperi.

— E bine. În felul acesta sunt ocrotitorul castelului și al femeilor.

— Acestea nu trebuie să observe, până la venirea mea, că sunt prizonierele dumitale.

— Dar ce mă fac dacă armata a ajuns deja la castel? În cazul acesta nu voi putea cere să mi se dea comanda.

— Firește că nu. Dar atunci va trebui să supraveghezi ca nepoata mea și Liama să nu se îndepărteze. Restul îl voi hotărî eu când voi veni acolo. Alte întrebări?

— Nu. Sper să ne revedem curând.

— Cu siguranță. Vă doresc succes.

— Vă mulțumim, domnule căpitan.

Berteu și Ribeau pleacă, iar căpitanul se înapoie în galerie. Greifenklau ieși cu băgare de seamă din ascunzătoarea sa și se duse la camarazii săi, cu care porni înapoi spre valea închisă.

El și Fritz Schneeberg mergeau înainte, deoarece cunoșteau drumul. Fritz fusese demult recunoscut ca fiu al generalului von Eschenrode. Greifenklau stărnise o adevărată furtună în viața de familie a rudelor sale. Singurul fapt care ajunsese la cunoștința lumii era, însă, numirea lui Fritz ca sublocotenent. Greifenklau se înțelesese întotdeauna bine cu el, numai că acum se

tutuiau. Iar pentru Richard, care fusese numit căpitan, era o mare bucurie să-și aibă prietenul aproape.

În vreme ce înaintau, umăr la umăr, urmați de ceilalți de la o oarecare distanță, Fritz întrebă:

— Ai luat măsurile convenite pentru diseară, Richard?

— Da, vom juca puțin teatru.

— Cum?

— Bătrânul ne cunoaște și ne urăște pe amândoi. Îi vom face surpriza plăcută a unei vizite, tocmai atunci când va sta la masă cu ai săi.

— Va fi o surpriză mare de tot.

— Aproape tot atât de mare ca aceea pe care a avut-o Nanon când i-am spus că-mi ești văr.

— Draga de ea! Unde s-o fi aflând acum?

— Undeva, pe front. S-a înrolat împreună cu sora ei ca infirmieră. Veți fi fericiți împreună.

— Sunt convins. Aici, în pădurea asta, ne-am întâlnit. Eu cântam „privighetoarea pleacă toamna”, iar ea s-a așezat pe sacul meu cu buruieni, să mă asculte, privindu-mă atât de iubitor în ochi, încât mi-am uitat toate necazurile.

— Ești demn de invidie.

— Nici tu nu ești chiar de plâns!

— Ai auzit în ce primejdie se află Marion iar eu sunt departe de dânsa.

— N-ai vrea să-i faci o vizită?

— Dar mi se va da permisie?

— De ce nu?

— Mâine seară trebuie să ajung la Saint Barbe. Dacă va fi cu putință, voi pleca de acolo cât de curând.

— Te însoțesc și eu. Iar dacă vei căpăta permisia, nici mie nu-mi va fi refuzată. Pe de altă parte, meritele tale îi obligă.

— Dacă aripa noastră stângă a înaintat destul, nu-mi vor respinge cererea. Și, în cazul acesta...

— În cazul acesta, vom avea o scurtă consfătuire cu acel Berteu și cu prietenul său Ribeau, zise Fritz.

Se înserase. Era trecut de nouă când, dintr-o dată, se produse o rumoare suspectă tocmai în acea parte a pădurii care se afla în apropierea vechii mănăstiri.

Pe drumul îngust de pădure înaintau două escadroane de ulani și o companie de vânători. Ulanii primiseră ordin să aștepte aici, până la ora douăsprezece și zece minute. Castelul Ortry trebuia să fie astfel încercuit de ei, încât nimeni să nu poată scăpa.

Vânătorii îi urmară pe ofițeri în interiorul ruinii. Aprinseră felinarele aduse și oamenii pătrunseră apoi prin gangul prin care intrase odinioară Fritz în sala de întrunire a conspiratorilor.

Richard von Greifenklau îi conduse mai departe în interiorul subteranei. La punctul de încrucișare se opri. Ofițerii companiei se aflau îndărătul său.

— Domnilor, zise el, vedeți aici ușa aceasta deschisă. Ea duce în încăperea unde cei cinci sute de oameni urmează să-și ia bluzele și caschetele. Înarmarea se va face abia după ce se vor echipa. Nu trebuie să lăsăm, însă, ca lucrurile să ajungă până acolo. Îi facem prizonieri înainte de a părăsi bolta. Ca să putem face asta trebuie să-i prindem într-o capcană. Eu vă deschid ușile celor două pivnițe, care se află de ambele părți ale depozitului de îmbrăcăminte. Acolo vă veți ascunde dumneavoastră, căpitane Bernhardt, împreună cu locotenentul Hendrick! Eu voi veni la vremea convenită, să dau semnalul. Țineți ușile deschise, dar în așa fel încât să nu se bage de seamă din afară. Când voi veni, voi ciocăni ușor în ușa dumată, și-mi voi spune numele. Acum, urmați-mă!

Deschise cele două uși, iar bolțile fură ocupate. Pentru sine oprise zece din oamenii companiei, care rămăseseră în gang cu dânsul și cu Fritz. Făcu un semn și-i conduse spre castel. Ajunși sub căsuța din grădină, scoase ceasornicul și zise:

— E unsprezece fără un sfert. Am avut nevoie de mai mult timp decât credeam. Acum poți urca.

Fritz o luă repede în sus, în timp ce Greifenklau cu soldații își urmară drumul.

Ajunși la scările secrete, dădu ordin sever să se evite orice zgomot și urcă împreună cu dâșii.

Numai el avea lumină. Oamenii purtau cizme grele și tot echipamentul de război, astfel că nu era atât de ușor să nu facă zgomot. Umblară încetișor de tot și, când ajunseră sus, lângă șeful lor, era cam pe la unsprezece și jumătate. Glasuri le ajunseră la ureche:

— Sunt aici, le șopti Greifenklau oamenilor săi. Voi intra, deocamdată, singur. Îndată, însă, ce-ți vei auzi rostit numele, sergent, mă urmezi! Cine se împotrivește, va fi cadorisit cu un glonte. Dar pe cel cu barbă albă cruțați-mi-l! Pe ăsta trebuie să-l am viu.

Fritz ajunsese prin parc în grădină, de unde văzu luminate ferestrele odăii lui Richemonte. Ieși afară să aștepte timpul potrivit și, când fu trecut de unsprezece și jumătate, se duse la poarta mare, pe care o găsi deschisă, probabil din ordinul special al căpitanului. Fritz intră fără să întâlnească pe nimeni. Străbătu curtea și începu să urce scara largă. Abia sus îi ieși înaintea un servitor, care-l privi uimit.

— Ce cauți aici atât de târziu? îl întreabă.

— Trebuie să vorbesc cu domnul căpitan.

— Cu neputință. Acum nu e ceas de primire.

— Ba da. Domnul căpitan primește.

— Aceștia sunt domnii care...

— Dintre care fac și eu parte.

— Așa! Atunci să vă anunț.

— Nu e nevoie. Mi s-a spus să vin acum și mi s-a dat ordin strict să nu mă anunț.

Îl împinse pe servitor la o parte. Acesta îl privi mirat.

— Ciudat... murmură dâșul. ăsta parc-ar fi culegătorul de plante al doctorului Bertrand... Un om de încredere al căpitanului?! Cine ar fi crezut?!

Din camera lui Richemonte răsunau voci. Fritz bătu la ușa căpitanului, intră apoi, dar numai după ce auzi răspunsul bătrânului. Zărindu-l, acesta făcu o mutră uimită.

— Cine ți-a dat voie să intri aici?

— Nu vă supărați, domnule căpitan, zise Fritz politicos. Vă aduc o solie importantă.

— Dumneata, mie? Nu ești dumneata... culegătorul de plante al doctorului Bertrand?

— Ba da.

— Și cutezi să vii aici? Ce-ai să-mi spui?

— Să vă previn de unul căruia îi zise doctorul Müller.

— Drace! Ce-i cu el?!

— Se gândește la răzbunare.

— Știi asta. Știi cumva unde se află?

— Cică s-ar aține prin apropierea castelului.

— Ce tot spui?! Și cum se face că tocmai dumneata mă previi? Cine te-a trimis?

— Ia ghiciți!

— Habar n-am!

Căpitanul se duse la o ușă, o încuie repede și scoase cheia din broască.

— Acum cred că-ți dai seama c-ai făcut o tâmpenie! zise el, zâmbind batjocoritor. Te-ai vârât în vizuina lupului, care te va înghiți. Căci de mult te-am luat eu la ochi. Ești prizonierul nostru.

— Nu vă gândiți că lucrurile ar putea sta și invers?

— Ești nebun de legat!

Richemonte râse, iar ceilalți îl acompaniară.

— Nu e sănătos, continuă dânsul. Ori se preface, doar, pentru a scăpa, dar se înșală. Îl vom închide!

— Probabil că în același loc în care-ați băgat-o pe cameristă? întrebă Fritz.

— Care cameristă?

— Mă gândeam la celula în care a fost închis pictorul acela gras...

— Drace! Ce știi dumneata de toate astea?!

— Ori, poate, în carcera în care a zăcut Gebhard von Greifenklau, ori în încăperea în care a dispărut Deephill?

Richemonte se năpusti la dânsul și-l apucă de piept.

— Ah, am pus, în sfârșit, mâna pe ticălos! răcni el. Mizerabile, acum să-mi mărturisești în ce fel... Mii de bombe... Cine e ăsta?... Cine a...

Vorbele îi înghețară pe buze. Dulapul din perete se deschisese ca prin minune și Richard von Greifenklau își făcu apariția.

— Bună seara, domnule căpitan, salută el.

— Ce... ce-i asta... bâigui bătrânul.

— O vizită!

Richemonte își redobândi stăpânirea de sine.

— Bun! zise el. Nici să se putea mai bine. Păsărelele s-au prins. De mult am avut eu bănuiele, dar acum știu precis cine-mi scotocea casa. Dar dumneata, care te-ai întors azi în taină, habar n-ai în ce cursă ai picat! Pe aici, zise el, arătând înspre ușă, nu se poate ieși, iar pe acolo, pe unde-ai intrat, cu atât mai puțin. Îți făgăduiesc că vei fi judecat încă din noaptea asta. Jos așteaptă cinci sute de războinici viteji ai Franței.

— Francezi? Nu prea cred.

— Îi vei vedea.

— Ba o să ți-i arăt eu pe războinicii care așteaptă. Sergent Baumann, intră!

În clipa următoare, zece vânători germani se înșiruiră la perete, cu armele îndreptate asupra francezilor.

— Ei, domnule căpitan, ce zici de asta?

Un geamăt fu singurul răspuns al lui Richemonte. Părea că se înăbușe și în cele din urmă izbuti să scoată un strigăt.

— Așa arată omul în preajma morții! spuse Fritz, arătând spre el.

Asta făcu însă ca Richemonte să-și recapete cumpătul.

— Câine! răcni el. Mai spune încă ceva și te zdrobesc.

Prietenii lui Richemonte făcură și ei un pas mai aproape.

— Nu vă mișcați! strigă Greifenklau. La un singur semn al meu, zece gloanțe vor detuna. Și pentru ca domnul căpitan să nu se îndoiască de faptul că o spun serios, îl anunț că nu mă numesc Müller, ci sunt căpitanul prusac Richard von Greifenklau. Și acesta e camaradul meu, Fritz von Eschenrode.

— Un... un căpitan cocoșat! exclamă bătrânul, prăbușindu-se pe scaun.

— Cocoașa va dispărea începând de azi. Dar ascultă! Fritz, du-te jos! Au sosit.

Din curte se auzi tropot de cai. Fritz luă cheia lui Richemonte, se îndepărtă și se întoarse după câteva clipe cu un locotenent de ulani. Acesta salută și-i raportă lui Greifenklau:

— Castelul Ortry e împresurat din toate părțile, domnule căpitan, ora douăsprezece și zece minute.

— Mulțumesc, domnule locotenent. Ești punctual. Adu-mi-i pe oamenii aceștia jos, în sufragerie. Voi avea grijă ca și ceilalți locatari ai castelului să vină acolo.

Plecă împreună cu Fritz și, în timp ce acesta din urmă aduna servitorii, el însuși se duse la baroană. Ea se afla în odaia ei, incredințată că sosise cavaleria franceză. Fu uluită când îl văzu intrând pe Greifenklau.

— Doctorul Müller! exclamă ea.

— Deocamdată admit să trec drept acesta în ochii dumitale. Unde ți-e băiatul?

— Doarme.

— Lasă-l să doarmă. Dar pe dumneata te poftesc să mă urmezi!

Vorbise pe un ton atât de hotărât, încât femeia nu se gândi să se împotrivească. Când intră cu ea în sufragerie, prin cealaltă ușă erau aduși ceilalți prizonieri.

— Domnule locotenent ține-i pe oamenii aceștia sub supraveghere, până mă întorc. Urmează-mă, Fritz!

Plecară amândoi, înapoindu-se în odaia lui Richemonte, de unde coborâră în gang, de data asta fără lumină.

Când ajunseră aproape de țintă, auziră glasuri.

— S-au adunat, zise Fritz.

— Și par să fie toți în boltă. În gang e întuneric. Va fi deci treabă ușoară.

Merseră înainte până la ușa următoare, în care Greifenklau bătu și își spuse încet numele. Imediat se deschise și locotenentul Hendrick ieși.

— Totul e pregătit și în regulă, raportă dânsul.

— Bun! Apropie-te cu oamenii dumitale cât mai încet cu putință. Eu mă duc să-l aduc pe căpitanul Bernhardt.

Dincolo procedă la fel și vânătorii veniră din amândouă părțile. Greifenklau se apropie de ușa întredeschisă a bolții și aruncă o privire înăuntru.

Încăperea era foarte mare. La peretele din fund se aflau o mulțime de lăzi, care acum erau deschise. Cinci sute de oameni formau grupuri, cărora li se împărțea echipament.

— Nimeni nu se uită la intrare, zise Greifenklau. Să las treaba pe seama dumitale, domnule căpitan?

— Te rog, chiar!

— Bine! Voi aștepta aici.

Se dădu înapoi, împreună cu Fritz, ca să le lase loc vânătorilor. O comandă scurtă a ofițerului și aceștia intrară în boltă. Se auzi o larmă mare, țipete, izbituri. După câțva timp, Bernhardt ieși afară anunțând că francezii, văzându-se luați prin surprindere, hotărâseră să se supună.

— Scoate-i îndărăt pe vânătorii dumitale! zise Greifenklau. Uite cheia de la ușă; ea se potrivește și la toate celelalte. Pune să se baricadeze intrarea. Materiale trebuincioase găsești în toate celelalte încăperi. În rest știi ce ai de făcut. Sublocotenentul Zander, care s-a aflat aici ca paznic, vă va lămuri. Noapte bună!

Plecă, însoțit de Fritz, înapoindu-se în sufragerie. Acolo domnea o mare agitație, căci căpitanul dispăruse.

Locotenentul însuși îl supraveghease, împreună cu ceilalți. Zece vânători și mai mulți ulani se aflaseră în sală. Bătrânul stătuse foarte liniștit, până când, la un moment

dat, făcând o săritură înspre cămin și atingându-l într-un anumit punct, zidul se desfăcu, iar în clipa următoare se și închise îndărătul său.

Vestea aceasta îl făcu pe Greifenklau să turbeze. Tocmai vroia să se îndrepte înspre cămin, când se auzi de afară o împușcătură, apoi încă una.

— El să fi fost? întrebă Fritz.

— Se poate, răspunse Richard. S-a cercetat aici? îl întrebă pe sergent.

— Da, însă domnul locotenent n-a putut descoperi cum se deschide.

— Unde e acum?

— S-a dus să dea ordine să se strângă și mai tare cercul.

— Supraveghează-i bine pe ceilalți, eu mă înapoiez curând.

Găsi aceeași instalație ca la celelalte uși secrete, luă o lumânare, îi făcu semn lui Fritz și deschise. Intrară și închiseră în dreptul lor.

— E și aici o scară, zise Fritz.

— Nu poate duce însă la bolțile cunoscute de noi. Altminteri ar fi trebuit să dau de ea până acum.

Coborâră și ajunseră într-un gang strâmt, care ducea spre o ușă de fier. Odată ieșiți, se pomeniră în curtea castelului.

— Ce prostie! scrâșni Greifenklau. Dar cine să fi bănuiră că se găsește aici o astfel de ieșire?

În aceeași clipă intră un ofițer. Îl zări pe Greifenklau la lumina lanternei și se apropie.

— Domnule căpitan, Richemonte a dispărut, dar nu din vina mea.

— Știu, ar fi trebuit să cercetez sala. Prin ușița asta a ajuns afară. De ce s-a tras?

— Cei doi ulani, printre care s-a strecurat, au încercat să pună mâna pe el.

— Și l-au atins, măcar?

— Nu știu.

— Pune oamenii să caute urme de sânge la lumina felinarelor!

— Avem voie să folosim lanterne?

— Da. Sper că după ora unu să primim o veste de la colonelul von Heidten. Ar trebui să fie în drum spre noi. Eu mă întorc în sufragerie.

Locotenentul plecă.

— Afurisită chestie! mormăi Fritz.

— Într-adevăr. Dar misiunea noastră, de a pune mâna pe depozitele de aici, a izbutit de minune. Numai în ceea ce ne privește personal, dispariția căpitanului ne strică socotelile.

— Am impresia că se va duce direct la Malineau.

— Probabil. Dar cunoaștem și noi drumul într-acolo.

— Cum rămâne cu baroana și cu soțul ei?

— Rămân prizonieri aici. Voi da ordinele necesare.

Puțin înainte de ora două, își făcu apariția un călăreț care-l căuta pe căpitanul von Greifenklau și raportându-i acestuia că von Heidten se află la Thionville, de partea cealaltă a Moselului. Capturarea Ortryului devenise acum floare la ureche. Un ceas mai târziu, Greifenklau și Fritz von Eschenrode părăsiră castelul. Îi aștepta un drum lung și plin de peripeții.

14. O acțiune a husarilor

A doua zi o trăsură opri în fața porții castelului Malineau. Din ea coborî contele von Perret, care fu întâmpinat de nepoata sa. Îl condusesse pe Moș Secret, prizonierul său, la Metz, unde-l predase autorităților. Lipsa lui ar fi trebuit să dureze mai mult, de aceea Ella nu-l așteptase încă. Întrebându-l de motivul acestei înapoieri pripite, el clătină din cap cu tristețe și răspunse:

— Copila mea, nu mai puteam rămâne acolo, căci s-ar fi putut întâmpla să nu mă pot înapoia cine știe câte luni de zile.

— Pentru ce? întrebă fata, surprinsă.

— Sunt prea bătrân ca să intervin în mersul evenimentelor. N-am putut ajuta decât cu sfatul. Părerile mele au fost luate în seamă, atâta cât a fost cu putință. Dar că vom pierde toate bătăliile, asta nu se putea ști. Metzul e amenințat de un greu asediu. L-am părăsit ca să fiu cu tine. Dacă mai stăteam o zi, poate că nu m-aș mai fi putut întoarce aici.

— Dumnezeu! Nemții sunt chiar atât de aproape?

— Foarte curând îi vom întâlni și la Malineau.

— Îngrozitor!

— N-ai de ce te teme, nu sunt barbari. Numai proștii vorbesc despre ei ca despre niște sălbatici. Iar acum ne administrează lecție după lecție. Iar despăgubirea pe care va trebui s-o plătim va fi îngrozitor de mare.

Vestea adusă de bătrân se răspândi ca fulgerul în castel. Seara, târziu, în locuința intendentului, stăteau cu toții de vorbă. Alice se afla și ea acolo. Dintr-o dată se auziră ciocănituri ușoare în obloanele de la fereastră.

Mélac deschise și întrebă:

— Cine-i acolo?

— Lasă-mă, te rog, înăuntru, domnule Mélac. Sunt eu, Martin, negustorul de vinuri.

— Ah, Martin! exclamă Alice. Deschide repede, repede, domnule!

Bătrânul închise fereastra și-i zâmbi fetei.

— Picioarele mele sunt prea bătrâne și obosite, duduie. Deschide-i dumneata, te rog!

Ea se împurpură și alergă afară.

— Martin, tu ești? întrebă ea, deschizând ușa.

— Da, rândunica mea!

Intrară amândoi în odaie și abia acum băgă de seamă Alice că el avea brațul drept bandajat.

— Dumnezeuule, ce-ai pățit? întrebă dânsa.

— Am fost rănit. Nu-i, însă, decât o lovitură de sabie.

— De la cine?

— De la un husar neamț.

— Oh, monstrul! Nemții ăștia! Husarii! Iar despre ulani se zice c-ar fi și mai fioroși.

— Da, așa se zice. În spital mă gândeam mult la tine și la bunul papa Mélac. Fiindcă n-aveam pe nimeni, m-ara gândit să vin la Malineau. Poate-mi veți îngădui să rămân aici, până voi putea să mă întorc iarăși pe front.

— Firește, domnule Martin! se grăbi să încuviințeze intendentul. Boierul se va bucura, și duduia de asemenea. Vorbește cu atâta drag despre domnul Belmonte! Dumnealui cum îi merge?

— Mulțumesc, bine. E în escadronul meu. Vă trimite complimente. De fapt el mi-a dat ideea să vin înapoi, zicea în glumă că va veni și dânsul, de îndată ce se va pricopsi cu o zgârietură ca asta a mea...

— Ferească sfântul! Dumneata însă, domnule Martin, vei fi îngrijit la noi cât se poate mai bine. Mă duc să-ți pregătesc odăița de musafiri.

— Da, așa să faci, draga mea! zise bătrânul. Eu mă duc să aduc o sticlă cu vin și, în vreme ce vom bea, ne povestești despre război.

Așa se și întâmplă. Statură mult timp împreună și se făcuse târziu de tot când se duseră la culcare.

Abia a doua zi de dimineață i se putu comunica generalului cine se afla la castel. Îi strânse călduros mâna lui Martin și-l invită la masă.

După-amiază se auzi un bubuit înăbușit și neîntrerupt, ca de cutremur.

— Ce-i asta? întrebă Ella.

— Bubuit de tun, copila mea.

— Așadar, o luptă?

— Da, și pe cât se pare una grozavă.

Toată ziua domni o mare încordare. Generalul trimise oameni ca să se informeze, dar nu putu afla nimic precis.

Bubuitul dură timp de nouă ceasuri, apoi amuți. Generalul, Ella, Marion și Alice stăteau la cină. Servitorul intră, anunțându-l pe domnul Berteu.

— Berteu? întrebă contele. N-am ce vorbi cu ăsta.

— Vedeți că nu vrea să plece, Excelență.

— Dă-l afară!

— Zicea că... ah, iată-l!

Servitorul ieși prin ușa pe unde intrase Berteu. Acesta purta o bluză de culoare închisă cu guler roșu și pe cap un chipiu cu trese de aur. De șold îi atârna o sabie.

— Auzisem că nu mi se îngăduie să intru, spuse el cu un ton obraznic. Cine a dat această poruncă?

— Eu! răspunse generalul. Pleacă!

— O astfel de poruncă nu înghit eu!

— Afară! strigă generalul, ridicându-se și ducând mâna spre clopot.

Servitorii dădură buzna înăuntru. Mélaç venise și el.

— Alungați-l pe omul acesta! porunci contele.

Dar ordinul său nu găsi ascultare.

— Ei? spuse el, amenințător.

— Excelență, nu merge, zise Mélaç. Jos se află oamenii săi, în număr de peste trei sute.

— Ce fel de oameni?

Berteu mai făcu un pas și răsă batjocoritor:

— Asta e o surpriză, nu? Am venit atât de încet, încât nimeni nu ne-a auzit. Acum însă va trebui să ne dați ascultare.

— Dar ce vrea omul acesta, Mélac? întrebă generalul. De ce stă cu capul acoperit? De când rabdă un servitor ca stăpânul său să fie insultat?

— Nici nu poate fi vorba de insultă, replică Berteu. Eu sunt acela care trebuie să cer respect. Intenționez să-mi stabilesc aici cartierul general, domnule Perret.

— Cartierul general? Aud oare bine?

— Da. Sunt comandantul unui întreg batalion de francitiori. Voi locui aici și cer ca soldații mei să primească hrană și adăpost.

— Te faci de răs.

— Zău? N-ați auzit bubuitul tunurilor? Armata noastră a fost bătută din nou într-o luptă care a durat nouă ceasuri. Trupele prințului moștenitor al Prusiei au intrat în Châlons. Două armate germane sunt în marș spre Paris. Thiers a cerut ca împăratul să abdice. Poporul se va răscula acum. Muncitorul își va cuceri drepturile sale. Noi formăm regimente și divizii sub pașii cărora se va cutremura pământul, îl vom zvârli peste graniță pe dușmanul nostru de moarte, să-l zdrobim în propria sa țară. Pentru aceasta avem însă nevoie de resurse. Eu mă aflu aici în calitate de comandant al trupelor mele și pretind adăpost și hrană.

— O singură cameră vei căpăta.

— Oho!

— Și nici o picătură de apă. Soldați obișnuiți voi primi oricând la mine, francitiori însă nu.

— Bine! Să ții minte ce-ai spus! Ceea ce nu ni se va da, ne vom lua singuri. Pe de altă parte, cer să mi se predea neîntârziat două femei.

— Ce femei?

— Una căreia i se zice Liama, și cealaltă, Marion de Sainte-Marie.

— Acestea se află sub ocrotirea mea.

— Nu vrei să le dai de bunăvoie?

— Nu!

— Le vom lua, atunci, cu forța. Domnul căpitan Richemonte, conducătorul nostru, va sosi curând. Lui trebuie să i le predăm.

— N-are decât să le caute!

— Nu fi atât de mândru, bătrâne! Pe cine te bizui să-ți vină în ajutor? Pe cei câțiva servitori și pe intendent? Pe ăștia îi vom mătura pur și simplu din castel, dacă nu se vor supune.

Berteu plecă.

— Dumnezeu! se tângui Ella. Ce ne facem, bunicule?

— Veniți repede în bibliotecă! Aduceți apă și merinde! Repede, repede!

Servitorii alergară, în vreme ce contele ieși, ca să încuie ușa masivă de la intrare și s-o baricadeze. Prevăzătorul Mélac făcuse același lucru și cu poarta mare din curte, îndată după intrarea lui Berteu. Când li se ceru să deschidă, strânseseră destule merinde pentru a putea susține un mic asediu.

Mélac își duse sus soția și nepoata, însă îl uită... pe Martin.

Francțirorii ținură sfat și începură să lovească în poartă. Văzând că nu li se deschide, încercară să pătrundă cu forța.

Contele stătea sus la o fereastră, de unde nu putea fi observat, și privea în jos.

— Într-adevăr, sunt cel puțin trei sute de oameni, spuse el. Ne vor da de lucru.

— Bunicule, nu cumva vrei să te opui? zise Ella, îngrijorată. Atât de puțini, împotriva unui număr atât de mare!

— Copila mea, nu trebuie să ne predăm de bunăvoie. Sunt ofițer și mai bine mor decât să primesc ordine de la Berteu.

— Da, ne vom apăra! zise Marion. Dați-mi o armă. Excelență!

Francțirorii făcuseră zob poarta. Pătrunseră în castel și urcară scara. Acolo începură să izbească în ușa baricadată. Atunci se auzi dinăuntru glasul contelui:

— Înapoi, altfel tragem!

O lovitură de pat de pușcă fu răspunsul. Ușa se cutremură sub alte lovituri. Se auzi însă dinăuntru o împușcătură. Glonte străbătu prin ușă și răni pe unul din oameni, care scoase un strigăt de durere și se dădu înapoi.

Dar ceilalți nu se dădură bătuți și din spatele lor se auzi glasul lui Berteu:

— Spargeți ușa! Trebuie să intrăm!

Câțiva ascultară. Abia începuseră însă treaba, că iar detunară câteva împușcături dinăuntru și mai mulți fură răniți.

Asediatorii se retraseră și ținură sfat.

— Conte m-a împușcat! răcni primul rănit. Sânge pentru sânge! Camarazi, trebuie să ne răzbunați!

— Prostie! spuse Berteu. De ce să ne riscăm viața? Acest bătrân general are acolo sus o odaie plină de arme. O să-l lăsăm pur și simplu să flămânzească, cu toată șleahta lui.

— Atunci e rost să mai stăm vreo paisprezece zile aici, zise un fierar vânjos. Lăsați-mă pe mine. Trebuie să ne arătăm liniștiți, ca să creadă că am renunțat la atac. Apoi însă ne vom opinti o dată și sfărâmăm ușa în zeci de bucăți.

Împreună cu alți câțiva se duseră la cârciumă și după câțva timp se întoarseră cu două oiști grele de căruță. Fură aleși bărbații cei mai puternici, după care se puseră pe lucru. În vreme ce grosul francțirorilor făceau larmă în fața castelului, ca să atragă asupra lor atenția asediaților, ceilalți se strecurată încetisor până sus la ușă. Se auzi o trosnitură puternică și ușa zbură în țandări.

Asediații ripostară cu câteva gloanțe, care nu nimeriră însă. Pe întuneric francțirorii înaintaseră, descărcându-și

armele la întâmplare, în gangul gol, de unde se retrăseseră toți.

Contele și-a dat seama că era cu neputință să susțină lupta. De aceea, în vreme ce dânsul apăra intrarea în gang, porunci să se transporte armele și proviziile spre două cămăruțe din turn. Lucrul se făcu, apoi se retrase și el acolo. Ușa fu încuiată și baricadată. Franctirorii înaintau tot mai mult.

Când încercată să spargă și ușa aceasta, gloanțele începură să plouă asupra lor dinăuntru și câțiva fură răniți.

— Să dăm foc! strigă unul.

— Prostie! răspunse Berteu. Castelul e al nostru. Vreți să vă distrugeți proprietatea? Mai bine să vedem ce conține. Vom găsi multe lucruri folositoare.

Propunerea fu primită cu însuflețire. Oamenii se împrăștiată imediat în toate încăperile castelului.

În apropierea cămăruțelor din turn era liniște, astfel că cei dinăuntru putură auzi cum cineva aruncă pietricele în geamuri. Priviră afară și Mélac exclamă:

— Sfinte Iisuse! Domnul Martin! Pe ăsta l-am uitat cu totul.

— E într-adevăr el? întrebă generalul.

— Da, îl recunosc după bandaj.

Perret deschise încetișor fereastra și Martin, care observă aceasta, strigă în sus, cu glas înăbușit:

— Domnule general, rezistați! Aduc ajutor.

— Până când?

— Nu știu încă; dar de adus aduc în mod sigur.

Stătuse în camera sa și, deoarece obloanele erau trase, nu-i văzuse pe franctirori apropiindu-se. De-abia când au pătruns în castel deveni atent. Închise lumina și, pentru că toți se înghesuiau pe scara cea mare, putu întredeschide ușa neobservat. Auzi ce-și vorbeau. Află că Liama și Marion trebuiau predate căpitanului.

Repede deschise fereastra și obloanele, sărind afară. Nici un om nu-l zări, căci toți se aflau în castel. Se uită la

ferestre, iar după lumină putu realiza că asediații se retrăseseră în turn. Ajungând în locul cel mai înalt, aruncă cu pietricele în geam. Promițând că va aduce ajutor, se grăbi înspre grajd. Acolo întâlnește un om.

— Cine ești dumneata? întrebă Martin.

— Vizitiul.

— Și stai cu brațele încrucișate când stăpânii dumitale sunt asediați?

— Ce să fac? răspunse omul, înălțând din umeri.

— Atunci dă-mi mie un cal! Vreau să aduc ajutoare.

Celălalt râse batjocoritor și zise:

— Prea deștept nu ești, scumpule!

Și, prinzându-l de umeri pe Martin, adăugă:

— Ești prizonierul meu.

— Drace! înjură Martin, băgând de seamă că picase în mâna unui francțiror.

Omul îl împinse pe Martin în grajd, și tocmai când dădea să-l închidă acolo, se pomeni cu un pumn în cap, care-l făcu să-și piardă cunoștința.

— Așa! mormăie Martin, mulțumit.

Aprinse un chibrit și văzu pe paie un om legat.

— Ei? Cine ești dumneata?

— La dracu'... sunt vizitiul.

Martin îi tăie repede legăturile.

— Mulțumesc! zise celălalt. Dar cine ești dumneata? N-oi fi un francțiror?

— Nu. Generalul cu ai săi sunt asediați. Castelul e jefuit. Vreau să aduc ajutoare.

— Bun, bun! Fă-o!

— Câți cai sunt aici?

— Numai trei.

— Unul trebuie să-l iau eu. Poți să-i ascunzi undeva pe ceilalți doi?

— Da. Înham îndată și plec în satul vecin. Acolo, la primar, sunt la adăpost.

— Fă ce crezi că e mai bine! Afară zace paznicul dumitale, pe care l-am culcat la pământ. Închide-l aici! Care cal e mai iute?

Vizitiul aduse calul și neamțul sări pe el, așa neînșeuat cum era. Apoi dădu pinteni și goni nebunește, trecând prin Malineau, Etain și oprindu-se la Fresnes, unde dădu de trupe germane. Dar nu erau acelea pe care le căuta, astfel că porni mai departe și în cursul dimineții îl găsi pe căpitanul său în apropiere de Trouville.

— Tu, Martin? întrebă Hohenthal. Iar aici?

— Da, domnule căpitan. M-ați trimis tocmai la vreme la Malineau.

Povesti în amănunțime ce se întâmplase. Nu mai avea mâna bandajată, căci aceasta fusese doar o înșelătorie.

— Proastă afacere! spuse Hohenthal. E nevoie de noi aici, așa că nu știu ce să fac.

— Vreți s-o lăsați pe domnișoara Ella la ananghie?

— Ella? zâmbi căpitanul... Cred că te referi la Alice.

— Și la ea, bineînțeles.

— Nu știu dacă bătrânul o să mă învoiască. Trebuie să călărim prin ținuturi primejdioase și să dăm piept cu dușmanul.

— Suntem husari, domnule căpitan.

— E adevărat, dar bătrânul judecă altfel decât noi, care suntem implicați. Totuși, este vorba, despre generalul von Perret, un ofițer nobil și merituos... Până una alta, cel mai important lucru mi se pare nimicirea francțirorilor. Mă duc întâi la colonel și pe urmă, mai vedem. Pune-ți tunică!

Martin nu avu mult de așteptat. În cele din urmă, Hohenthal se întoarse, cu chipul strălucitor de bucurie.

— S-a făcut? întrebă Martin.

— Da.

— Cât?

— Un escadron întreg.

— Ura!

— Țineți-vă gura și urcă-te în șa! Excursia trebuie să fie în același timp o recunoaștere. Spune asta domnilor locotenenți. În zece minute trebuie să pornim!

Oamenii se bucurară când auziră că e vorba de francirori. Cât ai clipi fură în șa și porniră spre Etain. Norocul îi ajută și, făcând mereu ocoluri, izbutiră să se strecoare printre trupele franceze, apoi escadronul opri la o margine de pădure și ofițerii se sfătuiră din nou.

— Cel mai bun lucru ar fi să ne încercăm săbiile asupra indivizilor, spuse un locotenent, în nici un caz nu putem lua prin asalt castelul.

— Adevărat! încuviință Hohenthal. Ei, Martin!

Martin se apropie.

— Parcă spuneai că unul din francirori a stat de pază la grajd?

— Da. Din păcate, însă, știe că m-am dus după ajutor.

— Asta e minunat. Nu vom aștepta. Domnule sublocotenent von Hornberg, te îndrepti cu oamenii dumitale încetișor spre Malineau, dar nu te oprești deloc pe drum. Sarcina dumitale e să atragi asupra-ți atenția acestor indivizi, în vremea asta noi facem un ocol, ca să ajungem din cealaltă parte la Malineau. Presupun că în trei sferturi de ceas vom fi acolo. Faci în așa fel încât să ajungi și dumneata în același timp și caută de-i hărțuiește pe oamenii aceia, atrăgându-i, dacă se poate, în fața castelului.

Se făcuse după-amiază. La castel situația era proastă. Mobilele fuseseră scoase afară și li se dăduse foc. Pentru a răzbuna doborârea și închiderea paznicului, se dăduse foc și cârciumii. Ardea de zor și nimeni nu se gândea s-o stingă.

Pivnița era plină cu vin. Francirorii se năpustiră asupra ei și se îmbătară criță.

Bani numerar nu se prea găsiseră la castel, astfel că se trimise o delegație la general, cerându-i un milion. Perret

răspunse cu un glonte, ceea ce spori furia asediatorilor. Îi aduseră, deci, la cunoștință că, dacă până seara la ora zece nu va procura suma cerută, se va da foc castelului și vor arde cu toții ca niște șoareci.

Paznicul pe care-l închisese Martin raportă că cineva plecase călare să aducă ajutor pentru conte. Asta îl făcu pe Berteu să trimită iscoade spre Etain, pentru a-l înștiința de tot ce ar fi observat suspect.

El însuși stătea într-o odaie a castelului și asculta împușcăturile cât care erau terorizați asediații. Se trăgea dinăuntru spre ușa îndărătul căreia se aflau ei, și se mai trăgea de afară înspre ferestrele celor două camere din turn.

Deodată, una din iscoade veni în goană și anunță:

— Vin!

— Cine?

— Dușmanii. Caii lor pasc între Etain și sat.

— Cum? Ce?

— Da, pe pajiște.

— Atunci nu-s dușmani. Cum arată?

— Roșii. Și au căciuli de blană cu pampoane roșii.

— Aoleu! Țștia-s husari nemți. Așteaptă, mă voi ocupa eu personal de asta.

Asediații nu închiseseră ochii toată noaptea. Trebuiau să fie pregătiți pentru orice moment. Cu cât se arătau mai cruzi franctirorii, cu atât mai mare devenea primejdia iar generalul când observă sticle de vin în mâinile lor, zise:

— Să dea Domnul să primim ajutor până deseară! Altminteri, suntem pierduți.

Cuvintele acestea sporiră grija. Marion se stăpânea, mama ei era complet absentă, Ella se temea mai mult pentru bunic, decât pentru ea însăși. Familia Mélac părea liniștită deși, în realitate, lucrurile nu stăteau chiar așa, iar servitorii, înfricoșați, pândeau pe fereastră sosirea mult-doritului ajutor.

Unul din ei arătă afară și zise:

— Excelență, trebuie să se fi întâmplat ceva, altfel nu-mi explic de ce aleargă franctirorii prin pădure, spre sat.

Contele priva și el:

— Poate că vine domnul Martin cu ajutorul făgăduit. Vai de pielea lor, în cazul acesta. Orice ofițer francez i-ar împușca fără să stea prea mult pe gânduri. Numai de-ar fi destui!

— Se întorc! observă Ella.

Se putea vedea că franctirorii se retrăgeau spre castel. Puseră mâna pe arme și formară mai multe grupuri.

— Ah! Acolo, bunicule! exclamă Ella, arătând înspre șosea, de unde se vedeau husarii.

— Aoleu! strigă contele. Țștia sunt husari prusaci.

— Prusaci?!

— Da, dușmani. Dar se vor lupta cu acești franctirori.

— Sunt prea puțini!

— Avangarda! În spatele lor vine trupa principală. Să așteptăm.

— Și crezi că n-avem a ne teme de dâșșii, bunicule?

— Sper...

— Ah, de-ar veni mai repede!

— Din păcate, s-au oprit! Coboară de pe cai! zise Marion.

— Da, răspunse generalul. Cred că îi așteaptă pe ceilalți.

— Și, oare, vor apărea aceștia în timp util?

— Cine poate spune? Ah! Priviți!

La marginea pădurii se văzu o trâmbă de fum, apoi se auzi o detunătură.

— Trag! spuse Mėlac.

— Da, încep, într-adevăr, să se orânduiască. Am putea fi salvați, dacă n-ar apărea, între timp, oamenii noștri, după care s-a dus domnul Martin. Dacă aceștia dau de nemți, vor avea atât de mult de furcă unii cu alții, încât franctirorii vor avea tot răgazul să ne măcelărească, între timp.

Împușcăturile răpăiau dincolo. Husarii își puseseră caii la adăpostul copacilor și deschiseseră focul împotriva

francțirorilor. Aceștia nu se lăsară mai prejos și, tot trăgând, înaintau încetitor, astfel încât, în curând, se făcu un spațiu larg între linia lor din spate și fațada castelului.

La un moment dat, Liama scoase un strigăt puternic. Stătea la fereastra care dădea înspre parc și arăta cu brațul întins într-acolo. Generalul se apropie de dânsa.

— Ah! exclamă acesta. Salvare! Ce viclenie! Vedeți călăreții aceștia roșii îndărătul copacilor parului? E un escadron întreg. Căpitanul e un ofițer vrednic. S-a priceput să distragă atenția francțirorilor, i-a încercuit pe furis, iar acum îi atacă. Suntem salvați.

— Slavă Domnului! oftă Ella.

— Da, să vedeți că așa va fi, copii. Francțirorii habar n-au. Se vor găsi între două focuri... Ah! Îl vedeți pe căpitan? E dat dracului! Oricât de bun patriot aș fi, tot n-aș avea nimic de zis împotriva acestor bravi ostași nemți!

— Și-a tras sabia! zise Ella.

— Da, acum începe! Auziți?

Se auzeau urale puternice. Erau ale husarilor, care veneau în goană, de la dreapta spre parc, apoi cotiră și-i luară pe francțirori pe la spate.

— Superb! Călăresc precum diavolii! se entuziasmă bătrânul.

— Groaznic! gemu Ella. Dumnezeu, bieții oameni!

Francțirorii nu mai avură timp să se reculeagă. Fură secerați fără milă. Răniți și teferi, goneau care încotro, dar majoritatea fuseseră deja doborâți. Căpitanul strigă un ordin și prusacii se împrăștiară și dâșii, încercând să-i captureze pe vrăjmași. Apoi, se opri în apropierea porții castelului, cu un plutonier alături. Amândoi descălecară și intrară.

— Vine! zise contele Perret. Deși neamț, trebuie să recunosc că e un ofițer excepțional. Suntem datori să-i mulțumim. Haideți!

Străbătură în goană întregul șir al odăilor. Căpitanul Hohenthal se dovedi, însă, mai iute, și ieși el înaintea

generalului, prezentându-se:

— Von Hohenthal, de la husari. Excelență!

Toți rămaseră încremeniți. Nu le venea să-și creadă ochilor.

Generalul se reculese cel dintâi.

— Domnule căpitan, nu știu dacă am auzit bine, zise el. Vă rog, repetați-vă numele!

— Von Hohenthal, Excelență!

— Mulțumesc!

— Dumnezeu! exclamă Ella, care-și ațintise ochii asupra lui, cu o expresie de nedescris.

— Domnule căpitan, urmă generalul, e o întâmplare foarte fericită aceea care-mi îngăduie...

— Întâmplare? zâmbi Hohenthal. O, nu, domnule general. N-ați trimis oare după mine?

— Eu?!

— Întocmai! Mi-ați trimis vorbă că sunteți asediați de francitiori. Eu mă aflam aproape de Metz și am alergat îndată înapoi, ca să împrăstii ceata.

— Nu mai înțeleg nimic! Când am trimis eu pe cineva după ajutor la un ofițer german?! Și pe cine?!

— Pe sergentul-major Tannert!

Martin așteptase îndărătul ușii. Intră înăuntru și luă poziție în fața superiorului.

— Martin al meu! exclamă Alice.

Alergă la dânsul și întinse brațele. El părea însă cioplit în piatră și făcu o mutră atât de gravă, încât fata lăsă brațele în jos, nedumerită și roșie de rușine.

— Domnule căpitan, îmi permiteți? întrebă el.

— Dă-i drumul! râse Hohenthal.

— Să trăiți!

O strânse la piept și o sărută.

— Domnule Belmonte... zise generalul.

— Vă rog, Excelență, sunt contele Arthur von Hohenthal, căpitan de husari în armata prusacă.

— Ah! suspină generalul. Numai astfel se pot explica repetatele dumneavoastră izbânzii.

— Am ascultat de ordin și mi-am făcut datoria. Mi-o luați în nume de rău?

— Cum aş putea? Dimpotrivă, ai fost salvatorul nostru și îți doresc bun venit!

Își strânseseră mâinile. Apoi, căpitanul se apropie de Ella și se înclină dinaintea ei:

— Pot spera, domnișoară, că și dumneavoastră veți fi la fel de îngăduitoare ca Excelența sa?

Îmbujorându-se, îi întinse, la rândul ei, mâna, surâzând prietenos.

— Domnule conte, reluă generalul, ne-ai salvat dintr-o situație disperată, ceea ce nu voi uita niciodată. Pari a fi îngerul nostru păzitor.

Marion se înclină și ea în fața căpitanului:

— Într-adevăr. Se pare că am un salvator, de fiecare dată când mă aflu în primejdie.

Locotenentul intră și anunță:

— Șaizeci și doi de prizonieri, dintre care treizeci răniți. Unde-i ducem?

— Deocamdată jos, în pivniță.

Căpitanul îl prezintă pe locotenent, își ceru scuze și plecă jos împreună cu dânsul și cu plutonierul.

Ella stătea la fereastră lângă Marion.

— Nu-i o adevărată minune, dragă mea?

— O mare minune și un noroc și mai mare. Că se vede de la o poștă cât de mult vă iubiți.

Ella se împurpură și zise, ca să-și ascundă încurcătura:

— Și acela... știi la cine mă refer... o fi și el ofițer, Marion?

— Cu neputință. Ți l-am descris doar... e cocoșat.

— Ah, da. Iartă-mă. Nu vroiam să te îndurerez, îți doresc să ți se împlinească visul. L-ai văzut în Saxonia.

— Visurile nu sunt decât niște balonașe de spumă. Îți spun că-l iubesc de doctorul acela infirm mai mult decât l-

aș fi iubit pe ofițerul de la Dresda.

— Un conte german? întrebă generalul, de la cealaltă fereastră. Pune santinele și instalează iscoade. Trebuie să cobor la dânsul, pentru prizonieri.

Și, cu o grabă tinerească, alergă jos.

— Dar, draga mea, zise Marion, asta înseamnă că el este neamț!

Alice ridică din umeri și arată înspre fereastră:

— Domnișoara a văzut ce pot nemții. Câștigă bătălie după bătălie și ne salvează din orice pericol.

— Se pare că ai dreptate. Iar Martin al tău este un om drept. Tannert... mi se pare că l-a numit căpitanul.

— Să nu uităm că avem obligații față de oaspeții noștri! se dezmetici Ella din gândurile ei. Să vedem, deci, ce a mai rămas în urma prădătorilor.

Hohenthal fu invitat la masă împreună cu ofițerii. Abia începuseră însă să mănânce, că se auzi de jos tropotul unui cal în galop și, după puțin timp, intră înăuntru un subofițer.

— Domnule căpitan, se apropie cavaleria franceză, raportă el.

— Din care direcție?

— Se pare că de la Briey. În zece minute pot fi aici.

— Câți sunt?

— Două escadroane cuirasieri de gardă și un escadron de dragoni.

— Ah!

Hohenthal se ridică de pe scaun. Generalul și toți ai săi păliră.

— Domnule căpitan, retrageți-vă repede! stărui el.

— Mai e timp pentru asta...

Hohenthal n-avea poftă să pară laș în fața iubitei sale.

— Domnule locotenent, dumneata ce crezi? întrebă.

— Același lucru pe care îl credeți și dumneavoastră, răspunse cel întrebat.

— Bun, atunci suntem înțeleși. Excelență, nu ne retragem!

— Sunteți nevoiți s-o faceți!

— Domnule von Hohenthal, cruțați-vă! se rugă Ella.

Căpitanul o răsplăti cu o privire drăgăstoasă de mulțumire.

— Nu-mi pot călca în picioare nici datoria și nici onoarea, răspunse dânsul. Sergent-major Tannert, fă în așa fel încât să plece îndată doi oameni la Trouville și să ceară întăriri de la colonel! Până atunci voi încerca să rezist.

Martin se făcu nevăzut.

Hohenthal se întoarse apoi spre general și zise:

— Excelență, știți cum e războiul și mă veți ierta. Declar castelul Malineau sub stare de asediu. Înainte de toate, trebuie să-mi salvez caii, căci fără ei suntem pierduți. Animalele vor fi adăpostite în castel, chiar dacă ar fi să se facă asta în salon, sau chiar aici, în sufragerie.

— La parter și în pivniță e loc destul, zise generalul.

— Mulțumesc. Iar acum dați-mi voie să iau măsurile cuvenite, zise căpitanul și părăsi sala.

— Țsta da, soldat! exclamă generalul Perret.

15. Sfârșitul lui Rallion

În fuga sa căpitanul Richemonte ajunse până la Briey. Mersese pe jos și se simțea foarte obosit, astfel că se așează pe marginea unei șosele care trecea printr-o pădure.

Se afla abia de puțin timp acolo, când auzi zgomot de copite și curând zări o patrulă din cuirasierii de gardă. Când călăreții îl văzură, opriră în fața lui. Erau un sergent și patru soldați.

— Cine sunteți?

— Numele meu e Richemonte, căpitan în vechea gardă imperială, răspunse bătrânul mândru.

Sergentul salută cu respect:

— Mă iertați, domnule căpitan, dar trebuie să-mi fac datoria. De unde veniți?

— Cunosc datoria dumitale, domnule sergent, și mă bucur mult că te-am întâlnit. Poate cu ajutorul dumitale dau de un ofițer la care aș vrea să mă duc. Escadronul dumitale e prin apropiere?

— Știți că n-am voie să răspund la o astfel de întrebare. Despre care ofițer e vorba?

— Colonelul conte Rallion.

— Cuirasier Lebeau, descălecă, lasă-l pe domnul căpitan să urce și condu-l la colonelul Rallion!

Omul sări jos de pe cal. Richemonte urcă în șa, apoi porniră îndărăt, în vreme ce patrula își văzu de drum.

Când pădurea se sfârși, urcară un deal, de pe care se putea vedea o vale largă, pe care mișunau soldați. Peste un sfert de ceas erau jos. Lebeau opri în fața unei case și-l conduse pe căpitan înăuntru.

Într-adevăr, Rallion stătea acolo la o masă, aplecat deasupra unor hărți. Zărindu-l pe Richemonte îl privi uimit.

— Căpitane? Ah, asta e o mare surpriză.

— Cred!

- Cum arăți! Pălăria asta!
- E împrumutată de la un țăran.
- Drace, cum s-a întâmplat?
- Sunt fugar. Prusacii se află la Ortry și la Thionville.

Am fost făcut prizonier, dar am izbutit să scap.

- Și depozitele noastre?
- Sunt în mâinile lor.
- De necrezut!
- Doctorul Müller acela... e un Greifenklau.
- Glumești? Povestește!

Bătrânul începu să istorisească. El nu se strecurase prin cordonul de soldați, cum spusese ofițerul de ulani, ci se dăduse înapoi, furișându-se iar în curtea castelului. Acolo se pitise îndărătul unor butoaie, aflate în apropierea ușiței de fier prin care ieșise, și astfel putu să asculte convorbirea lui Greifenklau cu Fritz și apoi cu ofițerul de pază.

Abia în zorii zilei putu s-o șteargă. Un țăran îl primise la dânsul, îi dădu o pălărie și bani, iar seara îl trecu peste Mosel.

Această povestire făcu o impresie adâncă asupra colonelului.

— Marion e la Malineau și Müller acela vrea să meargă într-acolo? El e un Greifenklau! Căpitane, ne-am lăsat trași pe sfoară. El locuiește la Berlin, ea a fost la Berlin... Erau îndrăgostiți.

— Să-i ia dracu' pe amândoi!

— De aceea s-a lăsat ea scoasă din apă de el și tot de aceea n-a vrut să știe nimic de mine! Aceștia doi ne-au aflat tainele! Oh, trebuie să ne răzbunăm!

— Cum anume?

— Vom porni călare spre Malineau.

— Tocmai asta e ce vroiam să te rog. Găsim acolo cinci sute de franctiri.

— Sincer vorbind, în aceștia n-am încredere. Și apoi să nu crezi că ticălosul acela de neamț se va duce singur la Malineau. Cu siguranță că va lua o companie de călăreți.

Trebuie să ne gândim mai bine. Acum mă duc să aranjez lucrurile. Uite colo, cufărul meu. Ia-ți din el ce-ți trebuie. Îți jur că voi spinteca cu propria-mi mână capul cocoșatului.

Plecă și, după puțin timp, se întoarse:

— Peste un sfert de ceas pornim însoțiți de trei escadroane. Două sunt de la cuirasierii de gardă și unul de dragoni. Aștia-s băieți unul și unul.

Căpitanul căpătă un cal și peste un sfert de ceas o luară din loc.

După o călătorie lungă ajunseră aproape de țintă, ținând drumul prin pădure. Colonelul, trei căpitani și Richemonte erau în frunte.

Un strigăt îi făcu să-și întrerupă conversația și dintre copaci ieși un om cu o batistă plină de sânge în jurul brațului.

— Domnule căpitan, domnule căpitan! zise el, apropiindu-se.

Richemonte îl cunoștea. Era unul din francțirorii săi. Își opri calul și întrebă:

— Ești rănit?

— Am luptat la castelul Malineau împotriva cavaleriei germane.

— Ah, ai auzit, colonele! Cine o comandă?

— Un tânăr căpitan de husari.

— Așadar, husari... nu ulani? se miră el. Și cum s-a sfârșit lupta?

— Foarte prost. Jumătate din noi au fost răniți și nu exagerez spunând că cel puțin cincizeci sunt prizonieri.

Omul povesti totul și când sfârși, căpitanul încleștă pumnii:

— Unde s-a dus Berteu?

— Nu știu.

— Liniștește-te! spuse Rallion. Într-o jumătate de ceas castelul se va afla în mâinile noastre.

Trupa se puse iar în mișcare, dar acum colonelul dispuse ca vreo câțiva eclerori să meargă în frunte.

În partea stângă a castelului, unde parcul se învecina cu pădurea, marginea acesteia era tăiată. Din acest loc francezii ar fi trebuit să vadă bine castelul. Dar, lucru ciudat, deși puteau cuprinde cu privirea tot ținutul, nu observară nici urmă de călăreț dușman.

— S-au retras! spuse Richemonte, dezamăgit.

— Sau stau ascunși, își dădu cu părerea colonelul. Să fim prevăzători.

— Aș! Pădure îndărătul nostru, pădure la dreapta și la stânga. De cavaleriști nu putem fi atacați decât dinspre castel. Așadar, înainte! spuse Richemonte.

Când ultimul om al celui din urmă escadron ieși din pădure, se auzi o împușcătură detunând printr-o fereastră a castelului. Convoiul se opri imediat. În aceeași clipă, poarta fu deschisă și ieși afară un ofițer de husari, care se apropie de ei fâlfâind o batistă albă. Se opri în fața ofițerilor și, salutând, spuse în franțuzește:

— Îmi dați voie să mă prezint: sublocotenent Hornberg, de la husari. Am misiunea să vă comunic că Malineau se află sub stare de asediu.

— Cine ți-a dat această misiune? întrebă Rallion.

— Comandantul, căpitanul conte von Hohenthal.

— Căpitanul von Hohenthal comandă aici?

— Da.

— Nu Greifenklau?

— Nu.

— Ciudat! Dar unde are trupe acest domn căpitan?

— N-am căderea să spun aceasta.

— Ei, o să descoperim în curând taina, domnule sublocotenent. Avem de gând să facem o vizită domnului general conte Perret, care mai e stăpân al castelului.

— Poate să vi se îngăduie aceasta, firește în anumite condiții.

— Noi însă intenționăm să ne facem vizita fără să ne supunem nici unei condiții.

— Asta nu cred să fie cât puțină.

— Atunci salută-l pe domnul conte Hohenthal din partea mea, a colonelului conte Rallion, și spune-i că până într-o jumătate de ceas voi fi la domnul general, cu sau fără încuviințarea domniei sale. La revedere!

Sublocotenentul se înapoie în castel, iar colonelul se întoarce spre ai săi:

— Domnilor, unde credeți dumneavoastră că se află ascunși acești husari?

— Trebuie să ne informăm, spuse căpitanul de dragoni. Să trimit patrule, domnule colonel?

— Da!

Oameni porniră în diferite direcții. Un tânăr sublocotenent dădu pîteni calului, luând-o spre castel. La o fereastră deschisă a acesteia se ivi Hohenthal, strigând:

— Înapoi!

Francezul dădu disprețuitor din umeri și își îndemnă calul să înainteze. Se auzi o detunătură și sărmanul călăreț se prăbuși în țărână, cu capul spintecat de glonț.

Din sutele de piepturi ale francezilor se auzi un strigăt de furie. Colonelul duse mîna la sabie și răcni:

— Asta mi-o vei plăti! Bietul băiat nevinovat! Aduceți-l încoace.

Dragonii se duseră să-l aducă pe tovarășul lor ucis, dar cei dinăuntru traseră iar. Doi oameni se prăbușiră de pe cai, iar ceilalți se retraseră.

Căpitanul încleștă pumnii:

— Vi se va plăti cu dobândă, nemți ticăloși! N-ar fi bine să mergem într-acolo și să spargem poarta?

— Încă nu, domnule căpitan. Știm acum cel puțin un lucru, anume că ticăloșii se află înăuntrul castelului. Să așteptăm până se înapoiază eclerorii noștri.

Oamenii trimiși în recunoaștere se întoarseră și raportară că de jur-împrejurul castelului nu se vedea picior de prusac.

— Atunci sunt înăuntru și asta înseamnă că-i avem la mîna, spuse colonelul.

— Nu va fi atât de ușor, zise căpitanul de dragoni.

— Aș! Punem să se spargă ușa și obloanele și iată-ne înăuntru.

— Iar cei ce urmează să facă aceasta, vor fi secerați de gloanțele celor de la ferestre.

— Aș! Îi ținem noi la respect de jos pe domnii aceia! În vreme ce jumătate din oamenii noștri pornesc la asalt, cealaltă jumătate se vă ocupa de nemții de sus.

Se făcură obiecții împotriva acestui plan, însă colonelul își impuse voința. Oamenii descălecară, iar caii fură duși la adăpost, sub paza câtorva soldați. Apoi, trupele fură împărțite în două, pentru a se porni la atacul castelului în felul plănuit.

În sfârșit, contele Rallion dădu comanda de atac.

Fără să șovăie, unul din detașamente porni asupra castelului, în vreme ce al doilea luă loc sub ferestrele de la primul etaj. În aceeași clipă, însă, toate obloanele de la parter fură deschise și o salvă de gloanțe îi seceră ca pe niște spice.

Cei scăpați teferi, șovăiră.

— *En avant! En avant!* strigă colonelul. Prusacii ăștia blestemați țintesc mai bine decât credeam. Dar sunt aproape învinși. Lângă ziduri, oamenii noștri sunt la adăpost de pericol. Vai de acela ce se va mai ivi la vreuna dintre ferestre!

La comanda lui Rallion, francezii încercară să escaladeze ferestrele, susținându-se unul pe celălalt, dar... un strigăt de furie răsună, de jur-împrejurul clădirii. Cei care cutezaseră să urce, căzură înapoi, răniți de săbiile husarilor.

Sublocotenentul von Hornberg îi raportă căpitanului von Hohenthal cum a fost primit. Acesta, la rândul său, se duse la generalul Perret.

— Excelență, zise el, de fapt ar fi de datoria mea să-i țin undeva închiși pe toți locuitorii castelului. Cred, însă, că nu va fi nevoie. Vă rog să-mi promiteți că nici unul dintre

oamenii dumneavoastră nu va întreprinde ceva ce ar putea dăuna planului meu.

— Îmi dau cuvântul de onoare.

— Vă mulțumesc. Vă pot ruga să vă retrageți la etajul de sus?

— Vă voi asculta, bineînțeles!

— Dar veți avea bunătatea să-mi trimiteți servitorul cu cheile? Am nevoie de unele dintre ele.

— Vă vor sta la dispoziție. Dar, domnule căpitan, cum va decurge atacul?

— Voi ști de-abia după o observare mai atentă a inamicului. E posibil ca ei să asedieze parterul și primul etaj, deoarece ne-am lăsat zăriți acolo. Bineînțeles că voi avea grijă ca proprietatea dumneavoastră să fie pe cât posibil cruțată. Vă rog, liniștiți-le pe doamne!

Mélac a trebuit să deschidă mai multe încăperi de jos. Hohenthal dădu câteva ordine ce aveau menirea să pregătească lupta. În fine, toți fură pregătiți să-și întâmpine dușmanul după toate regulile artei militare.

După ce Richard von Greifenklau părăsi castelul Ortry, împreună cu Fritz, porni călare spre regiunea Metz. Acolo armatele germane erau pe punctul de a-l încercui pe mareșalul Bazaine.

Cei doi tovarăși ajunseră abia dimineața la Sevigny, unde se făceau pregătiri de luptă. Pentru a ajunge la trupele lor, trebuiau să meargă mai departe, spre Ars Laquenepy. Acolo aflară că se dăduseră între timp alte dispoziții și că regimentul de ulani de gardă era încă în regiunea Gorge.

Ajunseră acolo abia după-amiaza și aflară că cele trei escadroane fuseseră azvârlite spre Chambley. Despre celelalte nu putură afla nimic, cu privire la locul unde se găseau.

— A naibii poveste! își dădu cu părerea Fritz. Vrem și trebuie să plecăm la castelul Malineau pentru a nimici

intențiile acestui Richemonte. Dar pentru asta ne trebuie permisie. Unde să-l găsim pe colonel?

— Nu ne rămâne altceva de făcut decât să ne îndreptăm înspre Chambley, zise Greifenklau.

— Nu putem acționa pe cont propriu?

— Nu prea.

— De ce? De fapt nu ni s-a indicat nimic precis despre locul în care va trebui să ne întâlnim cu regimentul.

— Da, dar am primit ordin să ne întoarcem imediat ce am terminat treaba la Ortry.

— Păi, tocmai că n-am terminat-o. Căpitanul Richemonte a fugit. Trebuie să-l căutăm și să-l găsim.

— Bine gândit! zise Richard. Să vedem care-i treaba la Chambley!

Dacă ar fi știut că bătrânul căpitan nu ajunsese prea departe și că era ascuns la un țăran în zona Ortryului, nu și-ar mai fi făcut atâtea probleme.

— În afară de asta, nu cred că vom ajunge prea departe. Calul meu este foarte obosit.

— Trebuie să rezistăm până la Chambley. Și-al meu dă semne de mare osteneală. Dacă va trebui să ne continuăm drumul chiar astăzi, va trebui să ne facem rost de alți cai.

Porniră spre Chambley, dar după scurt timp își dădură seama că vor ajunge cu greu la țintă. Șoselele și drumurile erau ocupate de părți ale corpurilor de armată trei și zece. Nu le rămase altceva de făcut celor doi decât să se abată din drum și să ocolească pe la Saint Julien de Gorge.

Când ajunseră acolo se făcuse noapte. Mai departe nu puteau merge și se adăpostiră într-un șopron, unde dădură peste ceva paie.

În zori de zi porniră mai departe, însă ajunseră destul de târziu la Chambley.

Acolo Greifenklau găsi în sfârșit ulani de gardă, dar numai un singur escadron. Celelalte două fuseseră trimise la Troyon.

Cu câtă însuflețire s-ar fi pus căpitanul în fruntea acestor oameni, ca să-i ducă la Malineau! Dar lucrul era cu neputință, căci trebuia să aibă consimțământul comandamentului și apoi mai erau și alte demersuri de făcut, astfel că era târziu când căpătă în sfârșit permisiunea să se folosească de escadron pentru scopul amintit.

Porniră. Dar Etain era departe și Greifenklau se văzu nevoit să ia aceleași măsuri ca și Hohenthal, ca să nu fie observat; se feri pe cât putu de locurile populate, făcu un ocol și în jurul Etainului și ajunse cu escadronul său pe aceeași șosea pe care se apropiase de castel colonelul Rallion cu armata sa.

Mai aveau cam cinci minute de călărit până să iasă din pădure, când deodată auzită împușcături înaintea lor.

— Or fi fractirorii, spuse un ofițer.

— Nu prea cred, răspunse Greifenklau. A fost o salvă atât de reglementară, încât mă tem că avem armată în fața noastră.

— Atunci trebuie să ne lămurim.

— Firește. Rămâi dumneata cu oamenii. Fritz, descălecă și tu! O luăm înainte, la adăpostul copacilor. Dacă auzi trei împușcături de revolver la rând, domnule locotenent, ne vii în ajutor, căci înseamnă că ne aflăm în primejdie.

Cei doi eclerori găsiră o ascunzătoare bună sub un morman de vreascuri, de unde puteau observa totul fără nici un risc pentru dânșii.

— Ah! spuse Fritz. Țștia nu sunt francirorii; ci cavaleriști de gardă.

— Cuirasieri și dragoni. Vor să asalteze castelul. Pentru ce? Se asaltează un loc numai atunci când se află dușmani într-însul.

— Așa e. Cine poate fi?

— Dumnezeu știe! Ia ascultă, iar o salvă!

Greifenklau luă binoclul și-l îndreptă spre ferestrele castelului.

— Nu se vede nici un om, spuse el.

— Firește! zise Fritz. Dacă s-ar arăta careva, ar fi pierdut. Castelul e împresurat și asupra fiecărei ferestre sunt îndreptate câteva arme. Ia te uită, Richard, colo îndărătul grupului de copaci e statul-major al asediatorilor!

— Drace! exclamă Greifenklau, privind prin binoclu. E un colonel, unul tânăr de tot. Nu-i pot vedea bine fața, dar aş jura că e scumpul nostru Rallion... Ah, acum se întoarce spre dreapta. Pe Dumnezeuul meu, el e! Și Fritz, îl cunoști pe cel în civil de lângă dânsul?

— Ăla cu barbă albă? Nu-i vechiul nostru prieten, Richemonte?

— Mai că aş crede. Dar dacă e el, într-adevăr, trebuie să trag o concluzie.

— Care anume?

— Dacă n-ar fi bătrânul de față, am putea presupune că o bandă de franctiri a fost încercuită, pentru a fi pedepsită pentru vreo ticăloșie. Dar nici Rallion, nici căpitanul, n-ar face aceasta.

— Uite, uite! exclamă Fritz. Vezi? Colo, pe fereastră!

— Da. Capul la cutie! Ăsta ar fi un semn pentru noi, suntem avertizați.

Se aplecară îndărătul movilei de; vreascuri, dar băgară de seamă îndată că nu se aflau în primejdie.

— Fritz, ai recunoscut-o? O tunică roșie de husar. Ne-au observat dinăuntru, din castel, și vor să ne atragă atenția.

— Așadar, husari și prusaci. Dar cum au ajuns la castelul Malineau?

— Cine știe? în orice caz, o trupă în patrulare. Trebuie neapărat să le venim în ajutor.

— Firește.

Intrară iarăși sub copaci și se înapoiară la escadron.

— Ei? întrebă locotenentul, curios.

— Trei escadroane de cavalerie de gardă franceze asediază o patrulă germană, care a căutat adăpost în castel, răspunse Fritz.

— Atunci venim la timp. Dar nu suntem prea slabi față de aceste trei escadroane?

— Știu eu? Băieții noștri sunt gata să ia cu asalt până și iadul... I-auzi...

Dinspre castel se auzi o fluierătură.

— Ah, suspină Fritz... Domnii și-au dat seama că nu mai pot continua astfel și își strâng oamenii. Vor ține sfat de război.

— Iar noi ne vom folosi de timpul acesta, dând buzna peste dâșii, completă Greifenklau.

La o fereastră de la mansardă stătea bătrânul Mélac și privea înspre locul de unde venise dușmanul. Văzu mișcare dar, fiindcă vederea îi era prea slabă, intră în odaia alăturată, unde se găseau ceilalți.

— Unde e domnul general? întrebă el. Cred că vin dușmani noi.

— Dumnezeuule! exclamă Ella. Bunicul s-a dus jos pentru câteva clipe. Hai să vedem ce e, dragă Marion.

Mélac le călăuzi. Abia aruncară o privire spre pădure, că Ella exclamă:

— Într-adevăr, alți soldați. Dar nu se poate vedea dacă sunt francezi sau germani.

— Ce-i de făcut? Trebuie să-i spunem căpitanului von Hohenthal.

— Bineînțeles! Domnule Mélac, cheamă-l repede pe căpitan!

Bătrânul plecă grăbit și se întoarse îndată, însoțit de Hohenthal și de unul dintre oamenii săi. Privind spre locul arătat, căpitanul scoase un strigăt de bucurie.

— Putem afla cine sunt aceștia? se interesă Marion.

— De fapt, nu, răspunse el, zâmbind. Dar, totuși, vă voi spune: am descoperit, acolo doi ofițeri de ulani. Un prieten de-al meu, Richard von Greifenklau, vine să le dea o lecție domnilor acelora de jos.

— Greifenklau?! exclamă Marion, pălind.

— Da. Și dacă nu mă înșel, nu se află singur. Vă rog intrați în camera din colț și veți fi martorele unei lupte înverșunate. Trebuie să mă duc jos.

Plecă, împreună cu însoțitorul său.

Ella puse mâna pe umărul lui Marion.

— Ești speriată? întrebă ea. Nu-i așa că Greifenklau se numea ofițerul pe care l-ai văzut la Dresda?

— Da. Și a cărui fotografie o am.

— O fi chiar el?

— Sigur.

Marion se gândea, cu fruntea în palme.

— Nu vrei să vorbești cu el? continuă Ella

— Era un vis. șopti Marion, eu însă aparțin realității. Prezența lui nu mă poate influența cu nimic.

După care se auzi semnalul pe care-l percepușe și Greifenklau cu ai săi. Curând sosi și generalul.

— Aici erați? Călăreții se retrag. Lupta s-a terminat.

— O, nu! exclamă Ella.

Generalul ridică surprins capul.

— De ce? Știi altceva?

— Da. În pădure, sunt ulani nemți. Așa zice căpitanul Hohenthal.

— Ei, atunci atenție, cuirasieri! Dar unde se află ulanii?

— Au plecat, nu se mai văd.

Se auziră pe scară pași repezi. Căpitanul Hohenthal își făcu apariția.

— Domnișoarele v-au comunicat? îl întrebă el pe general.

— Da.

— Îmi pare rău, domnule general, că nu-mi este dat să vă cruț patriotismul. E război. Dar acum veți admira un număr de călărie extraordinar.

— Am văzut deja unul.

— Dar acum vine prietenul meu, Greifenklau. E un tip nemaipomenit.

— Greifenklau? Numele ăsta l-am mai auzit undeva. Așa se numea un ofițer prusac care se bucura de favorurile mareșalului Blücher.

— Acesta este nepotul aceluia.

— Ah, asediatorii s-au retras. Castelul va fi înconjurat și se va trimite după trupe.

— Asta e foarte firesc. Dar planurile lor vor fi date peste cap. Auziți tropot de cai?

— Da. Nu veți ataca?

— Ba chiar asta voi face.

— Ce curaj! Vreți să renunțați la acoperirea ce-o aveți aici?

— De ce nu? Ah, excelență, acolo!

Arată prin fereastră.

— Dumnezeu! Ulani prusaci! exclamă generalul.

— Da. Acum mi-a venit mie vremea! Trebuie să abat asupra mea atenția dușmanului, pentru ca Greifenklau să se poată apropia neobservat. La revedere!

Zicând acestea, ieși grăbit.

— Dumnezeu sfinte, se tângui Perret. Iar eu nu pot face nici un semn compatrioților mei! Mi se sfâșie inima.

Un sunet puternic de corn răsună în întreg castelul.

— Ce înseamnă asta? întrebă Ella.

— Probabil e semnalul de atac! răspunse generalul.

— Ia te uită! Soldații noștri privesc toți înspre poartă.

— Și căpitanul e, într-adevăr, suficient de nebun ca să le-o deschidă. Poate că are niscaiva husari călări și prin casă.

De dincolo, de unde se aflau francezii, răsună un râs puternic. Cavaleriștii priveau țintă înspre poarta castelului, cu carabinele sub braț.

— Dacă pornesc acum atacul, husarii sunt pierduți, fu de părere generalul, exprimându-și dezaprobarea.

Ella își încrucișă mâinile pe piept.

— O, Doamne păzește! șopti ea.

Dincolo, în tabăra colonelului Rallion, se auzi o comandă aspră. Oamenii săi formară o linie dublă de țintași. Primul

rând urma să tragă din poziția „în genunchi”, celălalt din picioare. Așa îi așteptau pe husari și, fără nici o îndoială, curajoșii călăreți germani ar fi fost pierduți încă din primul moment al ieșirii lor pe poartă...

— Sfinte Sisoe! Acolo, acolo! țipă generalul.

Arată înspre marginea pădurii pe care o slăbiseră din ochi câteva clipe. Din acea direcție se năpustiră ulanii ca un uragan. În fruntea lor, Greifenklau, cu sabia ridicată. Totul decursese atât de repede, încât francezii n-au observat nimic. De-abia acum, când pământul răsună sub copitele armăsarilor, dușmanii își întoarseră capetele.

Ulanii prusaci înaintau strigând. Un răspuns se auzi din interiorul castelului. Soldații lui Hohenthal dădură de-abia acum buzna afară, năpustindu-se și ei, cu săbiile ridicate, asupra francezilor.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă bătrânul Mélac, ascunzându-și obrazul în palme.

— Bine, bine!

Generalul se miră el însuși de lauda care-i scăpase. Era însă nevoit să recunoască meritele excepționale ale dușmanului.

Ofițerii francezi se ținuseră cam departe până acum, așa că nu li se puteau vedea chipurile. Și, deoarece Hohenthal nu trădase nimic din convorbirea emisarului său cu Rallion, Marion nu știa, de fapt, cine erau și ce vroiau aceștia. Observase, însă, un civil printre dâșii, după toate aparențele bătrân. În momentul în care ulanii dădură năvală și francezii, nedumeriți, se zgâiau la dușmanul neașteptat, bătrânul dădu pîteni calului și privi furios îndărăt, astfel că Marion îl putu recunoaște.

— Dumnezeule! Căpitanul Richemonte! strigă ea.

— Așadar, tot atacul acesta a fost de dragul tău? întrebă Ella.

— Probabil. Slavă Domnului! A plecat.

Lupta se desfășura, sângeroasă. Francezii se apărau cu vitejie.

— Colo... colonelul! exclamă generalul, entuziasmat. Se apără împotriva a doi husari. Un spadasin de rangul întâi. Ah... îl cunosc! Țsta e Rallion!

— Rallion? repetă Marion, îngrozită. Da, el este, îl recunosc acum și eu.

— Deci, într-adevăr, totul s-a petrecut din pricina mea...

— Care-o fi Greifenklau? îi șopti Ella.

— Conducătorul, cel din frunte!

— Unde, e?

— Conducătorul? întrebă generalul. E chiar în mijlocul luptei! Poartă însemnele unui căpitan de cavalerie. Dumnezeuule, ce viteaz! Privești cum mânuiește sabia! În dreapta fierul, iar în stânga pistolul!

Marion strângea din pumni. Brusc, scoase un țipăt de spaimă.

— Dumnezeuule, e pierdut!

Un dragon se apropiase pe la spate de calul lui Greifenklau și se pregătea să-l împungă cu sabia. Căpitanul observă însă, se întoarce și-i găuri capul cu un glonte.

— Salvat! gemu Marion.

— Își lasă calul să avanseze! strigă generalul. Primește ajutor! Un sublocotenent, un uriaș, și alți câțiva zdrahoni... pe toți dracii, ce mai lovesc!

— Rallion încă n-a scăpat de cei doi husari, observă Ella. Fii atentă, Marion, căpitanul de ulani l-a zărit, înaintează spre el, le strigă ceva husarilor, îl părăsesc pe colonel... ah, conducătorii vor să se dueleze...

Generalul Perret ținea mâinile încleștate de pervazul ferestrei și strângea dinții cu furie. Greifenklau nu izbutise până acum să se apropie de Rallion. Acum însă, lăsându-și atacatorii pe seama lui Fritz, își îndemnă calul spre colonel.

— Înapoi! Țsta-i al meu! răcni dânsul către cei doi husari.

Soldații se supuseră. Colonelul îl zări pe noul său dușman.

— *Sacré!* exclamă el. Doctorul Müller! Ah, știu! Afurisitul de Greifenklau! În iad cu tine, câine!

O luptă crâncenă se încinse între cei doi ofițeri. Se părea că, la un moment dat, francezul va ieși învingător, dar o împrejurare fericită făcu ca Greifenklau să poată lovi cu sabia capul adversarului, care se prăbuși mort de pe cal.

În camera de sus, mai multe glasuri strigară în același timp.

— Ce ființă îngrozitoare! oftă generalul.

Marion răsuflă ușurată și își lăsă fruntea să cadă pe umărul Ellei, care tremura din tot trupul.

— Nu mai pot, gemu Ella.

— E prea mult, încuviință Marion.

Mama Mélac căzuse de mult pe un scaun. Și generalul era impresionat, își ștergea sudoarea de pe frunte.

— Să ne întoarcem mai bine în camera noastră, zise el, respirând adânc. Asta... asta... dar, aducându-și aminte că e soldat cu experiență și nu trebuie să-și mărturisească emoția, adăugă... asta... nu e pentru voi...

După ce Greifenklau îl ucisese pe contele Rallion, își întoarse calul și, văzându-l pe căpitanul de husari în primejdie, îi alergă într-ajutor.

— Ce-mi văd ochii?! exclamă dânsul, după ce-l scăpă pe celălalt din încurcătură. Tocmai tu, Artur?

— *Bonjour*, Richard! Să facem nițică ordine pe-aici...

Dar principalul se făcuse. Ultimii dragoni și cuirasieri părăseau câmpul de luptă.

— Asta a fost ajutor sosit la timp, Richard, reluă Hohenthal. Dar de unde știai toată tărașenia?

— Nu știam nimic Vin de la Ortry, unde am aflat că Richemonte vroia s-o ducă de aici pe Marion. Credeam că voi da de franctiri, nu de tine, Marion e aici? N-a pățit nimic?

— E cât se poate de bine. Te-am recunoscut pe când stăteai colo, în spatele vreascurilor. Ea era lângă mine și i-

am zis că von Greifenklau mă va scoate din încurcătură.

— Și ea ce-a replicat?

— Nimic. Sau aproape nimic.

— Cum așa?

— Ei, ți-a îngânat numele, prietene, iar frumoșii ei obraji au pălit.

— Trebuie să mă duc la dânsa.

— Nu te pripi. Mai avem puțină treabă pe aici. Dar unde e bătrânul căpitan?

— Se pare c-a dispărut.

— Drace!

— Din păcate, n-am izbutit să mă apropii destul de repede de dânsul. Dar am trimis câțiva ulani pe urmele lui.

Nu departe de cei doi, Fritz von Eschenrode și Martin Tannert stăteau de vorbă:

— E cu puțință. Fritz? se miră Martin.

— Că sunt aici?

— Nu numai asta. Tu te afli, mai totdeauna, exact acolo unde te-ai aștepta mai puțin, dar... nu-mi vine să-mi cred ochilor! Mă iertați, domnule sublocotenent!

— Nu face nimic... poate că vei fi și tu, curând, înaintat în grad.

— Greu de crezut! În sfârșit, felicitările mele, domnule sublocotenent.

Locatarii castelului urmăreau ultimele evenimente, în cele din urmă, intră Hohenthal. Ochii Ellei îl examină cu atenție și emoție, se temea să nu fi fost rănit. El observă asta și inima îi tresaltă de bucurie.

— Ați dominat situația, din câte văd, îl întâmpină generalul.

— A ieșit bine, răspunse germanul. Din păcate, nu și pentru camarazii dumneavoastră.

Bătrânul privi îndurerat în gol.

— Da, războiul e crud și nemilos, spuse Hohenthal, are regulile lui, și n-ai încotro, trebuie să faci ceea ce e

imperios necesar la un moment dat.

— Aveți prizonieri?

— Da.

— O întrebare, dacă-mi dai voie: va rămâne ocupat castelul Malineau?

— În privința asta trebuie să vorbesc cu căpitanul Greifenklau.

— Unde se află el?

— Va cere curând permisiunea să ni se prezinte. Ah, uite-l că vine... Dați-mi voie să vi-l recomand pe camaradul meu, căpitanul von Greifenklau.

Richard se înclină și, adresându-se generalului, spuse:

— Mă iertați, Excelență, că am fost nevoit să pătrund aici într-un mod atât de neobișnuit. Să sperăm că va fi posibil în curând să vă scăpăm de prezența unor musafiri atât de nepoștiți.

— Sunt ofițer, răspunse generalul, așa că nu voi împiedica să vă faceți datoria.

Marion se uita la Greifenklau de parcă ar fi avut o fantomă în fața ei. Tremura din tot corpul și era albă ca varul.

Greifenklau se prefăcu că nu observă. Când, însă o văzu ridicându-se și îndreptându-se spre ușă, abia ținându-se pe picioare, el nu se putu stăpâni:

— Domnișoară de Sainte-Marie, vă rog! În escadronul meu există cineva care susține că vă cunoaște. Dorește să vă fie prezentat.

— Cum îl cheamă? întrebă Marion.

— Eschenrode. E fiul generalului cu același nume.

— Nu-mi amintesc să fi cunoscut vreodată pe cineva cu numele acesta.

— Susține că a fost la Ortry să vă transmită complimente, dar n-a avut onoarea să vă găsească ieri acolo.

— Complimente? De la cine?

— De la domnișoara Nanon Köhler, care însă, după cum mi-a comunicat el, poartă acum alt nume.

— De la Nanon? întrebă Marion, împurpurându-se ușor. Te rog, spune-i să vină încoace!

Greifenklau deschise fereastra și strigă în jos:

— Domnul sublocotenent von Eschenrode este rugat să vină la mine!

Se părea că Fritz stătuse pregătit, căci abia fusese rostit ordinul, că se și ivi în ușă.

— Îmi dați voie! îl prezintă Greifenklau. Sublocotenentul von Eschenrode.

De îndată ce-l zări pe Fritz, Marion se dădu surprinsă înapoi.

— Dumnezeule! exclamă ea. Dar e chiar...

El lovi pintenii și răspunse:

— Să trăiți! Culegătorul de plante Schneeberg.

Fata rămase înmărmurită. Îl văzuse pe omul acesta la doctorul Müller, iar acum, iată-l alături de Greifenklau.

— Da, râse căpitanul. La Thionville, sublocotenentul a fost nevoit să joace nițel teatru. Cred că-l veți ierta, domnișoară!

— N-am nici un drept să-l judec...

Greifenklau luă mâna fetei și o duse la buze:

— Atunci pot spera că-l veți ierta și pe un altul, care de asemenea și-a ascuns adevăratul nume?

O roșeață puternică acoperi obrajii lui Marion.

— Dumneata... dumneata... erai... doctorul Müller? îngăimă ea.

— Da, domnișoară!

— Dumnezeule! Ella!

Se clătină și căzu în brațele prietenei sale, care o scoase din încăpere. Când domnișoara Perret se înapoie după câțva timp, Richard îi ieși în întâmpinare, pe coridor.

— S-a liniștit, domnișoara contesă?

— Da. Însă ai fost teribil de neprevăzător.

— Unde se află acum?

— În odaia din spate.

Greifenklau bătu la ușa arătată. Când intră, o găsi pe Marion pe sofa, cu fruntea sprijinită în palme.

— Îmi dai voie? întrebă dânsul.

— Ești comandant al acestui castel... Cine te poate opri?

— Acum, răspunse el, nu sunt nici comandantul castelului, nici Richard von Greifenklau, ci... pur și simplu... doctorul Müller.

Ea nu răspunse și atunci el se apropie, îngenunchind alături de ea.

— Marion, mi-a fost foarte greu, dar nu puteam face altfel. Vrei să-mi dai un semn că mă ierți?

Ea îi întinse mâna, surâzând îndurerată:

— Poftim, domnule... doctor...

— Ți mulțumesc. Dar de ce atâta tristețe?

— Pentru că n-ai avut încredere în mine.

— Și totuși, mi-aș dori să te văd zâmbind...

Capul ei căzu pe umărul lui. Plângea. El o strânse cu drag în brațe.

— La Ortry nu eram decât o persoană particulară și trebuia să păstrez taina, chiar și față de tine. Nu-ți puteam divulga secretul, deși mă durea că sunt obligat să te mint. Pe de altă parte, eram fericit că îmi ești aproape și mă temeam să nu te pierd... Mi-a fost atât de greu să te găsesc...

— De parcă m-ai fi căutat vreodată!

— Da. Te-am văzut la Dresda, pe șosea... o singură clipă... dar chipul tău mi s-a întipărit pentru totdeauna în inimă. Știam că te iubesc, dar nu erai decât o necunoscută, la fel de îndepărtată ca oricare din stelele Căii Lactee... Dar tu, cel puțin, îmi cunoșteai numele.

— De unde știi asta? întrebă ea, aplecând fruntea.

— L-am văzut pe spatele fotografiei mele, pe care ai scăpat-o jos, la carieră. Am fost atât de fericit atunci, Marion! Și cine-ar fi putut crede că-mi voi găsi fericirea tocmai la Ortry, în văgăuna dușmanului meu de moarte.

— Dușman de moarte?

— Da, Marion. Ți amintești că te-am întrebat de numele Greifenklau atunci când mi-ai arătat scrisoarea lui Abu Hassan? Și ți mai aduci aminte de bietul prizonier pe care l-am eliberat odată cu tine?

— Da.

— Era tatăl meu.

— Cerule! Căpitanul acela! Iar astăzi cât pe ce să izbutească să mă ia de aici!

— Știam asta, de aceea m-am grăbit înapoi. Mai înainte am trecut pe la Ortry.

— Ce mai e pe acolo?

— Cartelul se află în mâinile noastre. Toți conspiratorii sunt acum prizonieri, dar despre toate, astea vreau să vorbim ceva mai târziu. Fritz are să-ți transmită complimente din partea cuiva.

— E logodnicul lui Nanon?

— Da, și fratele contelui Caligny.

— Cum e cu puțință?

— Și despre asta mai târziu... Deocamdată aș vrea să tac... să te privesc și...

Se opri, ațintindu-și asupra ei ochii strălucitori. După care, o sărută...

— Richard, sunt atât de fericită!

— Da, este un dar ceresc... suferința poate fi uneori transformată în fericire. Dar unde este mama ta? N-am văzut-o pe nicăieri.

— E în odaia dânzei. A suferit mult în ultimele zile. Dar, ce vor zice ai tăi despre noi doi?

— Ne vom bucura împreună. Sora mea te cunoaște și te-a îndrăgit mult.

— Sora ta?

— Sigur. Miss de Lissa.

— Doamne, într-adevăr... Richard, cât e de minunat!

Se auziră câteva bătăi ușoare în ușă, care fu apoi ușor întredeschisă.

— Pot să vă deranjez? întrebă Ella, prin deschizătură.

— Bineînțeles. Vino!

Marion se ridică și alergă în întâmpinarea ei.

— Domnul căpitan este căutat, anunță contesa.

— Unde?

— În camera din față.

El se duse acolo și-l găsi pe unul din ulanii pe care-i trimisese în căutarea lui Richemonte.

— Am încheiat urmărirea, dar fără nici un rezultat, raportă acesta.

— Asta vrea să zică, deci, că l-am pierdut?

— Ba nu, domnule căpitan. Se va întoarce.

— Ce vrei să spui?

— Va veni cu o trupă de călăreți africani.

— Spahii?

— Da, așa cred că se numesc, domnule.

— Povestește!

— N-am izbutit să dăm de bătrân, căci o luase cu mult înainte, iar noi nu cunoșteam ținutul, ca să-i putem tăia calea. Dar i-am dat de urmă, după copitele calului. Am stabilit apoi, cu ajutorul hărții, că se îndrepta spre Samigneux. Am ajuns într-o pădure aflată pe o ridicătură și de acolo am zărit în vale un convoi de spahii, cu care bătrânul tocmai se întâlnea. Am văzut lămurit cum vorbea cu șeful acestora, apoi s-a alăturat lor.

— Asta înseamnă că îi va aduce înapoi.

— Da. Am alergat repede îndărăt, ca să nu ni se întretaie drumurile în regiune deschisă. Nu departe de aici, pe partea cealaltă a pădurii, i-am zărit coborând dealul. Sunt câteva sute și cred că într-o jumătate de ceas vor fi aici.

— Bun. Sunteți gata?

— Firește.

— Rupeți rândurile!

Generalul Perret ascultase și el raportul.

— Ce-aveți de gând, domnule căpitan? întrebă dânsul.

— Vom rămâne pe poziții.

— Nu e de competența mea să mă amestec în hotărârile dumneavoastră, dar nu credeți că e prea riscant?

— Trebuie să țin mereu seama de faptul că nu-mi este permis a lăsa locuitorii acestui castel de izbeliște. În afară de asta, Malineau pare a fi devenit un punct strategic deosebit de important. Kronprințul Prusiei se află la vest de aici. Nici un corp de armată dușman nu trebuie să se apropie de linia noastră de legătură.

— Vor mai fi lupte?

— Tot ce se poate.

— Puterile dumneavoastră au fost destul de serios diminuate. Franctirorii și ceilalți s-ar putea aduna acum și, împreună cu spahiii, v-ar putea da de furcă.

— Îi vom întâmpina cum se cuvine.

— Firește, se amestecă și Hohenthal, care nu spusese nimic până acum. N-am putut să-ți comunic că aștept întăriri de la Trouville. Am trimis doi soli îndată ce am aflat de sosirea călăreților și cred că ajutoarele ne vor veni cel mult în cursul nopții.

— Atunci n-avem de ce ne teme. Soarele a apus și, peste un sfert de ceas, e întuneric.

Greifenklau plecă să dea ordinele cuvenite. Abia se întunecase, că se auziră salve dinspre locul de unde era așteptat dușmanul. Veni vestea că spahiii încercaseră să se apropie de castel, dar se retraseră de îndată ce fu deschis focul asupra lor.

Încercară și pe cealaltă parte, dar nici acolo nu le-a mers mai bine. Se mai auzeau, din când în când, împușcături. Santinelele strânsesă tot mai mult cercul, pentru a nu lăsa nici un spațiu liber prin care ar fi putut pătrunde dușmanul. Spahiii nu se lăsară nici ei cu una cu două, iar când Greifenklau cercetă mai târziu terenul, se încredința că în afara cercului său se formase unul dușman, care-i făcea cu neputință scăparea.

16. Plutonierul Budincă

Era o noapte fără lună, totuși pe câmp liber se putea vedea la câțiva pași. În spatele satului se aflau câteva lanuri de cartofi și mazăre, despărțite între ele printr-un răzor cu iarbă. Pe aici se strecurau cu mare băgare de seamă doi oameni.

Dinspre pădure se auzi o împușcătură.

— Iarăși! șopti unul dintre ei.

Cel dinainte se opri și întoarse capul.

— E așa cum spuneam eu: husarii noștri sunt încercuiți.

— Tot așa cred și eu, domnule plutonier.

— Dar n-o să-mi strice ei planurile! Asta e limpede ca lumina zilei. Înainte!

Își urmară drumul până ajunseră la capătul răzorului care se învecina cu pădurea.

— Acuma pe stânga, în susul pădurii! porunci plutonierul.

Era scund și gras, însă părea foarte agil.

Trecu puțin timp până ce pădurea făcu un cot, îndărătul căruia se pierdea un drum ce ducea la castei. Era același pe care venise colonelul Rallion cu trupele sale.

— Stai! ordonă bondocul. Apleacă-te!

Se auzea tropot de cai. Veneau doi oameni. Unul purta pe umeri o manta albă, iar celălalt era îmbrăcat în veșminte de culoare închisă și ducea calul de căpăstru.

— Aici poți încăleca, spuse cel în alb. Lanțul de santinele al afurișilor de nemți e spre dreapta, așa că aici nu vom putea fi observați. Ai ascuns bine scrisoarea? Asta e lucrul principal.

— În căptușeala cizmei.

— La fel am făcut și eu. Mac Mahon e dat dracului. Mi-a dat două scrisori cu același conținut. Dacă una din ele nu ajunge la țintă, fiind nevoie să fie distrusă, cealaltă va

trebui să ajungă în mâinile lui Bazaine. Crezi, deci, că vei mai găsi liber drumul la el?

— Cu siguranță. Sunt convins că dușmanul va fi împins azi înapoi. Și chiar dacă nu va fi așa, știu eu să mă strecor.

— Tocmai de aceea ți-am încredințat dumitale una din scrisori. Cunoști toate drumurile. Așadar nu știi dacă a reușit să dispară colonelul Rallion?

— Nu, domnule colonel. Am fost atât de deștept să nu aștept sfârșitul luptei. Firește că n-aveam nici o bănuială că erați atât de aproape.

— Să n-ai nici o grijă! Dacă e prizonier, nemții vor trebui să-i dea drumul. În zorii zilei voi ataca dușmanul, apoi îmi urmez călătoria, ca să predau scrisoarea. Acum noapte bună, domnule căpitan.

— Noapte bună, domnule colonel.

Călărețul încălecă.

— Și te ții de făgăduială cu privire la fată? Mi-o vei preda?

— Ți-am dat cuvântul. Pe domnișoara de Sainte-Marie n-o las eu să scape.

Cei doi spioni rămaseră tăcuți câteva clipe.

— Drace! Pe individul ăla cred că-l cunosc, șopti grasul.

— Pe acela în alb?

— Nu. Vorbesc de celălalt. Îi zicea căpitan și-l recunosc după glas. Așadar, o scrisoare de la Mac Mahon către Bazaine! Frumos! Ascultă, tu rămâi aici! Dacă până în două ceasuri nu sunt înapoi, înseamnă că mi-au sucit gâtul. Atunci te întorci înapoi cum vei putea și anunți că în zorii zilei va începe dansul.

Se strecură ca un șarpe pe partea cealaltă a drumului. Se aciui iar după copaci și coti la stânga, în direcția castelului. În curând, zări un punct strălucitor înaintea sa.

„Ia te uită! Cine-o fi ursul ăla? se întrebă el. Santinelă?”

Se târî mai departe și ajunsese la câțiva pași doar de omul cu mantie albă. Ochii săi se obișnuiseră cu întunericul și

astfel văzu, după câțva timp, altă făptură, sprijinită de un copac.

„Ăsta-i neamț! își zise el. Ia să văd dacă mă observă.”

Credea că trecuse prin lanțul de santinele, astfel că se ridică și își urmă drumul în picioare. Ieși din pădure, când deodată auzi înaintea sa:

— Stai! Cine-i acolo?

— Prieten.

— Parola!

— Fleacuri. De unde să știu eu ce parolă aveți aici?

— Oprește, altfel trag!

— Drace! Mă grăbesc, omule. Trebuie să mă duc la căpitanul de Hohenthal.

— Atunci, așteaptă până vine să mă schimbe.

Bondocul văzu că n-are încotro. Rămase pe locul unde se afla, în timp ce celălalt ținea carabina îndreptată asupra lui. În sfârșit veni schimbul și santinela raportă:

— Domnule sergent, un spion! S-a strecurat pe acolo prin față și susține că trebuie să meargă la căpitanul Hohenthal.

— Bine, băiete! Cu asemenea indivizi nu facem multă judecată. Înainte, Anton!

Bondocul fu luat de umăr și fu predat unui sergent-major.

— Un spion, domnule. Domnul căpitan von Greifenklau se va ocupa de el.

Când bondocul auzi numele, chiui de bucurie.

— Cum te numești, omule? îl întrebă sergentul-major.

— Budincă.

— Frumos nume! Și de ce neam ești?

— Budincă.

— Ce? Ei da, gras și umflat cum ești, nu e de mirare că te cheamă așa. De unde ești?

— Din Regatul Budincilor.

— I-ascultă omule, crezi cumva că ești la iarmaroc? Aici e vorba de viață și de moarte. Așadar, de unde ești?

— De unde v-am spus adineaori.

Sergentul-major trase o înjurătură și se duse să raporteze. Doi oameni îl duceau pe prizonier după dânsul.

Ofițerii prusaci se aflau în salon împreună cu locatarii castelului.

— Domnule căpitan, a fost prins un spion, raportă sergentul. Vorbește destul de bine nemțește, dar la toate întrebările mele răspunde în bătaie de joc.

— Adu-l aici!

Ușa se deschise și cei doi soldați intrară cu prizonierul. Acesta se apropie repede de Greifenklau și, luând poziție, zise:

— Domnule căpitan, am onoarea să mă prezint ca spion. Am străbătut cu bine liniile franceze, dar am fost arestat de ai noștri.

— Schneffke! exclamă Greifenklau, surprins.

— Ordonati! Hieronymus Aurelius Schneffke, pictor de animale. Ca meserie de rezervă, plutonier în armata regală prusacă.

— Cum ai ajuns aici?

— Pe burtă.

Greifenklau râse și se adresă sergentului:

— Nu, dragul meu, acesta nu-i spion. Puteți pleca.

Cei trei ieșiră.

— Așadar, de unde vii, dragă domnule plutonier?

— De la Trouville. Domnul căpitan Hohenthal a cerut întăriri, astfel că s-au trimis două escadroane de husari și două companii de infanterie. Am ocupat Etain și am luat-o înainte, împreună cu un camarad, care mă așteaptă în pădure, până îl vestesc pe domnul căpitan de sosirea noastră și primesc eventuale ordine.

— Ce curaj! Dar de unde ai costumul acesta?

— Un tăbăcar gras din Etain a fost nevoit să mi-l împrumute. Mi-e mult prea strâmt. Dar mai am de raportat ceva foarte important.

— Dă-i drumul!

— O scrisoare de la Mac Mahon către Bazaine se află pe drum.

— De unde știi asta?

— Am spionat. Una din scrisori se află acum în drum spre Metz, iar cealaltă e în căptușeala cizmei colonelului care vă asediază.

Schneffke istorisi totul și, la urmă, Greifenklau întrebă:

— Celuilalt îi spuneau căpitan?

— Da.

— N-o fi, cumva, bătrânul Richemonte? Îl cunoști și dumneata, nu?

— N-o să-l uit niciodată. L-am recunoscut după glas. La urmă i-a pus celuilalt condiția s-o aresteze și să i-o predea lui pe domnișoara de Sainte-Marie.

— O nouă ticăloșie, care nu le va reuși, însă. Cine e comandantul dumitale?

— Maiorul Posicki.

— Ai avea curajul să te streкори înapoi?

— Cred că nu vor pune mâna pe mine.

— Spune-i maiorului să împresoare dușmanul încă din cursul nopții. În zorii zilei voi ataca eu, astfel că spahiii se vor afla între două focuri. Ți-e foame, sete?

— Nu, însă am o rugămintă. Înainte de a pleca, aș vrea să vorbesc cu domnul intendent Mélac.

— Așa! N-am nimic împotrivă.

— Mulțumesc.

Făcu stânga împrejur și, când fu jos, bătu la ușa lui Mélac. Intrând, Marie scoase un strigăt de bucurie și-i căzu de gât, cu toate că bunicii ei erau de față.

Dincolo, în camera de zi, generalul Perret observă, zâmbind:

— Este extraordinar modul de organizare al armatei prusace! Doctorii în filosofie devin căpitani, de asemenea și comercianții de vinuri, iar pictorul cel gras se transformă într-un plutonier în rezervă foarte folositor.

Cei doi ofițeri schițară un surâs.

Jos, la papa Mélac, discuția lua o întorsătură foarte sentimentală. Marie și Hieronymus se sorbeau din priviri, dar bătrânul administrator depășise deja, de mult, vârsta la care, de obicei, te poți hrăni cu dragoste și apă cu raze de lună.

— Deci, domnule Schneffke, pretinzi că o iubești pe Marie a noastră? întrebă el.

— Categorie!

— Ei, în cazul acesta îți voi mărturisi că și dumneata mi-ai plăcut din prima clipă. Numai că, acum, ești soldat și nu trebuie să mai acorzi importanță problemelor duminale personale.

— Nici nu fac asta. Aștept răbdător sfârșitul războiului. Abia atunci mă voi întoarce, s-o iau pe Marie. Îmi dați acordul dumneavoastră, domnule Mélac?

— Da, fără doar și poate.

Își strânseseră mâinile.

Timpul trecea repede, pictorul era nevoit să se reîntoarcă de unde venise. Un subofițer îl însoți până la lanțul de santinele. Acolo, se ghemui la pământ, pregătit să-și înceapă anevoioasa partidă de târâre. Nu ajunsese, însă, prea departe, când i se păru că zărește, dinaintea sa, două puncte. Se dădu în lături și așteptă. Într-adevăr, o făptură omenească se strecură încet prin fața lui. Punctele pe care le văzuse fuseseră, așa cum bănuise, ochi omenești. Dar cine era? Prieten sau dușman? I se păru că omul purta pantaloni largi, după moda orientală. Ce trebuia să facă?

Hotărându-se repede, Schneffke se întoarse și izbuti să se ia după celălalt, fără a fi observat de acesta. Străinul trecu pe lângă santinele, așa că pictorul socoti nimerit să intervină. Făcu un mic ocol, se lovi față în față cu celălalt și, apucându-l de beregată, îl strânse atât de tare, încât omul nu putu scoate nici un strigăt.

— Pst! spuse, apoi zise: Camarade!

— Cine-i acolo? tresări santinela.

— Încetișor, încetișor... Am pus mâna pe un spion!

Ulanul veni mai aproape și se aplecă, pentru a vedea mai bine.

— Doamne sfinte, iar bondocul...

— Ai vreo frânghie?

— O curea!

— Dă-o încoace! Îl legăm, apoi îl ducem la omul de gardă.

Prizonierul era un individ puternic, dar fusese luat prin surprindere. Fiind în primejdie să se înăbușe, acceptă fără împotrivire să i se lege brațele.

— Așa... cumetre... Acum, ridică-te! spuse Schneffke. Mergem la plimbare!

Îl ridică pe celălalt de la pământ și plecară împreună.

— Mă iertați, domnule căpitan! raportă ceva mai târziu un sergent-major de la ulani. Un spion!

— Iar? întrebă Greifenklau.

— Da. Dar, de data aceasta, e unul adevărat. L-a prins plutonierul cel gras.

— Să intre.

Schneffke își aduse prizonierul.

Când Greifenklau îl privi cu mai multă atenție, tresări surprins și exclamă:

— Vrajitorul!

La auzul acestui cuvânt, omul ridică ochii din pământ.

— Abu Hassan! mai zise Greifenklau.

— Domnule, mă cunoști. Unde m-ai văzut?

— Asta n-are importanță.

— Glasul tău îmi sună cunoscut. Trebuie să fi vorbit cu tine, cândva.

— Se poate. Ce faci aici?

— Sunt prizonierul tău. Ucide-mă!

— Adică, vrei să mori fără s-o fi revăzut pe Liama?

— Liama? Allah! Ce știi tu de ea?

— Mult mai multe decât tine. Dar, spune-mi, cum ai ajuns aici?

— Am fost silit să vin, împreună cu spahiii.

— Așa! Deci te afli împreună cu cei care ne-au încercuit?

— Da. Am fost înrolați, și eu și fratele meu.

— Saadi?

— De unde știi?

— Povestește mai departe!

— Noi nu mai vrem să continuăm războiul. N-avem nici un chef să ne vărsăm sângele de dragul celor pe care-i urâm! Așa că, în timp ce fratele meu stătea la pândă, eu am hotărât să aflu dacă dușmanul francezilor poate fi înduplecat să ne ofere ocrotire și adăpost.

— Prin urmare nu ești spion, ci doar dezertor?

— Da. Pot să-mi aduc fratele?

— Asta rămâne de văzut. Dacă ai fi spion, ar trebui să pun să te împuște, dar vreau să te cred, deoarece te cunosc. Ai fost silit, deci, să-ți părăsești patria?

— Aș fi părăsit-o oricum, dar nu ca soldat.

— Încotro vroiai să mergi?

— Eu sunt Hassan, vrăjitorul...

— E și fratele tău vrăjitor?

— Nu. Dar l-am luat cu mine ca să vadă...

— Știu ce vrei să spui, îl întrerupse Greifenklau. S-o vadă pe Marion, fiica Liamei.

— Domnule, de unde știi toate astea?

— Cunosc gândurile tale. Cât timp trebuie să stea de santinelă fratele tău?

— Un ceas. După aceea îl schimb eu.

— Vino cu mine. Vreau să vezi pe cineva, în timp ce Schneffke aștepta, Greifenklau îl duse pe Hassan pe un culoar, unde se opri la o ușă și ascultă. Dinăuntru se auzi un glas de femeie.

— Intră aici! zise Greifenklau.

Deschise fără să bată la ușă și-l împinse pe beduin în odaie. O clipă domni tăcerea, apoi răsună un țipăt de surpriză.

— Liama! *Allah il Allah. Mohammed rasuhl Allah.* Tu ești, Liama, chiar tu, în persoană!

— Hassan! strigă ea. Hassan!

După câțva timp, Greifenklau deschise din nou ușa și-l anunță:

— Hassan, vino! A trecut timpul.

— Domnule, fii milostiv! Mai lasă-mă puțin cu fiica Beni Aissa-ilor, să-mi povestească...

— O vei revedea chiar astăzi. Acum, vino!

Hassan se supuse.

— Așadar, vrei să vii împreună cu fratele tău la noi? îl întreabă Greifenklau.

— Firește, dacă vei îngădui.

— Cum se numește colonelul tău?

— Parcoureur.

— Ce fel de om e?

— Toți îl urăsc.

— Luptă și el, împreună cu ceilalți?

— Da, ca ostaș e foarte curajos.

— Asta e bine. Poate există un prilej să-l despărțiți de ai săi și să-l aduceți înapoi. Vrei să încerci? Am de vorbit cu dânsul.

— Domnule, mă primiți la voi împreună cu fratele meu, dacă ți-l aducem pe colonel?

— Vă primesc și fără asta. Dar cum aveți de gând să puneți mâna pe el?

— E ușor. Face el însuși rondul și controlează santinelele. Când vine, ți-l aducem.

— Bine. Du-te acum și ia-l pe fratele tău! Plutonier, du-l de unde l-ai luat. Este tot atât de spion ca și dumneata.

— Hm! se minună Schneffke, în timp ce se depărta, împreună cu Hassan. Deci, spion nu-i! Atunci ce-i? A fost înrolat cu de-a sila. Nu-i de mirare că-și părăsește regimentul!

Când ajunseră la santinelă, Hassan îi șopti:

— Nu te mai întorci la castel?

— Nu. Trebuie să merg mai departe.

— Dincolo de paznici?

— Da.

— Nu trebuie să te mai furișezi ca mai înainte. Fratele meu te va lăsa să treci. Vino, urmează-mă!

— Preasfântul Michelangelo! Sper că nu încerci să mă duci de nas!

După aceste cuvinte, Hieronymus Aurelius Schneffke avu curajul să se încreadă în Hassan și nu regretă deloc. Depăși nestingherit rândul de santinele și își întâlni camaradul în același loc unde se despărțiseră.

Trecuse aproape un ceas, când aceeași santinelă care avusese de-a face cu Bondocul și, mai târziu, cu Abu Hassan, recunoscă doi oameni care veneau înspre dânsul. Primise dispoziții, astfel că nu le ceru parola. Cei doi oameni târau după ei pe un al treilea, către castel. La intrare stătea Martin Tannert, care așteptase cu încordare această clipă.

— Ați reușit? întrebă el.

— Da.

Prizonierul fu dus în camera de gardă.

În gură avea un căluș. Măinile-i erau legate cu o frânghie, iar în jurul capului îi legaseră un turban. În rest, nu i se întâmplase nimic. Avea toate armele asupra sa. De-abia acum îi fură confiscate. Hassan și Saadi intrară într-o cameră alăturată, pentru a nu se trăda, după care prizonierul fu dezlegat. Colonelul Parcoureur respiră adânc, se uită de jur-împrejur și blestemă.

— Unde mă aflu? întrebă dânsul.

— La castelul Malineau.

— Unde-s mizerabilii care au avut îndrăzneala să mă atace?

— Asta nu ne privește, domnule colonel. Pe noi ne interesează în mod special vizita pe care ne-o faceți.

— Vizită? La dracu' cu vizita asta! Acest mod înjositor și ticălos de-a profita de un soldat!

— Mă iertați, domnule colonel, zise sergentul-major. Domnul căpitan Greifenklau dorește să vă vorbească. Vă rog să ne urmați!

Greifenklau îl primi politicos. Se mai aflau doi ofițeri acolo.

— Domnule camarad, izbucni colonelul, la dumneavoastră, în Germania, obiceiul pământului cere să se răpească oameni?

— Nu prea. Ați fost răpit? Înseamnă că tovarășii dumitale nu pun prea mult preț pe un prieten atât de serviabil. Altminteri, te-ar fi păzit mai bine.

— Domnule căpitan! se revoltă colonelul.

— Numai pe spioni și pe troglodiții cu care se aseamănă știu cum să-i trateze!

— Mă considerați spion?

— Știu și eu? Ce-ai discutat dumneata cu Richemonte, privitor la domnișoara de Sainte-Marie?

Colonelul se schimbă la față.

— Nimic, absolut nimic.

— Unde se află acum căpitanul?

— Nu știu.

— Încearcă să-ți amintești. Nu l-ai trimis la Metz cu o scrisoare către mareșalul Bazaine?

— De unde și până unde?

— Sau, poate, ai chiar dumneata o astfel de scrisoare pentru mareșal?

— Da la cine s-o am?

— De la Mac Mahon.

— Cum ai ajuns la această presupunere?

— N-are importanță. Îmi dai cuvântul dumitale de onoare că nu ai la dumneata o astfel de scrisoare?

Colonelul tăcu.

— Bine, urmă Greifenklau, te afli, deci, în posesia scrisorii. Trebuie să mi-o predai.

— Asta n-aș face-o nici în ruptul capului.

— Atunci mă silești să pun să te percheziționeze.

Sună și apăru un soldat, căruia Greifenklau îi ordonă:

— Scoate cizmele domnului colonel! Domnia sa dorește să se facă comod.

Francezul păli. Își dădea seama că Greifenklau era foarte bine informat.

Soldatul se apropie și vru să-l descalțe, dar se alese cu o înjurătură:

— Pleacă, porcule! Dacă trebuie, o voi face singur.

Se descălță, după care se așeză călare pe scaunul său, cu spatele la nemți.

— Ordonăți, domnule căpitan.

Spunând acestea, soldatul ridică triumfător cizmele.

— Acolo este ascunsă o scrisoare. Cu siguranță că se află în căptușeală. Verifică!

Soldatul începu să desfacă căptușeala cu briceagul, în prima cizmă nu găsi nimic, dar în cea de-a doua, află un pliculeț.

Greifenklau îl deschise. Cuprindea o scrisoare împăturită de mai multe ori și scrisă pe o foaie extrem de fină, semnată și șampilată de către generalul Mac Mahon. Conținutul era următorul:

„Camarade!

Tocmai am primit planul de operații al mareșalului Palikao. El mă sfătuiește ca printr-un marș de flanc să-ți întind mâna prin Sedan și Thionville. Pornesc deci din Châlons și sper să te întâlnesc la Metz. Las în seama aprecierii și priceperii dumitale dacă trebuie să-mi ușurezi prin câteva atacuri sarcina de a te găsi. Pentru siguranță, am redactat o copie a acestei scrisori.

Mac Mahon.”

Greifenklau împături scrisoarea și o puse înapoi, în plic.

— Ei, domnule colonel, zise dânsul, recunoști acum că știam bine ce spun?

— La dracu'! Nu-mi mai rămâne nimic altceva de făcut decât să-mi zbor creierii...

Greifenklau făcu semn soldaților să se îndepărteze, apoi i se adresă colonelului:

— Cruță-te, domnule colonel, căci nu se știe dacă împăratul dumitale nu va mai avea nevoie vreodată de serviciile unui oștean atât de brav. Deocamdată, firește, vei rămâne la noi, până la viitoare dispoziții. Îți voi da o cameră și-ți cer să-mi făgăduiești că n-o vei părăsi fără permisiunea comandantului.

— Cine este acesta?

— Deocamdată, chiar eu. În curând, însă, locul îmi va fi luat de acest domn, von Hohenthal.

Hohenthal îl privi surprins.

— Acum, domnule colonel, te rog să mă urmezi!

Greifenklau îl conduse într-o odaie, unde-i dădu un soldat pentru serviciu și pază, apoi se întoarse la camarazi.

— A fost vreo captură de soi? se interesă Hohenthal.

— Cred și eu! Ia și citește!

— Drace, e într-adevăr important. Scrisoarea trebuie să ajungă îndată la Moltke. Cine o va duce?

— Eu însumi. N-aș vrea s-o încredințez altcuiva.

— Foarte bine. Și, așa stând lucrurile, devin comandant în locul dumitale. Totuși, nu înțeleg cum vei străpunge încercuirea...

— Mă voi strecura... O scot eu, cumva, la capăt...

— Vei călători singur?

— Nu, ci împreună cu sublocotenentul von Eschenrode.

— Iată o chestie care-mi va prii de minune! râse Fritz.

— Ce facem cu cei doi dezertori? se interesă Hohenthal.

— Nu trebuie să-i tratezi ca pe niște prizonieri și nici să-i supraveghezi în vreun fel. Ei vor fi cei mai vajnici ocrotitori ai doamnei Liama și ai domnișoarei Marion. Îmi pare sincer

rău că nu voi fi și eu prezent în zori, când veți lupta cu spahiii. Sunt absolut sigur, însă, că veți fi învingători.

— Dar cât trebuie să rămânem aici?

— Din câte am aflat, planurile lui Mac Mahon vizează Etain și împrejurimile. Castelul Malineau a devenit, după cum bănuiam, de altfel, un punct strategic important și trebuie să-l păstrăm sub ocupație. Voi expune toate astea superiorilor noștri.

— Așa să fie! Când pleci?

— Într-o jumătate de oră.

— Du-te să-ți iei la revedere de la doamne.

— N-am de gând să le tulbur odihna. Ce-am avut să ne spunem, ne-am spus. Iar acum suntem, înainte de toate, soldați!

17. În atelierele istoriei

Cu puțin înainte de scurgerea unui ceas s-au adunat în fața castelului două șiruri de ulani. Toate acestea s-au petrecut într-o liniște deplină. Dar, foarte curând după aceea, au și început să răsunе strigătele santinelelor franceze. Tăcerea nopții era străpunsă de împușcături, blesteme și comenzi de tot felul. Nemții ocupaseră drumul, înaintând înspre sat. Considerându-se în siguranță, dușmanii lăsaseră căile nebaricadate, astfel încât călăreții au putut înainta fără nici o problemă, traversând regiunea. La un moment dat, Greifenklau le-a poruncit să se întoarcă. Goneau printre francezii zăpăciți, care nu puteau înțelege această manevră. S-au întors la castel fără a fi pierdut nici măcar un om.

Doar Greifenklau și Fritz au rămas, conform planului, de partea cealaltă a satului. Și, pe urmă, au purces mai departe. Chiar înainte de a ajunge la Etain, s-au întâlnit cu maiorul Posicki. Greifenklau îi rapoartă situația de la Malineau, după care au călărit mai departe, toată noaptea.

Ajunși dimineața la Trouville, au aflat că acolo tocmai se câștigase o bătălie, faimoasa bătălie de la Vionville-Mars la Tour. Între timp, trupele înaintaseră considerabil. Totuși, Greifenklau reuși să ajungă la Saint-Marcel, al treilea corp de armată, pe al cărui comandant izbuti a-l convinge să trimită o trupă destul de puternică la Etain.

Acolo află unde se găsea marele stat-major, și cam pe la ora prânzului se afla deja la destinație. Le explică misiunea foarte importantă care îl adusesese până aici și fu anunțat imediat superiorilor. Nici nu pătrunse bine în anticameră că și fu adus acolo un om, îmbrăcat în civil, ce purta la mână semnul Convenției de la Geneva, și anume, banderola cu cruce roșie. Greifenklau îl recunoscuse de îndată. Se apropie de ofițerul ce-l însoțea pe civil, întrebându-l:

— Domnule căpitan, vă rog, unde ați fost cu acest om?
— Înăuntru! răspunse acesta scurt și arată spre biroul lui Moltke.

— Cine este?

— L-am prins fâțându-se prin împrejurimi și ne-a dat de bănuț, dar a izbutit să se legitimizeze. Va fi eliberat.

— Cum se numește?

— Baublanc din Soissons.

— Minciună! Nu-i dați drumul! Supravegheați-l atent și așteptați până voi fi primit înăuntru.

— Îl cunoașteți de undeva?

— Cât se poate de bine!

— *Impossible!* interveni civilul, pälind.

Căpitanul îl privi, mirat.

— La naiba! spuse el. V-a înțeleș?

— Bineînțeleș. Vorbește germana ca mine și ca dumneata.

— Nouă ne-a spus că nu înțelege nici un cuvânt. Domnule căpitan, vi se face semn! Voi aștepta!

Când Greifenklau intră la marele strateg, acesta stătea aplecat asupra unei mese ticsite cu hărți. Răspunse la salutul ofițerului cu o plecăciune ușoară a capului.

— Ceva important?

— Cred că da. Priviți.

Căpitanul puse scrisoarea pe masă.

Moltke citi, dar fără ca fața-i să-și schimbe vreo clipă expresia de indiferență.

— Cum a ajuns asta în mâinile dumatiale?

Greifenklau raportă pe scurt întâmplarea.

— Și zici că acel căpitan Richemonte posedă dublura acestei scrisori?

— Da.

— Se pare că a izbutit deja să o înmâneze, sau, cel puțin, nu a fost prins până acum. Domnule căpitan, îți suntem foarte recunoscători, îți promitem că nu vei fi uitat. Acum ai de gând să te întorci la trupa dumatiale?

— Firește.

Moltke își plecă iarăși scurt fruntea înaltă, aruncând o privire binevoitoare tânărului ofițer, după care se aplecă iarăși asupra hârtiilor.

Greifenklau mai lovi o dată din pintoni.

— Mai e ceva, domnule căpitan?

— Vă rog să-mi permiteți o observație...

— Vorbește!

— Am văzut ieșind de aici un om care, din câte am putut afla, se numește Baublanc.

— Și?

— Am înțeles că urmează a i se da drumul. Mi-am permis, însă, a-l ruga pe căpitan să aștepte cu dânsul în anticameră. Acest om nu e nimeni altul decât contele Rallion, al cărui fiu a fost colonel la cuirasierii de gardă.

Trăsăturile aspre ale marelui tăcut tresăriră o clipă, iar Greifenklau înțelese că această veste făcuse o impresie foarte puternică asupra șefului marelui stat major.

— Îl cunoști?

— Ca pe mine însumi!

— Chemați-l înapoi!

Greifenklau deschise ușa și-l chemă pe căpitan, împreună cu prizonierul. Obraznic, Rallion, încercă să nege. De-abia când Greifenklau aduse vorba despre cicatricea de la mână, aceea pe care i-o pricinuiseră Fritz în ruinele mănăstirii, renunță să mai mintă, prăbușindu-se total.

Puțin timp după aceea, Greifenklau și Fritz părăseau sediul Marelui Stat Major, cu satisfacția imensă că unul dintre cei mai mari ticăloși și cei mai fără de inimă dușmani ai familiei lor se afla, în sfârșit, arestat. Cei doi prieteni nedespărțiți călăreau acum tăcuți prin câmpul de luptă. Erau mândri de victoria germană și totuși, jertfa de sânge pe care o adusese aici două popoare ambiției unui singur om la pecetluia buzele. Dădură pintoni cailor, pentru a depăși cât se poate de repede câmpia însângerată.

În urma luptelor, totul fusese distrus. Pământul era acoperit cu cadavre, prieteni și dușmani, încremeniți alături pentru vecie. Armele străluceau sinistru în bătaia soarelui, dar mâinile celor care le purtasera erau reci și închircite în moarte. Uniformele morților păreau, de la înălțimea colinelor, maci roșii, ori flori albastre de secară. Între ele, zăceau mormane de cai, din când în când puteai zări și câte o căruță răsturnată. Priveliștea era mai înfiorătoare și mai tristă decât la Magenta, Solferino și chiar Sadowa. Iar în sate, cei doi călăreți au avut parte de imagini și mai cutremurătoare...

Așa au ajuns până la Hanonville. Acolo se afla corpul de gardă, iar cei doi ofițeri s-au putut întâlni, în sfârșit, cu ai lor. Greifenklau găsi imediat escadronul pe care-l comandase înainte.

În vreme ce stătea de vorbă cu cel ce-l înlocuise, nu băga de seamă cum acesta îl conduce prin tabără, spre un cort mare, unde medici și infirmieri își făceau datoria. Abia când ajunseră acolo, el ridică privirea și văzu un bătrân cu pletele și barba albe, ocupat cu bandajarea brațului unui rănit, ce zăcea întins la pământ. Surprins, se opri. Cu pași repezi își urmă drumul, fără a mai da vreo atenție însoțitorului său, care rămăsese în urmă, surâzând.

Într-adevăr, nu se înșelase, cu brațele întinse, alergă înspre bătrân.

— Bunicule!

La auzul acestei interpelări, Hugo von Greifenklau ridică surprins capul.

— Bunicule, ce cauți dumneata aici, cum de ți-au dat drumul ceilalți să pleci singur?

— Nu sunt singur, suntem cu toții, în afară de mama ta, care n-ar fi putut rezista atmosferei de aici.

— Toți? Așadar și tata? Și Emma?

— Da. Și încă cineva: cele două surori, Nanon și Madelon, apoi domnul Deephill, care n-a vrut să-și lase fetele singure. Stai nițel că-i aduc.

— Sunt aici, chiar aici?

— Dar unde altundeva? Am fost sprijiniți în proiectul nostru imediat, mândrele nume Blücher și Waterloo nu și-au pierdut nici azi rezonanța la Berlin!

Cu un elan tineresc se întoarse în lazaret, în timp ce Richard aștepta uluit afară.

Și-au strâns mâinile și s-au îmbrățișat. Uscățiv, cărunt, dar cu spatele drept, stătea Gebhard von Greifenklau, dinaintea fiului său, care-l eliberase din îngrozitoarea temniță a Ortryului. Doar privirea-i adâncă, nițel întunecată, mai amintea de anii oribili ai suferințelor sale subpământene. Mâna îi era mai puțin puternică decât odinioară, dar un surâs fericit îi poposea pe buzele subțiri, în timp ce-și privea odrasla.

— Fiul meu! Dragul meu fiu! repeta întruna.

— Tată!

Emoționat, Richard se aplecă peste mâna vestejită și o sărută cu evlavie.

— Fritz!

Nanon alergă în întâmpinarea fostului culegător de plante, care o îmbrățișa din inimă, sărutând-o.

— Cât despre mine, fu de părere mister Deephill-Bas-Montagne, se pare că nu merit nici măcar un cuvântel de salut, domnule... von Eschenrode!

— Cum de nu, imediat! strigă Fritz, între două sărutări.

Greifenklau, tatăl și bunicul, împreună cu Emma, plecară în tabără. Abia apucară să se așeze, când un ofițer de ordonanță anunță că sosise o doamnă, care caută acel regiment de câteva zile, pentru a da de vreun membru al familiei Greifenklau.

— De unde vine? întrebă Richard.

— De la Paris.

— Adică o franțuzoaică ne caută pe noi pe câmpurile de luptă?

— De fapt, nu vine de-a dreptul de la Paris, ci din Berlin, unde v-a căutat în zadar.

— Ciudat. Cum o cheamă?

— Agnes Mascaret.

— N-o cunosc. Dar, să poftească!

Fiica „regelui cârpelor” intră. Purta doliu, era foarte palidă și slăbită și salută aproape cu umilință.

— Luați loc! zise Richard.

— Trebuie să vă mulțumesc, domnule, spuse ea, tristă și cu voce joasă. Probabil habar n-aveți ce m-aduce la dumneavoastră!

— Voi afla. Așa că, vă rog, așezați-vă!

Și, pentru a o încuraja, bătrânul Greifenklau adăugă:

— Aud că veniți tocmai de la Berlin...

— Da. Am fost acolo pentru a vă căuta.

— Este vorba, într-adevăr, de ceva atât de grav și de urgent, încât a trebuit să faceți un asemenea efort și să vă expuneți atâtor pericole?

Tânăra se așază și întrebă cu sfială:

— Nu știu dacă ofițerul care a avut bunătatea să mă aducă la dumneavoastră v-a spus și numele meu...

— Da. Vă numiți Agnes Mascaret.

— Și acest nume nu vă spune nimic?

— Absolut nimic.

— La Paris îl cunosc toți. Tatăl meu a fost negustor și fusese supranumit „regele cârpelor”. Știu că nu se cuvine ca fata unui comerciant de cârpe...

— Vă rog! spuse Richard. Nici o meserie din lume nu este rușinoasă. Și-apoi, purtați doliu... și spuneți că tatăl dumneavoastră era negustor de cârpe... deci nu mai este? A murit?

— Da. Acum câțva timp, în Algeria, unde plecase cu mine, în interes de afaceri. A fost ucis.

— Ucis?!

— Da. De doi ticăloși pe care poliția îi caută de multă vreme. Unul e cunoscut sub numele de Moș Secret, iar celuilalt i se zice Grigaut și e de meserie saltimbanc.

— Drace! exclamă Richard. Iarăși ăștia doi!

— Deci, pe aceștia îi cunoașteți?

— Firește. Nu mai departe de ieri am vorbit despre dâșii. Au fost prinși, până în cele din urmă. Moș Secret se află în închisoare, la Metz, iar pe celălalt l-am transportat eu însumi peste frontieră, în Germania. Autoritățile din Berlin îl cercetează și se pare că a făcut mărturisiri importante.

Agnes Mascaret își împreună mâinile:

— Care vasăzică, tot i-a ajuns soarta! Aceștia doi l-au ucis pe tata, în vreme ce eu mă aflam într-o odaie alăturată. Înainte de a se stinge, părintele meu a avut doar răgazul să-mi spună că numele său nu e Mascaret, și să cercetez casa de bani. Acolo am găsit două scrisori și o spovedanie a tatei, care vă privește pe dumneavoastră.

— Pe noi? întrebă Richard. Cum așa?

— Una din scrisori era scrisă de contele Rallion, iar cealaltă, de un anume căpitan Richemonte, și amândouă dovedesc că numiții intenționau să cumpere proprietatea familiei Greifenklau, cu ajutorul unui mijlocitor din Berlin.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă bătrânul Hugo.

— Stați să vedeți! urmă Agnes. După ce prețul avea să fie plătit, suma urma să fie furată și împărțită între cei doi. Dar nu s-a întâmplat așa, căci acela care a furat banii nu i-a mai dat celorlalți, înșelându-i pur și simplu. Numele său era... George de Lormelle.

Bătrânul Hugo von Greifenklau își trecu mâna prin păr și murmură, dus pe gânduri:

— Acestea sunt amintiri tragice. O mârșăvie pe care am plătit-o cu viața soției mele. Biata Margot!

— Totuși, duduie, nu înțeleg, până la urmă, ce legătură aveți dumneavoastră cu întâmplările acestea... zise Richard.

— Vedeți că... tatăl meu a fost acel... George de Lormelle!

Bătrânul Greifenklau sări ca ars și strigă:

— Ce? Tatăl dumitale a fost hoțul?

— Da, răspunse ea, printre lacrimi.

— Mi-a furat averea, zise el încet, cu voce răgușită, și mi-a ucis, în felul acesta, soția. L-am blestemat atâta în toți anii ăștia și...

Emma îl opri cu un ton implorator:

— Bunicule, George de Lormelle e mort și ea e nevinovată.

— Nevinovată! Oh, copila mea, nu-ți doresc să afli vreodată ce înseamnă a pierde tot ce ai mai scump pe lume!... Dar ai dreptate, ea e nevinovată și nu vreau s-o îndurerez...

— Vorbește mai departe! o îndemnă Richard.

Ea își dădu osteneala să-și stăpânească plânsul și urmă:

— Am citit spovedania tatei și cele două scrisori. Mi-am dat seama că... o, Doamne!... era un hoț și că tot ce are nu-i aparține, și nici mie. Toată averea pe care a lăsat-o e proprietatea familiei Greifenklau. Trebuie și vreau să v-o înapoiez.

— Asta e o lovitură grea pentru dumneata, zise Emma, cu milă.

— Că trebuie să dau averea înapoi și că voi rămâne săracă, asta nu mă îndurerează. Dar faptul că tata era hoț, mi-a sfâșiat inima.

— Da, înțeleg ce e în sufletul dumitale, domnișoară, zise Richard. Dar, liniștește-te. Uite, mâna mea! Ți-o întind în numele tuturor rudelor mele și te asigur că faptele tatălui dumitale n-au lăsat să cadă nici o umbră asupra-ți.

— O, domnule, de la moartea tatălui meu, aceasta e cea dintâi rază care luminează în întunericul vieții mele. Eram disperată. Și simțeam că trebuie să fac totul pentru a vă putea înapoia ceea ce de drept vă aparține. Războiul bătea la ușă și mă întrebam ce va fi... Am procedat cum socoteam mai bine. Am vândut cuiva afacerea și tot ceea ce posedam. Suma rezultată și banii numerar lăsați de tata i-am prefăcut în cecuri la Berlin și am pornit să cutreier Germania, în

căutarea dumneavoastră. Acum v-am găsit, în sfârșit. Luați-le...

Îi întinse bătrânului un portvizit, dar acesta refuză să-l ia.

— Vă rog, îl imploră fata cu ochii în lacrimi, doar e al dumneavoastră.

Mișcat, bătrânul îi cuprinse mâinile și zise:

— Domnișoară, regret nespus nenorocirea care s-a abătut asupra dumneavoastră și vreau să vă asigur încă o dată că vă considerăm nevinovată, în ceea ce privește banii... Gebhard, Richard... ce părere aveți voi?

— Nu-i vom primi, zise Richard, îi vom depune, însă, într-un loc sigur. Îndată ce se va sfârși războiul și vor veni iar vremuri liniștite, vom examina cu mai multă atenție problema. Bunicule, tată, nu sunteți și voi de aceeași părere?

Cei doi dădură din cap afirmativ.

— Nu vă pot contrazice acum, zise Agnes. Totuși, plec mângâiată. M-ați iertat și, de asemenea, și pe tata.

Vru să plece, dar Emma o reținu:

— Nu poți pleca așa, pur și simplu. Îți propun să rămâi la noi și să ne ajuți în ceea ce facem. În felul, acesta, poate, vei izbuti să-ți liniștești conștiința și îți vei despovăra sufletul.

— Nu mă așteptam să găsesc atâta generozitate tocmai la aceia față de care suntem atât de vinovați. Vă mulțumesc din suflet.

Încă de a doua zi, Agnes se dedică noii ei meserii, iar aceasta fusese tocmai ziua cea grea a luptei de la Gravelotte și Saint-Privat.

Zarurile au fost aruncate și, din nou, ele s-au arătat favorabile nemților. Corpurile de armată ale lui Bazaine au fost izgonite din nou la Metz și acolo, încercuite complet. La întâi septembrie, francezii au încercat să atace, dar au fost înfrânți de întâiul corp de armată prusac și de divizia

Kummer, condusă de generalul von Mantenffel, în bătălia de la Noiseville.

În jurul Metzului nu au mai avut loc decât încăierări mărunte ce au dus, în cele din urmă, la cucerirea orașului de către inamic.

Rezultatul, însă, era zguduitor: trei mareșali, cincizeci de generali, 6.000 de ofițeri, 153.000 de oameni și 20.000 de soldați, internați prin diverse lazarete, au fost nevoiți să se predea. În cetate s-a găsit, de asemenea, foarte mult armament. Înainte de toate acestea, căzuse și Sedanul. În timpul bătăliei sângeroase de la Metz, Mac Mahon, al cărui corp de armată fusese învins la Worth se retrăsese, împreună cu oștenii lui Faily la Châlons, unde urma să-l întâlnească și pe Bazaine. Acesta fiind însă reținut la Metz, Mac Mahon trebuia să-l contacteze la Sedan și Thionville, printr-un marș al flancurilor.

Acest plan era extrem de îndrăzneț și putea fi dus la îndeplinire numai profitând de neatenția nemților. În caz de nereușită, se risca nu numai o grea înfrângere, dar și completa distrugere a armatei lui Mac Mahon.

După lupta de la Gravelotte, din prima armată germană s-au retras corpurile de gardă al patrulea și al doisprezecelea, pentru a se reunifica cu o altă armată germană, aflată sub comanda Kronprințului de Saxonia, von Sachsen. Aceasta urmărea același țel cu armata comandată de Kronprințul Prusiei: prin Verdun la Châlons și apoi spre Toul.

De fapt, la Châlons era prevăzută o bătălie, mai ales că doar la două mile distanță se afla un lagăr foarte bine întărit.

Când cei doi conducători ai armatelor sus-numite au aflat că strada spre Paris fusese abandonată, au schimbat imediat planurile, deducând că Mac Mahon mărșăluia spre Stanay și La Chène. Vroia să îndeplinească ceea ce scrisese în epistola interceptată de Richard von Greifenklau.

Fără a ezita, cei doi comandanți au modificat direcția armatelor, pentru a putea ajunge înaintea dușmanului la destinație. Această hotărâre precipitată și îndeplinirea ei fără zăbavă s-a soldat cu un rezultat excepțional al armatei germane și al capilor ei.

Realizarea planului de luptă dușman putea fi apreciată ca zadarnică. Încă din seara de 31 august nemții își încercuiseră dușmanul, nedându-i astfel posibilitatea de a se salva, trecând în Belgia. Corpul de armată primise ordinul să ocupe drumul de la Sedan spre La Chapelle, ce ducea către granița belgiană.

În dimineața de întâi septembrie o ceață deasă plutea asupra Maasului, împiedicând vederea. Totuși, lupta începu.

Și, din nou, destinul fu de partea nemților. Spre prânz, armata franceză era zăpăcită și derutată. Lipsiți de orice speranță de a fi salvați, francezii au început a se preda cu miile, iar alții fugeau dezorganizați spre Sedan și se ciocneau cu cei ce veneau dintr-acolo, alungați la rândul lor. Imediat după începerea luptei, Mac Mahon fu rănit, dar nici urmașul său nu reuși să atragă norocul de partea franceză.

Numai la Danzy și Balan se remarcaseră două corpuri ceva mai agresive, dar un asalt al nemților fu, și de data aceasta, hotărâtor.

Într-una dintre bătălii, garda prusacă a înaintat prin Bois de Garenne și Câmpia Gironnei. Aici se afla și Richard von Greifenklau, care deținea comanda regimentului, superiorii săi fiind răniți.

Puțin înainte de încăierarea decisivă, francezii au opus o rezistență disperată. Una din bateriile lor îi căsăpea pe nemți. Precedată de două batalioane de infanterie și urmată de un batalion de zuavi, aceasta copleșise inamicul. Corpul de gardă al ulanilor primi însărcinarea să nimicească bateria. Greifenklau comanda atacul. Știa că lupta era decisivă, dar chipul îi era la fel de impasibil ca de

obicei. Ridică sabia. Regimentul se puse în mișcare. Mai întâi la pas, după aceea la trap, apoi la galop. Așa s-au năpustit asupra dușmanului. Francezii cădeau secerați, dar în locul celor căzuți apăreau mereu alții. Cu lancea, sabia și baioneta, nemții au înfrânt cele două batalioane de infanterie ale francezilor. După care a intrat în luptă batalionul de zuavi.

— Înainte! strigă Greifenklau.

Ai săi îl urmară. Dușmanul îi lăsă să se apropie și de-abia după aceea începu să tragă. Câte-un cal se prăbușea, câte-un altul galopa cu șaua goală, înaintând printre țițași.

Războiul continua cu o furie sălbatică. Câmpurile de bătaie erau acoperite cu mii de morți și de răniți.

Într-una din lupte, Greifenklau fu atins de un glonte la brațul stâng, dar aproape că nici nu băgă de seamă. Strunindu-și calul, sări printre francezi, fără a mai privi în urmă. Dar toți ai lui se aflau îndărătul său, iar Fritz, chiar alături de dânsul.

Baionetele și săbiile își spuneau cuvântul, rândurile zuavilor se răreau; totuși, aceștia se apărau cu vitejie. Lupta se dădea acum corp la corp. Cei mai mulți dintre ofițerii zuavilor căzuseră sau erau răniți. Nu departe de Fritz, un căpitan izbea nebunește cu sabia. Oricine îndrăznea să se apropie, era pierdut. Chipul îi era înnegrit de pulbere și de-abia i se puteau recunoaște trăsăturile.

— Drace! strigă Fritz, văzând cum unul dintre cei mai buni ulani ai săi se prăbușise de pe cal. Își îndemnă armăsarul spre primejdiosul adversar și ridică sabia să lovească, dar căpitanul, care părea că vede și cu spatele, pară lovitura. Sabia sa îl atinse pe Fritz, dar alunecă în jos, de-a lungul tecii.

Greifenklau sări și dânsul asupra căpitanului de zuavi. Tocmai în clipa când Fritz vru să lovească din nou și se părea că are toate șansele de partea sa, îl auzi pe Greifenklau:

— Pentru numele lui Dumnezeu, Fritz! Oprește! E fratele tău!

Cu o lovitură, abătu în lături sabia lui Fritz, dar înainte de asta, tăișul ei atinse, totuși, umărul francezului. Acesta, la rândul-i, ridică brațul, pregătindu-se pentru o contralovitură. Trebuia să nimerească!

La strigătul lui Richard, Fritz lăasă sabia jos, privindu-și adversarul în față

— Stai! strigă Greifenklau, din nou. Conte Caligny, e fratele dumitale!

— Fratele meu? îngăimă Caligny.

— Da, propriul dumitale frate.

Rezistența zuavilor fu, până la urmă, înfrântă. Fugeau în dezordine. Ulanii îi urmăreau, ajungând, însă, în bătaia focului unei baterii dușmane laterale. Greifenklau ordonă retragerea.

Regimentul își îndeplinise misiunea într-un mod strălucit. Învinsese trei batalioane și redusese la tăcere o baterie întreagă. Pierderile fuseseră, însă, enorme.

Fritz îl ținea pe căpitan de mână:

— Frate, trebuie să mergi cu mine, spuse el, simplu.

— Nu pot, sunt ofițer francez.

— Și îți închipui că te voi lăsa să pleci?

— Trebuie... Mai am sabia...

— Aș! Ia privește în juru-ți! Zuavii tăi au luat-o la sănătoasa. Ești prizonierul meu. Ați fost complet încercuiți.

Caligny privi întunecat în urma fugarilor.

— Și-apoi, ești rănit, urmă Fritz. Ne vom lăsa bandajați colo jos, în vale. Pe mine mă va pansa o domnișoară pe nume Nanon, iar pe tine... Madelon.

— Mii de draci! Madelon? E aici?

— Da, domnule frate. Ca infirmieră. Ei, vezi, acum cred că ți-a mai venit mintea la cap. Din partea mea, n-ai decât să-ți păstrezi și sabia...

Regimentul se înapoie. Generalul îi întâmpină și-l felicită pe Richard.

— Bravo, domnule căpitan! A fost o lovitură de maestru, care va rămâne în analele istoriei.

Ordonă unui regiment de infanterie să înainteze pentru a ocupa ținutul proaspăt cucerit, iar ulanii fură retrași din bătaia focului.

Lupta fusese câștigată, iar rezistența dușmană întru totul înfrântă.

Soarele începea să apună. Strălucea roșu deasupra înălțimilor pentru a căror cucerire cursese atâta sânge.

Atenția conducătorilor se îndrepta acum în totalitate asupra fortăreței. Regele însărcinase un adjutant al generalului să se ocupe de prizonierii francezi, iar pentru a evalua cât mai bine situația, a călărit el însuși până la bateria, de pe culmile Saint-Pierreului. Într-acolo trimiteau trupele subordonaților săi tot ceea ce confiscaseră în cursul luptei de la dușmani.

În sfârșit, pe la ora șase, câțiva călăreți se îndreptară spre dealul unde se afla regele. Erau: adjutantul generalului, trimisul regelui și generalul Reilly, primul aghiotant al împăratului Napoleon. Generalul Reilly îi înmâna regelui acea celebră declarație, prin care Napoleon își accepta înfrângerea:

„Monsieur mon frère!

N'avant pas pu mourir au milieu de mes troupes il ne me reste qu'à remettre mon épée entre les mains de votre Majesté. Je suis de votre Majesté le bon frère.

Napoléon.

Sedan, le 1er Sept. 1870.”

Asta însemna:

„Pentru că nu mi-a fost dat să mor în mijlocul trupelor mele, nu-mi mai rămâne nimic altceva de făcut decât să-mi încredințez sabia Maiestății Voastre.

Napoleon.”

La Cartierul general german nici nu se aflase încă faptul că Napoleon însuși fusese capturat la Sedan. Regele împărtăși această știre apropiaților săi și, în curând, ea fu aflată de toată lumea. Sute de mii de oameni fură cuprinși de bucurie.

Se auzeau sunete de tobe și trompete. Dintr-o colină într-alta se auzeau strigăte, al căror ecou prelung vibra deasupra câmpului de bătaie, înecat în sânge: „Doamne, pe Tine Te slăvim! Doamne, Ție îți mulțumim!”

Încetișor, începea să se însereze. Țările germane își luaseră în sfârșit o revanșă pe care o așteptau de secole. Noaptea aceea de la Sedan putea fi numită, fără nici o exagerare, *Noaptea biruinței!* Von Moltke și generalul Wimpffen, numit în locul lui Mac Mahon, puseseră deja la punct condițiile capitulării francezilor. În dimineața următoare a avut loc o discuție între Bismarck și Napoleon, iar mai târziu, una între rege și împărat. Telegrama lui Benedetti, *„Brusquez le roi”*, căpătă acum un răspuns. La doi septembrie, pe la prânz, francezii depuseseră armele.

După ce Greifenklau se retrase cu ulanii săi, porni călare spre lazaret, împreună cu cei doi frați proaspăt regăsiți.

Din toate părțile erau transportați răniți și toți erau ocupați până peste cap. Madelon, care ședea chiar la intrare, ridică privirea și nu-și crezu ochilor:

— Domnul Haller! exclamă ea, în cele din urmă.

— Ah, domnișoară Madelon, cine s-ar fi gândit să te întâlnesc tocmai aici! Atât de aproape de împărăția morții.

Greifenklau ridică mâna și zise:

— Vă rog, dragii mei, să nu faceți nici o confuzie! Acest domn nu se numește Haller, ci Eschenrode. El este fratele

de atâta timp dispărut al sublocotenentului nostru Fritz von Eschenrode. Acum, însă, înainte de orice, să ne îngrijim de rănilile noastre.

Toți trei erau răniți, se dovedi însă că rănilile nu prezentau gravitate. Când, mai târziu, a sosit vestea prinderii împăratului, Greifenklau se afla deja în fruntea regimentului său din apropierea Douzyului. Ostașii de aici au avut aceeași reacție de bucurie.

Un batalion de infanterie trecea în marș pe acolo. Erau oameni înalți, voinici, unul și unul, însă, în flank, mergea un omuleț scund și gras, avea grad de plutonier, iar în loc de cască sau chipiu purta capul acoperit cu o batistă roșie. Era rănit, dar cânta și dânsul, din toată inima, împreună cu ceilalți.

Însuflețirea cu care făcea asta și contrastul dintre statura camarazilor săi și scurtimea sa, îi făcu pe ulani să izbucnească în râs. Bondocul se opri din mers și înainta spre aceștia:

— Omule, se răsti el la unul, ce te-a apucat? Îți par cumva caraghios?

— Nu, dom' plutonier!

— Norocul dumitale!

Porni către ai săi dar, trecând prin fața lui Greifenklau, se opri iarăși:

— Sfântă Paletă! doctorul Mül... oh, pardon! Vroiam să spun, domnul căpitan von Greifenklau.

— Plutonier Schneffke!

— Ordonăți! Hieronymus Aurelius Schneffke, pictor de artă și de animale, în rezervă.

— Dar ce ai la cap?

— Din nebăgare de seamă, m-am ciocnit de o ghiulea de tun, care tocmai zbura pe lângă mine.

— Credeam că ai căzut.

— De obicei, când sunt în serviciu, nu cad. Ah, dar cine e ăsta? Tocmai mângălitorul din pădurea Tharandt. Salutare,

stimabile! Dar cum de ai ajuns în uniformă de căpitan francez?

— Vezi cum te poți înșela, râse Greifenklau. Spune-mi, dragă domnule plutonier, cum a ajuns Saul printre profeți?

— Adică scurtul printre cei lungi?

— Da.

— Aveam de predat niște scrisori și, deoarece gâlceava asta nu se mai sfârșea, am intervenit și eu puțin, ca să-i pun capăt mai repede.

— Știi cum s-a sfârșit istoria de la Malineau?

— Am luat prizonieri trei sferturi dintre spahii. Pe Berteu acela, care alerga după Nanon, l-a luat dracu'.

— Și femeile de la castel?

— Se aflau în perfectă stare atunci când am fost schimbați noi, adică după trei zile.

— Mulțumesc. Când te întorci?

— Mâine.

— Atunci treci nițel pe la lazaretul de colo, căpățâna dumată are nevoie de un pansament. Și, afară de asta, vei întâlni vechi cunoștințe!

18. Socoteala de pe urmă

În seara bătăliei era mare forfotă pe străzile Sedanului. Toate arterele principale erau pline cu trupe de tot soiul: cavalerie, infanterie și chiar artilerie. Civili aproape nu se vedeau.

Astfel se făcu că un bărbat, care trecea încetișor de-a lungul unui șir de case, privi mai atent ca de obicei la un altul pe care-l întâlnește și care era și el în civil. Trecuseră deja unul pe lângă altul, când cel dintâi se opri și întoarse privirea.

— Pst! Dumneata, ăla! Oprește-te un moment.

Astfel oprit, omul așteaptă ca celălalt să se apropie.

— Ce vrei de la mine? Mă cunoști?

— Da. Numai că nu-ți va face nici o plăcere să-ți rostesc numele: Moș Secret!

— Câine afurisit! Ce vrei de la mine?

— N-avea nici o teamă! Ia privește înapoi!

Își ridică marginea pălăriei, astfel că lumina lanternei îi căzu pe față.

— Drace! exclamă Moș Secret. Domnul căpitan! Ce căutați pe aici?

— Ai adăpost? Nu? Atunci vino cu mine!

— Încotro? întrebă Moș Secret, bănuitor.

— Nu-ți vreau răul. Locuiesc la un ofițer.

— Sunt în siguranță acolo?

— La fel ca mine.

— Probabil că rămâneți doar până mâine.

— Nu-i de ajuns atât, deocamdată?

Porniră împreună. Căpitanul Richemonte îl duse pe fostul cârciumar în curtea unei case nu prea mari și-l îndrumă pe o scară îngustă de lemn, în sus.

— Încotro duce asta? întrebă Moș Secret.

— La o magazie de lemne. Rămâi aici până aprind o lumină.

În curând țâșni o luminiță, la care Moș Secret putu să vadă că se afla într-o încăpere mică de scânduri, ai cărei pereți erau acoperiți cu lemne, de foc până sus. În mijloc se afla un scăunel, iar într-un colț o pătură.

— Așa! spuse bătrânul căpitan. Ești mulțumit?

— De! Multe de văzut nu prea sunt pe aici. Încăperea e destul de mică.

— Să stingem lumina, acum. Așează-te dumneata pe scaun, iar eu voi sta pe pătură. Ți-e foame?

— Ca după boală.

— Am aici printre lemne ceva mâncare și pâine. O să ne ajungă la amândoi:

Scoase afară merindele și făcu parte dreaptă.

— Interesantă întâlnire! spuse bătrânul, în vreme ce mânca.

— Mi se pare c-am auzit că erai închis la Metz.

— E adevărat.

— Care vasăzică ai evadat?

— Nu. Trebuiau duse niște scrisori dincolo de cercul asediatorilor. O treabă cam primejdioasă. Am auzit de asta și m-am oferit. Mi-au redat libertatea, cu condiția să duc la destinație scrisorile.

— Și ai izbutit?

— Numai pe jumătate. Nemții m-au reperat și s-au luat după mine. Atunci am început să arunc o scrisoare după alta, și pe când ei le ridicau, eu am ajuns într-o pădure.

— Și apoi?

— Apoi? Afurisită chestie! Dumitale îți pot povesti. Am întâlnit un țăran care conducea o căruță dintr-alea de război. Am pus mâna pe căruță și pe hârtiile lui și astfel am ajuns în apropiere de Stonne. Acolo au dat de mine niște vânători de munte și m-au silit să-i iau în căruță.

— Încotro vroiai să te duci?

— La Douzay. Am acolo o rudă, care-mi datorează oarecare recunoștință și care, desigur, m-ar fi ajutat.

— Dar se potrivesc hârtiile acestui scop?

— De minune. Țăranul este și el de prin ținutul Mezières, așa că trebuie să trec prin Sedan ca s-ajung acolo.

— Asta mi s-ar potrivi și mie.

— În ce fel?

— Spune-mi mai întâi ce s-a întâmplat cu țăranul căruia i-ai luat căruța.

— L-am lichidat!

— Așa! De-abia acum te recunosc, Moș Secret. Atunci când dumneata făceai pe recrutorul în cârciuma dumitale din Paris, nu ne-ar fi trecut prin gând ce început prost va avea acest război.

— Început? Eu cred că e sfârșitul.

— Să nu crezi asta! E rezultatul diferitelor împrejurări nenorocite, care i-au favorizat până acum pe nemți. Dar Franța posedă izvoare nesecate de resurse. Nenorocirea ne va uni și ne va face puternici, ducându-ne astfel la succesul final.

— Ce-mi folosește mie asta?

— Un francez nu trebuie să vorbească așa.

— Ah, eu nu mai sunt nimic, așadar nici francez. Oricine mă poate culca la pământ. Vreau să mă duc la ruda mea; ăla va trebui să-mi procure bani, ca să pot pleca în America sau în Australia.

Căpitanul Richemonte nu socoti nimerit să spună că nici situația lui nu era mai roză.

— La ce ne folosesc banii, zise el, când viața ne e în primejdie!

— În primejdie?

— Da. Dacă mă găbuiesc nemții, sunt pierdut, la fel ca dumneata.

— Dumneavoastră, domnule căpitan? Dumneavoastră, cu legăturile înalte ce le aveți?

— La ce-mi pot folosi aceste legături înalte, acum când întregul imperiu se prăbușește? Nu, Moș Secret, suntem reduși la propriile noastre mijloace și ar fi bine să ne ajutăm unul pe altul. Ia spune, mai ai căruța aceea?

— S-a dus dracului! A fost ciuruită de gloanțe.

— Dar hârtiile?

— Sunt la mine în buzunar.

— Așa că te vor lăsa să treci și va fi ușor pentru dumneata să mă strecuri și pe mine.

— Am putea spune că sunteți din satul meu și ați fost nevoit să urmați armata, cu cal și trăsură, la fel ca mine. Ați pierdut însă totul cu acest prilej, mai mult chiar decât mine, anume și hârtiile.

— Așa va merge. Trebuie neapărat să ies din Sedan.

— Dar ce v-a adus aici?

— Aveam să duc la Metz o scrisoare din partea mareșalului Mac Mahon, ceea ce am și izbutit. Am căpătat răspuns, pe care l-am transmis mareșalului, după ce am scăpat de la nemți. Ei încă nu încercuiseră complet Metzul. Am rămas cu armata, deoarece credeam că de data asta vom ieși învingători. Acum sunt prins aici, în capcană. Dracu' să-i ia pe prusaci!

— Din partea mea, n-are decât! Dar ce facem acum? N-am putea ieși chiar azi din oraș?

— Cu neputință! Nici un șoarece nu s-ar putea strecura!

— Atunci trebuie să avem răbdare. Dar suntem într-adevăr în siguranță aici?

— Putem dormi liniștiți!

Larma neobișnuită din stradă îi trezi dimineată de tot. Coborâra. Dar orașul era complet încercuit și nimeni nu-l putea părăsi.

Cei doi se retraseră astfel înapoi în ascunzătoarea lor.

Când ieșiră iar în stradă, spre amiază, aflară că orașul se predase deja și că necombatanților li se îngăduia să-l părăsească.

Hotărâră să încerce, deci. La ieșire, ofițerul le ceru hârtiile, pe care Moș Secret le arătă și spuse despre însoțitorul său așa cum stabiliseră înainte. Li se dădu drumul cu ușurință.

După câțva timp de umblat ajunseră la Douzay, unde vărul lui Moș Secret se stabilise în urmă cu câțiva ani ca negustor de mărunțișuri.

Asasinul lui Mascaret cunoștea bine casa. Când deschise ușa odăii de locuit, cei doi se dădură speriați înapoi. Încăperea era plină de răniți; fusese folosită ca lazaret.

În aceeași clipă ieși pe ușa din fața lor vărul lui Moș Secret. Văzându-l pe acesta, se sperie.

— Cerule! Tu aici? exclamă el. Te-au văzut?

— Numaiăștia de aici.

— Ai intrat înăuntru?

— Firește; doar până de curând era odaia ta de locuit.

— Ce? Și prostul acela de ucenic stă acolo la ușa și nu-ți spune că mi-au transformat casa în spital? Dar dacă te recunoștea cineva? Ia stai că-i arăt eu lui!

Dădu băiatului o palmă zdravănă, apoi, răcorit, îi duse pe cei doi la etaj.

Casa avea la parter dugheana și odaia de locuit. Deasupra erau două camere cu pereți de scânduri; într-una din acestea îi duse negustorul pe oaspeții săi.

— Aici locuiesc acum, spuse el. Războiul e o nenorocire, dar îmi aduce parale. Începând de ieri dimineață, am vândut aproape toată marfa. Cine-i domnul acesta?

— Un prieten al meu.

— Atunci te cunoaște, și-ți cunoaște și... hm!... vreau să zic... problemele?

— Știe că sunt căutat de poliție.

— Dar cum ai cutezat să vii în ținutul acesta?

— Pentru mine e la fel de primejdios pretutindeni. Trebuia să vin la tine pentru că am nevoie de bani. Fără bani nu pot merge mai departe.

— Îți voi da ceea ce-mi prisosește. Încotro vrei să te duci?

— Spre America.

— Ai hârtii?

— Prietenul meu are legături de prim rang... Dar ce-i asta, drace?!

Exclamă după ce aruncase o privire pe fereastră.

— Sunt oamenii încartiruiți la mine, îi explică vărul.

— Locuiesc aici?

— Da. E un căpitan german de la ulani cu rudele sale. Sunt și ei bucuroși că au un acoperământ sub cap. Odăile de jos sunt folosite ca lazaret, astfel că ei se mulțumesc cu amărătele alea de cămăruțe.

Căpitanul Richemonte privi și el pe fereastră și întrebă, devenind palid:

— Vin într-adevăr aici, domnii aceia?

— Da, locuiesc în cămăruța de alături.

— Nu trebuie să ne vadă, pentru nimic în lume. Ce-i de făcut?

— Sunt cunoscuți de-ai dumneavoastră? întrebă Moș Secret.

— Cei mai mari dușmani ai mei!

— Drace! zise negustorul. Asta-i prost!

— Și jos nu mai putem coborî, căci sunt doar la câțiva pași. O ascunzătoare, o ascunzătoare! Nu există nici una pe aici?

— O încăpere strâmtă de tot, sub acoperiș.

— Repede acolo!

— Nu e nici o scară. Trebuie să vă cățărați cum puteți.

Cei doi fugari se ajutară unul pe altul să urce în pod. Abia izbutiră, că dincolo începură să urce scara trei bărbați: bătrânul Greifenklau cu fiul și nepotul.

Richard intră în odăița gazdei.

— M-a căutat cineva? întrebă el.

— Nu, domnule căpitan.

— Atunci du-te jos și vezi să nu urce nimeni aici!

Negustorul ieși. Richard se încredința că nu era nimeni pe aproape, apoi intrară cu toții în odăița alăturată, deasupra căreia se aflau fugarii.

În încăpere se aflau trei mindire și un scaun. Asta era tot mobilierul.

Hugo von Greifenklau se așază pe scaun, iar ceilalți doi, pe mindire.

— Efortul a fost prea mare pentru bunicul, zise Richard. Toată ziua de ieri și toată noaptea a lucrat fără întrerupere. Ar putea dormi câteva ceasuri.

— Da, m-aș odihni puțin, spuse bătrânul, dar de dormit nu pot. Copii, nici nu vă închipuiți ce se petrece cu mine. Mă aflu iarăși, aici, unde mi-am petrecut tinerețea.

Se apropie de ferestruică și arată afară.

— Pe acolo trece drumul spre Raucourt și Chène, zise. Acolo am fredonat cântecul: „*Ma chérie est la belle Madeleine*”. Pe dincolo e calea către ferma „Jeannette”, unde l-am spionat pe marele Napoleon. Și aici, în dreapta, e șoseaua ce duce spre Bouillon, unde... Ah, caseta, caseta de război!... Vreau să mă concentrez... trebuie să mă concentrez! Oh, Dumnezeuule, cred că-mi voi putea aminti.

Își încheștă mâinile de pervazul ferestrei și privi ținta afară. Buzele îi tremurau și chipul său brăzdat oglindea furtuna lăuntrică.

— Acolo e drumul spre Bouillon. Am rămas peste noapte în cârciumă. Apoi, de-a lungul apei, pe lângă copaci și coliba cărbunarului, spre văgăună. Acolo l-a ucis Richemonte pe baronul Reillac. Iar noi am săpat, am săpat, am scos afară caseta... și am dus-o... o, Dumnezeuule, acum știu! Așa a fost! În sfârșit, în sfârșit, știu tot ce s-a întâmplat atunci. Ascultați, copii, trebuie să vă povestesc.

Și povesti cuvânt cu cuvânt ceea ce se întâmplase atunci, de mult. Ca prin minune, își amintea de fiecare amănunt și descria cu atâta exactitate locul unde îngropase caseta pentru a doua oară, de parcă abia ieri ar fi isprăvit treaba asta.

— Trebuie să mergem neapărat acolo, spuse dânsul la sfârșit. Astăzi sau mâine, sau când o fi, dar curând, cât mai curând!

Gebhard von Greifenklau clătină din cap, dus pe gânduri.

— Cum aș mai vrea să-l am în mână pe ticălosul de Richemonte! Ah, de l-aș putea dibui! Copii, nu știu ce-i cu mine... am făcut un efort prea mare. Lăsați-mă să mă odihnesc. Trebuie să dorm, după aceea ne vom duce să căutăm caseta... caseta... caseta!

Se ridică de pe scaun și se întinse pe unul din mindire.

Gebhard clătină iar din cap, ca și cum ar fi avut ceva împotriva, însă Richard îl opri:

— Lasă-l, tată! Are nevoie de somn! Avem timp destul de vorbit.

Nu dură nici un minut și bătrânul Hugo adormi adânc.

— Efortul cerebral a fost prea mare, spuse Richard. Somnul îl va întări. Hai să mergem, tată, să nu-l tulburăm.

— Ciudat... ciudat! murmură Gebhard. De neînțeles chiar! Legătura dintre fapte, pierdută de peste cincizeci de ani, regăsită dintr-o dată, la vederea acestui ținut. Haide!

Plecară.

Cei doi din pod auziseră fiecare cuvânt: putură chiar privi în încăpere printre scândurile podului.

— Despre dumneavoastră era vorba, șopti Moș Secret.

Căpitanul dădu din cap. Mintea îi era preocupată acum.

— Caseta există într-adevăr? întrebă fostul cârciumar.

— E întocmai așa cum povestea diavolul ăla bătrân.

— Ar fi un noroc pentru noi!

— Un singur lucru ne lipsește ca să putem face ceva: banii. Nu putem lua de aici cele necesare: căruță, sape, cazmale și altele.

— Vărul meu ar putea face rost de bani. Sau, mai bine, să meargă și el. Unde-s mulți, puterea crește!

— Foarte adevărat, în cazul acesta, însă, trebuie să pornim cât mai repede, să nu ne-o ia înaintea ceilalți.

— Mă duc să-l aduc pe vărul meu.

Coborî cu băgare de seamă și căpitanul Richemonte îl urmă cu aceeași precauție. Moș Secret îl aduse îndată pe vărul său și toți trei avură o convorbire scurtă și însuflețită.

În vremea asta, băiatul pălmuit urcă scara și-și lipi urechea de peretele de scânduri. Băgând de seamă că discuția se sfârșise, vru să se retragă, dar în graba lui se poticni și căzu. Ușa de la cămăruță se deschise imediat și negustorul ieși afară.

— Ai tras cu urechea, neghiobule, șuieră el.

— Ba nu.

— Ce căutai aici?

— Sunt oameni jos în dugheană și vroiam să vă chem; așa se face că m-am împiedicat.

— Na, ca să nu te mai împiedici! zise omul, și-i mai trase o palmă, după care îl împinse pe scară în jos.

Când, după câțva timp, negustorul părăsi casa cu cei doi oaspeți ai săi, îndreptându-se spre Bouillon, băiatul îl urmări cu priviri pline de ură. Iar când, imediat după aceea, Richard von Greifenklau se întoarse, băiatul se luă după dânsul și începu să tușească, pentru a-i atrage atenția.

— Ce vrei? întrebă Richard.

— Aia vor să ia caseta de război.

— Cine? Ce? Cum? întrebă căpitanul uimit.

— Cei trei.

— Care trei?

— Stăpânul meu și străinii, cei care s-au pitit colo sus, când au venit.

— Au fost oameni acolo? întrebă Richard speriat.

— Da, doi. Nu-i cunosc, dar bătrânul trebuie să fi fost căpitan, căci așa-i spuneau ceilalți.

La cererea lui Greifenklau, copilul îl descrie, apoi ofițerul întrebă:

— Și ce-au vorbit?

— Când ați plecat dumneavoastră, a venit unul jos în dugheană; nu bătrânul, celălalt. Vorbeau încetisor, dar eu am auzit totuși că vroiau să dezgroape o comoară. Apoi s-au dus amândoi sus, la căpitan. Eu m-am luat după dânșii și am tras cu urechea. Am aflat astfel că vor să dezgroape caseta și să împartă între ei ce-i într-însa, iar când s-or întoarce aveau de gând să-i omoare pe cei trei care se numesc Greifenklau.

— N-au spus când se înapoiază?

— Nu.

— Bine, băiatule, uite aici cinci franci. Dar să nu spui nimănui nimic din ce-ai auzit!

Richard îl lăsă pe bunicul său să doarmă și alergă la lazaret, să-i povestească tatălui său întâmplarea.

La auzul istoriei, ochii lui Gebhard căpătară o strălucire ciudată. Numele vechiului său dușman păru că destramă vâlul melancoliei și nepăsării care-i apăsa sufletul. O nouă însuflețire se născu într-însul, îndemnându-l la acțiune.

— Asta e un noroc pentru noi! zise el, înfrigurat.

— Firește! încuviință fiul. Bătrânul ne-a căzut, în sfârșit, în mâini.

— Să pornim repede după el!

— Nu te pripi, tată! Firește că noi vom călări, pe când cei trei merg pe jos. Îi vom întrece, ori în cazul de față, asta nu e bine.

— Și de ce nu? Punem mâna pe ei acolo unde-i întâlnim.

— Gândește-te că Bouillon se află pe teritoriu belgian. Eu nu pot să apar în uniformă acolo.

— Asta așa este!

— După descrierea bunicului însă, caseta se află îngropată pe pământ francez, deoarece de la Bouillon trebuie s-o iei spre apus. Dacă punem mâna pe indivizi acolo, nimeni nu-i mai poate scăpa.

— Și-i vom putea transporta?

— Firește! Dacă-i arestăm pe teritoriu francez și străbatem cu ei doar o porțiune de pământ belgian, pentru

a ajunge iarăși pe pământ francez, nu putem fi opriți. Și apoi va fi noapte, astfel că treaba va merge ușor.

— Cine merge?

— Eu, tu, bunicul și Fritz. Suntem destui patru. Pentru mai multă siguranță, însă, l-am putea lua și pe fratele lui Fritz. Bineînțeles că avem nevoie de haine civile. Le voi procura eu. Cu puțin înainte de a se lăsa întunericul, pornim.

— Dar va putea găsi bunicul locul pe întuneric? Au trecut peste cincizeci de ani de atunci.

— Cred că da. Și apoi l-a descris atât de exact, încât l-aș găsi și singur.

Spre seară, cei cinci bărbați porniră, ducând cu ei și trei cai de rezervă. Deoarece erau cu toți în civil și nici arme nu aveau, fură lăsați să treacă frontiera. Dincolo, Richard află într-o cârciumă că Richemonte cu însoțitorii săi poposiseră acolo.

Revederea ținutului făcu o impresie puternică asupra lui Hugo von Greifenklau. Se simțea tânăr, călărea în frunte și se opri numai după ce străbătuseră Bouillonul și ajunseră la ultimele case ale orașelului.

— Aici e cârciuma unde am înnoptat, zise el. După cum văd, alături s-a clădit o casă nouă, dar o recunosc foarte bine pe cea veche. De aici încolo trebuie s-o luăm pe jos, dragă Richard.

— Atunci descălecați și așteptați! Duc eu caii la adăpost cu ajutorul lui Fritz.

Animalele fură adăpostite în grajdul hanului, apoi toți cinci porniră la drum. Urmară cursul apei până la stejarii cunoscuți, unde cotiră la stânga și începură să urce muntele.

Coliba cărbunarului nu mai exista, în schimb se orientară după luminișul unde poposiseră atunci. De aici, ajunseră la văgăună, pe care Hugo o recunoscuse imediat, cu tot întunericul și cu toate că vegetația se schimbaseră.

— Colo înăuntru a fost îngropată comoara, spuse el. Acolo a fost ucis Reillac. Acum s-o luăm spre miazăzi. Urmați-mă, dar încetișor! Cu siguranță că mizerabilii sunt pe aproape.

Seara era luminoasă; stelele sclipeau pe cer. Coborâră, apoi urcară iar. Deodată bătrânul se opri. Auzise ceva.

— Ascultați! zise el, în șoaptă. Colo jos e locul cu pricina. Ați auzit ceva? Parcă ar fi o lovitură de topor.

— Da. Eu chiar văd lumină, spuse Richard.

Coborâră încetișor, unul după altul. Cu cât ajungeau mai aproape, cu atât se vedea mai bine lumina. În cele din urmă, putură observa bine totul.

Cei trei gropari săpaseră între timp o groapă destul de mare. Aveau un felinar alături. Doi săpau, iar căpitanul scotea afară pământul.

— Ță e Richemonte, scumpul meu cumnățel, șopti Hugo von Greifenklau, iar ălăaltu' e gazda noastră din Douzy. Dar cine e al treilea?

— Îl cunosc! spuse Richard. E unul dintre cei mai primejdioși criminali din Paris care, probabil, a evadat din Metz. Hai să-i înconjurăm. Vom năvăli asupra lor dintr-o dată, din toate direcțiile.

Se depărtară unul de altul, urmându-și planul.

Deodată se auzi o lovitură înăbușită.

— Ce-a fost asta? întrebă Richemonte.

— Toporul meu, răspunse Moș Secret. Trebuie să fi nimerit în ceva.

— Mai departe, mai departe! E locul căutat. Da, da.

În câteva clipe o parte din copac fu îndepărtată.

— Ah! exclamă bătrânul, cu lăcomie. Aici sunt banii, aici, aici... Câini blestemați, n-aveți decât să veniți încoace, acum!

— Uite că am venit! se auzi imediat îndărătul lor.

Zece mâini se năpustiră asupra celor trei și în clipa următoare toți se prăbușiră în groapa chiar de ei săpată.

— Mii de draci! răcni Moș Secret. Cine sunt ăștia? Ah, n-o să izbutiți!

Ca o panteră sări afară, dar Richard îl înhață ajutat de Fritz și Gebhard.

— Moș Secret, ți-a sunat ceasul! strigă Richard.

Moș Secret desfăcu din strânsoare și începu să izbească cu mâinile și cu picioarele. În felul acesta, izbuti să-i îndepărteze pe dușmani și, în același timp, se îndepărtă de groapă. Nădăjduia să scape, pierzându-se în noapte.

— Pe el, icni Richard. Trebuie să-l înhățăm!

Negustorul vru și el să iasă din groapă, însă Caligny se năpusti asupra lui.

În primele clipe, căpitanul Richemonte rămase aparent liniștit. Zări însă făptura înaltă a vechiului său dușman, care stătea cu brațele încrucișate pe piept, părând că nici nu se sinchisește de ceilalți.

— Greifenklau! îi scăpă de pe buze.

— Da, sunt aici, Richemonte. Astăzi ne vom încheia socotelile.

Cu privire de vultur, căpitanul cuprinse întreaga scenă. Se văzu singur în fața adversarului și asta îi dădea curaj.

— Da, azi e ziua cea mare! replică el. Ziua sfârșitului tău!

Puse mâna pe un topor și se năpusti asupra bătrânului Hugo. Numai că acesta avu destulă prezență de spirit ca să se aplece, apoi sări în lături și-și lovi potrivnicul sub bărbie, dar cu atâta putere, încât acesta scoase un țipăt de durere și scăpă toporul. Arma se înfipse lângă o rădăcină, în pământ, cu unul dintre vârfuri în afară.

— Câine! scrâșni Richemonte, repezindu-se iarăși asupra bătrânului.

Din nou, Hugo von Greifenklau sări în lături, iar căpitanul Richemonte se prăbuși cu toată greutatea trupului la pământ.

Un țipăt înfiorător îi ieși din gură și rămase nemișcat.

Hugo von Greifenklau se aplecă asupra lui și-l legă fedeleș.

Între timp, ceilalți izbutiră, în sfârșit, să pună mâna pe Moș Secret și erau ocupați să-l lege.

— Aici, la mine, strigă Caligny.

Hugo von Greifenklau alergă spre el și-l ajută să-l lege pe negustor, care fu așezat lângă vărul său. Când se apropiară de Richemonte, vrând să-i așeze alături de ceilalți, se descoperi că bătrânul căzuse pe tăișul toporului, care-i spintecase spatele.

— E mortală rana? întrebă Fritz!

— Mi se pare că da, zise Richard. Dar îl vom pansa, cât ne va sta în puteri.

Chiar și în cursul acestei operațiuni, Richemonte nu se trezi din leșin.

— Ce facem acum? întrebă Caligny. Caseta e aici.

— Dar de transportat tot n-o putem transporta. Trebuie s-o lăsăm în seama unora mai îndreptățiți ca noi.

Procedară întocmai, apoi porniră la drum. Jos, în vale, Richard și Fritz îl treziră pe servitorul de la han ca să le dea caii. Prizonierii fură legați de animale și micul convoi porni îndărăt, pe unde venise.

După câțva timp, căpitanul Richemonte se trezi din leșin. Avea dureri mari, care îl făceau să geamă întruna. Străbătură Bouillonul și se îndreptară spre frontiera franceză, pe care o trecură printr-un punct nepăzit de santinele.

Prizonierii fură predați autorităților din Sedan. Soția negustorului de mărunțișuri primi printr-un necunoscut o scrisoare de la soțul ei, prin care o vestea că plecase într-o călătorie și că se va înapoia în scurt timp.

Richemonte cedă, din pricina durerilor cumplite, și-și mărturisi toate păcatele și crimele. Interogatoriul său dură foarte mult, din pricina repetatelor întreruperi.

La un moment dat, a fost citat și contele Rallion. Vestea morții fiului său îl rănise adânc, iar vederea lui Richemonte

îl făcu să-și piardă, pur și simplu, puterile. Așa stând lucrurile, mărturisi deîndată și fu arestat, laolaltă cu ceilalți.

Moș Secret nu scăpă nici dânsul mai ușor. Socotind că era mai avantajos să-și facă singur judecata, fu găsit, într-o dimineață, spânzurat în celula sa.

Negustorul de mărunțișuri se întoarse, într-adevăr, după câteva zile, acasă, dar soția lui nu află niciodată unde fusese.

După sângeroasele zile de la Sedan, începu marșul asupra Parisului. Tânărul conte Caligny-Eschenrode primi încuviințarea să însoțească armata, ca infirmier. În felul acesta, izbuti să rămână în apropiere de Madelon.

A doua zi după bătălia de la Sedan, Richard von Greifenklau transmise două telegrame. Una era adresată contelui von Eschenrode și, drept urmare, acesta, împreună cu soția sa, luară trenul, iar a treia zi ajunseră la Malineau. Cea de-a doua, îl ajunse pe contele Caligny în drumul său ocolit prin Elveția. Și el porni, îndată, către aceeași țintă.

Dar la castelul Malineau mai veniră și alți oaspeți. Într-o bună dimineață, la poartă se opriră câteva trăsuri și câțiva călăreți, în a căror întâmpinare ieși însuși Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Dumneata, aici, domnule plutonier? se miră căpitanul von Greifenklau.

— Ordonăți!

Și, arătându-și fruntea, zise:

— Budinca aia care mi-a atins căpățâna era plămădită dintr-un aluat al naibii de tare.

După salutările de rigoare, se așezară cu toții la masă și, când aceasta se încheie, oaspeții se despărțiră, care cum crezu de cuviință.

Bătrânul general von Eschenrode și soția sa, ca și contele Caligny, aflară ce mărturisise Paiața la Berlin, cu privire la răpirea celor doi copii: fusese angajat pentru aceasta de către Richemonte și Rallion, din răzbunare.

Bătrânul conte Caligny era surpat de durere, văzându-se nevoit să renunțe la fiul său.

Richard von Greifenklau o prezentă alor săi pe frumoasa Marion și avu bucuria s-o vadă îmbrățișată și acceptată de toți.

Baronul Gaston de Bas-Montagne, fost mister Deephill, stătea la o parte, contemplând-o pe Emma von Greifenklau. Ea se apropie și-l întrebă, cu un zâmbet:

— Îi mai urăști și acum pe germani?

— Nu mai am nici un motiv. Dar cum ți-aș putea dovedi că, într-adevăr, așa stau lucrurile?

— Ar fi foarte greu...

— Dar nu imposibil, dacă mi-ai da prilejul să-ți mărturisesc cât de mult te iubesc pe dumneata...

Cele două inimi erau la unison. Mâinile lor se împreună și rămaseră mult timp așa... în vreme ce alte două mâini nu făceau nici ele altceva... Arthur von Hohenthal și Ella Perret se regăsiseră și dâșii.

O singură umbră plana peste fericirea tuturor: cu două zile în urmă, Hassan, vrăjitorul, și Saadi, fratele său, dispăruseră de la castelul Malineau și, odată cu dâșii, Liama. Hassan lăsă o scrisoare în care spunea că Liama aparținea lui Saadi, că dânsa nu se va simți niciodată fericită în Europa și, drept urmare, pleacă în căutarea unei oaze însorite unde, la umbra palmierilor, se va gândi mereu, cu drag și durere, la Marion.

— Acum, în afară de tine, nu mai am pe nimeni, îi spuse Marion, plângând, lui Richard.

— N-o plânge. S-a dus să-și caute fericirea în patria ei. Aici a fost întotdeauna doar o străină.

O dată pacea încheiată, se regăsiră însă și chiar doctorul Bertrand părăsi Moselul, ca să-și creeze un nou cămin pe Spee, în apropierea acelor pe care-i iubea.

Hieronymus Aurelius Schneffke era și dânsul fericit alături de frumoasa Marie Mélac și, grație lui Deephill-Bas

Montagne, putea trăi fără grijă, dedicându-se artei sale.

Fosta baroană de Sainte-Marie nu putu suporta pierderea Ortryului, care fu cedat familiei Greifenklau, proprietara de drept. Într-o dimineață, curând după sfârșitul războiului, fu găsită moartă, în pat. Se otrăvisese. Soțul ei fu internat într-un sanatoriu, iar Greifenklau îl luă în grija sa pe Alexander, fostul său elev, pe care-l aduse la Berlin, îngrijindu-se ca băiatul să capete o educație desăvârșită.

Lui Hugo von Greifenklau îi fură hărăziți încă mulți ani fericiți, în mijlocul familiei sale. În ce-l privește pe Gebhard, el se trezi la o viață nouă, sub îngrijirea Idei, soție plină de dragoste și înțelegere.

Într-adevăr, minunate erau ceasurile când, pe dinaintea ochilor celor prezenți, se perindau imaginile pestrițe ale cronicii Greifenklau, lungul drum către Waterloo, ciudatul secret al marabuului, periculoasele aventuri ale spionului de la Ortry, destinul casetei de război... Cei tineri ascultau vorbele bătrânilor, cu privirile pline de lacrimi, și admirație.

Caseta de război fusese predată celor în drept, iar partea cuvenită familiei Greifenklau fu destul de însemnată. Aveau acum cu ce trăi din belșug, în pacea căminelor, care se eliberaseră de cumplitele nenorociri și încercări ale destinului.

Sfârșitul volumului V

Editura EDEN
București - sector 1
Piața Presei Libere nr. 1
Corp central, etaj 8, camera 860
Telefon 222.48.60
Pentru corespondență
Editura Pallas
Căsuța poștală 33—99

Coli de tipar: 28
Bun de tipar: 15.03.1999
Tiparul executat la Imprimeria
„ARDEALUL” Cluj-Napoca
B-dul 21 Decembrie nr. 146
Comanda nr. 80.257

43

**karl
may**

OPERE

GLASUL SÂNGELUI

Volumul de față încheie ciclul consacrat familiei Greifenklau, al cărei destin aventuros își găsește, în sfârșit, deznodământul așteptat de cititori. Menționăm din cuprins: Coborârea în lad • În „centrul lumii de dincolo” • Înapoi, prin tunelul timpului • Un ceas sublim • În Alger • Dintele de leu • Capcana • O acțiune a husarilor • Socoteala de pe urmă.

Numărul următor al colecției de „Opere” va cuprinde romanul:

PE RIO DE LA PLATA

traducere integrală ce va apărea pentru prima oară în România.

Lei 24.500 + 500 T.L. = 25.000

^[1] Celebra poezie *Doi grenadieri* de Heinrich Heine a fost tradusă și în românește de marele poet Șt. O. Iosif.